UCHWAŁA NR XXXIX/402/2021
RADY MIEJSKIEJ W AUGUSTOWIE

z dnia 2 września 2021 r.

w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372) oraz art. 11 pkt 9, art. 12 ust. 1 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, poz. 784, poz. 922), w związku z Uchwałą Nr L/494/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, Uchwałą Nr LIII/516/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, Uchwałą Nr XIII/144/19 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, Rada Miejska w Augustowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, uchwalonego Uchwałą Nr XXXV/324/17 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa.

§ 2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

1) załącznik nr 1 – Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego – część tekstowa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (część tekstowa ujednolicona),

2) załącznik nr 2a – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),

3) załącznik nr 2b – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),

4) załącznik nr 2c – Dziedzictwo kulturowe – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1:10 000 (część graficzna ujednolicona),

5) załącznik nr 2d – Układ komunikacyjny – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1:10 000 (część graficzna ujednolicona),

6) załącznik nr 2e – Infrastruktura techniczna – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),

7) załącznik nr 3 – Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

8) załącznik nr 4 – Dane przestrzenne w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Augustowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Augustowie

Alicja Dobrowolska

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

MAJ 2017

WRZESIEŃ 2021 - zmiana

Zmiany tekstu oznaczono w następujący sposób – czcionką Calibri 11 , wstawienia: niebieską kursywą, skreślenia: niebieską z przekreśleniem.

Zmiany rysunków w tekście oznaczono w następujący sposób – wstawienia: niebieską ramką, usunięcia: czerwoną ramką z przekreśleniem.

wykonawca:

BUDPLAN Sp. z o.o.
04 – 327 Warszawa
ul. Kordeckiego 20
tel. 22 870 42 62, fax: 22 870 42 62
e-mail: kontakt@budplan.net

autorzy:

główny projektant:	mgr inż. Anna Bereś
zagospodarowanie przestrzenne:	inż. Monika Nasiłowska
	mgr Natalia Pawlik
	mgr inż. Marzena Markiewicz
	mgr Magdalena Stachniuk
	mgr Aleksandra Kominek
	inż. Adam Potapowicz
środowisko przyrodnicze:	mgr inż. Patrycja Kosyło
	mgr inż. Małgorzata Kopka
komunikacja:	mgr inż. Michał Babicki
	inż. Monika Nasiłowska
infrastruktura techniczna:	mgr inż. Tomasz Jedynak
	inż. Anna Wojtczuk

wykonawca zmiany Studium w 2021 r.:

PLANAR Pracownia Projektowania Przestrzeni Jacek Rostek
Pl. Konsulatu Polskiego 5/21
10-532 Olsztyn

autorzy:

mgr inż. Jacek Rostek - główny projektant
mgr inż. Marlena Król – projektantka
mgr inż. Marta Felczak – projektantka
mgr inż. Paulina Lubińska-Bożomańska – projektantka

CZĘŚĆ A - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

I. WPROWADZENIE 7

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE ~~KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU,~~ STRATEGII ROZWOJU I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU MIASTA 11

~~1. KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU~~ 11

1. ~~2.~~ STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO 13
2. ~~3.~~ PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO 14
3. ~~4.~~ WYTYCZNE WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU MIASTA 28

III. LOKALIZACJA AUGUSTOWA I JEGO RYS HISTORYCZNY 31

1. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA 31
2. RYS HISTORYCZNY AUGUSTOWA I JEGO ROZWOJU PRZESTRZENNEGO 33

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA 38

V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 46

1. STRUKTURA FUNKCJONALNO–PRZESTRZENNA MIASTA 46
2. WPŁYW WYDANYCH OD 2000 R. DECYZJI O WARUNKACH ZABUDOWY ORAZ NAJWAŻNIEJSZYCH INWESTYCJI NA KSZTAŁTOWANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA 56
3. OBECNY STAN PLANISTYCZNY 58

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 65

1. ANALIZA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 65
2. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA 80
3. STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA 81
4. WSKAZANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO 86

VII. AUGUSTÓW JAKO MIASTO UZDROWISKOWE 88

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 94

IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 105

X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 105

XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA 107

1. ANALIZY EKONOMICZNE, ŚRODOWISKOWE I SPOŁECZNE 107
2. PROGNOZY DEMOGRAFICZNE 109
3. GŁÓWNE PROBLEMY DO ROZWIĄZANIA 111
4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY 113
5. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ 116

XII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW 118

XIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 120

XIV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 125

XV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 125

XVI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI 126

XVII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 138

XVIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 144

XIX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 145

CZĘŚĆ B. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

XX. POLITYKA PRZESTRZENNA AUGUSTOWA – KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA 147

XXI. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 167

1. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA W OBRĘBIE TERENÓW O ODMIENNYM PRZEZNACZENIU 167
2. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 201
3. TERENY Z OGRANICZENIAMI ZABUDOWY 202

XXII. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 203

1. POLITYKA DOTYCZĄCA OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 203
2. PREDYSPOZYCJE TERENÓW DO PEŁNIENIA OKREŚLONYCH FUNKCJI Z UWAGI NA WALORY I STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 203
3. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROEKOLOGICZNYCH 204
4. ZASADY OCHRONY TERENU UZDROWISKA 206

XXIII. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI 210

XXIV. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 212

XXV. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI 217

XXVI. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 229

XXVII. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ ORAZ OBSZARY DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ PLANY MIEJSCOWE 235

XXVIII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO 238

XXIX. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 240

XXX. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 244

XXXI. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 247

XXXII. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH 247

XXXIII. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI 248

XXXIV. OBSZARY ZDEGRADOWANE 250

XXXV. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 251

XXXVI. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM 252

XXXVII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW 252

XXXVIII. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM 255

XXXIX. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM 257

CZĘŚĆ A.

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.) zastępująca ustawę z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.), a także dokonane zmiany w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną – powodują zasadność przystosowania zapisu studium do aktualnych wymogów formalno-prawnych.

Wymieniona wyżej ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. jednoznacznie stwierdza w art. 9 ust. 4: „Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych" a w art. 20 ust. 1 „Plan miejscowy uchwala rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium...".

Cytowana ustawa podnosi więc rangę studium, aktu kierownictwa wewnętrznego, w stosunku do zapisu ustawy z 1994 r., według której wymagano jedynie spójności pomiędzy studium a planem miejscowym.

Rada Miejska w Augustowie podjęła Uchwałę Nr IX/63/11 z dnia 31 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów, zmienioną Uchwałą Nr XXX/282/16 z dnia 22 grudnia 2016 r. Zgodnie z powyższą uchwałą studium ma obejmować teren zawarty w granicach administracyjnych miasta. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów przyjęto Uchwałą Rady Miejskiej w Augustowie Nr XVI/129/2000 z dnia 6 marca 2000 r. i zmieniono Uchwałą Rady Miejskiej w Augustowie Nr XVIII/137/12 z dnia 30 października 2012 r.

Studium obejmuje teren zawarty w granicach administracyjnych miasta i dotyczy ustaleń określonych w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Studium opracowano w oparciu o aktualne uwarunkowania przestrzenne. Zarówno część tekstowa, jak i część graficzna studium stanowią nową edycję.

Zasadność sporządzenia nowego studium wynika z:

- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.), określającej szczegółowe wymagania dotyczące zarówno zapisu problematyki studium, jak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587);

- potrzeby posiadania przez miasto aktualnej wersji studium, służącego jako podstawa do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- Uchwały Nr XLIV/285/10 z dnia 15 października 2010 r., Uchwały Nr XXXVII/304/14 z dnia 29 października 2014 r., w których Rada Miejska w Augustowie stwierdziła częściową nieaktualność studium, oraz Uchwały Nr XXX/281/16 z dnia 22 grudnia 2016 r., w której stwierdziła nieaktualność studium w całości oraz postanowiła podjąć działania zmierzające do zmiany dokumentu w granicach administracyjnych miasta, w zakresie dostosowania do aktualnych uwarunkowań faktycznych i prawnych.

Tym samym nowa edycja studium ma za zadanie uwzględnienie powyższych procesów w celu uzyskania jednolitego zapisu określającego aktualną politykę przestrzenną Augustowa, obejmującą obszar w granicach administracyjnych miasta.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.) nakłada obowiązek dokonywania oceny aktualności studium. Wyniki analizy mają być przekazywane radzie gminy po uzyskaniu opinii właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej. Rada gminy zgodnie z art. 32 ust. 2 podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub części podejmuje działania, o których mowa w art. 27.

Ustawa podtrzymuje zasadę, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, oraz że takim aktem jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowi akt polityki przestrzennej, którego ustalenia obowiązują zarówno radę gminy, jak i organy i jednostki podlegające radzie. Decyzje rady podejmowane w trybie uchwał nie mogą być wzajemnie sprzeczne lub niespójne.

Obowiązujące przepisy ustalają konieczność uwzględnienia w studium polityki przestrzennej o ponadlokalnym charakterze – nakładają obowiązek zawarcia w studium rozwiązań przyjętych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planie zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.) określa, jakie elementy w zakresie polityki przestrzennej należy uwzględnić w studium:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami szczególnymi;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
- obszary zdegradowane;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Opracowanie swym zakresem obejmuje uwarunkowania – część A, zawierającą analizę stanu istniejącego (zagospodarowanie przestrzenne, systemy komunikacji i infrastruktury technicznej, dziedzictwo kulturowe i środowisko przyrodnicze), a także odnosi się do obowiązujących planów i programów wyższych szczebli. Część B zawiera kwestie kierunkowe opracowania – politykę przestrzenną miasta, sposób kształtowania struktur przestrzennych i zasady zagospodarowania terenów. Ponadto określono kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, a także wytyczne rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.

Zmiana Studium w 2021 r. jest przeprowadzana w związku z Uchwałą Nr L/494/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 23 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, Uchwałą Nr LIII/516/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa, Uchwałą Nr XIII/144/19 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa.

Zgodnie z art. 9 ust. 3a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „Zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i

graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1."

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z*E* ~~KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU,~~ STRATEGII ROZWOJU I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU MIASTA

~~1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju~~

~~Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 jako elementy stabilizujące przestrzeń kraju i województwa wymienia systemy osadnictwa, infrastruktury technicznej oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Według Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju pożądaną cechą kraju jest spójność społeczno-gospodarcza i terytorialna – silne regiony, których rozwój oparty będzie na endogenicznym potencjale i przewagach konkurencyjnych, które mają kreować ogólnokrajowe impulsy rozwojowe, przyczyniając się do osiągania celów ogólnych polityki regionalnej i przestrzennej. Policentryczny system miast stwarza warunki czerpania korzyści skali i aglomeracji dla działalności gospodarczych, umożliwia miastom wzajemne uzupełnianie funkcji oraz pozwala na włączenie w procesy rozwoju zasobów materialnych i kapitału społecznego poszczególnych regionów kraju.~~

~~W strukturze hierarchicznej systemu osadniczego kraju Augustów uznany jest za ośrodek lokalny nieposiadający wyznaczonego obszaru funkcjonalnego, ale stwarzający szansę na koncentrację funkcji gospodarczych oraz służący obszarom wiejskim swoim zapleczem usługowym. Decydujące znaczenie dla przyspieszenia rozwoju województwa będą miały obszary położone w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych drogi ekspresowej (S-8). Planowany jest rozwój w ramach europejskiej sieci transportowo-komunikacyjnej TEN-T: Warszawa – Białystok – Mińsk – Moskwa.~~

~~**Schemat 1.** Kierunki działań polityki przestrzennej na rzecz poprawy spójności wewnętrznej kraju, źródło: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030~~

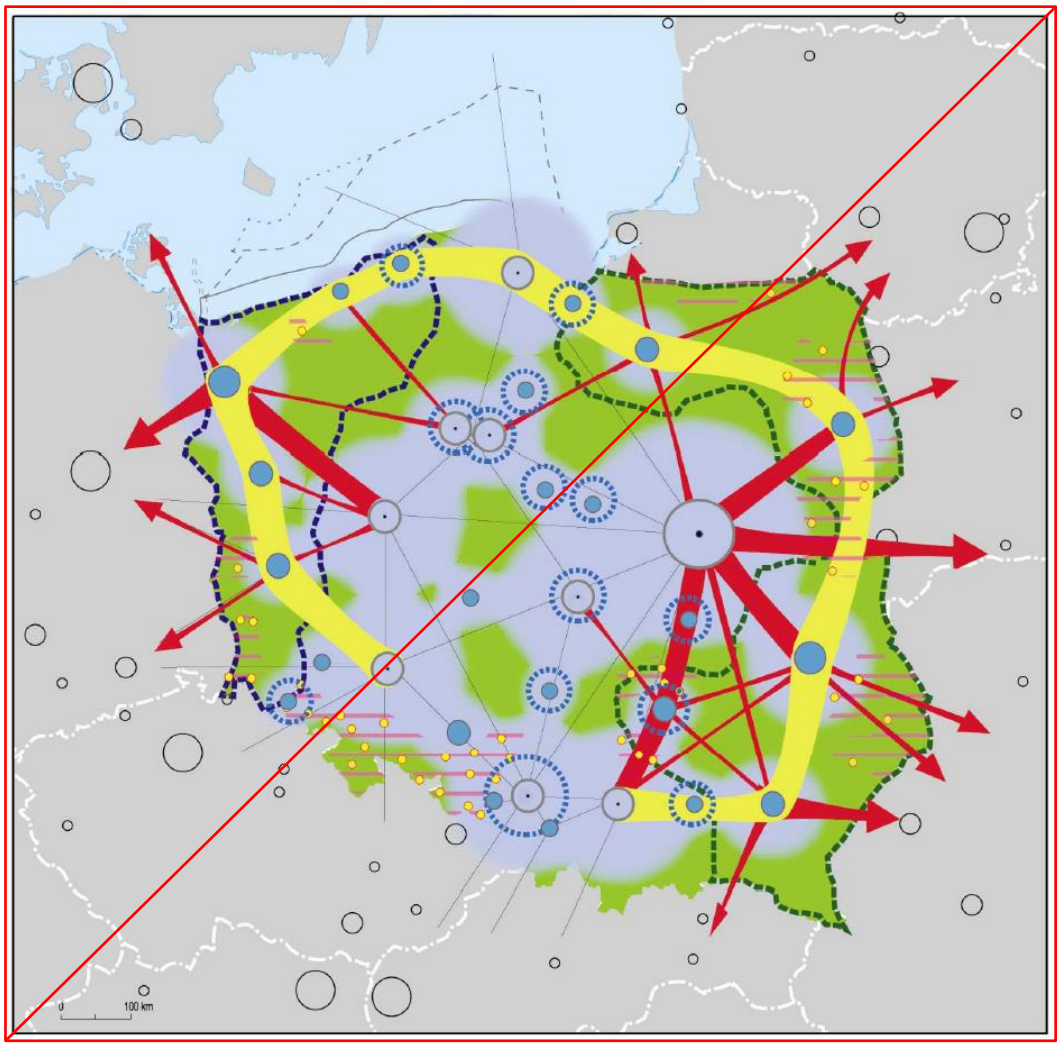

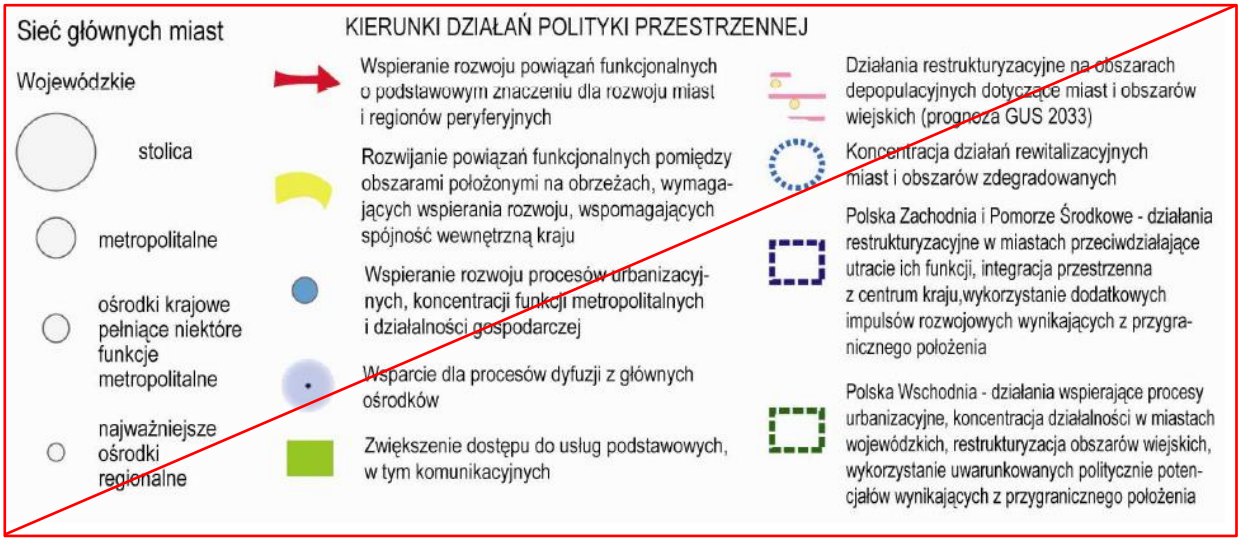

1. ~~2.~~ Strategia rozwoju województwa podlaskiego

Strategia stanowi załącznik do Uchwały Nr ~~XXXI/374/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 9 września 2013 roku w sprawie przyjęcia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020.~~ *XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030*. Strategia, jako kluczowy dokument programowy, określa cele i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu. Wskazuje też dziedziny, których wsparcie ma przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności i spójności społeczno-gospodarczej województwa.

~~Zawarte w dokumencie cele strategiczne ukierunkowują rozwój województwa podlaskiego na wzrost konkurencyjności gospodarki i przedsiębiorczości, poprawę krajowych i międzynarodowych powiązań regionu oraz stałe podnoszenie jakości życia mieszkańców. Podstawą realizacji tych zadań są sformułowane cele horyzontalne, które zakładają zachowanie walorów środowiska przyrodniczego w harmonii z aktywnością człowieka oraz rozwój infrastruktury technicznej, stwarzającej lepsze warunki do życia oraz inwestowania.~~

~~W strategii zwraca się uwagę na bogate środowisko przyrodnicze województwa podlaskiego, które stwarza liczne możliwości rozwoju. Na tym tle wyróżnia się Puszcza Augustowska, zaliczana do jednego z najcenniejszych obszarów przyrodniczych Europy. Wysoki jest udział powierzchni terenów Natura 2000 w ogólnej powierzchni miasta. Regionalna Organizacja Turystyczna wyróżnia cztery turystyczne produkty regionalne na terenie Augustowa, do których zaliczane są również szlaki turystyczne bądź lokalne imprezy. Poprawie międzynarodowych powiązań regionu mają służyć działania na rzecz wpisania Kanału Augustowskiego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO jako produktu ponadnarodowego wspólnie z Białorusią.~~

W dokumencie wskazano trzy cele strategiczne:

1. *dynamiczna gospodarka (celem jest zwiększenie dynamiki gospodarki i stworzenie wysokiej jakości i dobrze płatnych miejsc pracy. Powyższe przyczyni się do stworzenia lepszych szans dla aktywności zawodowej mieszkańców i uatrakcyjni ich miejsce zamieszkania);*
2. *zasobni mieszkańcy (celem jest budowanie i rozwijanie silnego kapitału ludzkiego. Mieszkańom należy zapewnić wysoką jakość życia. Należy zniwelować różnice wewnątrz województwa w zakresie dostępności do edukacji czy usług medycznych);*
3. *partnerski region (celem jest nawiązywanie i rozwijanie wszelkich form współpracy i powiązań sieciowych – współpraca wewnątrz województwa i z parterami spoza regionu).*

Cele strategiczne realizowane będą przez cele operacyjne.

~~Do najważniejszych inwestycji, które maja być realizowane na terenie województwa podlaskiego zaliczono utworzenie korytarzy transportowych oraz przebudowę dróg krajowych S8, S19 i S61 do parametrów dróg ekspresowych. Za kluczowe uznano również inwestycje infrastrukturalne, które wpłyną na atrakcyjność gospodarczą regionu.~~

Do inwestycji, które mają być realizowane na terenie województwa podlaskiego zaliczono: inwestycje drogowe (Via Carpatia w przebiegu dróg S16, S61, S19; Via Baltica w przebiegu dróg S8 i S61), inwestycje

kolejowe (modernizacja linii kolejowej E75 – Rail Baltica; modernizacja istniejących linii kolejowych w ramach Magistrali Wschodniej), inwestycje jednostek samorządu terytorialnego prowadzące do poprawy konkurencyjności wobec innych samorządów lokalnych, dokończenie inwestycji polegających m. in. na budowie rozdzielni RS 15/15 kV Augustów.

2. ~~3.~~ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Plan został przyjęty Uchwałą Nr ~~IX/80/03 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2003 roku w sprawie uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego~~ *XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, zmienioną Uchwałą Nr XXXIX/356/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego*.

Plan nie ma rangi prawa miejscowego, jest jednak wiążący, ponieważ:

- jego ustalenia muszą być uwzględnione w uchwalanych przez organy samorządu terytorialnego studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
- w planie zapisane zostają wszystkie zadania rządowe i samorządowe województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ze wskazaniem obszarów, na których przewiduje się realizację tych zadań.

~~*Uwarunkowania istotne dla zagospodarowania przestrzennego Augustowa*~~

~~a) w zakresie położenia i powiązań komunikacyjnych:~~

- ~~bliskość Białegostoku, ośrodka metropolitalnego o znaczeniu ponadkrajowym;~~
- ~~droga krajowa nr 8: Kudowa Zdrój (granica państwa) – Wrocław – Warszawa – Białystok – Augustów – Budzisko (granica państwa) docelowo klasy S;~~
- ~~droga krajowa nr 16: Dolna Grupa – Iława – Olsztyn – Augustów – Ogrodniki (granica państwa), docelowo klasy GP;~~
- ~~droga krajowa nr 61: Warszawa – Ostrołęka – Grajewo – Augustów, docelowo klasy GP;~~
- ~~droga wojewódzka nr 664: Raczki – Augustów – Lipsk – granica państwa, w klasie Z/G;~~
- ~~przebiegająca przez teren miasta Augustów linia kolejowa E75 Warszawa – Białystok – Sokółka – Augustów – Suwałki;~~
- ~~przebiegająca przez teren miasta Augustów linia kolejowa nr 40 Sokółka – Augustów – Suwałki;~~

~~b) w zakresie środowiska przyrodniczego:~~

- ~~położenie w okolicach Wigierskiego i Biebrzańskiego Parku Narodowego;~~
- ~~lokalizacja w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie oraz obszarów Natura 2000, Puszczy Augustowskiej;~~

- ~~położenie w obrębie Pojezierza Suwalsko – Augustowskiego (liczba jezior o powierzchni powyżej 0,5 ha wynosi 310);~~
- ~~występowanie złóż borowiny zlokalizowanych w gminie wiejskiej Augustów[1];~~
- ~~położenie w powiecie o jednej z najwyższych wskaźników lesistości w województwie podlaskim (45,6%);~~
- ~~bliskość położenia ostoi przyrody o znaczeniu europejskim, o powierzchni przekraczającej 100 ha;~~
- ~~lokalizacja na obszarze Zielonych Płuc Polski, charakteryzującym się wysoką jakością środowiska przyrodniczego i walorami ekologicznymi;~~

~~c) w zakresie demografii:~~

- ~~wyższy współczynnik feminizacji niż obszary wiejskie;~~
- ~~Augustów jako powiatowy ośrodek rozwoju;~~
- ~~wyraźny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym;~~
- ~~ogólne zjawisko migracji zewnętrznej;~~
- ~~dodatni przyrost naturalny w powiecie augustowskim;~~

~~d) w zakresie środowiska kulturowego:~~

- ~~miejski układ przestrzenny objęty ochroną konserwatorską;~~
- ~~położenie Augustowa na szlaku „Kanału Augustowskiego";~~
- ~~wartościowe budownictwo koszarowe z przełomu XIX/XX w.;~~
- ~~miejsce kultu religijnego (Studzieniczna);~~

~~e) w zakresie sfery gospodarczej:~~

- ~~Augustów zaliczony do głównego rejonu turystyczno-wypoczynkowego;~~
- ~~status uzdrowiska;~~
- ~~koncentracja całorocznej bazy noclegowej w rejonie Augustowa;~~
- ~~wysoki udział małych podmiotów gospodarczych (do 5 osób);~~
- ~~korzystne warunki do upraw roślin intensywnych oraz przemysłowych w zachodniej części powiatu augustowskiego;~~

~~f) w zakresie infrastruktury technicznej:~~

- ~~lokalizacja miejskiej ciepłowni o mocy 50 MW;~~
- ~~przebieg przez teren miasta linii elektroenergetycznej WN 110 kV wraz ze stacją elektroenergetyczną RPZ;~~

~~[1] w 2015 r. decyzją Starosty Augustowskiego z dn. 2 czerwca 2015 r. zatwierdzono występowanie w granicach miasta Augustów udokumentowanego złoża torfu leczniczego „Silikaty"~~

- ~~położenie na obszarze miasta składowiska odpadów komunalnych (aktualnie zamkniętego i zrekultywowanego);~~
- ~~lokalizacja na terenie Augustowa źródeł energii wodnej.~~

~~Plan określa bariery i szanse rozwoju gospodarczego poszczególnych stref funkcjonalnych na terenie województwa podlaskiego. W przypadku strefy północnej, do której zaliczono Augustów, do podstawowych ograniczeń wynikających z uwarunkowań zakwalifikowane zostały m. in.: syndrom peryferyjności charakteryzujący się niskim poziomem warunków życia, niskimi dochodami ludności, niezadowalającym poziomem wykształcenia i małą aktywnością gospodarczą, a także niedostateczne wyposażenie w usługi o znaczeniu regionalnym i lokalnym, niedoinwestowanie w infrastrukturę techniczną, głównie w gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami. Natomiast jako główne szanse ożywienia gospodarczego wymienione zostały m.in.: położenie w zasięgu obszarów o wysokich walorach środowiska przyrodniczego, stwarzających możliwości rozwoju turystyki, transeuropejskie powiązania transportowe wynikające z przygranicznego i tranzytowego położenia obszaru funkcjonalnego, a także potencjał lecznictwa uzdrowiskowego.~~

Plan wyznacza następujące obszary funkcjonalne:

a) miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego Białegostoku (MOFOWB) z obszarem zewnętrznym, o symbolu 4.1.1, w granicach NUTS3 – nr 37, obejmującego m. Białystok oraz powiat białostocki i sokólski;

b) miejskie obszary funkcjonalne 2 ośrodków subregionalnych - miasta Łomży i miasta Suwałk;

c) obszary ośrodków lokalnych – miast powiatowych w granicach administracyjnych.

Miasto Augustów stanowi obszar ośrodka lokalnego o symbolu 4.1.4.1.

Kierunki określone w planie

~~W planie przyjęto, że głównym celem zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego jest:~~

~~„Kształtowanie przestrzeni województwa podlaskiego w kierunku wyrównywania dysproporcji w poziomie jego zagospodarowania w stosunku do rozwiniętych regionów kraju, zgodnie z wymogami integracji europejskiej, współpracy transgranicznej i obronności, w sposób generujący wzrost konkurencyjności, efektywności gospodarczej i poprawę warunków cywilizacyjnych życia mieszkańców, z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i położenia”.~~

~~Działania te mają na celu m. in. gospodarowanie przestrzenią w sposób zrównoważony, przy jednoczesnym tworzeniu elastycznych struktur, umożliwiających wzrost gospodarczy i społeczny.~~

W planie wskazano następujący cel strategiczny:

„Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Cel strategiczny realizowany będzie poprzez cele cząstkowe - szczegółowe:

1. *Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania;*
2. *Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego;*
3. *Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej;*
4. *Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów;*
5. *Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.*

W planie przyjęto następujące kierunki polityki przestrzennej województwa:

1. *zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji publicznych ponadlokalnych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania;*
2. *wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego 6.2. terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego;*
3. *poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej 6.3. województwa podlaskiego poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej;*
4. *osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego 6.4. województwa, w tym sieci ekologicznej, dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych oraz racjonalne jego wykorzystanie;*
5. *zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa 6.5. na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz jego zdolności obronnych i ochronnych.*

Kierunki rozwoju *województwa w kontekście miasta Augustowa*:

~~a) w zakresie powiązań komunikacyjnych:~~

- ~~przebudowa drogi ekspresowej nr S 8 „Via Baltica": Warszawa – Białystok – Augustów – Budzisko (granica państwa z Litwą), dostosowanie do parametrów drogi klasy ekspresowej;~~ [2]
- ~~przebudowa drogi krajowej nr 16: Dolna Grupa – Iława – Olsztyn – Ełk – Augustów – Ogrodniki (granica państwa), dostosowanie do parametrów drogi klasy GP, na odcinku obwodnica Augustowa – granica województwa, postulowane podniesienie statusu funkcjonalnego do parametrów drogi ekspresowej;~~
- ~~przebudowa drogi krajowej nr 61 Warszawa – Ostrołęka – Grajewo – Augustów z dostosowaniem do parametrów klasy GP, postuluje się podniesienie funkcji drogi na odcinku Łomża – Augustów do parametrów drogi ekspresowej klasy S;~~
- ~~dostosowanie drogi wojewódzkiej nr 664 na odcinku Augustów – Lipsk do parametrów klasy G, na odcinku Raczki – Augustów do parametrów klasy Z;~~
- ~~utworzenie kolejowego korytarza transportowego „Rail Baltica": Warszawa – Białystok – Sokółka – Augustów – Suwałki – Trakiszki;~~ [3]

~~b) w zakresie środowiska przyrodniczego:~~

- ~~ochrona wartościowych gruntów rolnych przed nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nierolnicze na obszarach intensywnego rozwoju zagospodarowania rekreacyjnego na Pojezierzu Suwalsko – Augustowsko – Sejneńskim;~~
- ~~zmniejszanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenie ochrony uzdrowiskowej Augustów;~~
- ~~utworzenie transgranicznego obszaru chronionego „Trzy Puszcze", obejmującego „Wigierski Park Narodowy", obszar chronionego krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" oraz obszar chronionego krajobrazu „Pojezierze Sejneńskie" w Polsce, rezerwat „Cepkliaż", „Dżukijski Park Narodowy", „Metelski Park Regionalny" i „Wiejszejski Park Regionalny" na Litwie oraz 4 rezerwaty przyrody na Białorusi;~~

~~c) w zakresie strefy gospodarczej i usługowej:~~

- ~~realizacja centrum sportów wodnych (kajakarstwo, narciarstwo wodne, kąpielisko, windsurfing, żeglarstwo);~~
- ~~rozbudowa i modernizacja bazy obiektów sportowych (hala i boiska sportowe);~~
- ~~utworzenie filii Politechniki Białostockiej, a docelowo powstanie ośrodka akademickiego;~~

---

[2] ~~20 października 2009 roku Rada Ministrów przyjęła Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych, w którym został zatwierdzony przebieg nowo utworzonej drogi ekspresowej S61 od Ostrowi Mazowieckiej, przez Łomżę, Ełk i Suwałki do Budziska. Jednocześnie w tym samym rozporządzeniu zmieniono klasę drogi krajowej nr 8 pomiędzy Białymstokiem a Augustowem z S (ekspresowej) na GP (główną ruchu przyspieszonego).~~

[3] ~~aktualny przebieg Rail Baltica od Białegostoku prowadzi do Ełku, skąd dalej kieruje się do Suwałk i do Szostakowa na Litwie.~~

- ~~modernizacja ciągów produkcyjnych w istniejących zakładach, w celu zmniejszenia uciążliwości dla środowiska i funkcji uzdrowiskowej;~~

~~d) w zakresie kultury i turystyki:~~

- ~~podjęcie działań planistycznych i rewaloryzacyjnych obejmujących zabytkowe założenia urbanistyczne miejskie oraz obiekty i urządzenia Kanału Augustowskiego;~~
- ~~zmodernizowanie infrastruktury Kanału Augustowskiego w celu przystosowania do międzynarodowego ruchu turystycznego, jego ochrona i wspieranie na rzecz wpisania na listę światowego dziedzictwa UNESCO;~~
- ~~ochrona i rozbudowa infrastruktury pielgrzymkowej miejsca kultu religijnego Augustów – Studzieniczna;~~
- ~~utworzenie powiatowego centrum kultury;~~
- ~~stworzenie w mieście centrum turystyki wodnej i aktywnej o randze ogólnokrajowej;~~
- ~~rozwój działalności uzdrowiskowo – wypoczynkowej, kształtowanie i wzbogacanie istniejących przyrodniczych walorów rekreacyjnych;~~
- ~~eliminowanie funkcji i zagospodarowania kolizyjnego ze statusem uzdrowiska i rozwój infrastruktury ochrony środowiska;~~
- ~~budowa transgranicznego pieszego i rowerowego szlaku turystycznego z Polski na Litwę i Białoruś (Biała Piska – Augustów – Lipszczany – Grodno) oraz rangi krajowej Augustów – Płaska – Ateny;~~
- ~~zagospodarowanie trenów przydatnych dla sportów zimowych, np. narciarstwa biegowego, żeglarstwa bojerowego;~~

~~e) w zakresie infrastruktury technicznej:~~

- ~~budowa linii 110 kV Augustów – Sejny;~~
- ~~modernizacja linii WN 110kV Dąbrowa Białostocka – Augustów i stacji RPZ 110/15kV w Augustowie;~~
- ~~utworzenie nowego pierścienia energetycznego na odcinku Augustów – Białystok poprzez budowę linii WN 110 kV wraz ze stacją RPZ, co zapewni również prawidłową pracę systemu w Augustowie oraz odpowiednią ilość i jakość energii elektrycznej na potrzeby PKP w przypadku elektryfikacji szlaku kolejowego;~~
- ~~rozbudowa gazociągu w celu zaspokojenia potrzeb grzewczych i produkcyjnych (zasilane z Systemu Gazociągów Tranzytowych „Jamał" i projektowanego gazociągu tranzytowego DN 1000/800 Białoruś – Obwód Kaliningradzki);~~
- ~~modernizacja komunalnego ujęcia wody;~~
- ~~rozbudowa kanalizacji sanitarnej;~~
- ~~wybudowanie powiatowego centrum recyklingu odpadów i kompostowni zgodnie z wymogami przepisów sanitarnych;~~
- ~~zrekultywowanie wyeksploatowanego wysypiska śmieci.~~

a) w zakresie rozwoju infrastruktury transportowej oraz telekomunikacji i teleinformatyki:

- *modernizacja linii kolejowej nr 40 Augustów – Suwałki;*

b) w zakresie poprawy jakości i rozwoju zrównoważonego struktur przestrzennych zagospodarowania ośrodków lokalnych – miast powiatowych:

- *kształtowanie zagospodarowania i użytkowanie stref ochrony uzdrowiskowej Uzdrowiska Augustów, określonych w jego statucie zgodnie z odpowiednimi wymogami ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, a także statutu;*

c) w zakresie rozwoju infrastruktury ochrony zdrowia oraz stacjonarnej opieki długoterminowej i paliatywnej:

- *modernizacja i rozbudowa obiektów lecznictwa sanatoryjnego oraz Zespołu Opieki Długoterminowej w Augustowie;*

d) w zakresie rozwoju infrastruktury kultury:

- *zapewnienie bazy lokalowej dla projektowanego Muzeum Kanału Augustowskiego w Augustowie;*

e) w zakresie rozwoju infrastruktury sportu:

- *kontynuację rozbudowy i przebudowę obiektów Miejskiego Ośrodka Sportu w Augustowie na Centrum Sportów Wodnych i Turystyki;*

f) w zakresie rozwoju rewitalizacji zabudowy zdegradowanych części obszarów śródmiejskich i ważnych przestrzeni publicznych:

- *części obszarów śródmiejskich w: Augustowie, z priorytetem objętych ochroną konserwatorską;*

g) w zakresie rozwoju infrastruktury dla potrzeb inwestycji przemysłowych, rzemiosła produkcyjnego oraz usług komercyjnych:

- *w Augustowie – przygotowanie terenów dla produkcji i usług niekolizyjnych sanitarnie z funkcją uzdrowiskową;*

h) w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych i gospodarczych miast powiatowych:

- *tworzenie warunków do rozwoju infrastruktury hotelarskiej w miastach z atrakcyjnie zagospodarowanymi terenami rekreacji o dobrej dostępności, zwłaszcza w Augustowie;*

i) w zakresie ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed funkcjami konfliktogennymi i przeznaczeniem na cele nierolnicze w planowaniu miejscowym:

- *ograniczanie do niezbędnego minimum przeznaczania na cele nierolnicze gruntów rolnych o wysokiej waloryzacji przestrzeni produkcyjnej, strategicznych dla produkcji żywności, w szczególności w studiach i planach miejscowych;*

j) w zakresie wspierania rozwoju infrastruktury turystycznej, wypoczynkowej i uzdrowiskowej:

- *rozwój zagospodarowania terenów rekreacyjnych o szczególnym znaczeniu dla sportów letnich i zimowych, z unikalnymi zasobami przyrodniczymi oraz atrakcyjnym ukształtowaniem naturalnym, w tym budowy infrastruktury sportowej i rekreacyjnej niezbędnej dla markowych produktów turystycznych, takiej jak: stanice przy turystycznych szlakach wodnych, wypożyczalnie sprzętu, przystanie, pomosty, punkty widokowe itp. np. nad Kanałem Augustowskim;*
- *„Rewitalizacja i rozbudowa drogi wodnej między Wielkimi Jeziorami Mazurskimi, a Kanałem Augustowskim", zmierzającego do połączenia Kanału Augustowskiego poprzez rzekę Biebrzę i Jeziora Rajgrodzkie z kompleksem Wielkich Jezior Mazurskich;*
- *realizacja Projektu „ Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego: Warszawa - Zamek Królewski – Wisła – Kanał Żerański – Kanał Królewski – Zalew Zegrzyński – Narew – Biebrza – Kanał Augustowski (Niemen)", w tym uruchomienie żeglugi turystycznej na historycznym szlaku wodnym z Warszawy poprzez Wisłę, Narew, Bierzę, i Kanał Augustowski na Białoruś i Litwę;*

k) w zakresie wspierania rozwoju obszaru funkcjonalnego przygranicznego:

- *wspieranie wzrostu znaczenia przygranicznych ośrodków lokalnych;*

l) w zakresie wspierania wykorzystania specjalizacji regionalnej województwa:

- *rozwój lecznictwa uzdrowiskowego;*
- *współpraca pomiędzy uzdrowiskiem Augustów a uzdrowiskiem Porieczie na Białorusi, dla zwiększenia zakresu i atrakcyjności usług sanatoryjnych;*
- *turystyka aktywna i krajoznawcza na bazie funkcjonowania obu części Kanału Augustowskiego – polskiej i białoruskiej (z możliwością spływów kajakowych na odcinku Augustów – Grodno);*
- *turystyka przyrodnicza i aktywna na bazie transgranicznych obszarów chronionych: potencjalnego „Trzy Puszcze", obejmującego fragmenty Puszczy Augustowskiej, położone w rejonie styku granic Polski, Litwy i Białorusi, i Przełom Bugu oraz Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery Puszcza Białowieska;*

m) w zakresie rozwoju dróg krajowych:

- *drogi ekspresowej S61 Via Baltica – realizacja zadań: S61 obwodnica Augustowa – granica państwa (2016-2021, dł. 37,4 km) oraz Ostrów Mazowiecka – obwodnica Augustowa (2017-2021, dł. 149,3 km) przebudowa i budowa;*
- *lobbingu na rzecz dokończenia modernizacji drogi nr 8 na odcinku Katrynka – Augustów do parametrów klasy GP z ew. wariantem dwujezdniowym;*
- *zmiany na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1440 z późn. zm.) kategorii drogi na odcinku Szczuczyn – Augustów, w wyniku jej zastąpienia przez wybudowany odcinek drogi S61 Szczuczyn – Raczki oraz zmian struktury i natężenia ruchu, z krajowej na wojewódzką;*
- *opracowania STEŚ dla ww. odcinka drogi nr 61 z którego wyniknąć powinna celowość perspektywiczna budowy obwodnic Grajewa i Rajgrodu, lub jej brak;*

n) w zakresie rozwoju dróg wojewódzkich:

- *przebudowa drogi wojewódzkiej nr 664;*

o) w zakresie rozwoju infrastruktury żeglugi wodnej:

- *modernizacja zagospodarowania Kanału Augustowskiego;*
- *podniesienie standardu użytkowego bazy turystyki wodnej i jej rozwoju stosownie do potrzeb obsługi szlaków tej turystyki na śródlądowych drogach wodnych;*
- *udział w realizacji „Szlaku Wodnego im. Króla Stefana Batorego": Wisła – Kanał Żerański – Zalew Zegrzyński – Narew – Biebrza – Kanał Augustowski (Niemen), z zachowaniem wymogów ekologicznych;*
- *udział w przygotowaniu projektu szlaku wodnego „Wielkie Jeziora Mazurskie – Kanał Augustowski" na trasie: Giżycko – Orzysz – Ełk – Rajgród – Augustów, o długości ok. 400 km, w tym w województwie podlaskim ca 27 km;*

p) w zakresie wzmocnienia potencjału edukacyjnego i turystycznego opartego na walorach ekologicznych i kulturowych:

- *wzmocnienie potencjału turystycznego sieci ekologicznej, poprzez realizację zagospodarowania „Szlaku Wodnego im. Króla Stefana Batorego": Wisła – Narew – Biebrza – Kanał Augustowski – Niemen;*

q) w zakresie gospodarki wodnej:

- *drenaż śluzy na Kanale Augustowskim – 1 RZGW w Warszawie;*
- *pogłębienie kanału ulgi z Kanału Augustowskiego – 1 RZHW w Warszawie;*
- *powstrzymanie erozji brzegów Kanału Augustowskiego – 1 RZGW w Warszawie;*

r) w zakresie ochrony powierzchni ziemi:

- *ochrona wartościowych gruntów rolnych przed nieuzasadnionym przeznaczeniem na cele nierolnicze w planach miejscowych, zwłaszcza w obszarach intensywnego rozwoju zagospodarowania rekreacyjnego, zwłaszcza zabudowy letniskowej na Pojezierzu Suwalsko-Augustowsko-Sejneńskim;*

s) w zakresie ochrony złóż kopalin:

- *ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów wód leczniczych i złóż borowin, będących podstawą gospodarki uzdrowiskowej w Augustowie;*

t) w zakresie przechowywania zbiorów zabytków, ich ekspozycji i udostępniania:

- *budowa i remonty obiektów przechowywania i udostępniania zbiorów, umożliwiających nowoczesne sposoby ich opracowywania i przechowywania, w tym: Muzeum Kanału Augustowskiego;*

u) w zakresie rozwoju infrastruktury systemu elektroenergetycznego:

- *poprawa efektywności energetycznej systemu poprzez:*
  - *wsparcie inwestycji zmniejszających wskaźnik strat sieciowych w przesyle i dystrybucji, poprzez modernizację, przebudowę i budowę nowych sieci, wymianę transformatorów o niskiej sprawności, skracanie ciągów liniowych, w tym budowę rozdzielni RS 15/15kV w Augustowie, Czarnej Białostockiej, Brańsku wraz z liniami zasilającymi SN 15kV;*
- *dostosowanie infrastruktury systemu elektroenergetycznego na napięciu WN 110 kV do obecnych i przyszłych potrzeb zagospodarowania województwa, z zachowaniem normatywnych standardów ilościowych i jakościowych poprzez:*
  - *zakończenie realizacji inwestycji: rozdzielni RS 15/15kV w Augustowie;*
  - *budowę linii WN 110kV: ”wcięcie” do linii Dąbrowa Białostocka – Augustów do stacji Augustów II;*
  - *modernizację stacji WN/SN: Augustów;*

- *modernizację linii WN 110kV: GPZ1 Białystok – „Polanka" Czarna Białostocka – Sokółka – Dąbrowa Białostocka – Augustów;*

v) w zakresie rozwoju infrastruktury systemu gazowniczego:

- *zapewnienie dostaw gazu odbiorcom pozostałej części woj. podlaskiego oraz części woj. warmińsko-mazurskiego poprzez:*
  - *budowę systemu przesyłowego dystrybucyjnego na bazie interkonektora – do zasilania w gaz ziemny przewodowy odbiorców województwa podlaskiego w mieście Augustów;*
- *likwidacja ograniczeń na obszarach zasilanych z istniejącego systemu gazowniczego gazociągiem Tietierówka (Białoruś) – Bobrowniki – Białystok celem zaspokojenie zapotrzebowania na paliwo gazowe odbiorców środkowej części województwa poprzez:*
  - *rozbudowę sieci dystrybucyjnej na bazie LNG w mieście Augustów;*

w) w zakresie rozwoju infrastruktury systemu zaopatrzenia w ciepło:

- *wspieranie ekologizacji systemów energetyki cieplnej, poprzez przygotowania do ew. zmiany nośnika energetycznego w miastach przewidywanych do gazyfikacji, co dotyczyć może w szczególności miast: Augustów.*

Schemat *1.* ~~2. Kierunki rozwoju w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego~~ *Struktura sieci osadniczej i obszarów funkcjonalnych*, źródło: PZPW Podlaskiego

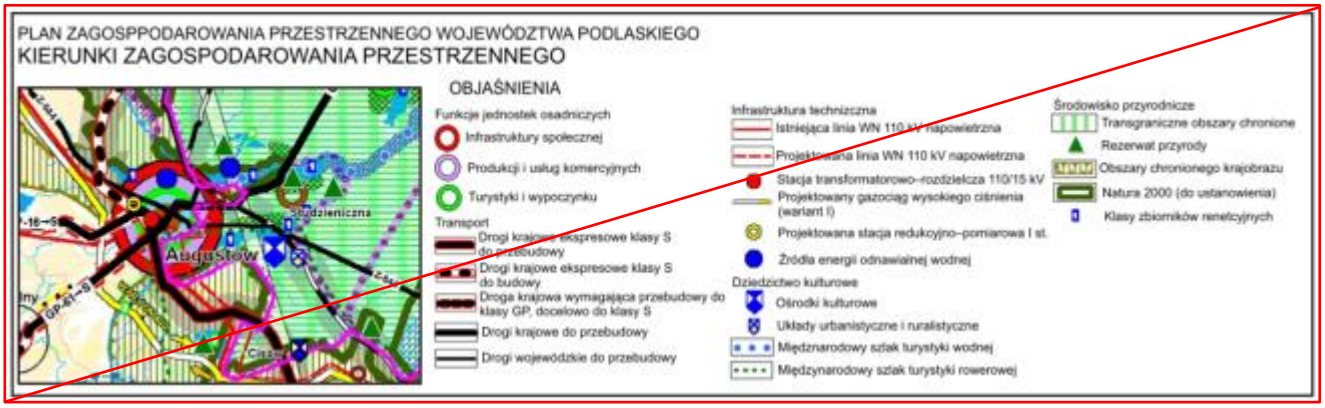

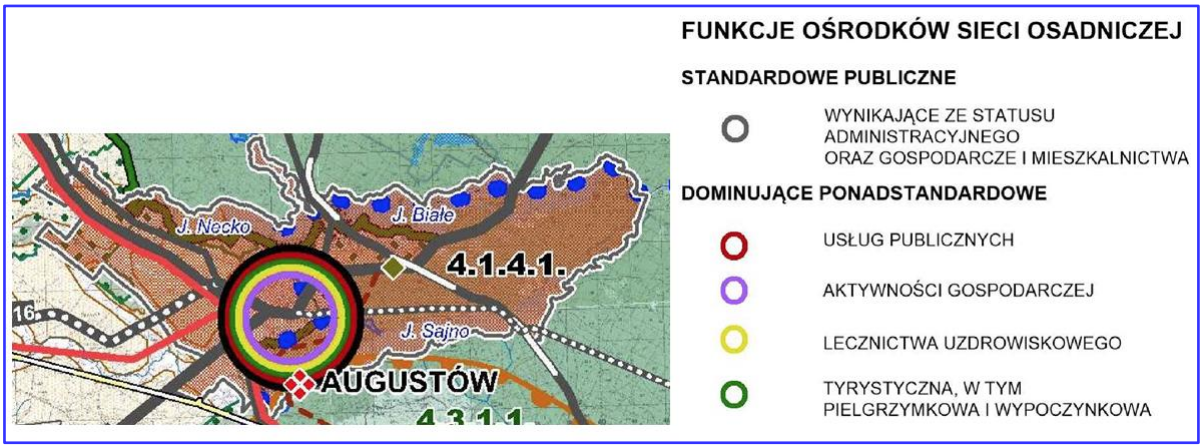

Schemat 2. *Ochrona sieci ekologicznej, złóż kopalin i gleb, źródło: PZPW Podlaskiego*

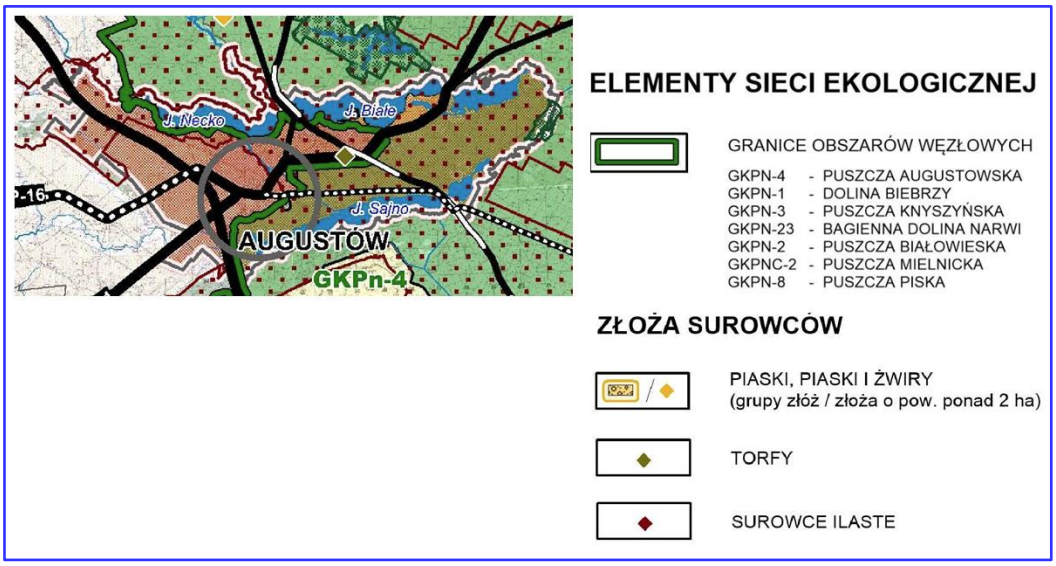

Schemat 3. *Kierunki ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz rozwoju turystyki i wypoczynku, źródło: PZPW Podlaskiego*

Schemat 4. *Kierunki rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej , źródło: PZPW Podlaskiego*

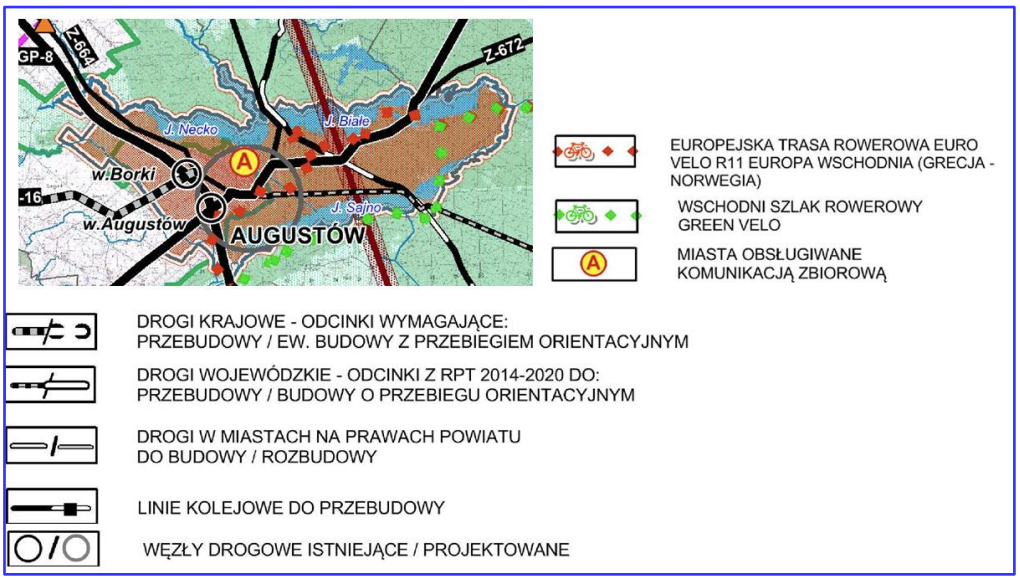

Schemat 5. *Kierunki zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, przeciwpowodziowego oraz obrnności państwa, źródło: PZPW Podlaskiego*

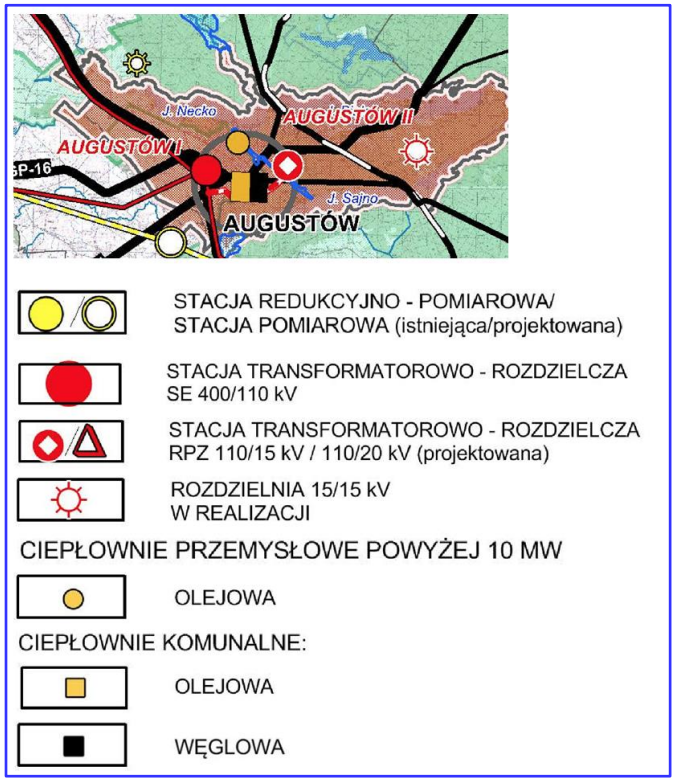

Schemat 6. *Kierunki ochrony infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki wodnej, źródło: PZPW Podlaskiego*

~~W związku z wysokim stopniem dezaktualizacji obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego z 2003 r. Sejmik Województwa Podlaskiego podjął Uchwałę Nr~~

~~IX/87/07 z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego. Aktualizacja planu ma uwzględnić nowe uwarunkowania rozwoju zagospodarowania przestrzennego wynikające z aktualnych dokumentów strategicznych, koncepcyjnych i programowych administracji rządowej i samorządowej, a także zamierzenia w zakresie inwestycji celu publicznego.~~

3. ~~4.~~ Wytyczne wynikające ze strategii rozwoju miasta

Strategia Rozwoju Miasta Augustów 2014 – 2020 jest dokumentem strategicznym wskazującym cele oraz obszary polityki miasta. Dokument ten stanowi aktualizację strategii przyjętej w 2007 r., która obejmowała okres 2008 – 2015. Potrzeba aktualizacji wynikała ze znaczących zmian w sferze społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, które zaszły w mieście oraz w jego otoczeniu. Strategia wskazuje szanse i możliwości rozwojowe, jak również bariery i zagrożenia jakie występują na terenie Augustowa. Sporządzenie strategii ułatwia władzy samorządowej podejmowanie decyzji, w jakim kierunku powinno rozwijać się miasto oraz motywuje do realizacji celów wskazanych w strategii, tak aby miasto było konkurencyjne w stosunku do innych ośrodków samorządowych.

Rozwój Augustowa opiera się na zasadach zrównoważonego rozwoju, w harmonii środowiska przyrodniczego, gospodarczego i społecznego. Duże znaczenie mają unikalne walory przyrodnicze, które stanowią potencjał do rozwoju funkcji uzdrowiskowo-wypoczynkowych. Z drugiej strony miasto stawia również na intensyfikację nowoczesnego i przyjaznego środowisku przemysłu oraz usług. Rozwój gospodarczy przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców Augustowa, zmieniając jednocześnie sytuację społeczną miasta.

Wizja Miasta Augustów w 2020 roku brzmi:

„Głównym atutem Augustowa będzie wysoka jakość życia wynikająca z umiejętnego połączenia rozwoju wysokiej jakości funkcji uzdrowiskowo-wypoczynkowych z dynamicznym rozwojem nowoczesnych i przyjaznych środowisku funkcji przemysłowo-usługowych. Kluczowymi procesami, które będą wspierały rozwój miasta będą: wysoka jakość kształcenia, efektywna współpraca międzygminna oraz spójność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna.”

Głównym celem strategii jest wzrost dobrobytu mieszkańców Augustów poprzez utworzenie atrakcyjnych warunków życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Wizja rozwoju miasta ma być realizowana za pomocą dwóch celów strategicznych, uzupełnionych celami operacyjnymi stanowiącymi propozycję rozwiązań problemów występujących w poszczególnych obszarach polityki rozwoju miasta. Cele strategiczne ukierunkowują działania na budowę nowoczesnej gospodarki z atrakcyjnymi miejscami pracy oraz dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości życia mieszkańców. Cele te obejmują wspólne dziedziny życia społeczno-gospodarczego, w wyniku czego realizacja niektórych zadań oddziałuje na oba kluczowe aspekty strategii. Wszystkie wyżej wymienione działania powinny uwzględniać zasady dbałości o środowisko, wynikające ze zrównoważonego rozwoju.

Strategia zakłada monitorowanie postępów realizacji sformułowanej w dokumencie wizji rozwoju miasta. Ocena będzie przeprowadzana na podstawie analizy wskaźników kontekstowych w dwuletnich cyklach, a jej wyniki zostaną udostępnione w formie raportu z realizacji strategii.

Tab. 1 Analiza SWOT na podstawie danych Strategii Rozwoju Miasta Augustów 2014 – 2020

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Wybitne walory przyrodnicze, związane zwłaszcza z wodami powierzchniowymi (jeziora, Kanał Augustowski) • Status uzdrowiska • Bogata oferta kulturalna i sportowa • Wysoki poziom aktywności mieszkańców w obszarze kultury i sportu • Wysoka jakość kształcenia w augustowskich szkołach • Obecność uznanych przedsiębiorstw z branży szkutniczej • Wyprowadzenie ruchu tranzytowego z Augustowa dzięki otwarciu obwodnicy • Dobrze rozwinięta infrastruktura komunalna (wodociągowo-kanalizacyjna, oczyszczania ścieków) • Współpraca transgraniczna, zwłaszcza z litewskimi Druskiennikami	• Brak zintegrowanej oferty turystycznej • Niewystarczająca baza noclegowa, zwłaszcza wyższego standardu • Niewystarczająco rozwinięta uzupełniająca oferta turystyczna • Starzenie się społeczeństwa oraz odpływ młodych i aktywnych mieszkańców do większych ośrodków miejskich • Niski poziom przedsiębiorczości • Niski poziom dochodów własnych • Brak sieci gazowej • Niewystarczająco rozwinięta sieć ciepłownicza • Niska intensywność współpracy z sąsiednimi gminami, powiatem augustowskim i innymi podmiotami działającymi w Mieście • Urząd miejski podzielony między kilka budynków i brak możliwości załatwienia spraw w jednym okienku • Niewielka powierzchnia terenów inwestycyjnych w Mieście • Słaby dostęp do usług medycznych • Brak silnego samorządu gospodarczego oraz rozwiniętej sieci instytucji otoczenia biznesu • Presja na obszary cenne przyrodniczo
SZANSE	**ZAGROŻENIA**

• Pozytywna reakcja administracji centralnej na starania władz lokalnych o utworzenie inwestycyjnych stref rozwoju w wyniku ograniczenia strefy C do osiedla uzdrowiskowego • Zmiana regulacji prawnych umożliwiająca pogodzenie funkcji uzdrowiskowej z rozwojem zakładów przemysłowych • Przyjazd większej liczby turystów, zwłaszcza odwiedzających Miasto w celach krótkiego, intensywnego wypoczynku oraz turystów zagranicznych • Poprawa dostępności transportowej dzięki realizacji krajowych inwestycji drogowych i kolejowych przebiegających w otoczeniu Miasta • Intensyfikacja współpracy (transgranicznej, w ramach grupy EGO SA oraz z gminami położonymi w strefie Kanału Augustowskiego) • Wprowadzanie zmian prawnych i ułatwień w zawieraniu partnerstwa publiczno-prywatnego	• Koncentracja głównego nurtu polityk rozwojowych UE na największych ośrodkach metropolitalnych • Dalszy, trwały odpływ mieszkańców do większych ośrodków miejskich • Silna konkurencja o inwestorów oraz środki unijne ze strony innych miast turystycznych Polski Wschodniej • Utrata statusu uzdrowiska lub utrzymywanie stanu, w którym uzdrowisko obejmuje obszar całego Miasta • Dalsze opóźnianie otwarcia lokalnego przejścia granicznego z Białorusią oraz objęcia Augustowa małym ruchem granicznym • Stałe pogarszanie stosunków gospodarczych, handlowych, kulturalnych i turystycznych Polski z Rosją i Białorusią

III. LOKALIZACJA AUGUSTOWA I JEGO RYS HISTORYCZNY

1. Położenie i charakterystyka

Augustów to miasto położone w województwie podlaskim, w zachodniej części Równiny Augustowskiej, nad rzeką Nettą. Stanowi ono ośrodek powiatowy, obsługujący okoliczne tereny. Miasto zajmuje powierzchnię 80,9 km^2, zamieszkuje je 30 400 mieszkańców (wg danych GUS z 2015 r.).

Miasto sąsiaduje z trzema gminami wiejskimi: gminą Płaska o powierzchni 372,7 km^2, Nowinka o powierzchni 204,1 km^2 i Augustów o powierzchni 266,6 km^2. Zamieszkuje je odpowiednio 2 641, 2 934 i 6 861 mieszkańców (wg. danych GUS z 2015 r.).

Schemat ~~3.~~ 7. Miasto Augustów na tle powiatu augustowskiego, źródło: opracowanie własne

Augustów położony jest na szlaku komunikacyjnym drogi krajowej nr 8 o znaczeniu ponadkrajowym o przebiegu: Kudowa Zdrój (granica państwa) – Wrocław – Warszawa – Białystok – Augustów – Budzisko (granica państwa), na trasie drogi krajowej nr 61 o przebiegu Warszawa – Ostrołęka – Łomża – Augustów oraz na drodze krajowej nr 16: Dolna Grupa – Iława – Olsztyn – Augustów – Ogrodniki (granica państwa).

Odległości do największych i najbliższych ośrodków miejskich wynoszą:

- Suwałki – Augustów: 33 km;
- Białystok – Augustów: 85 km;
- Warszawa – Augustów: 259 km.

Schemat ~~4.~~ *8.* Augustów na tle podziału administracyjnego województwa podlaskiego, źródło: opracowanie własne

Lokalizacja miasta nad rzeką Nettą i Kanałem Augustowskim, a także w obrębie Pojezierza Suwalsko – Augustowskiego sprawia, iż ma ono charakter miejscowości turystycznej. Bogate walory środowiska przyrodniczego dodatkowo wpływają na atrakcyjność ośrodka, który od 1993 roku posiada ponadto status uzdrowiska. Historia Augustowa doprowadziła do powstania cennego układu urbanistycznego, który jest objęty ochroną konserwatorską.

2. Rys historyczny Augustowa i jego rozwoju przestrzennego[4]

Historia powstania Augustowa sięga połowy XVI wieku (ok. 1550 rok), kiedy to król Zygmunt August podjął decyzję o założeniu nowego miasta. Jednym z powodów była konieczność stworzenia prężnie działającego ośrodka miejskiego na pograniczu polsko- litewsko- pruskim.

Początkowo, w okresie średniowiecza, ziemie obecnej Suwalszczyzny zajmowali Jaćwięgowie, którzy zamieszkiwali tereny ograniczone rzekami Niemen (wschodnia granica), Biebrzą (południe), Szeszupą (północ) oraz od strony zachodniej pasmem Wielkich Jezior Mazurskich. Lud ten trudnił się głównie rolnictwem.

W połowie XIII wieku na ziemie Jaćwięgów najechali Krzyżacy, ich mieszkańcy zginęli lub zostali wywiezieni w głąb Prus i na Litwę. Późniejszy okres to nieustanne walki o ziemie pojaćwieńskie. Od XIV w. tereny obecnego Augustowa znajdowały się w kolejno obrębie Mazowsza, w rękach książąt litewskich, województwa podlaskiego oraz do Korony.

Rozwój wymiany handlowej spowodował wykształcenie sieci drogowej. Najważniejsza droga prowadziła z Grodna do Rajgrodu, w późniejszym okresie (po powstaniu Augustowa) nazywano ją Gościńcem Augustowskim. Rosnące znaczenie tego szlaku spowodowało, iż za sprawą Jana Radziwiłła (na mocy przywileju Zygmunta Starego), w miejscu przeprawy przez rzekę Nettę, gdzie pobierano cło, zlokalizowano karczmę, której budowa stała się zalążkiem ośrodka miejskiego. Za główne przyczyny powstania Augustowa można uznać chęć stworzenia miejsca do wymiany handlowej dla zakładanych wsi oraz powstanie ważnego ośrodka na pograniczu.

Prawa miejskie magdeburskie Augustów otrzymał na podstawie przywileju z dnia 17 maja 1557 r., nadanego przez Zygmunta Augusta.

Na początku istnienia miasto dysponowało terenami o powierzchni około 130 włók (ok. 2 000 ha). Chcąc zachęcić do osiedlania się ludności, Król nadał miastu liczne uprawnienia i wolności podatkowe. W 1568 roku zwiększono obszar miasta o kolejne 74 włóki (ok. 1 200 ha) po obu stronach rzeki Netty. Pomimo braku murów obronnych Augustów był trudno dostępny ze względu na otaczające bagna, jeziora, rzekę i puszczę.

Augustów do początku XIX wieku był miastem całkowicie drewnianym, istniało wówczas 304 budynków mieszkalnych. W czasie zaborów podjęto próbę jego przebudowy, z racji zamiaru umieszczenia w mieście siedziby władz wojewódzkich. Nastąpił systematyczny wzrost liczby domów, przez cały XIX w. ich ilość zwiększyła się o ponad 50%. Powstawały nowe osiedla zabudowy – Borki i Baraki.

Rozwój w okresie dwudziestolecia międzywojennego był bardzo intensywny. Miasto wyróżniało się stosunkowo dużą powierzchnią, w granicach administracyjnych znajdowało się 8 028 ha, podczas gdy Białystok dysponował tylko 4 444 ha. W latach 20. XX wieku podjęto decyzję o uatrakcyjnieniu turystycznym miasta, w kolejnej dekadzie powstały wysokiej klasy obiekty takie jak: Oficerski Yacht Club i „Hotel nad Jeziorami".

[4] na podstawie publikacji „Augustów. Monografia historyczna" J. Szlaszyński, A. Makowski, Augustów 2007

Ważnym momentem było przystąpienie do opracowania ogólnego i szczegółowego planu zabudowy Augustowa. Rozwój ośrodka turystycznego przyczynił się do wzrostu intensywności połączeń kolejowych na trasie Augustów – Warszawa. W okresie międzywojennym nastąpiła rozbudowa infrastruktury oświatowej, drogowej, oświetleniowej, niestety z powodu braku funduszy niemożliwy był rozwój wodociągów i kanalizacji.

Po II wojnie światowej Augustów pełnił funkcję ośrodka administracyjnego na szczeblu powiatowym, w kolejnych latach do powiatu przyłączano nowe wsie. Na skutek nowego podziału administracyjnego z 1975 roku Augustów znalazł się w województwie suwalskim. Dopiero w 1999 roku przywrócono powiat augustowski z siedzibą władz w Augustowie, należący do województwa podlaskiego.

Rozwój przestrzenny

Fazy rozwoju przestrzennego Augustowa opisane w monografii historycznej Jarosława Szlaszyńskiego i Andrzeja Makowskiego można podzielić na następujące okresy:

- okres I – czasy Rzeczpospolitej Obojga Narodów (1569 – 1795): miasto założono od podstaw na surowym korzeniu (projektantem był królewski architekt Job Prayetfuess). Główna zasada urbanistyczna opierała się na prostokątnej, gotyckiej kompozycji planu miasta. Wyznaczono rynek główny i sieć prostopadłych ulic wychodzących z centrum miasta. Główną arterią komunikacyjną był ciąg: ulica Mostowa (trakt grodzieński) – rynek – ul. Rajgrodzka (trakt mazowiecki i królewiecki). Rozwój przestrzenny następował wraz ze zwiększającą się liczbą ludności. Na początku XVII wieku miasto posiadało cztery przedmieścia: Żarnowo, Turówkę, Biernatki i Uścianki, nie tworzyły one jednak ciągłości urbanistycznej z miastem. Wokół rynku były zlokalizowane najważniejsze obiekty użyteczności publicznej (ratusz, karczmy) i urządzenia komunalne. Zabudowa Augustowa do końca XVIII wieku była drewniana, przy ulicach zlokalizowane były domy i budynki inwentarskie, natomiast stodoły przy ul. Stodolnej. Drewniane dworki swoją architekturą nawiązywały do pałacyków. Do najokazalszych należały: dwór starościński, dworek kamedułów, dworki należące do Karola Topolskiego i rodu Zielińskich. Najgęściej zabudowane były ulice Mostowa, Długa (obecnie 3-go Maja), Niemiecka (ob. Łazienna), Łecka (ob. Kościuszki), a także rynek.

- okres II – czasy zaborów (1795 – 1918): z uwagi na potrzebę stworzenia szlaków komunikacyjnych dla transportu towarów i chęć ominięcia dróg przebiegających przez Prusy, które obłożone były wysokimi cłami, podjęto decyzję o budowie Kanału Augustowskiego. Szlak ten miał łączyć Wisłę, Narew, Biebrzę Czarną Hańczę i Niemen z portem w Windawie. Budowa kanału stanowiła jedną z największych inwestycji gospodarczych Królestwa Polskiego. Obiekt zaprojektowany był przez gen. Ignacego Prądzyńskiego, a prace prowadzone były w latach 1824 – 1838. Niestety po upadku powstania listopadowego Rosja zaniechała budowy dalszego odcinka – Kanału Windawskiego, w rezultacie nie powstała nowa droga wodna łącząca Wisłę i Bałtyk. W wyniku przeprowadzenia przez Augustów traktu kowieńskiego ulica Mostowa utraciła status kręgosłupa miasta na rzecz ulic Krakowskiej (ob. Wojska Polskiego) i Długiej, które stały się głównymi osiami układu przestrzennego. W tym okresie podjęto próby zmiany charakteru miasta z drewnianego na murowany, jednak przekształcenia te były dość

powolne z powodu wysokich kosztów materiałów. Pierwsze kamienice powstały na początku XIX wieku, w 1904 roku stanowiły już 23% zabudowy miejskiej. Na skutek budowy szlaku wodnego miasto jednak odżyło, planowano budowę nowej dzielnicy tzw. Nowego Rynku wg planów H. Marconiego. Miał on stanowić wraz z placem kościelnym i starym rynkiem główne elementy kompozycji miejskiej. Pomimo większej intensywności zabudowy wiele placów pozostawało pustych, dlatego podjęto decyzję o zasadzeniu drzew i stworzeniu parkanów. Dalszy rozwój przestrzenny Augustowa nastąpił w wyniku rozlokowania w mieście stałego garnizonu wojskowego, na jego potrzeby wybudowano murowane koszary w uroczysku Orzechówka oraz stację kolejową. Naprzeciwko stacji rozpoczęto wykup działek pod budowę willi letniskowych. Powstały wówczas Os. Borki i Os. Baraki (ob. Os. Limanowskiego).

- okres III – okres dwudziestolecia międzywojennego (1918 – 1939): nastąpiły znaczące zmiany w układzie przestrzennym miasta, w związku z uruchomieniem w 1919 r. tartaku w Lipowcu powstało nowe osiedle robotnicze, dalej rozwijały się Os. Borki i Os. Baraki. Pod koniec lat 20. XX wieku zaprojektowano nową dzielnicę Zarzecze – Bór, gdzie domy budowali zamożniejsi mieszkańcy Augustowa. Swoim stylem nawiązywały do architektury zakopiańskiej. Pod koniec lat 30. można było wyróżnić podział miasta ze względu na funkcję: centrum i wschód pełniły rolę administracyjną, zachodnia część miała charakter rolniczy, dzielnice robotnicze były zlokalizowane za Kanałem Augustowskim i przy stacji kolejowej, a letniskowa znajdowała się za rzeką Nettą. Niestety dalszy rozwój miasta był hamowany przez brak planów zabudowy i możliwości uzyskania kredytów budowlanych.

Schemat ~~5.~~ *9.* Fazy rozwoju przestrzennego Augustowa, źródło: opracowanie własne

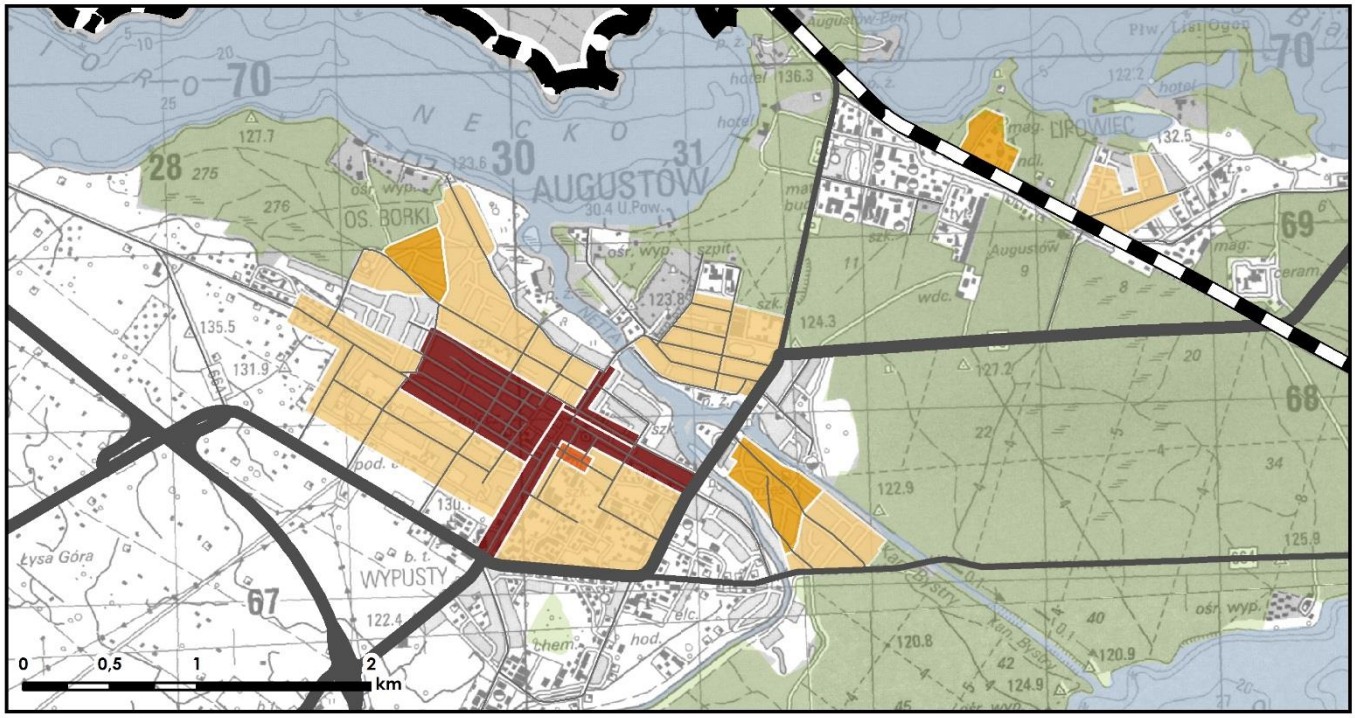

fazy rozwoju przestrzennego okres I okres II okres III okres IV

- okres IV – czasy po II wojnie światowej (od 1945 roku): tuż po wojnie głównymi działaniami z zakresu budownictwa była odbudowa i remonty zniszczonych budynków. Do pierwszej połowy lat 50. XX wieku sytuacja mieszkaniowa pogarszała się. Wprawdzie powstawały nowe obiekty, jednak nie były one wystarczające z uwagi na rosnącą liczbę ludności. Dopiero w drugiej połowie lat 50. zastój w budownictwie zaczął znikać, rozpoczęto budowę większych obiektów mieszkalnych, powstawały też budynki jednorodzinne. Barierę dalszego rozwoju stanowił brak infrastruktury kanalizacyjnej, problem ten rozwiązano dopiero pod koniec lat 60. W latach 50. i 60. nastąpił rozwój przemysłu. Wznowiono działalność tartaku poprzez wybudowanie nowego w miejsce starego, powstały zakłady: tytoniowy, obuwniczy, maszynowy, szkutniczy, odzieżowe, budowlane. Rozbudowa Augustowa w latach 70. i 80. odbywała się poprzez przymusowe wywłaszczenia części ziem. Powstały wówczas trzy osiedla spółdzielcze: Śródmieście I, Śródmieście II i Śródmieście III oraz osiedle Południe. W latach 90. XX wieku i na początku XXI wieku nastąpiło zahamowanie budownictwa wielorodzinnego i rozwój jednorodzinnego. Rozbudowa miasta odbywała się wówczas zgodnie z obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego. Po 1990 r. nastąpił intensywny rozwój przemysłu szkutniczego.

Największy rozwój terytorialny Augustowa przypadł na okres XIX i XX w. Obecnie miasto o łącznej powierzchni 80,9 km^2 składa się z 16 osiedli do których zalicza się: Os. Borki, Os. Norwida, Os. Wojska Polskiego, Os. Przylesie, Os. Limanowskiego, Os. Lipowiec, Os. Południe, Os. Wypusty, Os. Śródmieście, Os. Bema, Os. Klonownica, Os. Silikaty, Os. Zarzecze, Os. Glinki, Os. Ślepsk, Os. Konopnickiej, Rynek Zygmunta Augusta,

Studzieniczna, Sajenek, Wojciech i Przewięź. Ww. osiedla nie stanowią jednak jednostek pomocniczych gminy. Ich nazwy i granice zostały przyjęte zwyczajowo.

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

Demografia

Według danych GUS pod koniec 2015 roku miasto zamieszkiwało 30 400 osób, w tym 16 050 kobiet i 14 350 mężczyzn (wg danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 odpowiednio 30 802, 16 246, 14 556).

Należy zwrócić uwagę, że w ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba ludności Augustowa wzrosła jedynie o 0,62%. Przyczyną tak niewielkiego wzrostu był przede wszystkim ciągły spadek przyrostu naturalnego ludności od 2013 roku oraz ujemne saldo migracji. Współczynnik feminizacji jest wyższy od średniej krajowej (107) i w 2015 r. wynosił 112 kobiet na 100 mężczyzn. Wskaźnik gęstości zaludnienia w tym samym roku wyniósł 376 osób/km^2.

Tab. 2 Liczba ludności w Augustowie, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji GUS

	Ogółem	kobiety	mężczyźni
2006	30 214	15 970	14 244
2015	30 400	16 050	14 350
dynamika	100,62%	100,50%	100,74%

Zgodnie z ogólnokrajowymi tendencjami zmian w strukturze wiekowej ludności, także dane statystyczne dla Augustowa pokazują, iż mieszkańcy Augustowa są już stosunkowo dojrzałym społeczeństwem. Nastąpił spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym, w 2006 roku udział dzieci i młodzieży stanowił 21,85% ogólnej liczby mieszkańców, podczas gdy w 2015 już tylko 17,17%. W ciągu dekady nieznacznie zwiększyła się liczba ludności w wieku produkcyjnym, w 2005 r .tworzyła grupę 62,74% społeczeństwa, a w 2015 r. już 63,26%. Można zaobserwować również zwiększenie liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, która w strukturze wiekowej w 2012 r. stanowiła 15,40% mieszkańców, a w 2015 r. 19,56%.

W związku z powyższym wzrosła wartość wskaźnika obciążenia demograficznego (ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym), który w 2006 r. wynosił 24,6, a w 2015 r. 30,9.

W ciągu ostatniej dekady obserwuje się duże wahania salda migracji. W ogólnym bilansie dla lat 2006 – 2015 saldo migracji jest ujemne (-95 osoby). Dodatni wskaźnik salda migracji odnotowano w latach 2006, 2007 oraz 2011. W 2015 r. 38 osób więcej wymeldowało się z miasta niż w nim zameldowało. Większą tendencję do migracji wykazywały kobiety. Osoby w wieku produkcyjnym migrują do większych ośrodków miejskich (najbliższe to Białystok i Suwałki), głównie w celach zarobkowych i edukacyjnych.

Wyk. 1 Migracje w Augustowie latach 2006 – 2015, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

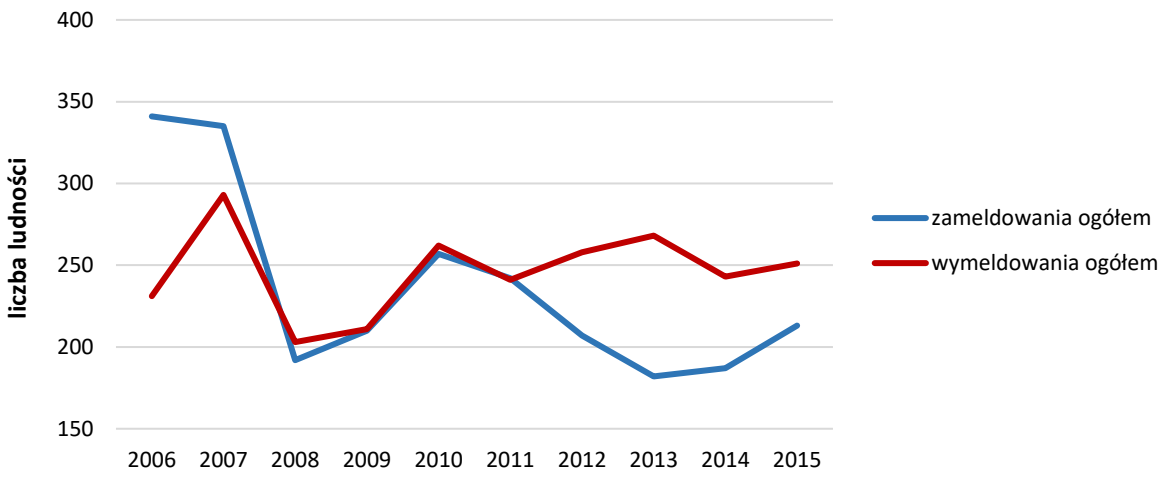

Analiza migracji na pobyt stały w zależności od kierunku ruchu ludności wykazuje, że wśród ludności napływowej przeważają mieszkańcy wsi. Największa liczba ludności napływającej ze wsi wystąpiła w 2007 roku, natomiast najmniejsza w 2013 roku. Odmienne tendencje charakteryzują ruch odpływowy – przeważa liczba wymeldowań do miast. Największa liczba ludności odpływającej z miasta wystąpiła w 2007 roku, natomiast najmniejsza w 2008 roku. W Augustowie w czasie badanego okresu zarejestrowany ruch napływowy z zagranicy był niewielki – na terenie miasta zamieszkały 102 osoby z innych krajów, podczas gdy za granicę wymeldowało się 46 osób.

Rozkład ludności wg płci w poszczególnych przedziałach wiekowych w Augustowie obrazuje, jak kształtuje się sytuacja ludnościowa miasta i jakie procesy temu towarzyszą. Przewagę liczby mężczyzn nad kobietami zanotowano niemal w każdej grupie wiekowej do 34 roku życia. Szczególnie widoczna jest ona w przedziale wiekowym 0-4, 10-14, 25-29 i 30-34. W grupach wiekowych do 34 roku życia jedynie w grupie 20-24 lat odnotowano nieznacznie większą liczbę kobiet. Korzystne zjawisko wydłużania się trwania życia ma przełożenie na wzrastającą liczbę osób w wieku 50 lat i więcej, w przedziałach wiekowych powyżej 50 lat liczba kobiet zdecydowanie przewyższa grupę mężczyzn.

Wyk. 2 Ludność wg płci w Augustowie wg stanu na dzień 31.12.2015, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

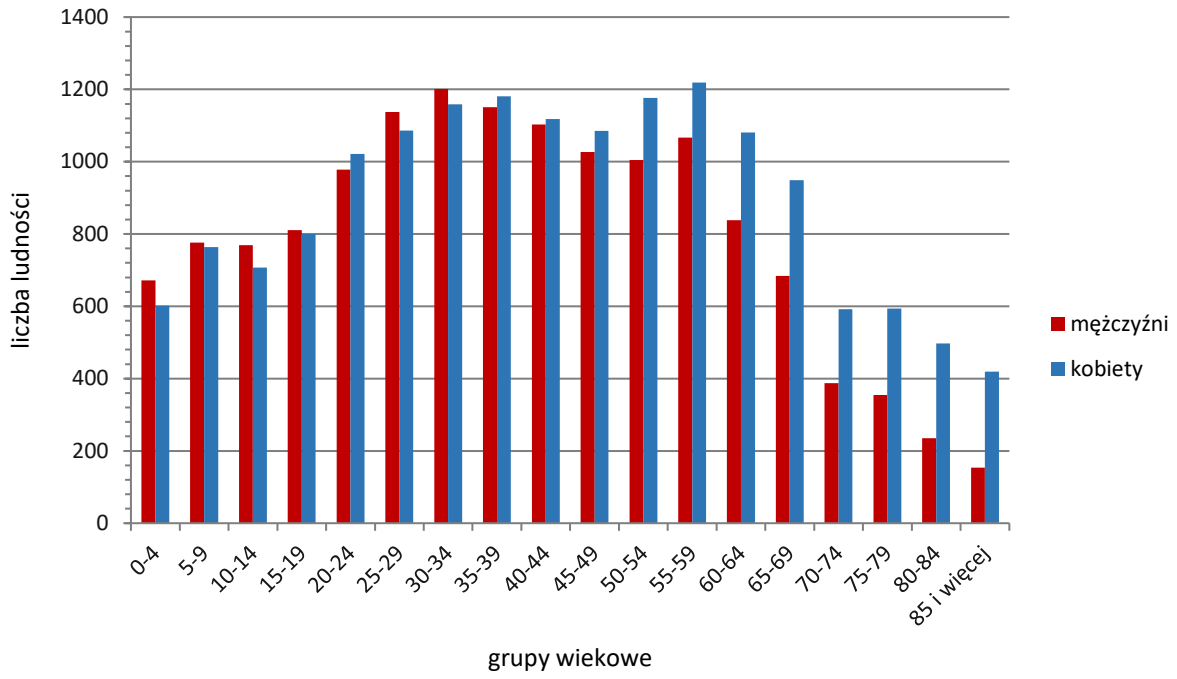

Działalność gospodarcza

Z racji występowania bogatych walorów przyrodniczych w okolicach Augustowa, gospodarka miasta opiera się w znacznej mierze na turystyce. Położenie tuż przy Puszczy Augustowskiej oraz dobrze rozwinięta baza noclegowo–gastronomiczna wpływa na rozwój gospodarczy ośrodka.

Oprócz usług związanych z turystyką, na terenie miasta funkcjonuje również przemysł tytoniowy, szkutniczy (największa produkcja jachtów w Polsce) oraz maszynowy.

Do największych przedsiębiorstw w mieście (pod względem liczby zatrudnionych) można zaliczyć:

- British – American Tobacco Polska S.A.,
- Mazurskie Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Budowlane JW „Ślepsk”,
- Pracowniczy Ośrodek Maszynowy Sp. z o.o.,
- REDO Sp. z o. o.,
- „Mirage&Boats” Zając & Bychto Sp. j.,
- SEALIFE Sp. z o.o.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2015 r. w Augustowie zatrudnionych było 6 821 osób w tym 3 423 kobiet i 3 398 mężczyzn. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pod koniec 2015 r. wyniósł 8,5%. Do 2013 r. wskaźnik ten utrzymywał się na względnie stałym poziomie, jednak obecnie spadł o niemal 3 punkty procentowe. W 2015 r. bez pracy pozostawały 1 644 osoby, z czego większą grupę stanowili mężczyźni. Fakt ten może wynikać z turystycznego charakteru miasta. Tendencje z okresu ostatnich 10 lat wykazują, że poziom bezrobocia spada – w 2006 r. odnotowano 2 358

bezrobotnych. Wskaźnik bezrobocia w Augustowie w 2015 r. był wyższy od średniej krajowej (6,5%) i województwa podlaskiego (7,3%).

Struktura zatrudnienia w 2011 r. (wg danych GUS) wyglądała następująco: w rolnictwie, leśnictwie, zbieractwie i łowiectwie zatrudnionych było 44% pracujących (spadek z 53% w 2005 r.), w przemyśle i budownictwie pracę znalazło 18% zatrudnionych, natomiast w sektorze usług pracowało 38% (wzrost z 28%).

Do głównych barier spowalniających rozwój gospodarczy Augustowa można zaliczyć brak dogodnych powiązań komunikacyjnych, a także zauważalna emigracja młodych ludzi, często dobrze wykształconych, którzy charakteryzują się przedsiębiorczością.

Sport, rekreacja i turystyka

Augustów jest bardzo ważnym miejscem na turystycznej mapie regionu. Istniejący zabytkowy układ przestrzenny objęty jest ochroną konserwatorską. Miasto położone jest na obszarze „Zielonych Płuc Polski" i posiada bogate walory przyrodnicze. Ośrodek jest umiejscowiony przy Puszczy Augustowskiej, pomiędzy Biebrzańskim i Wigierskim Parkiem Narodowym.

Obszary chronione, znaczny udział lasów w powierzchni miasta, liczne jeziora, położenie nad rzeką Nettą i obecność Kanału Augustowskiego stwarzają dobre warunki dla rekreacji, uprawiania sportu i do rozwoju turystyki, głównie aktywnej. Wykorzystywanie naturalnych uwarunkowań przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego umożliwia bliski kontakt z miejscową fauną i florą oraz jeziornym krajobrazem. Stanowi to o wysokim potencjale miasta jako ośrodka turystycznego oraz uzdrowiskowego, nie tylko o znaczeniu lokalnym, ale również ponadlokalnym. W samym Augustowie i okolicach istnieje wiele szlaków pieszych, rowerowych czy kajakowych. Dobrze rozwinięta jest baza noclegowa i wodna, przy jeziorach można wypożyczyć sprzęt wodny (kajaki, łodzie, rowery wodne).

Przez Augustów i jego okolice przebiegają następujące szlaki:

- Szlak Orła Białego
- Szlak wokół Jeziora Białego i Studzienicznego,
- Szlak znad Jeziora Sajno,
- Szlak rowerowy wokół rzeki Netty,
- Szlak rowerowy rzeki Rospudy,
- Szlak rowerowy wokół Jeziora Kolno,
- Szlak rowerowy „Na Powstańce",
- Szlak rowerowy „Na Kozi Rynek",
- Międzynarodowy szlak rowerowy Euro Velo R11,
- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo,
- Szlak kajakowy rzeki Rospudy,
- Szlak kajakowy rzeki Netty i Kanału Augustowskiego,
- Szlak kajakowy rzeki Biebrzy,
- Szlak kajakowy rzeki Czarna Hańcza i Kanału Augustowskiego.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 r. miasto odwiedziło 35 397 turystów z kraju i 9 614 turystów zagranicznych (turyści korzystający z noclegu). Pomimo dobrze rozwiniętej bazy

noclegowej liczba turystów spada (w latach 2007-2015 odnotowano spadek na poziomie niemal 40%). Przyczyną tego może być m. in. niedoinwestowanie w promocję miasta i wąski zakres usług związanych z zapleczem turystycznym. Infrastruktura niezbędna do obsługi ruchu turystycznego wymaga rozwinięcia o kolejne obiekty hotelowe. Ze względu na bogactwo oraz liczne formy ochrony przyrody korzystanie ze środowiska przyrodniczego powinno odbywać się przy jednoczesnym zachowaniu walorów i nie pogarszaniu jego stanu.

Usługi z zakresu infrastruktury społecznej

Zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie zapewnienia dostępu do publicznych usług oświaty i opieki zdrowotnej, a także do wypoczynku i sportu jest jednym z podstawowych zadań jednostek samorządu lokalnego. Niezbędne jest przy tym zachowanie normatywów urbanistycznych określających przestrzenne minima społeczne i zdrowotne. Brak takich standardów często doprowadza do realizacji zespołów mieszkaniowych bez dostępu do komunikacji publicznej i infrastruktury społecznej w postaci przedszkoli, szkół, terenów zieleni i rekreacji. Regulacje te dotyczą istniejących obszarów zurbanizowanych, jak i nowych terenów inwestycyjnych, wyznaczanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Schemat ~~6.~~ *10.* Orientacyjne rozmieszczenie usług oświaty o charakterze publicznym i niepublicznym (stan na rok 2015), źródło: opracowanie własne

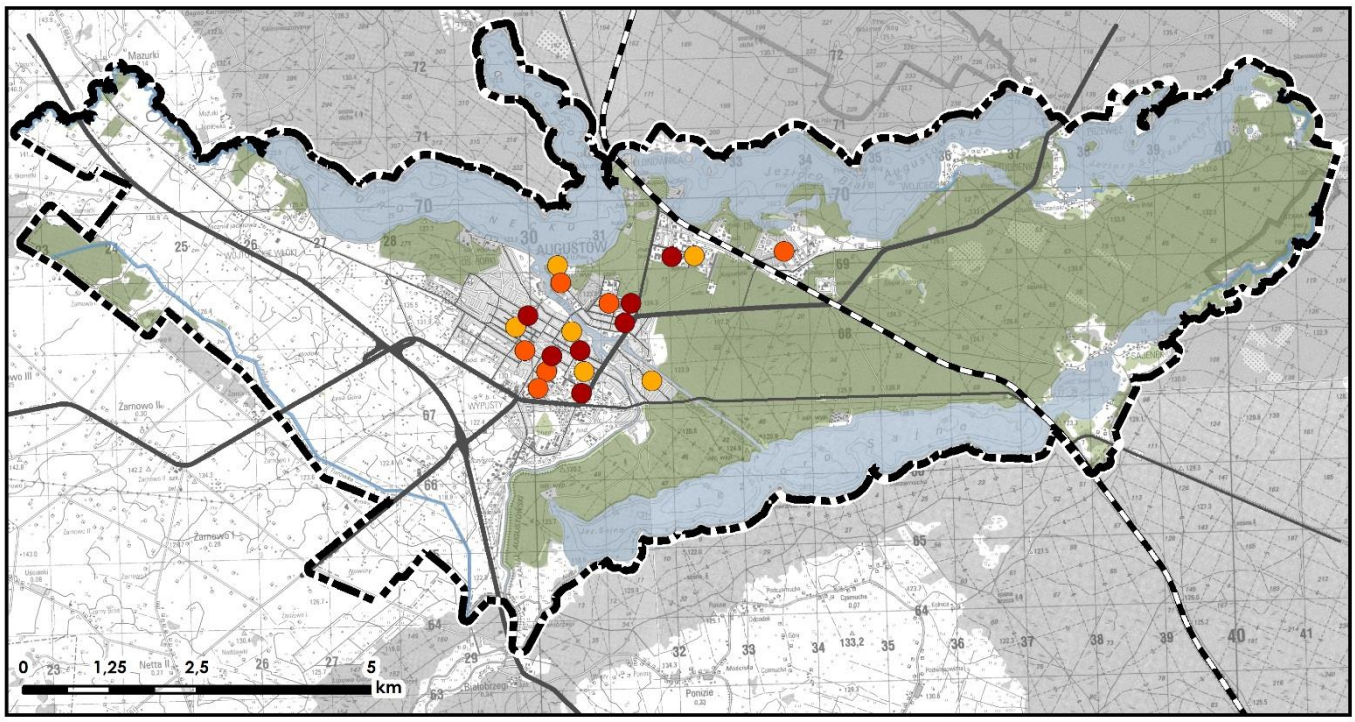

Oświata i ochrona zdrowia należą do podstawowych i najważniejszych zobowiązań państwa wobec jego obywateli. Realizacja tych zobowiązań powinna się dokonywać przede wszystkim w sferze publicznej, natomiast przedsięwzięcia prywatne powinny być uzupełnieniem wzbogacającym ofertę publiczną.

Kwestię rozmieszczenia usług publicznych na terenie miasta należy rozważać po wzięciu pod uwagę szeregu uwarunkowań i przyszłych tendencji, przede wszystkich prognoz demograficznych. Rozwój usług szkolnictwa należy dokładnie zaplanować biorąc pod uwagę prognozy demograficzne – w zmieniających się uwarunkowaniach należy zapewnić mieszkańcom nieprzerwany dostęp do wysokiej jakości publicznego kształcenia, usług ochrony zdrowia, biorąc pod uwagę zasięg dojścia i dojazdu do poszczególnych punktów dla wszystkich mieszkańców.

Rozmieszczenie podstawowych usług z zakresu infrastruktury społecznej, przedstawione na schematach nr ~~6, 7, 8,~~ *10, 11, 12* ilustruje ich nierównomierne rozmieszczenie na terenie Augustowa. Część osiedli mieszkaniowych zlokalizowanych poza centrum miasta nie jest w pełni wyposażona w placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja) oraz w placówki związane z ochroną zdrowia. Największe zagęszczenie usług publicznych występuje w centralnej części miasta. Ze względu na niewielką powierzchnię Augustowa, konieczność przemieszczania się mieszkańców w celu korzystania z usług oświaty nie stanowi jednak problemu.

Osiedlami niewyposażonymi w usługi oświaty są Wypusty, Glinki, Południe i Ślepsk. Ubogi dostęp do usług oświaty mają Os. Limanowskiego, Os. Lipowiec, cz. Os. Bema i Borki, których mieszkańcy w pewnym stopniu korzystać muszą z placówek zlokalizowanych w innych rejonach. Lepsza sytuacja występuje w rejonie centrum miasta i na Os. Zarzecze, gdzie funkcjonują pojedyncze placówki oświatowe na szczeblu przedszkolnym, podstawowym i ponadpodstawowym.

Schemat ~~7.~~ *11.* Orientacyjne rozmieszczenie usług zdrowia i opieki społecznej o charakterze publicznym i niepublicznym, źródło: opracowanie własne

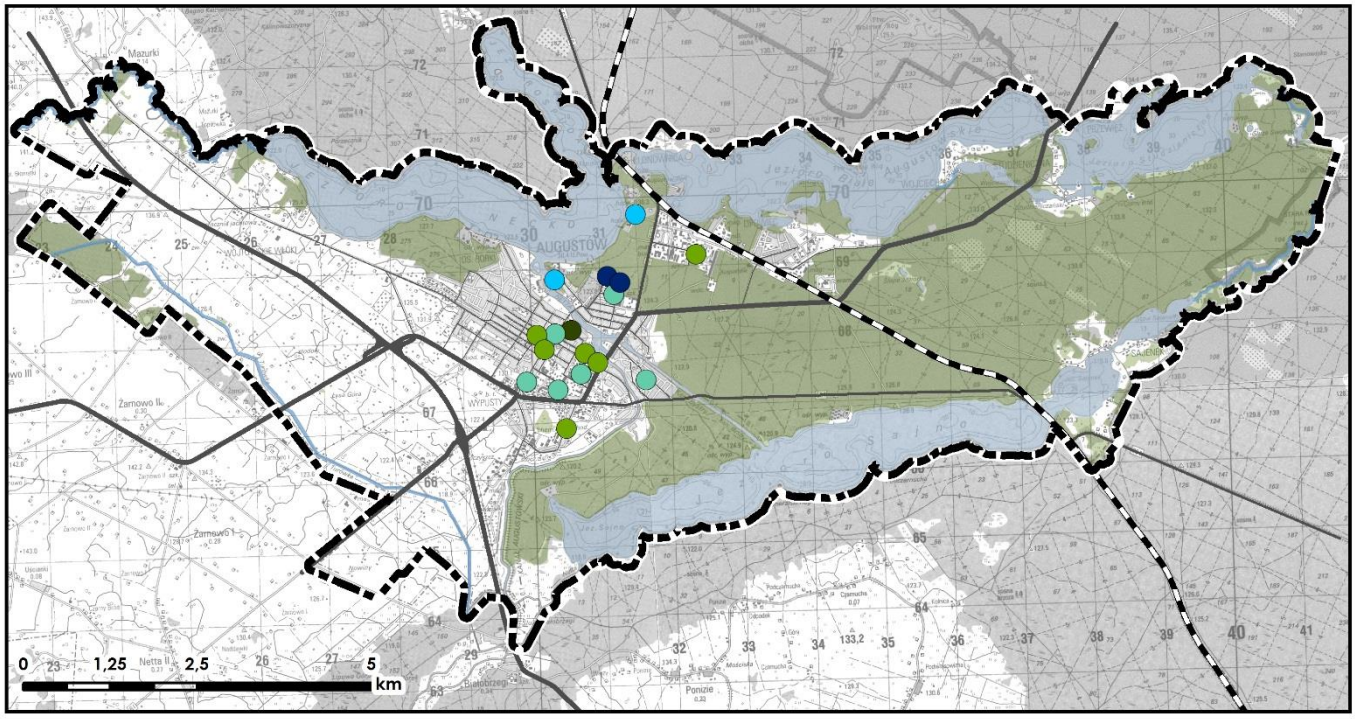

szpital sanatorium przychodnia żłobek ośrodek pomocy społecznej

Podobna sytuacja kształtuje się w zakresie podstawowych usług ochrony zdrowia i opieki nad najmłodszymi dziećmi. Na terenie miasta funkcjonują dwa szpitale znajdujące się w Os. Zarzecze – szpital powiatowy i specjalistyczny (NZOZ Procardia) oraz kilka przychodni zlokalizowanych w centralnej części Augustowa i na Zarzeczu. Mieszkańcy korzystający z podstawowego zakresu pomocy społecznej muszą uczęszczać do placówek usytuowanych w centrum miasta. Ze względu na niewielkie odległości między poszczególnymi rejonami miasta, dostęp to tego typu usług zdrowia nie jest utrudnieniem. W Augustowie istnieje jeden żłobek – zlokalizowany w centrum.

Wystarczający jest również stopień zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie dostępności do usług kultury. Przestrzenie publiczne zlokalizowane są w centrum miasta (wzdłuż rzeki Netty). Miejski dom kultury, kino, muzea również położone są w centrum, podobnie jak biblioteki (a także na osiedlu Borki). Nowy amfiteatr zlokalizowany jest nad Neckiem.

W przypadku usług sportu i rekreacji konieczne jest przemieszczanie się mieszkańców osiedli położonych poza centrum w celu skorzystania z tego typu usług.

Schemat ~~8.~~ *12.* Orientacyjne rozmieszczenie usług kultury, sportu i rekreacji, źródło: opracowanie własne

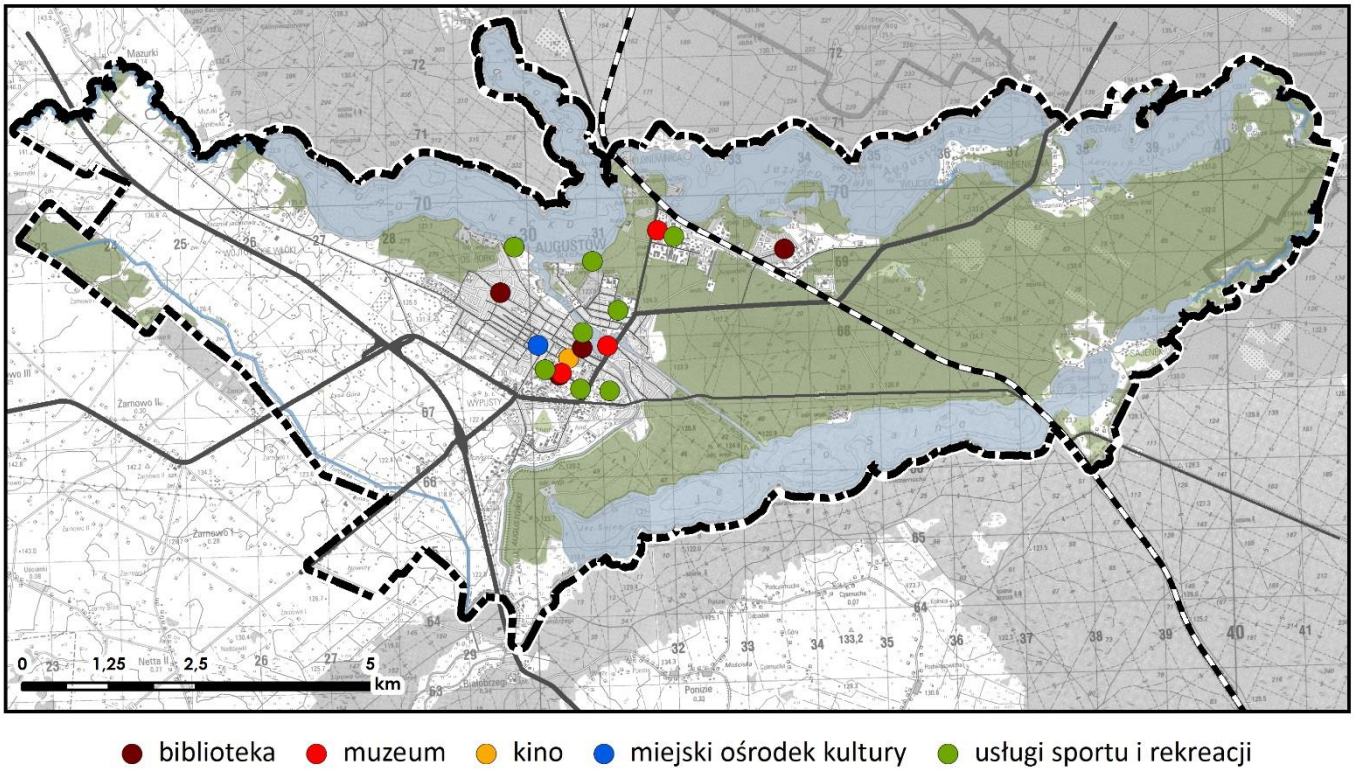

Wg danych GUS w 2014 r. w Augustowie zlokalizowanych było 10 855 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 772 163 m^2. Stanowiło to 356,1 mieszkań na 1000 mieszkańców. W stosunku do roku 2006 (10 314) zasoby mieszkaniowe powiększyły się o ok. 5%. W 2014 r. na terenie miasta funkcjonowało 51 mieszkań komunalnych socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 1 490 m^2.

W 2014 r. 98% wszystkich lokali mieszkalnych wyposażonych było w bieżącą wodę, w 96% lokali zlokalizowana była łazienka. W 88% mieszkań funkcjonowało centralne ogrzewanie.

W tym samym roku przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania stanowiła 71,1 m^2, wartość ta wzrosła od 2006 r. z poziomu 68,5 m^2. Wzrosła również wartość wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę – z 23,4 m^2 do 25,3 m^2.

V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

1. Struktura funkcjonalno–przestrzenna miasta

Układ zabudowy wynikający z uwarunkowań historycznych

Augustów położony jest w zachodniej części Równiny Augustowskiej, która wchodzi w skład Pojezierza Litewskiego. Ze względu na pochodzenie polodowcowe, równina ta charakteryzuje się stosunkowo małymi różnicami w wysokościach terenu, a jednocześnie posiada dużą liczbę jezior, co znacznie wpływa na atrakcyjność tego obszaru. Przez to często błędnie kwalifikuje się Pojezierze Augustowskie do Mazur, podczas gdy faktycznie wchodzi w skład Suwalszczyzny.

Powyższe walory, jak i potrzeba stworzenia ośrodka miejskiego obsługującego okoliczne wsie i szlak handlowy Litwa – Mazowsze – Prusy, skłoniły króla Zygmunta Augusta w połowie XVI w. do założenia Augustowa. Mimo dobrej strategicznej lokalizacji miasta, zostało ono założone na mało sprzyjającym terenie – wcześniej niezasiedlonych, piaszczystych wydmach na południowym brzegu rzeki Netty, obok jeziora Necko. Fakt, że Augustów został założony „na surowym korzeniu", od podstaw oraz w okresie pomiary włócznej, wywarł bardzo duży wpływ na jego układ przestrzenny. Przyjęto wtedy charakterystyczny dla tamtego okresu standardowy, prostokątny i gotycki plan miasta. Skutkowało to wydzieleniem wyraźnych bloków zabudowy i dobrze rozwiniętą siecią ulic przecinających się pod kątem prostym. Główną osią komunikacyjną był ciąg ulic Rajgrodzka – Rynek – Mostowa. Dalszy rozwój miasta, o którym zadecydowała budowa Kanału Augustowskiego i poprowadzenie trasy warszawsko – petersburskiej, a następnie budowa koszar wojskowych i linii kolejowej przypada na XIX wiek. W okresie międzywojennym Augustów stał się ośrodkiem przemysłu drzewnego i awansował do rangi jednego z ważniejszych ośrodków turystycznych Polski. Obok Zakopanego i Juraty należał do najpopularniejszych miejscowości letniskowych wśród elit politycznych i wojskowych II Rzeczpospolitej. W okresie powojennym zadecydowano o rozwoju funkcji przemysłowej w Augustowie, co wiązało się z lokalizacją zakładów produkcyjnych w sąsiedztwie linii kolejowej. Lokalizacja ta jest niekorzystna z punktu widzenia funkcjonowania uzdrowiska. W tym okresie wzniesiono ponadto wielorodzinne budynki Os. Śródmieście, wprowadzając nową formę zabudowy w fizjonomię Augustowa.

Schemat ~~9.~~ *13.* Przestrzenny zasięg istniejących obszarów zurbanizowanych Augustowa w otoczeniu obszarów leśnych i krajobrazu otwartego, źródło: opracowanie własne

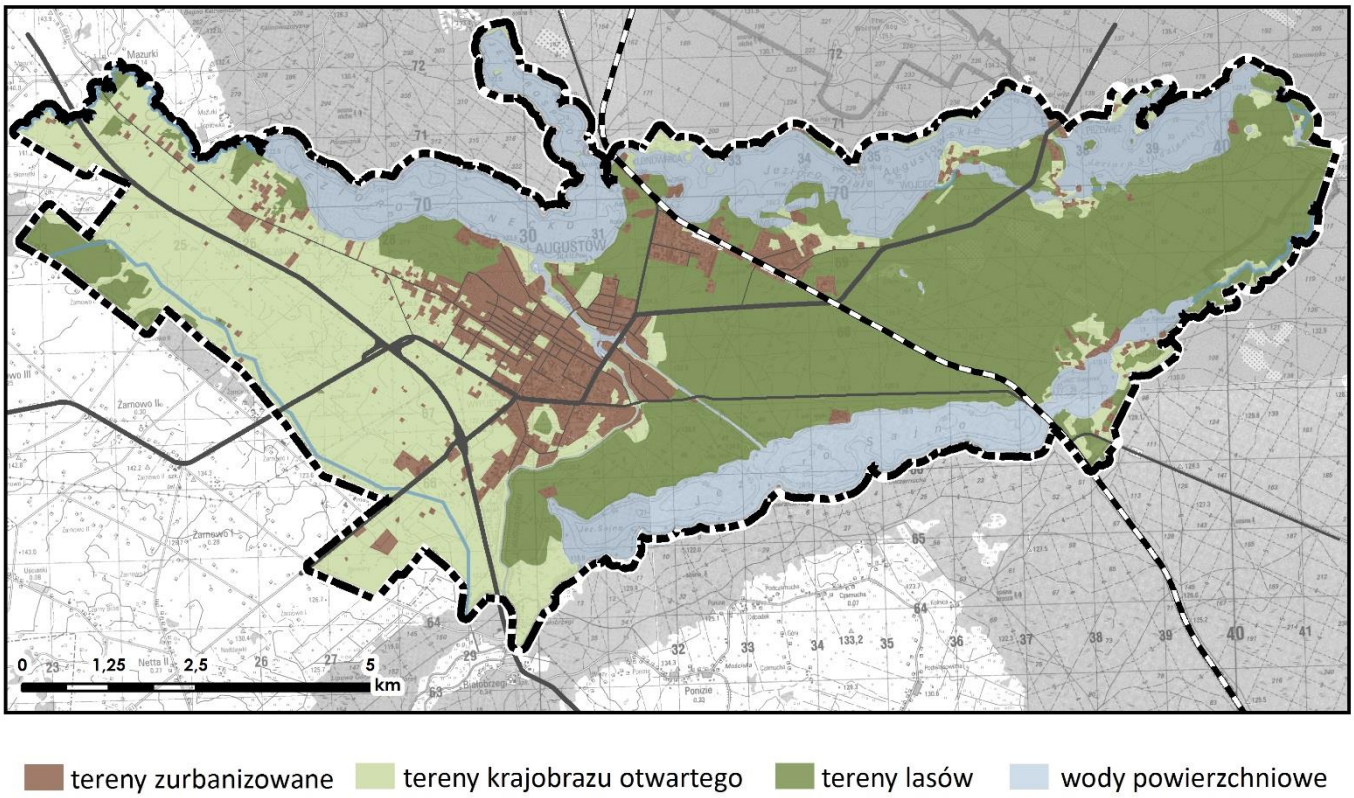

Schemat ~~9~~ *13* ilustruje, iż tereny zabudowy najsilniej koncentrują się wokół centrum miasta i tworzą zwarty układ przestrzenny. Pozostałe obszary zurbanizowane tworzą zespoły zabudowy znajdujące się poza centrum – Ślepsk, Wojciech, Przewięź, Studzieniczna, Sajenek. Miejscowości te w wyniku reformy administracyjnej zostały włączone w granice Augustowa.

Analizując strukturę funkcjonalno–przestrzenną miasta należy wydzielić kilka charakterystycznych typów ukształtowania przestrzeni. Zasięg i podział struktury na charakterystyczne typy ilustruje schemat ~~10~~ *14*. Przyjęto ogólny i schematyczny podział wyróżniający 9 rodzajów funkcji przestrzennych:

- centrum miasta;
- tereny usługowe;
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej intensywnej;
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej/letniskowej;
- tereny produkcyjno – usługowe;
- tereny rekreacyjne;
- tereny użytkowane rolniczo z pojedynczą zabudową zagrodową;
- tereny leśne;
- wody powierzchniowe.

Schemat ~~10.~~ *14.* Zgeneralizowana struktura funkcjonalno - przestrzenna Augustowa, źródło: opracowanie własne

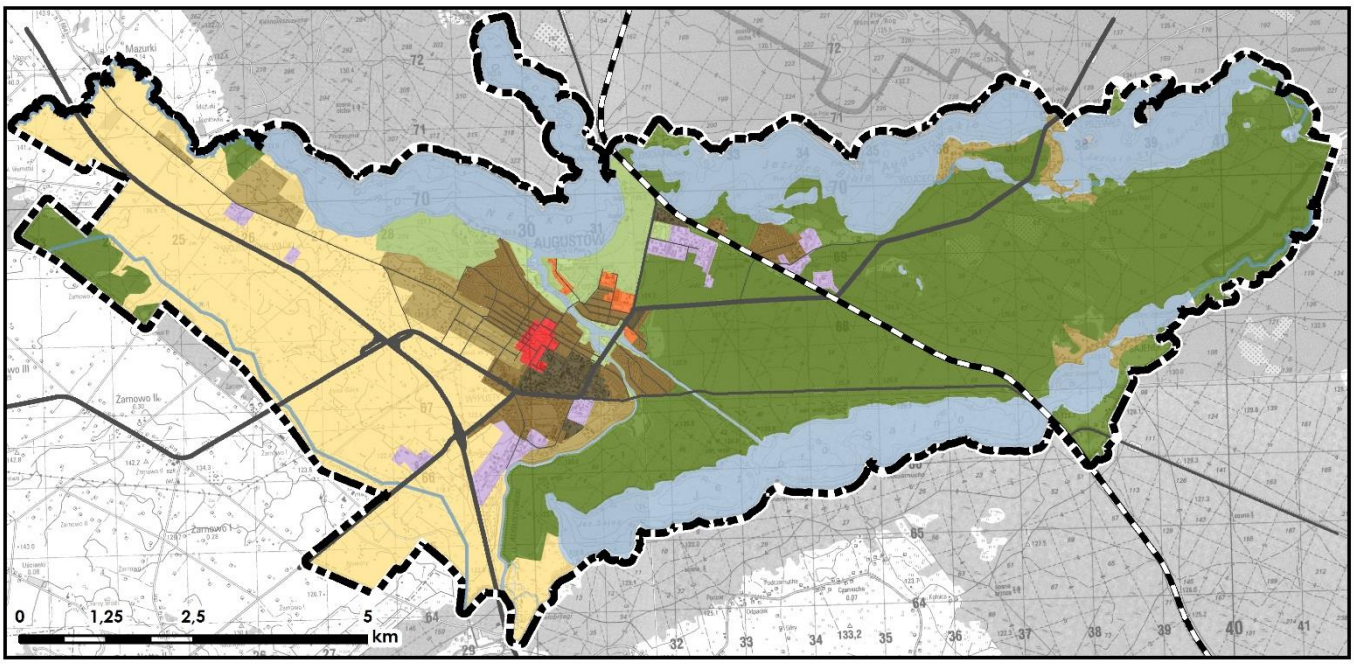

zgeneralizowana struktura funkcjonalno - przestrzenna

- centrum miasta
- tereny usługowe
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej intensywnej
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej ekstensywnej / letniskowej
- tereny produkcyjno - usługowe
- tereny rekreacyjne
- tereny użytkowane rolniczo
- tereny leśne
- wody powierzchniowe

Struktura zabudowy

Centrum Augustowa tworzy zabudowa powojenna, jednak w zdecydowanej większości zachowano lokacyjny układ przestrzenny miasta. Kwartały zabudowy są wyraźnie poprzedzielane ulicami przecinającymi się pod kątem prostym. W środku tego układu znajduje się Rynek Zygmunta Augusta, obecnie pełniący funkcję parku, miejsca wystaw i życia kulturalnego Augustowa. Otoczenie rynku stanowią kamienice tworzące pierzeje, wyraźnie oddzielając plac od reszty okolicy. Na północ od rynku znajduje się plac targowy, którego teren został uporządkowany w 2013 r. Po południowej stronie rynku zlokalizowany jest dworzec autobusowy. Jest to mało korzystna lokalizacja – utrudnia kształtowanie reprezentacyjnej przestrzeni rynku, zaburza południową pierzeję zabudowy, a także związana jest ze zwiększonym ruchem komunikacyjnym.

Obszar centrum charakteryzuje się zwartą zabudową, która w miarę oddalania się od rynku staje się coraz bardziej zaniedbana. Występuje tutaj również stopniowe wypieranie funkcji mieszkaniowej przez usługową, jednak do tej pory jedynie w najbliższym otoczeniu rynku.

Po północnej stronie rynku znajduje się ul. Mostowa, która łączy rynek z bulwarami Netty i Zarzeczem. Rynek, ul. Mostowa i Bulwary tworzą główną przestrzeń publiczną w mieście, na terenie tym zlokalizowanych jest większość restauracji oraz liczne usługi w zakresie handlu.

Układ urbanistyczny centralnej części miasta (po części również Os. Borki) wpisany jest do rejestru zabytków, tworzy go przede wszystkim zabudowa jednorodzinna intensywna. W zdecydowanej większości jest to zabudowa wolnostojąca, ale występuje tu również zabudowa bliźniacza. Podobne zespoły zabudowy mieszkaniowej występują na terenie Os. Wypusty, Os. Limanowskiego, Os. Lipowiec oraz w południowej części Os. Zarzecze.

Po zachodniej stronie Os. Borki (mniej więcej od al. Jana Pawła II) zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ekstensywna. Działki są większe, a budynki nie wszędzie tworzą pierzeje wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Część zabudowań tworzy również zabudowa zagrodowa. Taki typ zabudowy występuje ponadto na osiedlu Wypusty (wzdłuż Kanału Augustowskiego), a także w Wojciechu, Studzienicznej, Przewięzi oraz w Sajenku, gdzie dokonywane są na znaczną skalę zmiany sposobu użytkowania budynków letniskowych na mieszkalne.

Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej koncentrują się na terenie Os. Śródmieście i Os. Południe. Wysokość zabudowy to 3 do 5 kondygnacji. Zespoły bloków powstałych w latach 70. i 80. XX w. w technologii wielkiej płyty, częściowo przeszły już termomodernizację i prace remontowe. Teren ten jest również uzupełniony o infrastrukturę społeczną, np. zabudowę usługowo – handlową czy usługi oświaty. Duże przestrzenie między poszczególnymi blokami pełnią tutaj funkcję ogólnodostępnej przestrzeni publicznej, w większości niestety zaniedbanej. Ponadto pojedyncze zespoły zabudowy wielorodzinnej występują przy ul. 29 Listopada, ul. Marii Konopnickiej, oraz w rejonie ul. Turystycznej. Warto również zwrócić uwagę na powstający zespół zabudowy wielorodzinnej położony na terenie Os. Wypusty, w niewielkiej odległości od Kanału Augustowskiego.

Zabudowa usługowa zlokalizowana jest głównie w centrum Augustowa, ale także wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych miasta – np. ul. 29 Listopada. Usługi o charakterze sportu, rekreacji, zdrowia czy hotelarstwa koncentrują się na terenach położonych w okolicach jezior oraz nad Nettą.

Na terenie miasta występuje kilka obszarów o funkcji produkcyjnej – przy osiedlu Bema zlokalizowane są zakłady British-American Tobacco Polska S.A., największe przedsiębiorstwo w Augustowie, a także inne, mniejsze zakłady produkcyjne. Drugi duży kompleks przemysłowy znajduje się w rejonie dawnego tartaku i rozciąga się aż do terenów kolejowych. Obecnie część tych terenów jest nieużytkowana i opuszczona, a część zajęta przez czynną produkcję. W rejonie ul. Turystycznej znajduje się m.in. Wytwórnia Wód Mineralnych „Augustowianka”, fabryka mebli biurowych czy zakład produkcyjny pokryć dachowych. Kolejny duży kompleks przemysłowo – usługowy zlokalizowany jest na południe od Os. Wypusty. W Os. Ślepsk znajdują się 2 stocznie jachtowe.

Tereny rekreacyjne znajdujące się bezpośrednio nad jeziorami są w większości zalesione. Poza częścią miasta Zarzecze, na terenie której znajduje się Sanatorium uzdrowiskowe „Augustów” oraz hotele, tereny te zdominowane są przez nieuporządkowaną zabudowę letniskową i rekreacyjną, przekształcającą się w zabudowę mieszkaniową. Szczególnie widoczne jest to w Os. Wojciech, Os. Przewięź, Os. Studzieniczna czy Os. Sajenek, znajdującymi się poza głównym obszarem zurbanizowanym. Występująca tam zabudowa letniskowa i

ośrodki wypoczynkowe (niektóre o niskim standardzie) nie współgrają z tradycyjnym, występującym tam modelem zabudowy.

Obszary krajobrazu otwartego

Szkielet przyrodniczego systemu miasta stanowią lasy, które prawie w całości pokrywają wschodnią część Augustowa. Zieleń miejska na terenach silnie zurbanizowanych jest natomiast ograniczona.

Brak potrzeby tworzenia większych parków miejskich wynika właśnie z zagospodarowania tak dużej powierzchni miasta kompleksami leśnymi. Na niewielkich obszarach zieleni w mieście funkcje ekologiczne są znacznie ograniczone. Przyczynia się do tego głównie brak powiązań zieleni śródmiejskiej z terenami o dużych walorach przyrodniczych, głównie lasami. Ponadto w okolicach Bagna Wypusty występuje silna presja osadnicza, która stanowi barierę dla migrujących zwierząt i roślin.

Zieleń stanowią parki, tereny bulwarów oraz cmentarze. Na terenie miasta znajduje się 8 cmentarzy, z czego 3 pierwsze stanowią zabytkowe nekropolie objęte ochroną prawną:

- Cmentarz parafii rzymsko-katolickiej na Zarzeczu, przy ul. Partyzantów, założony w I poł. XIX w. nr rej. A-481 z dnia 15.05.1986 r.;
- Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej, założony ok. 1945 r. nr rej. A-778 z dn. 14.03.1990 r.;
- Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki (w Studzienicznej), założony w I poł. XIX w., nr rej. A-825 z dn. 15.08.1991 r.;
- Cmentarz żydowski (przy ul. Zarzecze), założony ok. 1800 r.;
- Cmentarz żydowski (przy ul. Waryńskiego), założony ok. 1941 r.;
- Mogiła z II wojny światowej (na terenie ogródków działkowych przy ul. Przemysłowej), założona ok. 1941 r.;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej (Sajenek), założony ok. 1915 r.;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej (Studzieniczna), założony ok. 1915 r.

Najcenniejsze obszary zieleni na terenie miasta, obejmujące zwarte tereny zieleni leśnej, tereny rekreacyjne, zieleń parkową, cmentarną oraz tereny bulwarów wskazuje schemat nr ~~11~~ *15*.

Schemat ~~11.~~ *15.* Obszary zieleni w Augustowie, źródło: opracowanie własne

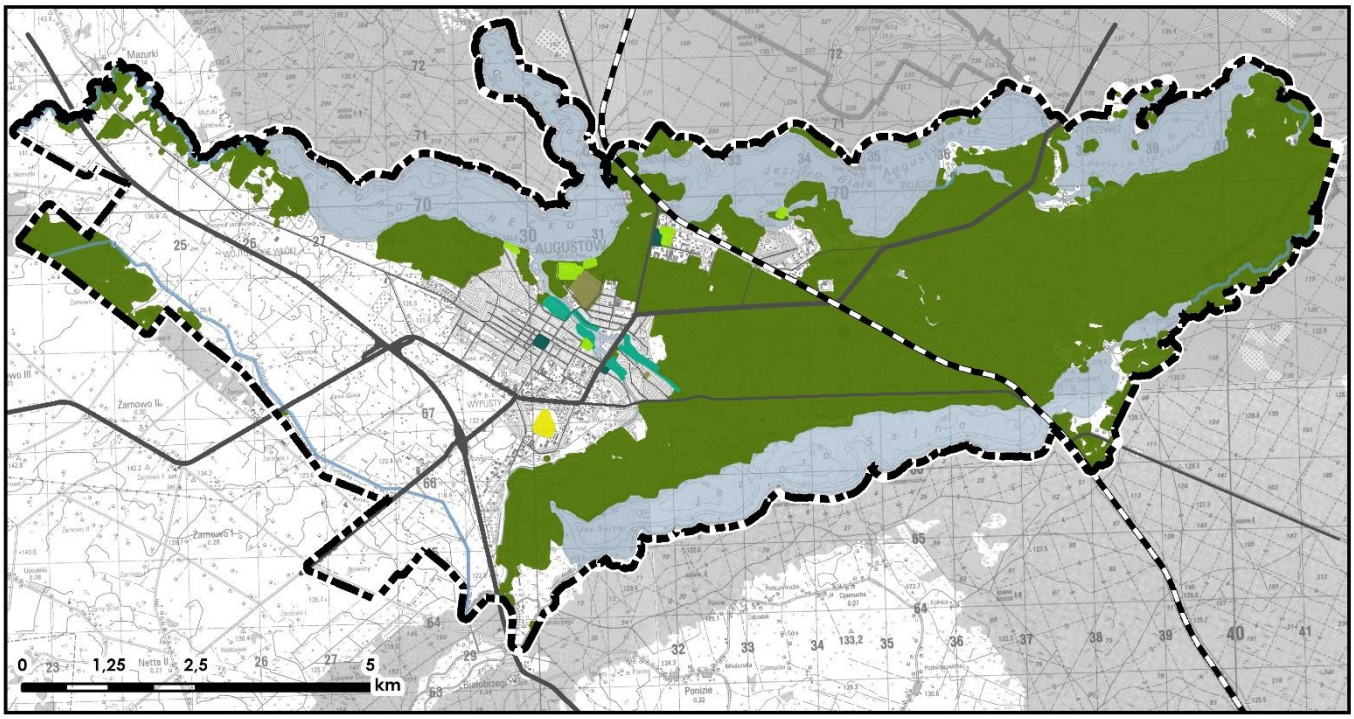

W Augustowie funkcjonują ponadto ogrody działkowe. Zlokalizowane są one w 3 zespołach – przy ul. Białostockiej (po południowej stronie oczyszczalni ścieków), po północnej stronie ul. Wojska Polskiego (na wschód od węzła „Augustów" w przebiegu obwodnicy), a także na tyłach ulic Armii Krajowej i Przemysłowej, do granicy lasu.

Tereny położone w zachodniej i południowo – zachodniej części miasta są wykorzystywane rolniczo. Regularnie rozłożona sieć dróg gminnych spełnia funkcję dróg transportu rolnego oraz dojazdów do punktowo rozłożonych siedlisk. Dużą część (ok. 25%) tych terenów stanowią grunty o wysokiej klasie bonitacyjnej, tj. IIIa oraz IIIb. Część terenów rolniczych w Studium z 2000 r., a także w planach miejscowych, przeznaczona jest pod tereny mieszkaniowe lub usługowe, bądź związana jest z obsługą planowanego w tamtym okresie wariantu obwodnicy.

Schemat ~~12.~~ *16.* Struktura użytkowania gruntów, źródło: opracowanie własne

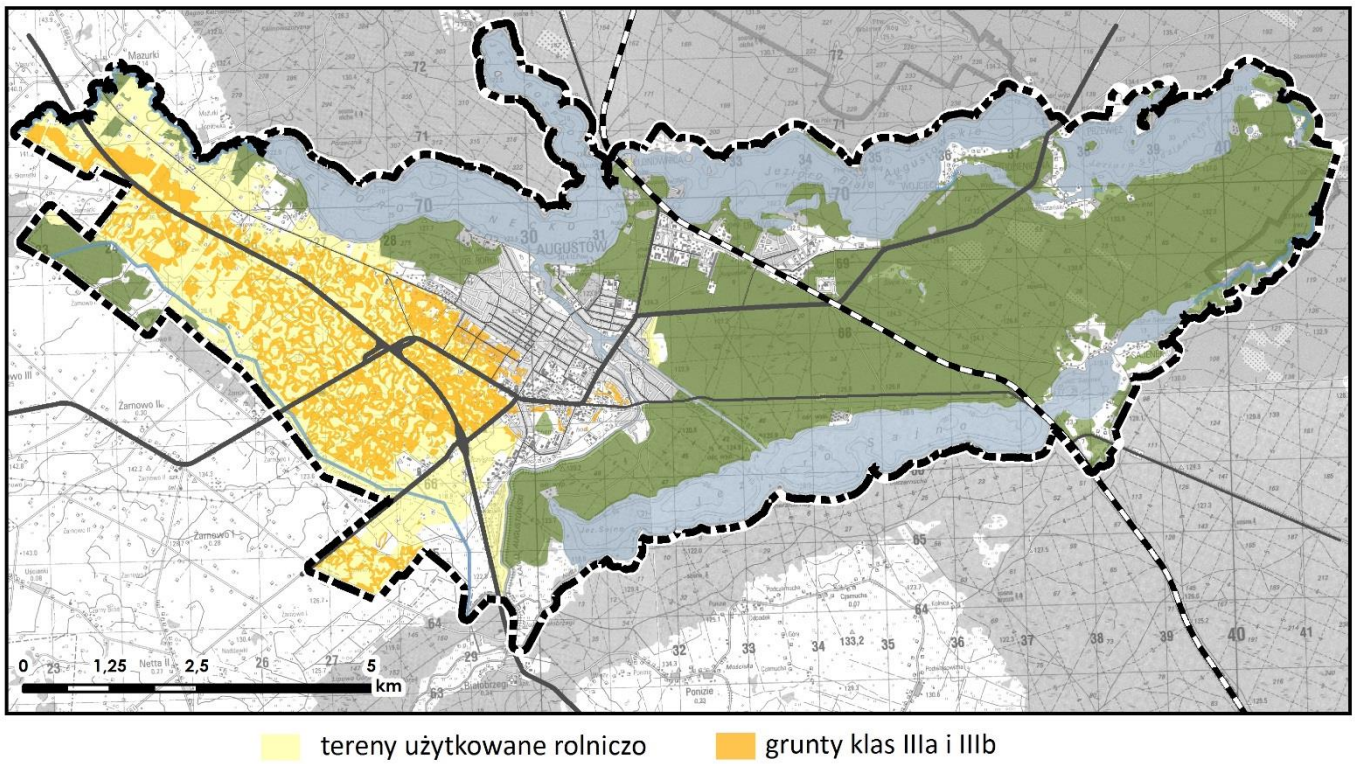

Istotnym elementem krajobrazu otwartego Augustowa są wody powierzchniowe, stanowiące około 24% powierzchni miasta. Na układ hydrograficzny składają się jeziora Necko, Rospuda, Białe, Sajno, Sajenek, Studzieniczne, stawy Wojciech i Sajenek, a także Rzeka Netta i Kanały – Augustowski i Bystry.

Korzystną zmianą, oddziałującą na strukturę funkcjonalno – przestrzenną miasta, jest wyprowadzenie tranzytu samochodów ciężarowych z centralnego obszaru Augustowa poprzez nowopowstałą obwodnicę.

Analiza fizjonomii i struktury miasta

Struktura miasta jest wytworem wielu procesów, które warunkują ciągły, nieustający rozwój. Ukształtowana w ten sposób tkanka miejska tworzy zintegrowany organizm, na który składa się wiele elementów. Stopień uporządkowania urbanistycznej tkanki miasta świadczy o jej czytelności i rozpoznawalności. Wraz z harmonijnym rozwojem środowiska antropogenicznego wzrasta jego wartość informacyjna, ułatwiająca identyfikację poszczególnych części miasta, a więc również elementów miejskiego organizmu. Wizualne wartości, jakie reprezentuje krajobraz miasta, sprzyjają powstawaniu mentalnego obrazu przestrzeni, nadając jej dodatkowego znaczenia, także emocjonalnego. Czytelna struktura miasta ułatwia percepcję poszczególnych komponentów oraz przypisanie im indywidualnych znaczeń. Szybka i łatwa identyfikacja zarówno terenów zurbanizowanych, jak i terenów częściowo przekształconych przez człowieka, stanowi o ich unikalnym charakterze i rozpoznawalności.

Schemat ~~13.~~ *17.* Analiza wysokości elementów zagospodarowania terenu w Augustowie, źródło: opracowanie własne

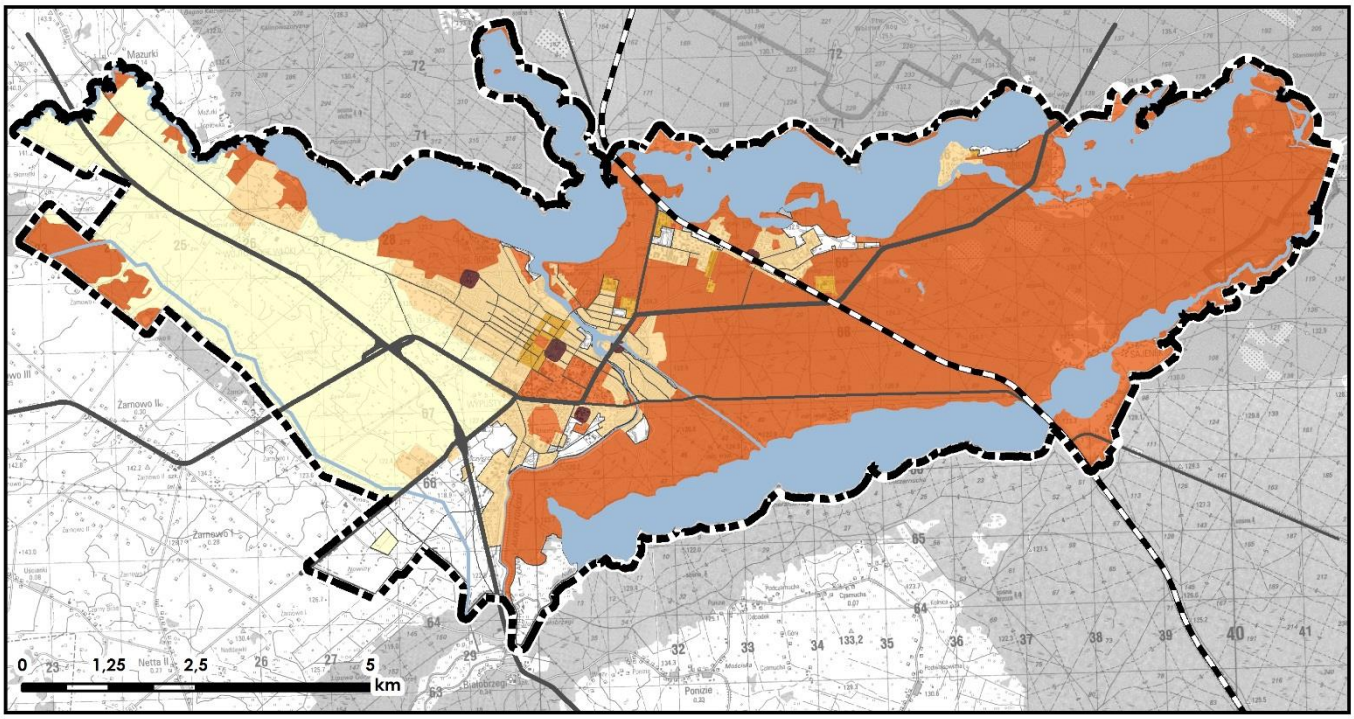

Augustów charakteryzuje czytelną strukturą, która tworzy skomplikowany organizm miejski. Do jego najważniejszych elementów zaliczono: rejony, krawędzie, węzły oraz punkty orientacyjne. Za rejony uznaje historycznie ukształtowane osiedla, które charakteryzują się zwartą zabudową, jednakowym krajobrazem miejskim oraz łatwą identyfikacją wśród społeczności lokalnej. Wyróżnione 3 rodzaje krawędzi wynikają z odmiennych funkcji, jakie mogą pełnić. Powszechnie spotykanymi krawędziami są drogi, które stanowią podstawowe kanały ruchu pieszego i samochodowego. Na schemacie wyszczególniono szlaki tranzytowe oraz drogi o znaczeniu regionalnym i krajowym. Z uwagi na ich główne przeznaczenie wyłącznie pod komunikację samochodową pojawiają się problemy z przejściem na drugą stronę drogi. Za bariery uważa się naturalnie ukształtowane, nieurządzone brzegi jezior i kanałów. Brak odpowiedniej infrastruktury w znacznym stopniu ogranicza dostęp do akwenów w tych miejscach. Jako łączniki oznaczono te brzegi, które zostały przystosowane do turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania, bądź mimo braku ingerencji człowieka umożliwiają swobodny dostęp do wody. Oznaczone węzły mają głównie charakter komunikacyjny, są to miejsca krzyżowania się najważniejszych dróg bądź ogniska ruchu pieszego. Punkty orientacyjne to elementy odniesienia, które ułatwiają identyfikację przestrzeni oraz poruszanie się po mieście. Mogą to być dominanty wysokościowe, charakterystyczne obiekty o unikalnych walorach architektonicznych bądź zwykłe budynki, które ze względu na formę bądź pełnioną funkcję wyróżniają się z otoczenia.

Fizjonomia miasta ma charakter małomiasteczkowy i powinna podlegać ochronie w zakresie krajobrazu kulturowego i naturalnego. Wizualne walory środowiska, przede wszystkim linie brzegowe jezior, rzek i kanałów, stanowią o unikalności Augustowa. W ciągu nabrzeży zasadne jest lokalizowanie obiektów

wpisujących się turystyczny kierunek rozwoju miasta oraz podnoszących wrażenia percepcyjne. Szczególnie ważna jest dbałość o historyczne elementy tkanki miejskiej, na którą składają zabytkowe centrum miasta oraz pojedyncze obiekty architektury sakralnej. Nową zabudowę należy kształtować w taki sposób, aby nie zaburzała ona istniejącego ładu przestrzennego, z uwzględnieniem funkcji oraz wysokości obecnych i planowanych obiektów.

Schemat ~~14.~~ *18.* Analiza struktury miasta, źródło: opracowanie własne

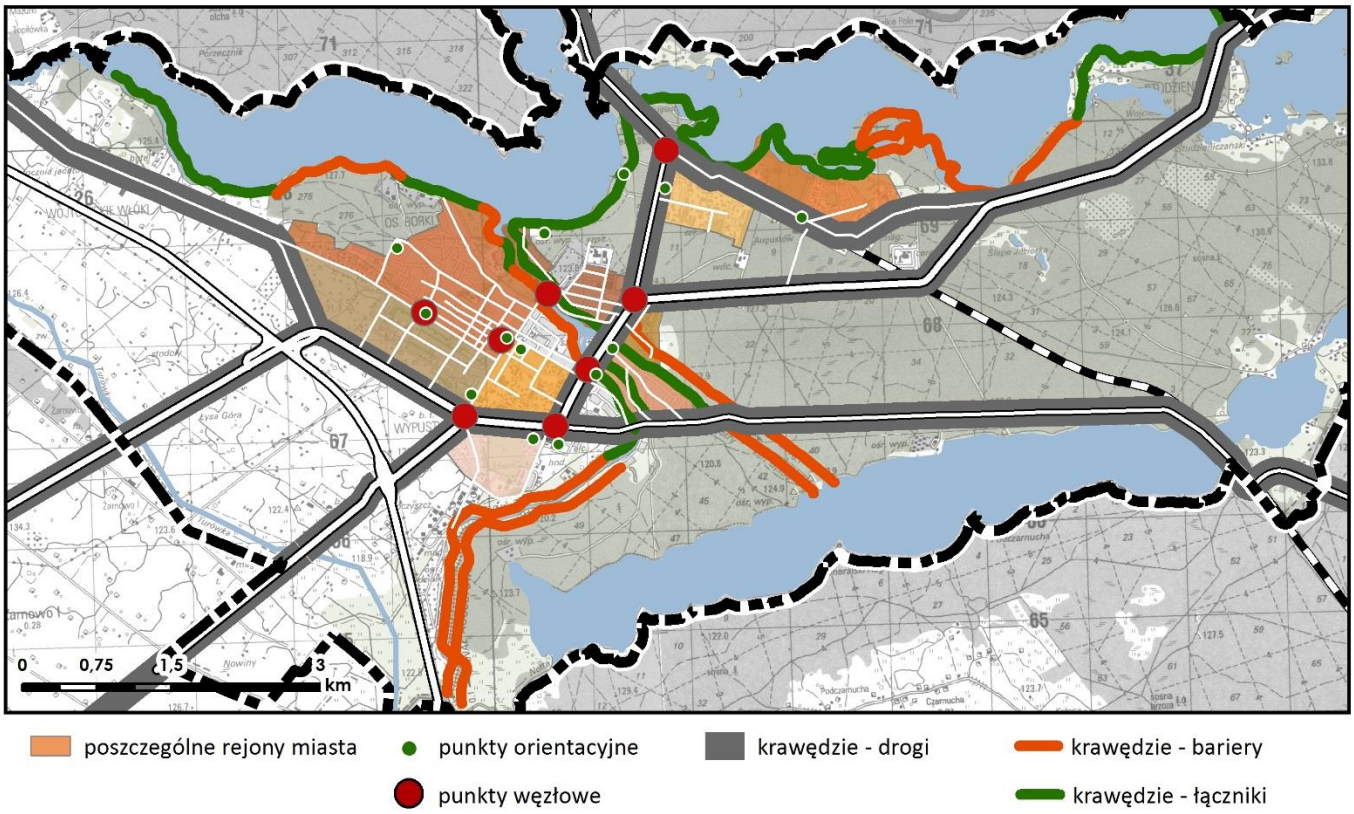

Waloryzacja struktury przestrzennej

Przeprowadzona analiza zagospodarowania przestrzennego miasta pozwala na wskazanie pozytywnych i negatywnych elementów struktury przestrzennej Augustowa:

na elementy pozytywne składają się:

- układ urbanistyczny wykształcony w XVI-XIX w. należący do cennych zabytków z zakresu historycznych założeń urbanistycznych miast Polski północno-wschodniej obejmujący m. in. Rynek Augusta, ul. Mostową, ul. 3 Maja, ul. Zygmuntowską oraz część zabudowy jednorodzinnej Os. Borki,
- Kanał Augustowski, stanowiący pomnik historii,
- zróżnicowanie przyrodnicze miasta, na które składają się okoliczne jeziora, bulwary, lasy zaliczające się do Puszczy Augustowskiej, które przekłada się na wysokie walory krajobrazowe,

- otwarte tereny dla wypoczynku i rekreacji, w tym urządzone bulwary nadrzeczne, plaże, wytyczone ścieżki turystyczne,
- obwodnica miasta, umożliwiająca przejazd transportu ciężkiego z ominięciem centrum miasta.

na elementy negatywne składają się:

- obszary wymagające niezbędnej ingerencji (przy uwzględnieniu potrzeb, możliwości i interesu miasta), na które składają się:
  - tereny przemysłowe i poprzemysłowe, zwłaszcza w Os. Bema i Os. Lipowiec (m. in. budynki dawnego tartaku przy ul. Turystycznej), również w świetle statusu miasta uzdrowiskowego,
  - dworzec autobusowy zlokalizowany przy Rynku Zygmunta Augusta,

Przestrzenie publiczne

Obecna struktura przestrzenna Augustowa pozwoliła na wykształcenie układu przestrzeni publicznych na obszarze miasta (schemat ~~15~~ *19*). Można do nich zaliczyć tereny w centrum miasta – Rynek Zygmunta Augusta wraz z parkiem miejskim, a także tereny położone wzdłuż ulicy Mostowej. Oprócz tego przestrzeń publiczną stanowią uporządkowane bulwary zlokalizowane wzdłuż rzeki Netty, Kanału Augustowskiego i Bystrego, tereny plaży miejskiej wraz z częścią bulwarów położonych nad Jez. Necko.

Za najbardziej reprezentacyjną część miasta można uznać park miejski na Rynku Zygmunta Augusta oraz tereny położone wzdłuż ulicy Mostowej, przy której znajdują się liczne lokale usługowe. Plaże miejskie są zagospodarowane pod kątem turystycznym, znajdują się tam niewielkie obiekty gastronomiczne, a także mola i pomosty, przystosowane do korzystania z urządzeń turystyki wodnej. Wymienione przestrzenie publiczne tworzą dość charakterystyczny układ w mieście rozpoczynający się na Rynku Zygmunta Augusta, biegnący ul. Mostową, bulwarami w kierunku plaży miejskiej i amfiteatru. Układ ten łączy dwie części Augustowa, przedzielone rzeką Nettą.

Schemat ~~15.~~ *19.* Układ przestrzeni publicznych w Augustowie, źródło: opracowanie własne

główne przestrzenie publiczne

Istotne znaczenie mają również przestrzenie pozostałych bulwarów położone nad rzeką Nettą, Kanałem Augustowskim oraz Kanałem Bystrym. Część z nabrzeży jest zagospodarowana (Netta, Kanał Augustowski, częściowo Kanał Bystry), uporządkowania wymaga natomiast wschodnie nabrzeże Kanału Bystrego i południowe Kanału Augustowskiego na wysokości ul. Ustronie.

Z uwagi na unikatowe, w skali regionu, walory widokowe przestrzeni nabrzeżnych istotna jest kwestia podnoszenia jakości tych obszarów, między innymi poprzez zapewnienie dostępności do nich oraz powiązanie z obiektami usługowymi zlokalizowanymi w tych przestrzeniach.

2. Wpływ wydanych od 2000 r. decyzji o warunkach zabudowy oraz najważniejszych inwestycji na kształtowanie zagospodarowania przestrzennego miasta

W 2016 roku Augustów w 30% był pokryty obowiązującymi planami miejscowymi, co przy uwzględnieniu dużej powierzchni Puszczy Augustowskiej, wód powierzchniowych i terenów rolnych położonych na terenie miasta pozwala ocenić powyższy wskaźnik jako wysoki. Obowiązujące plany obejmują większość terenów zurbanizowanych.

Poniższy schemat przedstawia rozmieszczenie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych w latach 2000-2015 z uwzględnieniem ich przedmiotu.

Schemat ~~16.~~ *20.* Rozmieszczenie wydanych w latach 2000-2015 decyzji o warunkach zabudowy, źródło: opracowanie własne

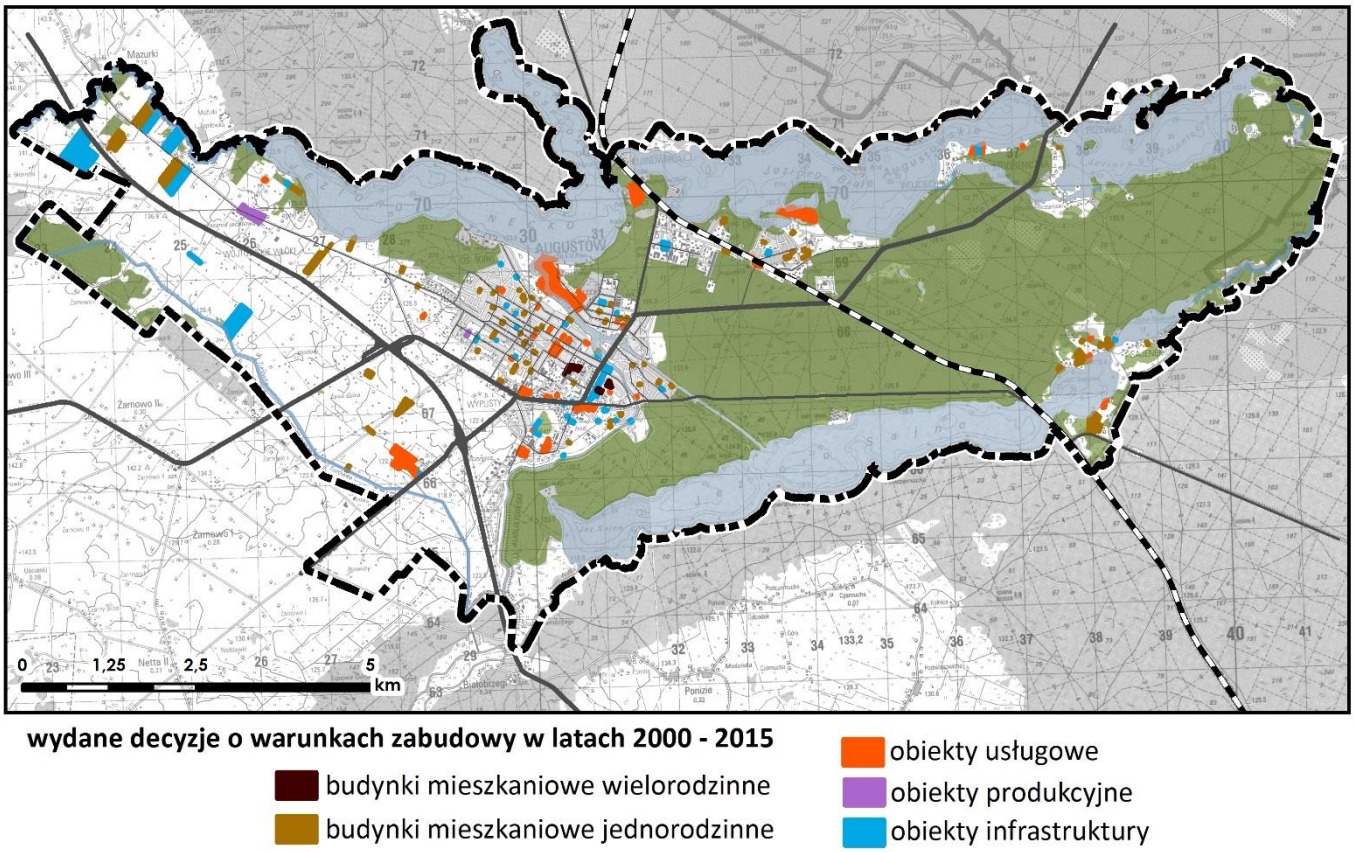

Decyzje o warunkach zabudowy wydane w latach 2000-2015 utrwalały podział miasta na bardziej zurbanizowaną lewobrzeżną część Augustowa oraz prawobrzeżną o dużej powierzchni terenów otwartych, ponieważ w większości koncentrowały się one w osiedlach: Borki i Glinki. Po wschodniej stronie Netty wydano ich mniej i skupiały się one głównie w rejonie ul. Tartacznej i Modrzewiowej (Os. Lipowiec) oraz ul. I Pułku Ułanów Krechowieckich, Komunalnej i Tytoniowej. Nowe budynki powstały również w rejonie ul. Partyzantów na Os. Zarzecze. Po oddaniu do użytku obwodnicy miasta zarejestrowano większą liczbę wydawanych decyzji w północno-zachodniej części miasta, wzdłuż ul. Rajgrodzkiej.

Powstająca na podstawie wydawanych decyzji zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna koncentrowała się na osiedlu Limanowskiego, między Kanałem Augustowskim a ul. Brzostowskiego i osiedlu Wypusty. Nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna powstała również przez dogęszczanie istniejących zabudowań Os. Borki, Os. Glinki oraz w rejonie ul. Kasztanowej i Partyzantów. We wschodniej części większość decyzji o warunkach zabudowy, których przedmiotem były domy jednorodzinne, skupiło się na osiedlu Lipowiec przy ul. Tartacznej, w dość znacznym oddaleniu od pozostałych.

Nowa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna koncentrowała się w rejonie ulic Sucharskiego, Jarzębinowej, Osiedlowej. Budynki wielorodzinne powstały również przy ul. Sienkiewicza, Mickiewicza. Realizowana była ponadto zabudowa letniskowa, w większości w Sajenku, pojedyncze obiekty powstały nad jeziorem Necko oraz w Wojciechu.

Zabudowa usługowa powstająca po 2000 roku rozwijała się w większości w centralnej i północnej części miasta nad jeziorami Necko (przy ul. Pensjonatowej) i Białym (przy ul. Turystycznej i drodze wojewódzkiej nr 662). Obiekty usługowe powstały również wzdłuż drogi krajowej nr 61. Duża część z decyzji o warunkach zabudowy wydanych dla obiektów usługowych dopuszczała również funkcje mieszkalne, jak w przypadku pensjonatów i domów wczasowych.

Wydano również nieliczne decyzje o warunkach zabudowy na budynki produkcji, składy i magazyny.

Do największych inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury w latach 2000-2015 należą budowy i przebudowy ulic: Mostowej, Obrońców Westerplatte, Prądzyńskiego, Grzybieniowej, Ustronie, Zdrojowej, Jaćwieskiej, Sarniej, Myśliwskiej, Waryńskiego, Bystrej, Grzybowej, Wypusty, Konwaliowej, Mickiewicza, Raginisa, Nowomiejskiej, Wrzosowej, Malinowej, Konarskiego, Borki i Wioślarskiej. Zbudowano ponadto ulicę łączącą ul. Zarzecze z ul. Hotelową oraz parking przy plaży miejskiej. Dodatkowo w omawianym okresie skanalizowane zostały ośrodki wypoczynkowe przy ul. Wczasowej. Wybudowano również przepompownie i pompownie, oraz w ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego i Turystycznej – wodociągi. Przez teren miasta poprowadzono także nitkę gazociągu.

W latach 2000-2015 zrealizowano w Augustowie szereg innych inwestycji, często finansowanych ze środków Unii Europejskiej, m. in. budowę bulwarów spacerowych nad rzeką Nettą i jeziorem Necko, rewaloryzację parku na Rynku Zygmunta Augusta wraz z budową Centrum Informacji Turystycznej, wytyczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych, budowę molo nad jeziorem Necko, rozbudowę plaży miejskiej, zagospodarowanie szlaków turystycznych wzdłuż kanału Augustowskiego i w Puszczy Augustowskiej. Kolejnymi inwestycjami na terenie miasta były: budowa nowego amfiteatru przy plaży nad jeziorem Necko, przebudowa targowiska miejskiego, rewaloryzacja parku przy starej poczcie, budowa bulwarów nad Kanałem Bystrym, budowa hali widowiskowo – sportowej. Inwestycje te przyczyniają się do wzrostu atrakcyjności Augustowa wśród turystów, ale również do podniesienia komfortu życia mieszkańców miasta.

3. Obecny stan planistyczny

Studia gmin sąsiadujących z miastem

Miasto otaczają 3 gminy wiejskie: Augustów, Nowinka i Płaska. Obowiązującymi aktami prawnymi są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla każdej z gmin.

Schemat ~~17.~~ *21.* Studia gmin ościennych, źródło: opracowanie własne

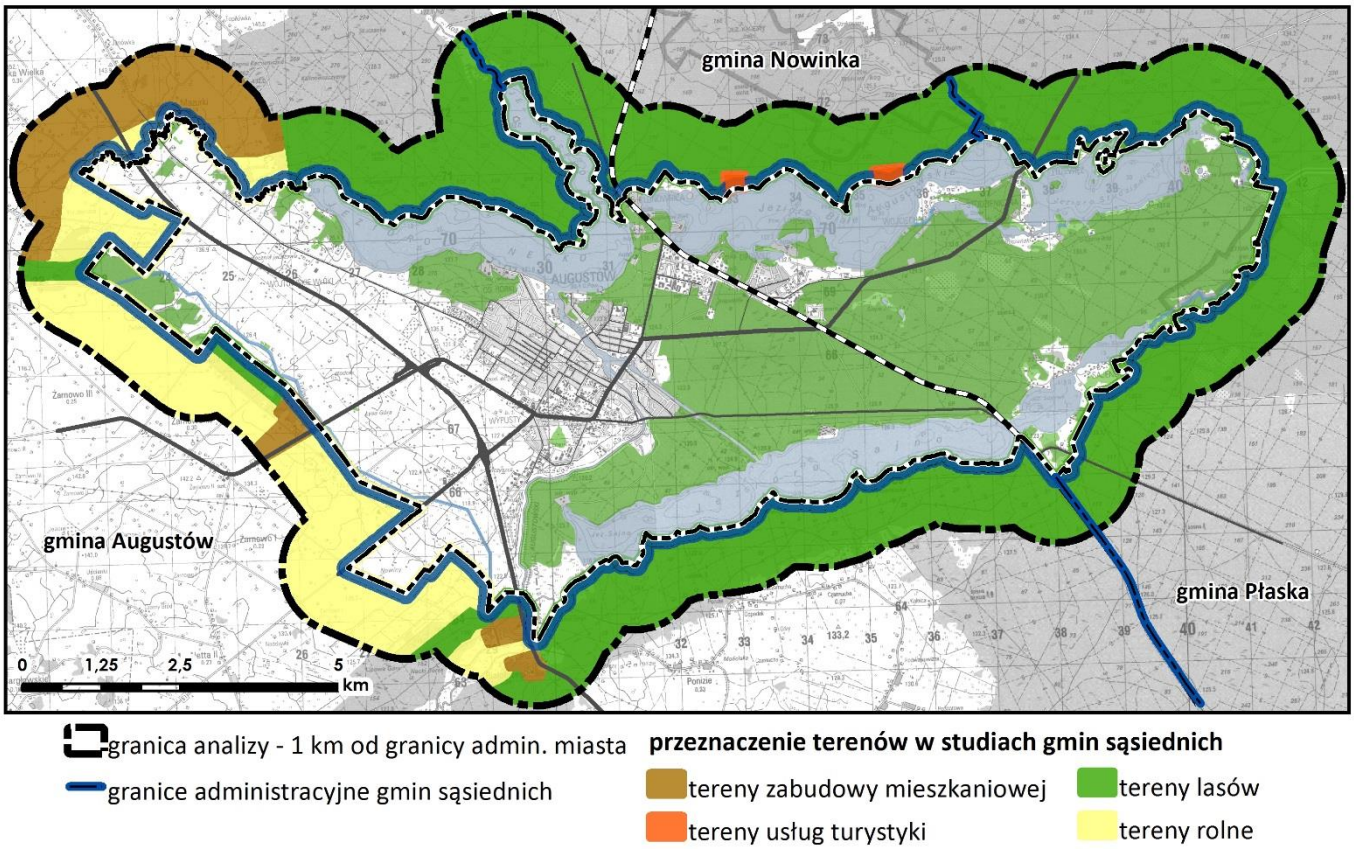

Obszar sąsiadujący bezpośrednio z Augustowem (od strony gmin Nowinka i Płaska) został określony w studium jako obszary leśne, w tym lasy ochronne (wodochronne i glebochronne). Tereny położone na południe od miasta (północno–wschodnia część gminy wiejskiej Augustów) określono jako obszary lasów ochronnych. Od strony gminy Nowinka, zostały wyznaczone niewielkie tereny usług turystycznych. Ponadto wzdłuż granicy miasta z gminą Nowinka określono strefę ochrony konserwatorskiej kolejki wąskotorowej i Kanału Augustowskiego. Na północny–zachód od granic miasta przewiduje się umiarkowany rozwój sieci osadniczej, tereny na południowy – zachód od granicy administracyjnej Augustowa przeznaczone są pod działalność rolniczą.

Przeznaczenie obszarów określonych w studiach gmin sąsiadujących z Augustowem stanowi kontynuację istniejącego zagospodarowania obszarów miasta.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obecnie w Augustowie obowiązuje 38 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łącznie zajmują powierzchnię ok. 24 km^2, co stanowi ponad 30% powierzchni miasta. Dominujące przeznaczenie terenów na obszarach aktualnych planów to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub mieszkaniowo-usługowa, oprócz tego występują m.in. tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, mieszkalno-pensjonatową, usługową.

Tab. 3 Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne

l.p.	obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	data uchwalenia planu	nr uchwały o przyjęciu planu	dominująca funkcja
1	MPZP terenu położonego przy ul. Mazurskiej w Augustowie	30 czerwiec 1997 r.	Uchwała Nr XXXV/226/97 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
2	MPZP osiedla „Wypusty” w Augustowie	30 lipiec 1997 r.	Uchwała Nr XXXVI/234/97 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej
3	MPZP miasta Augustowa terenu położonego w rejonie ulic K. Brzostowskiego i Obrońców Westerplatte	22 grudzień 1997 r.	Uchwała Nr XL/249/97 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej
4	MPZP „Droga do Tytoniówki” w Augustowie	22 grudzień 1997 r.	Uchwała Nr XL/250/97 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny drogi publicznej dojazdowej
5	MPZP „Wypusty-Kaplica” w Augustowie	22 grudzień 1997 r.	Uchwała Nr XL/251/97 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usług sakralnych, tereny placu publicznego
6	MPZP „Dzielnicy Limanowskiego – Kaplica” w Augustowie	27 luty 1998 r.	Uchwała Nr XLIII/271/98 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usług sakralnych
7	MPZP terenu budownictwa jednorodzinnego w rejonie ul. Mazurskiej w Augustowie	10 grudzień 1998 r.	Uchwała Nr III/29/98 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
8	MPZP terenów położonych w Centrum Augustowa ograniczonych ulicami: Rynek Zygmunta Augusta, Wojska Polskiego, Polną i projektowanym przedłużeniem Rajgrodzkiej	30 kwiecień 1999 r.	Uchwała Nr VIII/76/99 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
9	MPZP części terenów miasta Augustowa położonych w ciągu projektowanej drogi krajowej Nr S19	30 grudnia 1999 r.	Uchwała Nr XV/126/99 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy usługowej, upraw polowych i użytków zielonych
10	MPZP terenu położonego między ul. 3 Maja i Ogrodową	6 kwiecień 2001 r.	Uchwała Nr XXVI/228/01 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej
11	MPZP terenów położonych w Augustowie w rejonie ulic Wojska Polskiego i Mazurskiej	29 czerwiec 2001 r.	Uchwała Nr XXVIII/252/01 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
12	MPZP części Dzielnicy „Lipowiec”	31 sierpień 2001 r.	Uchwała Nr XXIX/268/01 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkalnej pensjonatowej i tereny leśne
13	MPZP terenów położonych w Augustowie „Przewięź, Studzieniczna”	31 sierpień 2001 r.	Uchwała Nr XXIX/269/01 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny leśne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej
14	MPZP miasta Augustowa, terenów położonych w Centrum, ograniczonych ulicami: 3 Maja, Kościelną, Mickiewicza, Wojska Polskiego i Rynkiem Zygmunta Augusta	16 listopad 2001 r.	Uchwała Nr XXX/289/01 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowo- mieszkaniowej

15	MPZP części Centrum miasta Augustowa, terenów położonych między ulicami: Mostową, Młyńską, Hożą, istniejącą zabudową wielorodzinną oraz ulicami: Ks. Skorupki, Ks. Ściegiennego i 3 Maja	29 maja 2002 r.	Uchwała Nr XXXV/330/02 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej
16	MPZP miasta Augustowa terenów obejmujących część Dzielnicy Zarzecze ograniczonych istniejącym cmentarzem, ulicą Mostową, rzeką Nettą, jeziorem Necko	23 wrzesień 2002 r.	Uchwała Nr XXXVIII/357/02 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
17	MPZP miasta Augustowa dla terenów położonych między drogą krajową: Augustów-Warszawa i Augustów-Białystok oraz terenów przyległych do istniejącej oczyszczalni ścieków	24 kwiecień 2003 r.	Uchwała Nr VII/60/03 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny przemysłowo-składowe
18	MPZP miasta Augustów terenów położonych w centrum między ulicami: Mostową, Sienkiewicza, Kilińskiego, Rybacką, rzeką Nettą, 29 Listopada, 3 Maja, Hożą i Młyńską	14 wrzesień 2004 r.	Uchwała Nr XIX/180/04 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usług podstawowych oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej jednorodzinnej
19	Zmiana MPZP części Dzielnicy Lipowiec w Augustowie w odniesieniu do terenu położonego przy ul. Modrzewiowej	6 grudzień 2004 r.	Uchwała Nr XXI/214/04 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy usługowej
20	MPZP miasta Augustowa terenów obejmujących część dzielnicy Ślepsk, ograniczonych: działkami nr 255/14 i 255/5, jeziorem Necko, dzielnicą Borki III i ulicą Rajgrodzką	28 wrzesień 2005 r.	Uchwała Nr XXVIII/270/05 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkalno- pensjonatowej
21	MPZP miasta Augustowa obejmujący tereny położone między: istniejącym lasem, Al. Jana Pawła II, ul. Glinki, drogą łączącą ul. Mazurską z ul. Rajgrodzką i działką nr 298	28 wrzesień 2005 r.	Uchwała Nr XXVIII/271/05 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
22	MPZP miasta Augustów terenów położonych między drogą Augustów-Białystok a jeziorem Sajno	30 maja 2006 r.	Uchwała Nr XXXV/326/06 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usług sportu i rekreacji, tereny leśne
23	MPZP miasta Augustów zwany „Zarzecze”” dla terenów obejmujących część dzielnicy „Zarzecze” oraz „Osiedle Przylesie”	30 maja 2006 r.	Uchwała Nr XXXV/327/06 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej
24	MPZP miasta Augustów części dzielnicy Glinki, obejmujący tereny położone między ulicami: Glinki, Rajgrodzką, Kwaśną, Mazurską oraz w rejonie rozdzielni prądu	30 czerwiec 2006 r.	Uchwała Nr XXXVI/332/06 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
25	MPZP miasta Augustowa dla terenów położonych między ulicami: Kwaśną, Rajgrodzką, Wojska Polskiego i Mazurską	19 marca 2007 r.	Uchwała Nr VI/41/07 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
26	MPZP miasta Augustów terenów obejmujących dzielnicę Wypusty	29 czerwca 2007 r.	Uchwała Nr X/67/07 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

27	MPZP części miasta Augustów zwanej dzielnicą Limanowskiego i osiedle Południe	31 października 2007 r.	Uchwała Nr XIV/89/07 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej jednorodzinnej i wielorodzinnej
28	MPZP miasta Augustów terenów obejmujących dzielnicę Wojciech	31 października 2007 r.	Uchwała Nr XIV/90/07 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowo- pensjonatowej
29	MPZP miasta Augustów zwany „Plaża Bielnik”	5 grudnia 2007 r.	Uchwała Nr XVII/101/07 Rady Miejskiej w Augustowie	Terenu usług nieuciążliwych
30	MPZP części miasta Augustów obejmującej istniejące ośrodki wypoczynkowe w dzielnicy zwanej „Borki I”	21 kwietnia 2008 r.	Uchwała Nr XXI/131/08 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny leśne i usług turystycznych
31	MPZP terenów obejmujących część dzielnicy Lipowiec i osiedle Bema	29 maja 2008 r.	Uchwała Nr XXIII/136/08 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny leśnie, usługowe i tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
32	Zmiana MPZP części terenów miasta Augustowa położonych w ciągu projektowanej drogi krajowej Nr S19 – „Ślepsk III”	17 marca 2009 r.	Uchwała Nr XXX/190/09 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usługowe i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
33	MPZP miasta Augustów zwanego „Borki-Centrum”	30 kwietnia 2009 r.	Uchwała Nr XXXI/197/09 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
34	MPZP części miasta Augustów – „Ślepsk I”	27 czerwca 2011 r.	Uchwała Nr VI/39/11 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usługowe i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
35	MPZP części miasta Augustów – „Mazurska – rozdzielnia prądu”	30 października 2012 r.	Uchwała Nr XVIII/138/12 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny usługowe i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
36	MPZP części miasta Augustów – „Zarzecze III”	30 września 2013 r.	Uchwała Nr XXVIII/216/13 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy usługowej – zakłady i urządzenia uzdrowiskowe oraz zieleni parkowej
37	MPZP części miasta Augustów – „Ślepsk IV”	22 grudnia 2016 r.	Uchwała Nr XXX/272/16 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, produkcji, składów i magazynów
38	MPZP części miasta Augustowa zwanego „Netta-Rybacka”	17 stycznia 2017 r.	Uchwała Nr XXXI/284/17 Rady Miejskiej w Augustowie	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej, tereny usług i zieleni publicznej

Tab. 4 Wykaz sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne

l.p.	**sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**	**dominująca funkcja**
A	Tereny położone przy drodze krajowej Augustów – Warszawa	Tereny zabudowy usługowej
B	Tereny części osiedla Wypusty (I)	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
C	Tereny przy ul. Wojska Polskiego i ul. Kościelnej	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej

D	Tereny związane z realizacją nowego cmentarza miejskiego	Teren cmentarza
E	Tereny części osiedla Limanowskiego	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
F	Tereny części osiedla Wypusty (II)	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
G	Tereny przy ul. Rynek Zygmunta Augusta i ul. Kopernika	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
H	Tereny części osiedla Lipowiec (I)	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
I	Tereny położone przy wyjściu rzeki Netty z jeziora Necko	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej
J	Tereny części osiedla Lipowiec (II)	Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej

Poniższy schemat ilustruje przestrzenne rozmieszczenie terenów objętych przyjętymi i sporządzanymi planami miejscowymi.

Schemat ~~18.~~ *22.* Obowiązujące i sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne

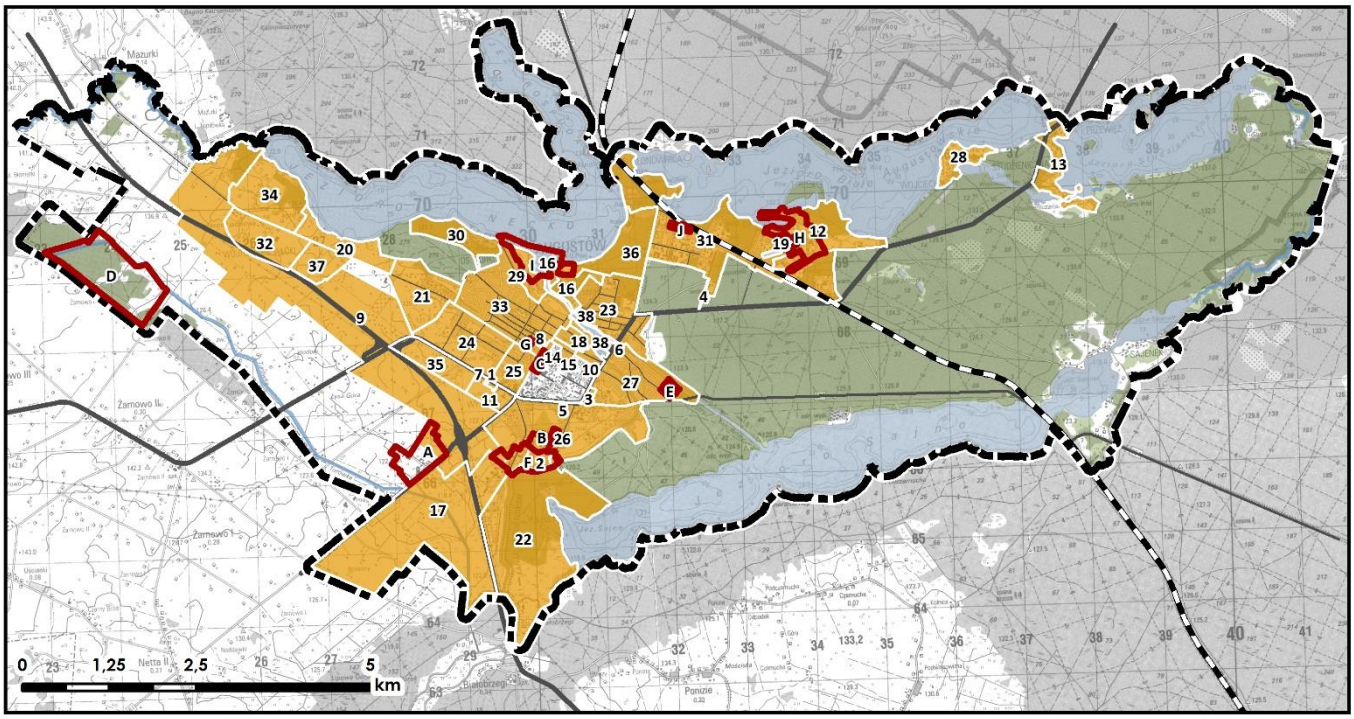

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

1. Analiza i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego

Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem Kondrackiego Augustów położony jest w obrębie dwóch mezoregionów. Wschodnia jego część zaliczana jest do Równiny Augustowskiej i stanowi fragment makroregionu Pojezierze Litewskie, natomiast zachodnia należy do Pojezierza Ełckiego – położonego na wschodnim krańcu Pojezierza Mazurskiego.

Równina Augustowska to piaszczysty sandr zaczynający się w okolicach Suwałk na wysokości ok. 190 m i obniżający się do ok. 130 m n.p.m w okolicach Augustowa, gdzie równina rozszerza się i przechodzi w zabagnioną Kotlinę Biebrzańską. Powierzchnię urozmaicają wytopiskowe misy licznych jezior, do których należą m.in. jezioro Wigry oraz grupa jezior augustowskich, z których największymi są Sajno i Białe Augustowskie. Przeważającą część Równiny Augustowskiej zajmuje Puszcza Augustowska.

Pojezierze Ełckie obejmuje wschodni skraj mazurskiego płata lodowcowego. W rejonie Augustowa krajobraz mezoregionu Pojezierza Ełckiego jest monotonny i zdominowany przez użytki rolne. Nie występują tu jeziora, nie jest to obszar silnie pagórkowaty, co jest charakterystyczną cechą tego pojezierza

Ukształtowanie terenu

Charakter rzeźby terenu na obszarze miasta jest typowy dla krajobrazu młodoglacjalnego, z obecnością form polodowcowych (rynny wypełnione wodą tworzące jeziora, zagłębienia bezodpływowe).

Rzeźbę terenu urozmaicają lekko podłużne formy wypukłe pochodzenia glacjalnego - kilka wzniesień moren spiętrzonych i moren martwego lodu zbudowanych z piasków, żwirów, głazów i glin zwałowych oraz pole drumlinów z glin zwałowych. Liczniejsze drumliny tworzą wały o kierunku zbliżonym do kierunku wschód – zachód, natomiast moreny spiętrzone i martwego lodu położone są do nich prostopadle. Większe walory krajobrazowe mają wzniesienia pochodzenia fluwoglacjalnego. Najwyższy punkt miasta położony jest na wzgórzu kemowym na wysokości 141,9 m n.p.m, najniższy położony jest na wysokości – 118,3 m n.p.m.

Schemat ~~19.~~ *23.* Ukształtowanie terenu, źródło: opracowanie własne

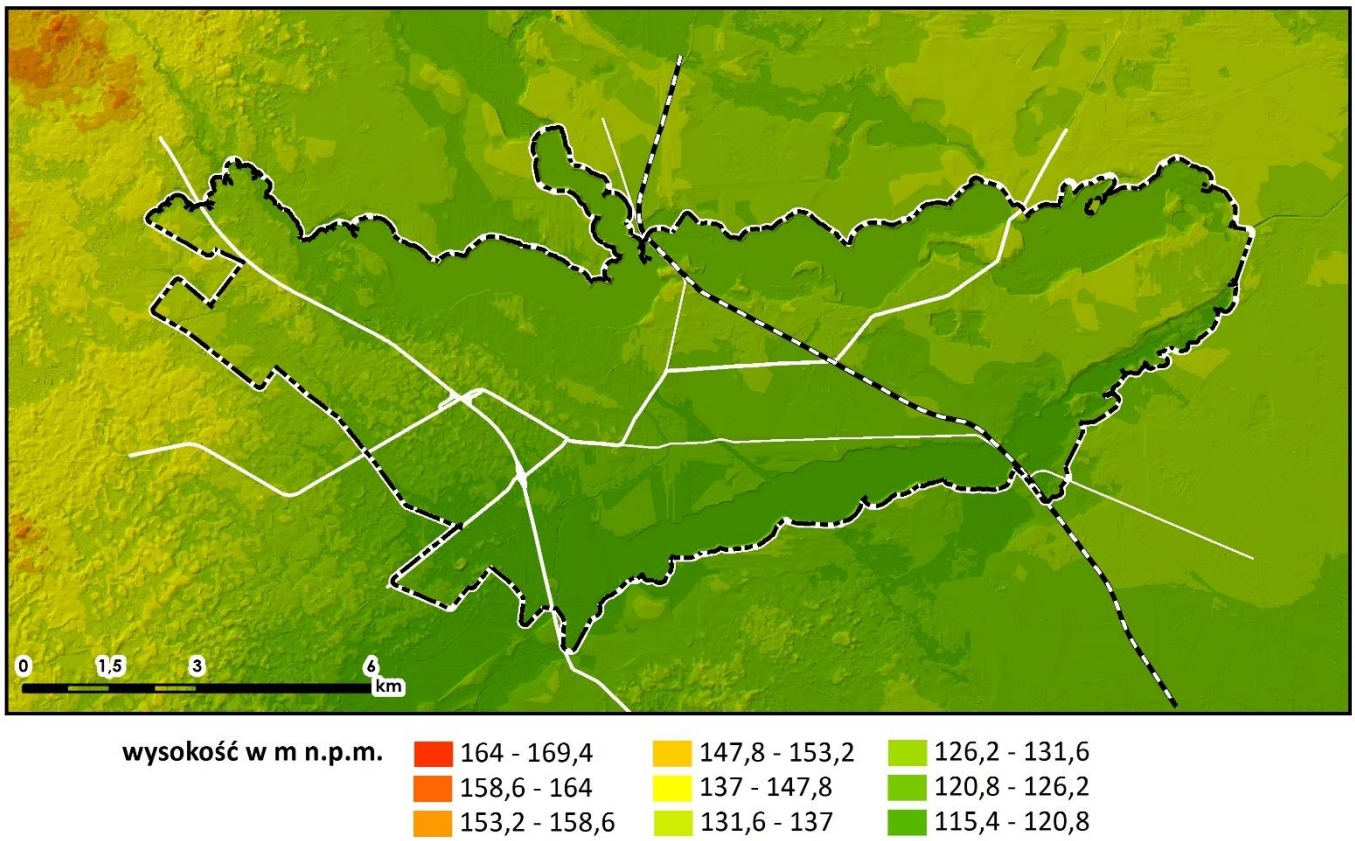

Geologia i geomorfologia

Augustów położony jest w obrębie jednostki tektonicznej Wzniesienia Mazursko- Suwalskiego, stanowiącego fragment platformy Wschodnioeuropejskiej o stosunkowo płytko zalęgającym krystalicznym podłożu prekambryjskim. Podłoże dla utworów czwartorzędowych tworzą piaski oligoceńskie. Utwory starsze od czwartorzędu pozbawione są złóż surowców, zatem nie odgrywają istotnej roli dla miasta.

W litologii utworów powierzchniowych dominują piaski i żwiry wodnolodowcowe sandrowe, na południe od Jeziora Necko i wzdłuż rzeki Turówki. Na Pojezierzu Ełckim przeważają gliny zwałowe, którym towarzyszą utwory szczelinowe akumulacji wodnolodowcowej, budujące wzgórza kemowe, w tej części terenu przeważnie o charakterze mułków. Towarzyszące rynnom na Równinie Augustowskiej ozy i kemy, zbudowane są z piasków i żwirów. Współczesne obniżenia terenu wypełniają osady rzeczne, jeziorne i bagienne holoceńskie o miąższości do 3 m.

Złoża kopalin

Potencjalne znaczenie surowcowe utworów powierzchniowych posiadają piaski i żwiry wodnolodowcowe. Na terenie miasta udokumentowane złoże piasków kwarcowych Augustów-Zatartacze było eksploatowane, dostarczając surowca dla zakładu produkcji silikatowej. Liczne ślady

wyrobisk żwirowni w różnych częściach terenu w granicach miasta wskazują na szerszy zasięg eksploatacji kruszywa niż z udokumentowanych złóż. Aktualnie eksploatacja złóż została zaniechana.

Na terenie Augustowa istnieje jedno udokumentowane złoże kopalin mające istotne znaczenie dla rozwoju uzdrowiska. Złoże torfu leczniczego „Silikaty" o powierzchni 0,49 ha, miąższości 0,8 – 1,2 m oraz zasobności 5040 m3 zasobów bilansowych w kat. B zlokalizowane jest w strefie uzdrowiskowej „C", w obrębie równiny wysoczyznowej porośniętej olsem. Borowina ze złoża „Silikaty" posiada właściwości fizykochemiczne i organoleptyczne charakterystyczne dla złoża typu wysokiego. Jest to surowiec o wysokim stopniu humifikacji, w którym dominują związki organiczne (powyżej 90 % suchej masy), głównie humusowe. Nadają one temu surowcowi plastyczność, dużą zdolność chłonięcia wody oraz odczyn słabo kwaśny (pH mniejsze niż 6). Złoże jest istotne dla rozwoju uzdrowiska, właściwości lecznicze torfu (borowiny) potwierdza świadectwo Nr HU-1/BL-1/2015 wydanym przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych w Poznaniu.

Poza terenem miasta pozostaje udokumentowane złoże borowinowe na torfowisku wysokim „Kolnica", które do czasu podjęcia Uchwały Nr XVII/136/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Augustów stanowiło bazę funkcjonowania Uzdrowiska Augustów.

Jednym z zasobów naturalnych, występujących na omawianym terenie, jest naturalna woda mineralna. Wydobywana jest z ujęcia zlokalizowanego w Augustowie (dzielnica Lipowiec). Jest to jedno z najgłębszych ujęć w Polsce - 482 m. Woda ta zalicza się do średniozmineralizowanych wód i wyróżnia się stałym naturalnym składem chemicznym (mineralizacja ogólna 932,28 mg/l) oraz zawartością mikro- i makroelementów w ilościach korzystnych dla zdrowia.

Gleby

Pokrywa glebowa na terenie Augustowa w znacznym stopniu uwarunkowana jest przez rzeźbę terenu i litologię utworów powierzchniowych. Brunatnoziemy wytworzone z glin o wysokiej przydatności rolniczej, wykształciły się głównie w obrębie gliniastej wysoczyzny morenowej. Są to tereny zaliczane do kompleksu glebowo-rolniczego pszennego dobrego i klas bonitacyjnych IIIb i IVa. Tworzą one mozaikę przestrzenną z glebami hydrogenicznymi zajmującymi wilgotne siedliska w licznych zagłębieniach o słabym odpływie. Zalicza się do tej klasy przede wszystkim gleby bagienne typu torfowego lub mułowo-torfowego rzadziej gleb zabagnionych typu glejowego bądź gleb pobagiennych typu czarnych ziem pobagiennych lub gleb murszowo-mineralnych. W dolinach większych cieków – Kamiennego Brodu i Turówki – dominują gleby napływowe w typie mad właściwych. Brunatnoziemy pozostają w użytkowaniu ornym, gleby hydrogeniczne – łąkowo-pastwiskowym, co odpowiada ich predyspozycjom przyrodniczym.

Gleby piaszczysto-żwirowe dominują głównie na terenach zalesionych, w obrębie równiny sandrowej. Na podstawie typów siedliskowych lasów wnioskować można obecność gleb typu bielicowe i płowe. We fragmentach użytkowanych rolniczo udokumentowanych gleboznawczo, dominują gleby brunatne wyługowane wytworzone z piasków luźnych i płytkich piasków słabogliniastych na piaskach luźnych, zaliczane do kompleksu glebowo-rolniczego żytniego bardzo słabego. Ich słaba przydatność rolnicza powoduje zanikanie użytkowania ornego zastępowanego sukcesywnie przez zabudowę rekreacyjną, zalesienia i różnego typu nieużytki.

Warunki hydrologiczne

Sytuacja hydrologiczna terenu miasta, mimo spójności hydrograficznej (zlewnia Netty), jest złożona. Poszczególne zlewnie cząstkowe różnią się zarówno pod względem wykształcenia sieci hydrograficznej jak i warunków obiegu wody wynikających z rzeźby terenu, przepuszczalności gruntów i użytkowania ziemi.

Zlewnia Kanału Augustowskiego powyżej jeziora Necko zbudowana jest z głębokich piasków i żwirów sandrowych, dobrze przepuszczalnych. Równina sandrowa pozbawiona cieków, ale z licznymi chłonnymi zagłębieniami bezodpływowymi, jest terenem infiltracji wód opadowych do stosunkowo głęboko zalegającego pierwszego poziomu wód gruntowych o zwierciadle swobodnym. Jest on pozbawiony izolacji od powierzchni utworami słaboprzepuszczalnymi. Teren jest drenowany przez Kanał Augustowski i układ rynnowych jezior przepływowych głęboko wciętych w powierzchnię sandru. Zlewnia obejmuje teren o powierzchni 43,9 km^2 (większość poza granicami miasta).

Zlewnia Jeziora Sajno, różni się od opisanej powyżej. Teren zasilany jest przez wody dopływające Kanałem Bystrym z Jeziora Necko.

Zlewnię Jeziora Necko tworzy jednolita misa jeziorna z Jeziorem Rospuda. Na zlewnię tego jeziora, poza zlewnią bezpośrednią, składają się: zlewnia Rospudy (761,7 km^2 całkowicie poza granicami miasta), opisana wcześniej zlewnia Kanału Augustowskiego i zlewnia Kamiennego Brodu (84,3 km^2, w większości poza miastem). Zlewnia Rospudy jest niejednolita pod względem przepuszczalności gruntów, użytkowania ziemi i wielkości średnich opadów jednostkowych. W górnym biegu po wodowskaz Raczki, w zlewni znaczną rolę odgrywają gliny morenowe i użytki rolne. Dolny bieg zasila dopływ Szczeberka o zlewni z przewagą glin i użytków rolnych, z wyjątkiem zlewni dopływu Blizny, w której dominują piaski wodnolodowcowe i lasy.

Wody z terenu zlewni Turówki uchodzą do Kanału Augustowskiego poniżej obszaru miasta. Pozostając w dorzeczu Netty stanowi jednak jego autonomiczną część. Zlewnia Turówki o łącznej powierzchni 64 km^2, z czego blisko połowa w granicach miasta, wykazuje dominację glin zwałowych i użytkowania rolniczego, ale nie na całym obszarze. Rejon samej doliny rzeki przy południowo-zachodniej granicy miasta pozostaje w obrębie wąskiego pasa piasków sandrowych i eolicznych – w przewadze zalesionych (zazwyczaj już poza granicami miasta). Na krańcach wschodnich, część północna zlewni jest zurbanizowana, a odwadniający ją ciek poprowadzony zakrytym kanałem. Funkcjonuje tam kanalizacja miejska o zasięgu wykraczającym poza zlewnię i odprowadzająca ścieki do oczyszczalni zlokalizowanej w obrębie obniżenia na południe od miasta.

Obniżenie o płytko zalegającej wodzie gruntowej wypełniają torfy i osady piaszczyste, a w użytkowaniu ziemi dominują łąki i pastwiska. Ważną odrębnością zlewni Turówki jest duża gęstość cieków powierzchniowych i brak jezior.

Jeziora stanowią charakterystyczny składnik krajobrazu miasta. Niemal wszystkie, są przepływowe, rynnowe, mają wydłużony kształt, znaczną głębokość, dobrą jakość wód, przeważnie wysokie piaszczyste brzegi porosłe lasem i kierunek dłuższych osi zgodny z równoleżnikowym przebiegiem rynien (wyjątek Jezioro Rospuda).

Jeziora zajmują łącznie powierzchnię ok. 19 km^2, co stanowi ok. 24% powierzchni terenów w granicach administracyjnych miasta.

Tab. 5 Charakterystyka jezior Augustowa, źródło: Augustów – Opracowanie ekofizjograficzne

l.p	nazwa jeziora	wysokość (m n.p.m)	powierzchnia (ha)	głębokość średnia (m)	głębokość maks. (m)	objętość (tys. m^3)	długość/ szerokość (km/km)	długość linii brzegowej (km)
1	**Sajno**	118,7	522,5	10,0	27	52446,8	7,1	15
2	**Białe Augustowskie**	122,0	476,6	8,7	30,0	41716,5	6,0/1,2	18,65
3	**Necko**	122,0	400,0	10,1	25,0	40564,4	5,4/0,85	13
4	**Studzieniczne**	122,7	250,1	8,7	30,5	22073,6	3,4/1,0	12,1
5	**Rospuda**	122,0	106,0	5,1	10,5	5383,1	2,6/0,6	6,4
6	**Sajenek**	119,0	68,2	5,7	26	3911,8	b.d	b.d
7	**Staw Sajenek**	119,2	35,8	4,0	12,6	1422,8	b.d	b.d
8	**Staw Wojcieszański**	122,4	22,6	1,3	3,1	300,0	b.d	b.d
9	**Staw Studzieni-czański**	123,3	b.d	b.d	b.d	b.d	b.d	b.d

Jezioro Sajno stanowi największe jezioro na terenie miasta, znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" i obszarów Natura 2000 „Puszcza Augustowska" i „Ostoja Augustowska". Zlewnia całkowita jeziora jest rozległa i obejmuje zachodnią część Równiny Augustowskiej, wschodni fragment Pojezierza Ełckiego oraz duży fragment Pojezierza Zachodniosuwalskiego. Do zlewni zaliczony został też rozległy obszar zlewni jezior Okmin i Ożewo. W użytkowaniu zlewni bezpośredniej zbiornika przeważają bory Puszczy Augustowskiej. Prawie 90% linii brzegowej jeziora zajmują lasy mieszane, obok niewielkich obszarów podmokłych łąk i terenów rolnych. Sajno jest zbiornikiem dość odpornym na degradację (II kategoria – 1,86 pkt.). Dopływ jeziora – rzeka Rospuda-Netta jest odbiornikiem ścieków przemysłowych i komunalnych.

Jezioro Białe Augustowskie stanowi zbiornik rynnowo-wytopiskowy o wydłużonym kształcie. Niski wskaźnik głębokości charakteryzuje misę jeziora zbliżoną do kształtu stożka, o bardzo urozmaiconym dnie – występuje wiele przegłębień i płycizn, strefa przybrzeżna jest dość wąska. Jezioro Białe Augustowskie, obok jezior Necko i Rospuda, jest jednym z najbardziej atrakcyjnych zbiorników pod względem rekreacji. Akwen wchodzi w skład trasy Kanału Augustowskiego. Jezioro znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" oraz w granicach obszarów Natura 2000 „Puszcza Augustowska" i „Ostoja Augustowska". Zlewnia bezpośrednia Jeziora Białego, w przeważającej części, pokryta jest lasami Puszczy Augustowskiej, także 70% linii brzegowej akwenu zajmują lasy, obok niewielkich obszarów podmokłych, zabagnionych łąk i terenów zabudowanych. Jezioro to jest umiarkowanie podatne na degradację (II kategoria – 1,57 pkt.).

Jezioro Necko i **Rospuda Augustowska** to polodowcowe zbiorniki rynnowe o powierzchni zwierciadła 106,0 ha (Rospuda Augustowska) i 400 ha (Necko). Jeziora łączą się ze sobą poprzez dość wąskie przewężenie. Zbiorniki znajdują się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" oraz w granicach Natury 2000. Ze względu na niekorzystne warunki tlenowe oraz masowe wykorzystywanie akwenów do turystyki i sportów wodnych, zawęziła się strefa bytowania ichtiofauny i jeziora nie są zarybiane cennymi gatunkami ryb zimnolubnych (np. sieja i sielawa). Zlewnia całkowita jezior Necko i Rospuda Augustowska jest dość rozległa i obejmuje zachodnią część Równiny Augustowskiej, wschodni fragment Pojezierza Ełckiego oraz duży fragment Pojezierza Zachodniosuwalskiego. Z uwagi na ubogie podłoże, w użytkowaniu zlewni bezpośrednich jezior przeważają lasy Puszczy Augustowskiej. Prawie 100% linii brzegowej jeziora Rospuda i 70% linii brzegowej jeziora Necko zajmują lasy, obok niewielkich obszarów podmokłych, zabagnionych łąk. Przy południowych brzegach jeziora Necko znajduje się zabudowa miasta Augustów (w tym Os. Borki z wieloma ośrodkami wypoczynkowymi), z coraz bardziej rozwijającą się infrastrukturą turystyczno-wypoczynkową. Jezioro Rospuda Augustowska jest podatne na degradację (III kategoria 3,0 pkt). Jezioro Necko natomiast jest umiarkowanie podatne na degradację (II kategoria 1,86 pkt). W zlewni bezpośredniej jezior Necko i Rospuda Augustowska nie zarejestrowano punktowych źródeł zanieczyszczeń.

Jezioro Studzieniczne to polodowcowy zbiornik rynnowy o wydłużonym kształcie. Zlewnia bezpośrednia Jeziora Studzienicznego jest pokryta przede wszystkim borami sosnowymi Puszczy Augustowskiej z enklawami świerczyn niżowych, borów bagiennych i olsów. Około 70% linii brzegowej zbiornika porastają lasy obok niewielkich obszarów podmokłych. Jezioro nie posiada powierzchniowych ujęć wody. Na jednej z wysp występuje stanowisko obuwika pospolitego – rezerwat florystyczny „Brzozowy Grąd". Jezioro znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" oraz w obszarze Natura 2000. Jezioro jest dość odporne na degradację (II kategoria – 1,57 pkt). Akwen nie posiada zarejestrowanych, punktowych źródeł zanieczyszczeń.

Schemat ~~**20.**~~ ***24.*** Warunki hydrologiczne na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne

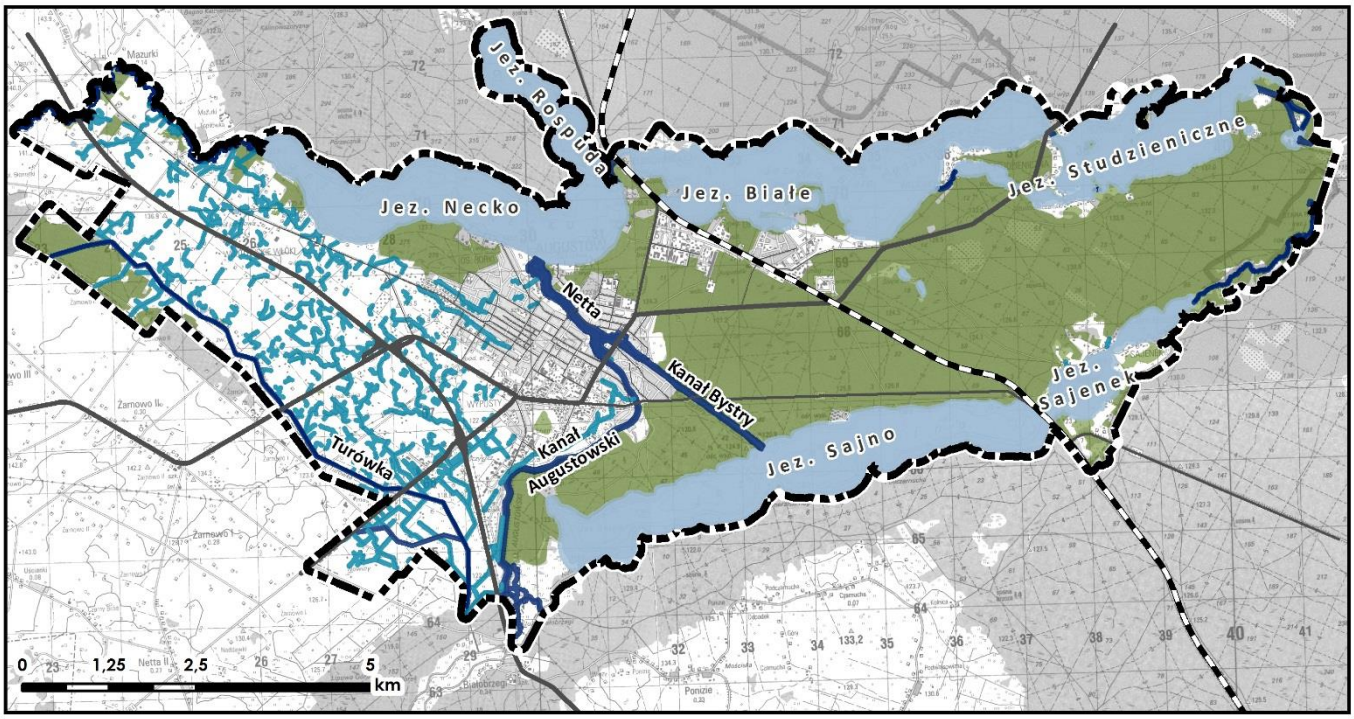

Rzeka Rospuda – **Netta** to prawostronny dopływ Biebrzy o długości 113,5 km i powierzchni zlewni 1 336,1 km^2. Rzeka płynie dość wąską doliną w kierunku południowym i południowo-wschodnim mijając szereg jezior o stromych i wysokich brzegach i uchodzi do jeziora Rospuda Augustowska połączonego z jeziorem Necko. Z jeziora Necko wspólnym szlakiem z Kanałem Augustowskim, a później jako Kanał Bystry płynie do jeziora Sajno. Z jeziora Sajno, już jako Netta, wypływa w kierunku południowo zachodnim, a następnie południowym zasilając w wodę położony obok Kanał Augustowski, łącząc się z nim ostatecznie w okolicy wsi Sosnowo (gmina Sztabin). Po połączeniu z Kanałem Augustowskim rzeka płynie uregulowanym korytem i uchodzi przez jaz piętrzący do Biebrzy obok śluzy w Dębowie. Na odcinku miejskim rzeka położona jest w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" oraz w granicach Natury 2000.

Według regionalizacji hydrogeologicznej powiat augustowski należy do II regionu mazursko-podlaskiego, który wchodzi w skład makroregionu B północno-wschodniego[5]. Augustów to obszar strefy przepływu i drenaży wód podziemnych piętra czwartorzędowego. Zasilanie poziomów wodonośnych pochodzi z infiltracji opadów atmosferycznych oraz z jezior rynnowych o dużej głębokości.

Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęć wód podziemnych w rejonie Augustowa pochodzą głównie z czwartorzędowego piętra wodonośnego (wyjątek stanowi teren okolicy jeziora Necko). Są to wody typu wodorowęglanowo – wapniowo – magnezowego. Zróżnicowanie chemizmu wynika ze stopnia izolacji poziomu wodonośnego, jednak ogólnie ich skład chemiczny jest ustabilizowany. Jakość wód podziemnych tego piętra

[5] wg Rocznika Hydro-Geologicznego Państwowej Służby Hydrogeologicznej, Rok hydrologiczny 2007; PIG 2008.

charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza i manganu, stąd wody te zaliczane są do wód średniej jakości, wymagających uzdatniania[6].

Na terenie Augustowa, w części wschodniej miasta wody podziemne z utworów czwartorzędowych występują na głębokości 5-15 m, w części północnej, między jeziorem Necko a rzeką Nettą oraz w części zachodniej - na głębokości 15-50 m. Zachodnie fragmenty na granicy miasta charakteryzują się występowaniem wód poziemnych na głębokości 50-100 m. W rejonie jeziora Necko znajduje się granica głównych pięter użytkowych, wody podziemne z trzeciorzędowego piętra wodonośnego zlokalizowane są tam na głębokości 100-150 m.

Cały powiat augustowski należy do obszarów zasobnych w wody podziemne. Część powiatu zlokalizowana jest w zasięgu jednego z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – zbiornik pradoliny rzeki Biebrzy (GZW-217). Miasto Augustów położone jest poza zasięgiem GZWP – 217.

W mieście produkuje się wodę mineralną „Augustowiankę", wydobywaną od ponad 40 lat z ujęcia o głębokości 482 m i zalicza się do średniozmineralizowanych wód. Wyróżnia się stałym naturalnym składem chemicznym (mineralizacja ogólna 932,28 mg/l) oraz zawartością mikro i makro elementów w ilościach korzystnych dla zdrowia, idealna do codziennego spożywania.

Warunki klimatyczne

Augustów leży w obrębie dwóch regionów klimatycznych. Region Suwalski obejmuje swoim zasięgiem najchłodniejszą strefę w kraju o zróżnicowanej intensywności i częstotliwości opadów, wysokiej średniej rocznej prędkości wiatru. Są to niekorzystne warunki dla rolnictwa, ale sprzyjają lokalizacji farm wiatrowych. Region Podlaski cechuje się wyraźnym kontynentalizmem termicznym i dużym zróżnicowaniem opadów.

Średnia roczna temperatura powietrza w Augustowie to ok. 6°C. Zima pojawia się tu najwcześniej w Polsce (nie licząc terenów górskich) i trwa blisko 4 miesiące. Z tego względu okres wegetacyjny roślin trwa zaledwie około 180 dni w ciągu roku.

Uwarunkowania makroklimatyczne na terenie miasta podlegają lokalnym modyfikacjom pod wpływem lasów, rzeźby terenu i dużych zbiorników wodnych. Las zapewnia redukcję prędkości wiatru, zacienienie, złagodzenie kontrastów termicznych i dobrą higienę powietrza. W obrębie rynien jeziornych występuje modyfikacja kierunków i prędkości wiatru, złagodzenie kontrastów termicznych, zwiększenie wilgotności powietrza, okresowo również skłonność do powstawania inwersji termicznych i występowania mgieł. Mniejszą rolę w kształtowaniu klimatu lokalnego odgrywa zabudowa miejska, głównie z powodu niewielkiej wysokości i kubatury budynków, relatywnie niskiej zwartości zabudowy, jak również niewielkiego zasięgu przestrzennego terenów zabudowanych.

[6] Raport o oddziaływaniu na środowisko obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej nr 8, DHV Polska, Warszawa 2009

Szata roślinna

W granicach administracyjnych miasta zlokalizowanych jest ok. 29,6 km^2 terenów leśnych. Stanowi to ok. 36,6% obszaru Augustowa. Tereny zieleni niestanowiące lasów zajmują kolejne 5% powierzchni miasta.

Lasy

92% lasów na terenie miasta pełni funkcję ochronną. Ich głównym zadaniem jest ochrona środowiska przyrodniczego i zasobów wód. Lasy położone w środkowej i wschodniej części miasta stanowią część kompleksu Puszczy Augustowskiej.

Zbiorowiska leśne puszczy wykazują wyraźne zróżnicowanie równoleżnikowe, co jest konsekwencją budowy geologicznej, jakości gleb i ukształtowania powierzchni. Gatunkiem dominującym, zajmującym 75% kompleksów leśnych, jest sosna zwyczajna. Świerk pospolity dominuje w lasach na obszarze blisko 8%, a drzewostany z panującą olszą czarną i brzozą zajmują odpowiednio 7,4% i 6,3% obszaru Puszczy Augustowskiej. Drzewostany z panującym dębem bezszypułkowym pokrywają niecałe 2% powierzchni.

Średni wiek drzewostanów puszczańskich wynosi 62 lata, największy obszar, ponad 65% powierzchni puszczy zajmują drzewostany 21 – 80-letnie. Na ponad 11% powierzchni puszczy rosną drzewostany mające ponad 100 lat. Spotyka się nierzadko ponad 140-letnie sośniny, a pojedyncze sosny na niektórych stanowiskach przekraczają znacznie wiek 200 lat.

Schemat ~~21.~~ *25.* Lasy ochronne, źródło: opracowanie własne

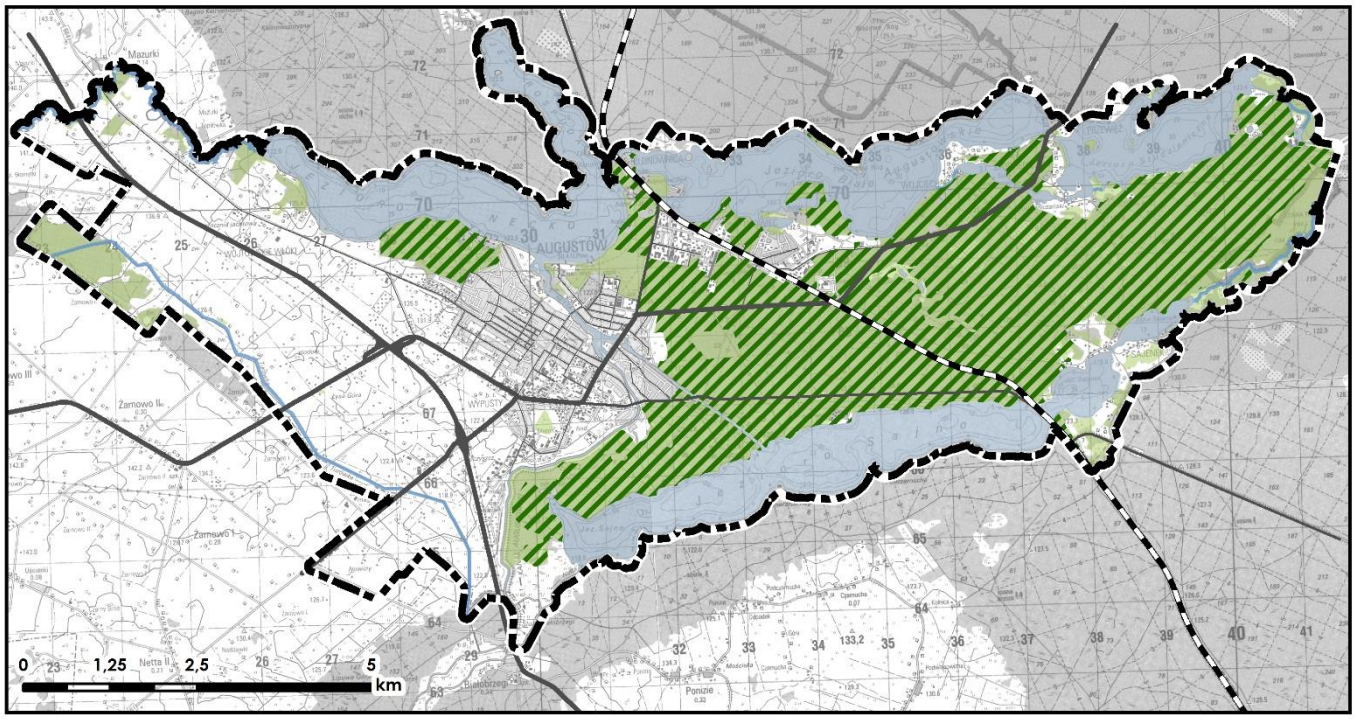

Tereny zieleni

Zieleń na obszarze Augustowa stanowi park na Rynku Zygmunta Augusta oraz park przy Starej Poczcie. Na obu terenach zachował się starodrzew oraz czytelna kompozycja, wraz z wyposażeniem typowym dla parków. Ze względu na zachowany cenny drzewostan, terenem wartościowym jest park otaczający muzeum Kanału Augustowskiego, zlokalizowany na półwyspie, w rozwidleniu Kanału Augustowskiego i Kanału Bystrego. Istotnym elementem układu terenów zieleni są bulwary. W dolinie Netty, na odcinku pomiędzy ulicami Mostową a 29-Listopada, po stronie południowo-zachodniej – bulwar rozszerza się tworząc rodzaj plantów podkreślających sylwetę zabudowy centrum. Po stronie północnej bulwar przechodzi w układ plaż jeziora Necko. Tereny doliny Netty na odcinku od ul. Mostowej do akwenu Necka są zabagnione, zachowały się na nich naturalne zbiorowiska siedlisk wodno-błotnych – szuwary i zarośla oraz zadrzewienia – głównie olchy.

Strukturę terenów zieleni tworzą ponadto ogrody działkowe (3 zespoły) i zieleń cmentarna (przede wszystkim nekropolia na Zarzeczu i cmentarz w Studzienicznej). Skwery i zieleńce oraz zieleń osiedlowa, stanowią uzupełnienie ekologicznej osnowy miasta. Zajmują niewielkie powierzchnie terenu z zielenią wysoką wśród zabudowy w centrum miasta. W strukturze terenów zieleni Augustowa nie występują ogrody dydaktyczne oraz ogrody jordanowskie.

Fauna

Puszcza Augustowska znana jest przede wszystkim z dużego zagęszczenia zwierzyny grubej, a więc sarny, dzika i jelenia szlachetnego. Dużo rzadszy największy ssak puszczy – łoś, zamieszkuje puszczę w liczbie ponad 200 osobników. Spośród mniejszych ssaków, najbardziej charakterystycznym jest bóbr europejski, który osiąga tu najwyższe w Polsce zagęszczenie - ponad 40 rodzin/100km^2, a także występujący tylko w tym rejonie Polski borealny zając bielak. Na całym obszarze Puszczy żyje tylko kilka osobników bardzo rzadkiego już rysia.

Do charakterystycznych gatunków ryb należy sieja, sielawa i stynka. Są to gatunki wymagające głębokich i czystych zbiorników wodnych.

Na terenie Puszczy Augustowskiej ponad 170 gatunków ptaków uznano za lęgowe. Ze względu na olbrzymie znaczenie dla ptactwa (gniazdowanie ginących i rzadkich gatunków) puszcza została uznana za ostoję ptaków o randze europejskiej i znalazła się w granicach sieci obszarów Natura 2000. Przedstawicielami awifauny na terenie puszczy są m. in.: myszołów, żuraw, kruk, głuszec, cietrzew, jarząbek, puchacz, bocian czarny, dzięcioł trójpalczasty.

Formy ochrony przyrody

Rezerwaty

Brzozowy Grąd to rezerwat florystyczny chroniący stanowisko obuwika pospolitego utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. (M.P. Nr 14, poz. 81). Na terenie rezerwatu obowiązuje plan ochrony zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Podlaskiego Nr 9/08 z dnia

14 sierpnia 2008 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Brzozowy Grąd" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 204, poz. 2043). Rezerwat obejmuje niewielką wyspę na jeziorze Studzienicznym, porośniętą lasem grądowym z dominacją w drzewostanie brzozy omszonej i olszy czarnej.

„Stara Ruda" stanowi rezerwat leśny, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 sierpnia 1980 r. (M.P. Nr 19, poz. 94) zmienionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 17 maja 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stara Ruda" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2016 r., poz. 2259). Na terenie rezerwatu obowiązuje plan ochrony zgodnie z rozporządzeniem Nr 3/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 11 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stara Ruda" (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 29, poz. 564). Rezerwat obejmuje górną część zatorfionej rynnowej doliny polodowcowej oraz część otaczających ją wyniesień. W górnym fragmencie doliny występują liczne źródliska rzeki Rudawki. Fragmenty boru bagiennego (torfowego) porośnięte są ok. 150-letnim drzewostanem. Rezerwat znajduje się na wschodnim krańcu miasta, częściowo poza granicami administracyjnymi.

Schemat ~~22.~~ *26.* Formy ochrony przyrody na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne

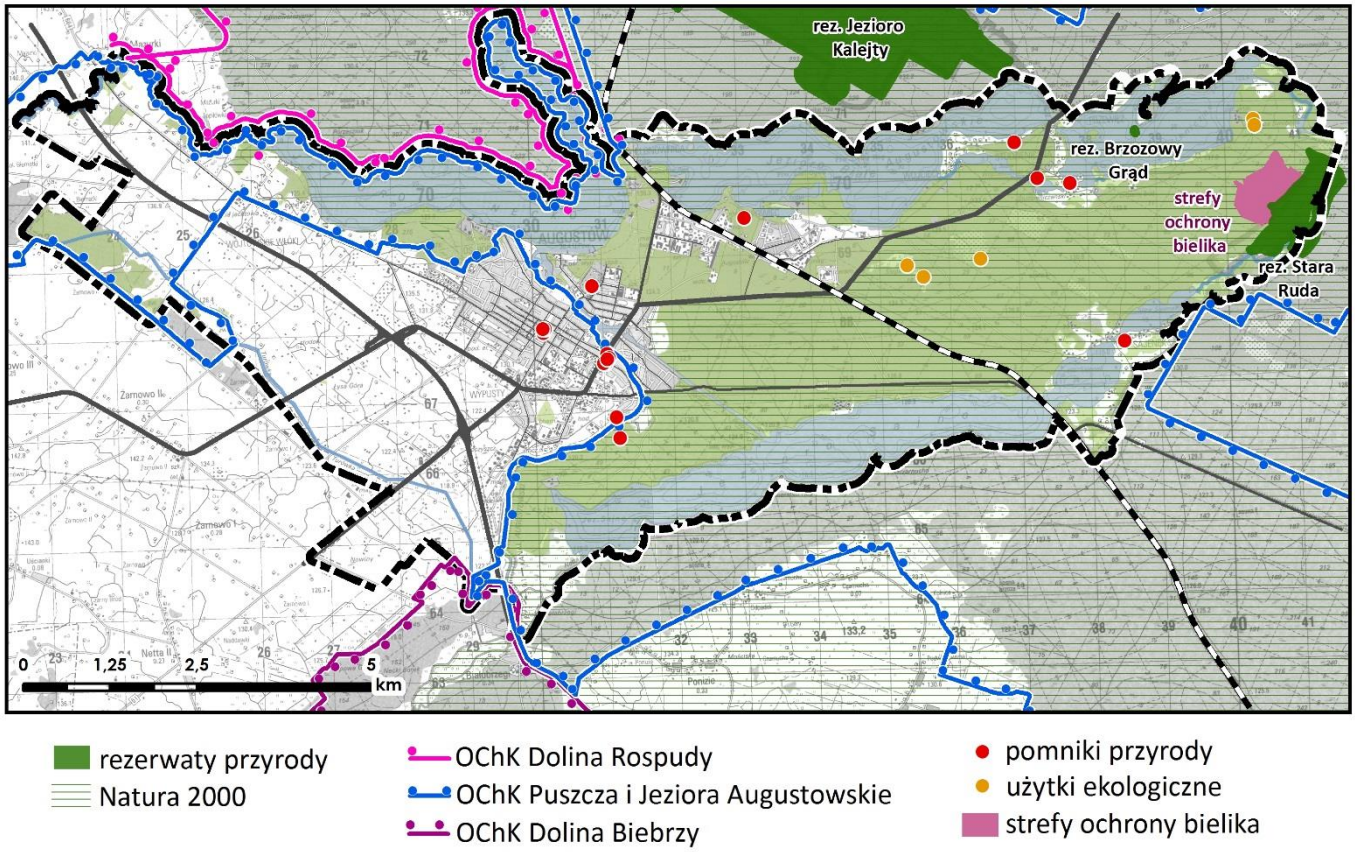

Obszar chronionego krajobrazu

W granicach miasta znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie". Został on utworzony rozporządzeniem Wojewody Suwalskiego w 1991 r. Obecnie funkcjonuje w oparciu o przepisy Uchwały Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" (Dz.Urz. Woj. Podl. Poz. 2117). Zajmuje on obszar o

powierzchni 69 574,99 ha, z czego ok. 6 229,27 ha na terenie miasta. W granicach obszaru znajduje się ok 77% powierzchni Augustowa. Ponadto miasto bezpośrednio graniczy z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy", dla którego obowiązuje Uchwała Nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy" (Dz.Urz. Woj. Podl. Poz. 2118), oraz z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy", dla którego obecnie obowiązuje Uchwała Nr XII/93/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Biebrzy" (Dz.Urz. Woj. Podl. Poz. 2121).

Schemat ~~23.~~ *27.* Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne

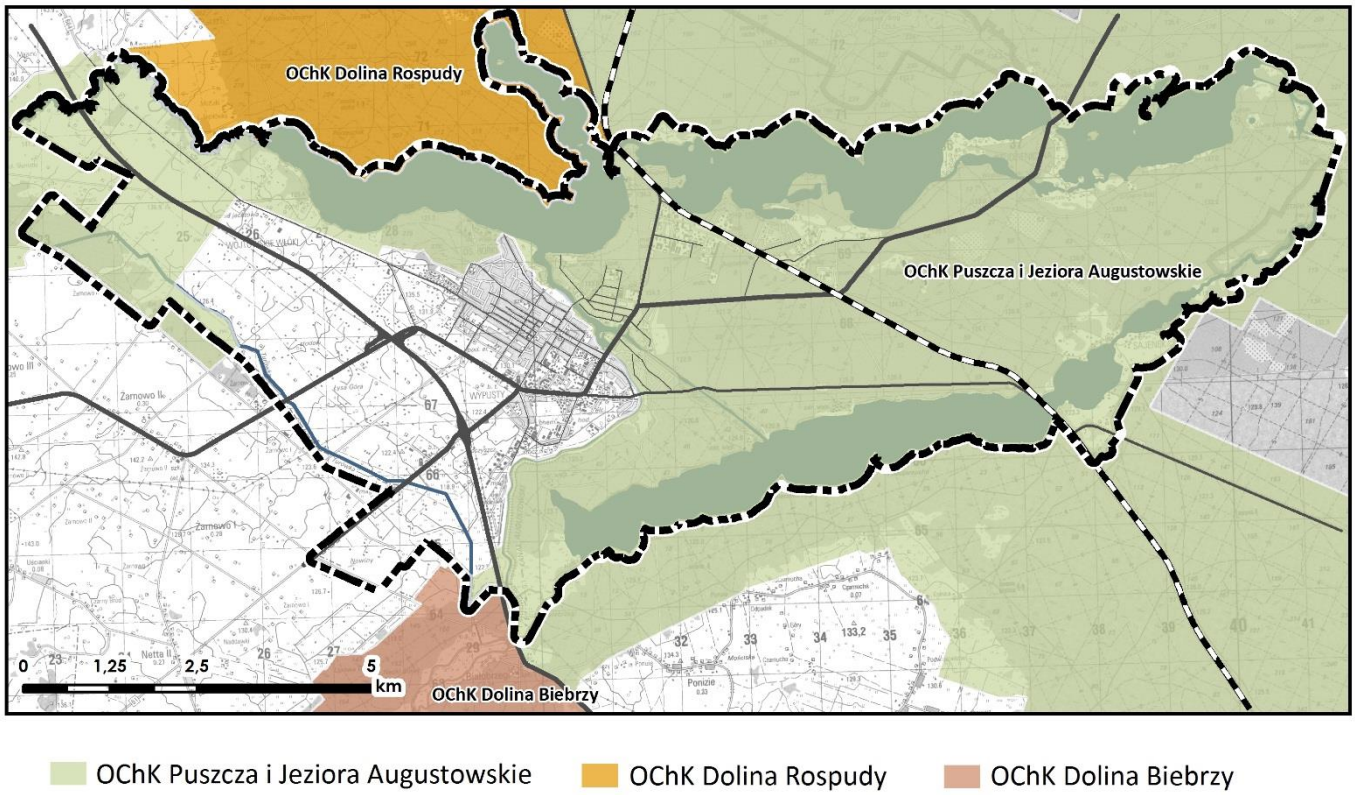

Pomniki przyrody

Na obszarze Augustowa znajduje się 13 pomników przyrody, do których należą pojedyncze drzewa lub grupy drzew. Zestawienie pomników przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 6 Zestawienie pomników przyrody na terenie miasta Augustów, źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miasta Augustów

lp.	nr pomnika	przedmiot ochrony	obiekt	wiek	obwód	wysokość	nr działki	rok powołania
1	2. S	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	-	5,12 m	24,5 m	4117 Studzieniczna	1952
2	177. S	pojedyncze drzewo	lipa drobnolistna	ok. 140 lat	3,15 m, 3,40 m	24 m	4996/6 Prądzyńskiego 36	1978
3	329. S	pojedyncze drzewo	wiąz pospolity	-	4,41 m	28 m	4219 Sajenek	1993

lp.	nr pomnika	przedmiot ochrony	obiekt	wiek	obwód	wysokość	nr działki	rok powołania
4	331. S	pojedyncze drzewo	sosna pospolita	180 lat	3,00 m	27 m	Leśnictwo Lipowiec – oddział 48	1993
5	333. S	pojedyncze drzewo	jesion wyniosły	-	2,23 m	18,0 m	3705/2 park przy Starej Poczcie	1993
6	334.1. S	grupa drzew	klon zwyczajny	-	2,60 m	15 m	3197 park na Rynku Zygmunta Augusta	1993
	334.2. S		klon zwyczajny	-	2,71 m	17 m		1993
	334.3. S		klon zwyczajny	-	2,90 m	16 m		1993
	334.4.S		klon zwyczajny	-	3,20 m	18 m		1993
7	348.1. S	grupa drzew	klon pospolity	-	2,87 m	17-19 m	3705/2 park przy Starej Poczcie	1993
	348.2. S		klon pospolity	-	2,72 m	17-19 m		1993
8	393. S	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	ok. 200 lat	2,83 m	21 m	3727 ul. Wybickiego 2	1994
9	394. S	pojedyncze drzewo	dąb szypułkowy	ok. 400 lat	3,85 m	24 m.	835/1 ul. Wybickiego 4	1994
10	629. S	grupa drzew	sosna zwyczajna 16 szt.	ponad 185 lat	2,20 - 2,50 m	20 -23 m	Leśnictwo Studzieniczne – oddział 24f	1998
11	631. S	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna	-	2,78 m	26 m	Leśnictwo Lipowiec – oddział 4a	1998
12	1921	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna „Koropinia”	198 lat	2,72 m	31 m	24/4 nad Stawem Studzieni-czańskim	2011
13	1925	pojedyncze drzewo	sosna zwyczajna „Korona”	ok. 150-180 lat	11,9 m 2,6 m	30 m	48 cmentarz parafialny przy ul. Zarzecze	2012

Użytki ekologiczne

Na obszarze Augustowa znajduje się pięć użytków ekologicznych, ustanowionych Rozporządzeniem Nr 68/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 21 grudnia 2005 r. Wszystkie zlokalizowane są na gruntach Nadleśnictwa Augustów.

Tab. 7 Użytki ekologiczne na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia nr 68/05 Wojewody Podlaskiego w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych)

l.p.	nazwa użytku	nr ewidencyjny użytku	leśnictwo	nr oddziału	nr działki	powierzchnia użytku na działce [ha]	całkowita powierzchnia działki [ha]
ekosystemy bagienne							
1	Stawik Studzieni-czański	275	Lipowiec	16 h	5016	0,98	34,38
2	Ślepe jeziorko	276	Lipowiec	16 l	5016	0,86	

3	Leśne oko	277	Studzieni-czne	28 i	5028	0,29	23,39
4	Suchar czarno-brodzki	278	Czarny Bród	80 m	80/2	0,70	23,39
5	Bagno czarno-brodzkie	279	Czarny Bród	80 l	80/2	1,69	

Szczególnym celem ochrony użytków jest zachowanie, ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych, ekosystemów bagiennych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin i zwierząt.

Obszar Natura 2000

Część terenów miasta wchodzi w skład obszarów Natura 2000.

Schemat ~~24.~~ *28.* Obszary Natura 2000 na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne

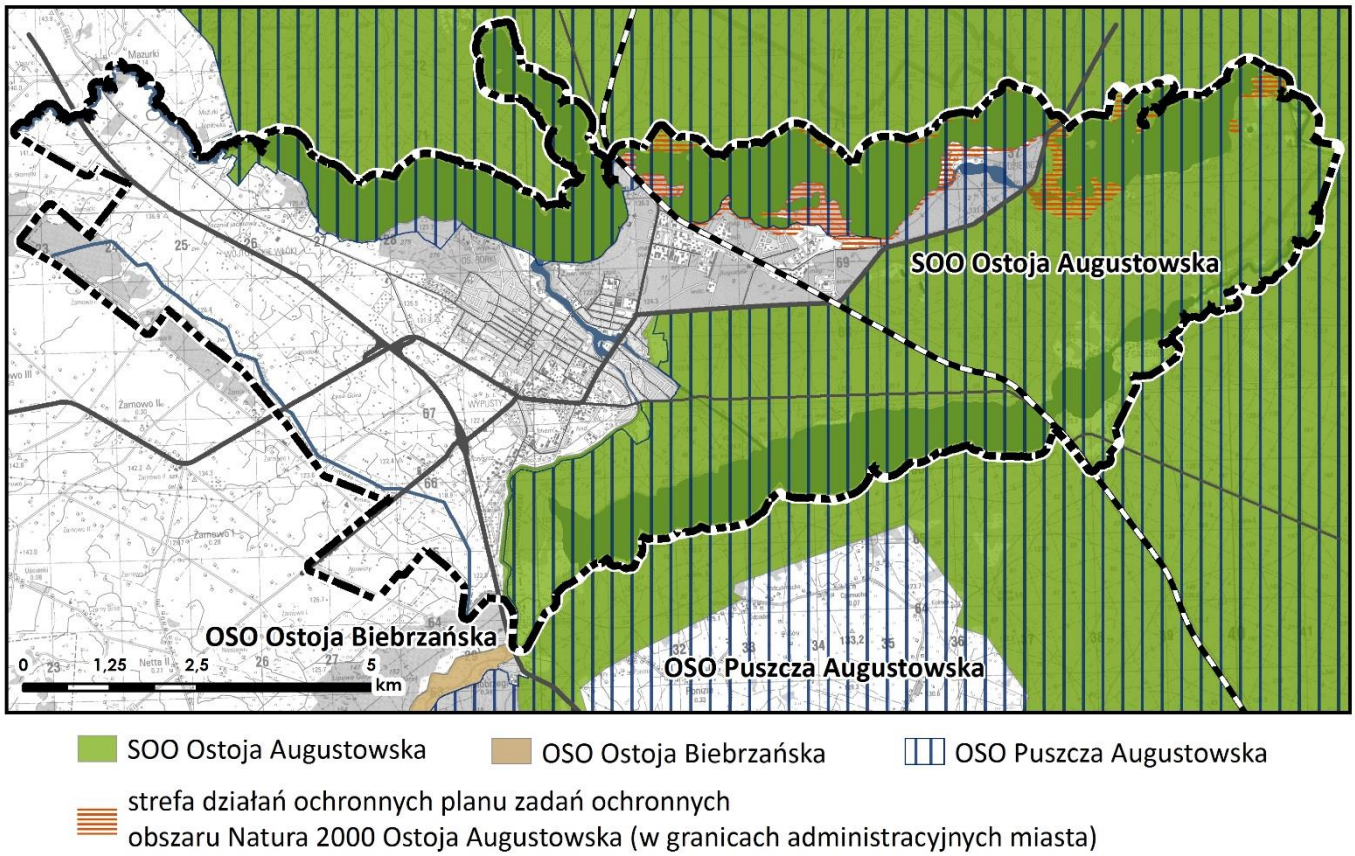

Na terenie Augustowa ustanowiono dwa obszary Natura 2000 zajmujące łącznie powierzchnię 4786 ha w granicach administracyjnych miasta:

- PLB200002 „Puszcza Augustowska" – obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) – o powierzchni ok. 4738 ha w granicach administracyjnych miasta, co stanowi ok. 59% powierzchni miasta,

- PLH200005 „Ostoja Augustowska" – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) – o powierzchni ok. 4516 ha w granicach administracyjnych miasta, co stanowi ok. 56% powierzchni miasta.

Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie po południowej stronie miasta zlokalizowany jest obszar Natura 2000 „Ostoja Biebrzańska" obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO).

Obszary w większości pokrywają się, co w praktyce oznacza, że na części terenu obowiązują ograniczenia przewidziane dla dwóch typów obszarów.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Augustowska" posiada plan zadań ochronnych, przyjęty Zarządzeniem Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013 r. Dla obszaru położonego w granicy Augustowa wyznaczono strefę działań ochronnych wokół siedliska 3140 – twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*. Strefa ta obejmuje tereny położone nad jeziorami Białym i Studzienicznym, m.in. Półwysep Pień, Półwysep Lisi Ogon oraz miejscowości Wojciech, Przewięź Studzieniczna. Główne zaobserwowane zagrożenia to eutrofizacja i w konsekwencji zanik różnorodności świata ożywionego oraz zanieczyszczenia związane z osadnictwem (brak uregulowanej gospodarki ściekowej, zaleganie odpadów z gospodarstw domowych, stosowanie nawozów sztucznych).

Stanowiska ochrony gatunkowej

Zgodnie z materiałami otrzymanymi z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku ochronie gatunkowej na terenie Puszczy Augustowskiej podlega siedlisko bielika. Zlokalizowane jest ono w sąsiedztwie rezerwatu Stara Ruda. Wyznaczono strefy ochrony okresowej i całorocznej.

Korytarze ekologiczne

Przez Augustów przebiegają dwa korytarze ekologiczne o randze krajowej i międzynarodowej. Przez północno – zachodnią część miasta niewielkim fragmentem przebiega korytarz Dolina Rospudy (KPn-4B), natomiast wschodni fragment Augustowa obejmuje korytarz Puszcza Augustowska (GKPn-4), stanowiący obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym. Puszcza Augustowska rozciąga się poza granicami kraju i obejmuje część kompleksu leśnego po stronie litewskiej i białoruskiej.

Schemat ~~25.~~ *29.* Korytarze ekologiczne na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne

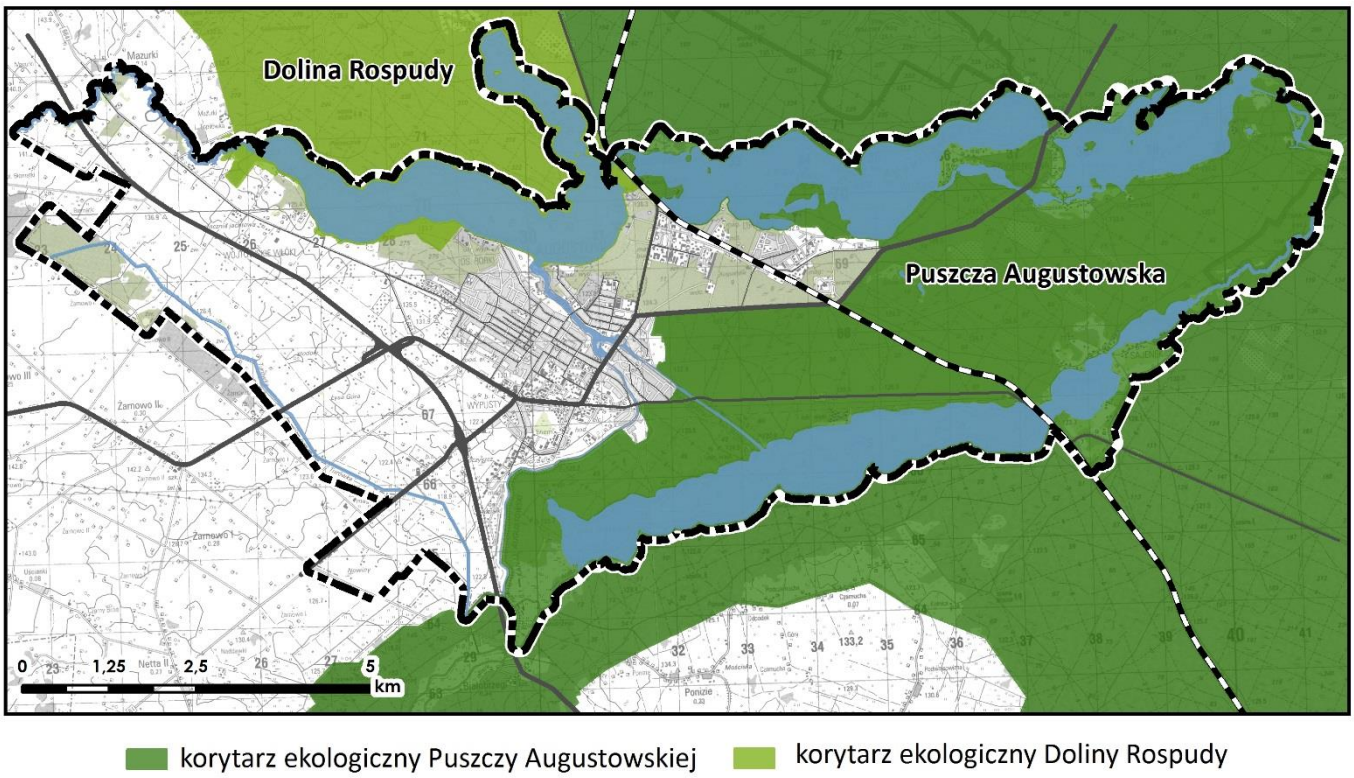

Krajobraz kulturowy

Większość krajów Europy Środkowej posiada właściwe dla siebie historyczne krajobrazy kulturowe. Jednak obecnie różnorodność tych krajobrazów jest zagrożona wskutek zaniedbań w zakresie ochrony środowiska, w zakresie ochrony konserwatorskiej, a także wskutek procesów społeczno-ekonomicznych. Krajobraz kulturowy występujący na terenie miasta jest zróżnicowany, bowiem występują tu tereny zurbanizowane, leśne, a także tereny krajobrazu otwartego. Niemniej jednak jest to krajobraz harmonijny – poza obecnie zrekultywowanym składowiskiem odpadów, nie można go uznać za zdegradowany. Ponad połowa terenów miasta zajmowana jest przez las i jeziora, stanowi to formę krajobrazu naturalnego, natomiast na pozostałą część miasta składa się krajobraz zurbanizowany i rolniczy.

2. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnicza przestrzeń produkcyjna na obszarze Augustowa zajmuje stosunkowo dużą powierzchnię (niecałe 26% obszaru miasta). Obszary stanowiące rolniczą przestrzeń produkcyjną położone są w zachodniej części miasta, od granicy zwartego obszaru zurbanizowanego aż do granic administracyjnych. Na skutek postępującej presji urbanistycznej oraz realizacji obwodnicy miasta powierzchnia przestrzeni rolniczej sukcesywnie się zmniejsza.

Tab. 8 Użytkowanie gruntów na terenie miasta Augustów w 2014 r., źródło: dane GUS.

powierzchnia ogólna gruntów	**8 090 ha**	**100%**
powierzchnie użytków rolnych ogółem	2097 ha	25,9%
grunty orne	1250 ha	15,5%
sady	0 ha	0%
łąki	490 ha	6,1%
pastwiska	322 ha	4,0%
lasy	2 959 ha	36,6%
pozostałe grunty i nieużytki	3 034 ha	37,5%

Duża powierzchnia gruntów użytkowanych rolniczo posiada gleby wysokich klas bonitacyjnych (IIIa i IIIb) – 4,92 km^2 – łącznie ponad 20%. Na terenach tych oprócz dominującej funkcji rolniczej zlokalizowane są siedliska zabudowy zagrodowej.

Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. na terenie miasta w tym czasie funkcjonowały 452 gospodarstwa rolne. Połowa to gospodarstwa o powierzchni do 1 ha, natomiast średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie miasta wyniosła 4,13 ha. W strukturze zasiewów dominowały zboża, zdecydowanie rzadziej uprawiano ziemniaki i uprawy przemysłowe. 70 gospodarstw rolnych utrzymywało zwierzęta gospodarskie, w 2010 r. pogłowie wynosiło ponad 1300 sztuk.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Udział terenów leśnych w powierzchni miasta jest duży (ok. 29,6 km^2). Lasy stanowią własność głównie Lasów Państwowych, położone są we wschodniej części Augustowa i wchodzą w skład większego kompleksu leśnego, jakim jest Puszcza Augustowska.

3. Stan środowiska i zagrożenia

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najistotniejsze znaczenie mają zanieczyszczenia wody pitnej oraz natężenie hałasu, w mniejszym stopniu zanieczyszczenia powietrza. Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza i wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie gleb oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Najsilniej zdegradowany rejon miasta koncentruje się w jego centralnej części. Związane jest to ze złożonymi i długotrwałymi procesami urbanizacyjnymi. Częściowemu przekształceniu uległy również tereny przybrzeżne jezior Necko, Białe, Studzieniczne, Sajenek. Natomiast rejony przyległe do jezior Rospuda i Sajno w znacznie mniejszym stopniu są wykorzystywane turystycznie, a co za tym idzie, nie obserwuje się silnej ingerencji człowieka w lokalne środowisko przyrodnicze. Przeważająca część terenu położonego w obrębie miasta zachowuje wysokie walory przyrodnicze. Są to przede wszystkim powierzchnie leśne.

Rzeźba terenu

Procesy degradacji powierzchni ziemi koncentrują się w rejonach miasta najsilniej zurbanizowanych. Lokalizacja nowych budynków koncentruje się w rejonie istniejących zespołów zabudowy. Podobnie rozbudowa sieci drogowej, mimo lokalnej degradacji powierzchni ziemi, nie stanowi istotnego wpływu na krajobraz. Nie jest to rzeźba urozmaicona z elementami zasługującymi na szczególną ochronę czy ekspozycję.

Na niewielką skalę, także w obrębie wysoczyzny morenowej, występuje zjawisko poboru kruszywa i piasku oraz torfu. W wyniku wydobycia kruszywa likwidacji ulegają niewielkie wzniesienia, a na podmokłym podłożu zagłębień bezodpływowych wysoczyzny, na skutek wybierania torfu powstają stawy. Na terenie porośniętej lasami równiny morenowej, o istotnym przekształceniu rzeźby można mówić w przypadku wyrobiska piasków kwarcowych Augustów-Zatartacze. Wyrobisko, położone w otoczeniu lasów jest obecnie zalesione.

Do końca 2009 roku na obszarze Augustowa funkcjonowało miejskie składowisko odpadów, które zajmowało ok. 6,67 ha, z czego eksploatowane było 3,4 ha. Obecnie na tym terenie działa stacja przeładunkowa - odpady po sprasowaniu są wywożone na składowisko w Koszarówce. Dawne składowisko miejskie w Augustowie zostało zrekultywowane w ramach projektu „Biebrzański System Gospodarki Odpadami – II etap".

Gleby

Zgodnie z dostępnym w starostwie wykazem w Augustowie nie stwierdzono gleb, które swymi cechami odpowiadałby definicji gleb zdegradowanych. Biorąc pod uwagę dotychczasowe tendencje i kierunki rozwoju Augustowa można stwierdzić, że degradacja chemiczna i fizyczna gleb może wystąpić na terenach leśnych, na których dopuszczona zostanie zabudowa oraz wzdłuż tras komunikacyjnych poza terenami silnie zurbanizowanymi w centrum miasta.

Niebezpieczeństwo skażenia gleb substancjami ropopochodnymi występować może na terenach magazynowania i dystrybucji paliw, olejów i innych substancji stosowanych w transporcie, a także na terenach parkingów, baz transportowych i zakładów mechanicznych.

Na terenie Augustowa nie występują obszary zagrożone osuwiskami.

Jakość zasobów wodnych

Badania jakości wód powierzchniowych w rejonie Augustowa, w ramach monitoringu środowiska objęły między innymi rzekę Nettę oraz płynącą na południe od omawianego terenu – rzekę Turówkę. Ocena potencjału ekologicznego rzeki Netty w 2015 r. na podstawie wskaźników biologicznych, hydromorfologicznych i fizykoczemicznych wskazała zmienny stan wód, zależnie od badanego odcinka rzeki. Na odcinku od wypływu z jez. Necko do połączenia z Kanałem Augustowskim bez jez. Sajno oraz od wypływu z jez. Bolesty do wypływu z jez. Necko ze Szczeberką od Blizny rzekę cechuje słaby potencjał ekologiczny, ze względu na przekroczenia wartości elementów biologicznych. Stan bardzo dobry (maksymalny potencjał ekologiczny) cechuje Nettę na

odcinku od wypływu z jeziora Bolesty, co uwarunkowane jest dobrym stanem wód w JCW (II klasa). Spośród badanych stężeń wskaźników fizykochemicznych wykazano przekroczenia wartości indeksu nadmanganianowego określonych dla stanu dobrego, w związku z tym stan ekologiczny w JCW zakwalifikowano do stanu umiarkowanego (III klasa).

W 2015 roku na terenie miasta przeprowadzono badania jezior: Necko, Sajno, Białe Augustowskie w ramach monitoringu diagnostycznego.

Tab. 9 Ocena stanu czystości jezior na terenie miasta Augustów w 2015 r., źródło: Klasyfikacja jezior województwa podlaskiego badanych w 2015 r., Inspekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, 2016 r.

L.p.	Nazwa jeziora	Ocena stanu ekologicznego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych
1.	*Białe Augustowskie*	stan dobry	II	II
2.	*Necko*	stan dobry	II	II
3.	*Sajno*	stan dobry	II	II

Jak wynika z powyższego zestawienia, stan ekologiczny wód w jeziorach Augustowa oceniany jest jako dobry. Wpływ na jakość wód w tych zbiornikach może mieć działalność człowieka – brzegi jeziora Necko są intensywnie wykorzystywanymi terenami rekreacyjnymi i turystycznymi.

Na terenie Augustowa nie zlokalizowano w ostatnich latach żadnych punktów pomiarowo-kontrolnych dla wód podziemnych. Najbliższe otwory badawcze zlokalizowane w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) w rejonie których znajduje się omawiany obszar, znajdują się w Raczkach (otwór nr 745) i Kamieniu (otwór nr 748) oraz Sobolewie (otwór nr 1884) i Suwałkach (otwór nr 843). wody podziemne kontrolowane w 2012 r. w rejonie Augustowa charakteryzowały się podobnym poziomem zanieczyszczenia – były to wody odpowiadające III klasie. Należy domniemywać, że we wszystkich punktach badawczych stwierdzone zanieczyszczenie wód nastąpiło pod wpływem działalności człowieka. Zgodnie z *Programem Wodno-Środowiskowym Kraju,* stan ilościowy i chemiczny jednolitych części wód podziemnych, które obejmują omawiany teren (JCWPd nr 23 i 34) oceniono jako dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych, tj. dobrego stanu jakości wód do 2015r., uznano za niezagrożone.

Zagrożenie powodzią

~~W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie. Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05). W opracowaniu tym wyznaczono zasięg zalewów dla wód o prawdopodobieństwie 0,5%, 1%, 5% dla terenów wymagających szczególnej ochrony, a także strefy płytkiego zalewu (poniżej 0,5 m). Ww. obszary zlokalizowane przy Netcie na wysokości jez. Necko oraz poniżej jez. Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.~~

W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie i związane z rzeką Nettą. W Studium wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na podstawie przepisów prawa wodnego. Ww. obszary zlokalizowane są przede wszystkim przy Netcie na wysokości Jeziora Necko oraz poniżej jeziora Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

Powietrze

Czynnikami decydującymi o czystości powietrza w Augustowie są: przestrzenny i czasowy rozkład zanieczyszczeń powstających w efekcie bytowania i działalności człowieka oraz warunki wymiany powietrza (kierunki i siła wiatrów oraz charakter zagospodarowania terenu).

Pod względem rozkładu przestrzennego do głównych źródeł emisji zalicza się:

- źródła punktowe, skupione na małym obszarze (przemysł i energetyka),
- źródła powierzchniowe, rozproszone (komunalno-bytowe, przemysłowe),
- źródła liniowe (transportowe).

Augustów nie jest bezpośrednio objęty badaniami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, dlatego analizowane dane odnoszą się do całego województwa podlaskiego. Oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa dokonywane są w oparciu o badania monitoringowe zawartości substancji w powietrzu i analizę zmian wielkości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery. Ocena roczna wykonywana jest w odniesieniu do obszaru – strefy. Na terenie województwa podlaskiego wydzielono 2 strefy: Aglomerację Białostocką (kod PL2001) - obszar Białegostoku (miasta na prawach powiatu) oraz Strefę Podlaską (kod PL2002), w skład której weszły pozostałe powiaty z terenu województwa, w tym powiat augustowski, do którego zalicza się Augustów.

Na stanowiskach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Strefy Podlaskiej w 2016 r. nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla kryterium ochrony roślin. Na podstawie badań wykonanych w 2016 roku stwierdzono przekroczenia norm stężenia dopuszczalnego oraz poziomu dopuszczalnego II fazy pyłu zawieszonego PM2,5 w Strefie Podlaskiej oraz przekroczenia poziomu długoterminowego ozonu (kryterium ochrony zdrowia). W większości klasyfikacji Strefa Podlaska została określona jako klasa A, również w ocenie przewidzianej dla wymagań przypisanych uzdrowiskom. Z uwagi na fakt, iż w Strefie Podlaskiej nie dotrzymane są wartości kryterialne dla pyłu zawieszonego drobnego, wymagane jest opracowanie dla niej Programu Ochrony Powietrza (POP).

Na terenie miasta przy ul. Zdrojowej zlokalizowana jest stacja monitoringu, która obserwuje stan powietrza w sposób automatyczny, podając wyniki pomiarów z częstotliwością co godzinę. Na stacji odbywa się pomiar następujących zanieczyszczeń; tlenki azotu, dwutlenek azotu, ozon, dwutlenek siarki, pył zawieszony PM10 oraz pył zawieszony PM2,5. Należy zauważyć, iż żadne z powyższych zanieczyszczeń nie wykazują przekroczeń od norm.

Cząstki pyłu bardzo drobnego (PM2,5), którego przekroczenia stwierdzono w Strefie Podlaskiej, aczkolwiek nie w samym Augustowie, pochodzą z emisji bezpośredniej – głównie ze źródeł komunalno-bytowych, ale powstają także w wyniku reakcji między substancjami w atmosferze. Prekursorami tych ostatnich, tzw. wtórnych aerozoli, są przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, węglowodory i amoniak. Największy wpływ na poziom zanieczyszczenia pyłem zawieszonym ma znaczna emisja powierzchniowa pochodząca z lokalnych kotłowni i indywidualnych palenisk opalanych węglem, koksem i olejem, wysoka emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego oraz inne niekontrolowane emisje powodowane przez rzemiosło, usługi oraz rolnictwo. Działania zmierzające do poprawy jakości powietrza powinny dotyczyć ograniczenia emisji z tych źródeł, zarówno poprzez działania techniczne, jak i planistyczne.

W ramach oceny WIOŚ wskazano także dla każdej strefy największe źródła emisji. W Strefie Podlaskiej 1 spośród 16 wskazanych, zlokalizowane są na terenie Augustowa, jest to GIGA ZAKŁAD ENERGETYKI CIEPLNEJ Augustów. Zakład uczestniczy w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Zgodnie z informacją o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego (Wojewódki Inspektorat Ochrony Środowiska, 2016), do zakładów emitujących zanieczyszczenia do powietrza zaliczono również: British American Tobacco Polska S.A. w Augustowie (zakład uczestniczy w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych) oraz Pracowniczy Ośrodek Maszynowy Sp. z o.o. w Augustowie.

Dane Urzędu Statystycznego w Białymstoku, umieszczone w opracowaniu Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2015 r. wykazały, że 98,2% pyłowych zanieczyszczeń powietrza, emitowanych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się w Augustowie, zatrzymywane są w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń.

W Informacji Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu augustowskiego w 2014 r. zwrócono uwagę na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych z terenu powiatu augustowskiego, która wyniosła 22 Mg i wykazała znaczny spadek w stosunku do lat poprzednich. Jednak według aktualnych danych GUS w 2015 roku nastąpił znaczny wzrost do 39 Mg.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2015 r. wynosiła 37 042 Mg. Porównując wyniki emisji do danych z poprzedniego roku zauważyć można spadek emisji zanieczyszczen gazowych. Według aktualnych danych GUS od 2010 roku następuje spadek emisji zanieczyszczeń gazowych.

Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Klimat akustyczny rejonu Augustowa kształtuje głównie komunikacja drogowa, a szczególnie duży udział w ruchu tranzytowym pojazdów ciężkich oraz, w niewielkim stopniu, hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalny, o niedużym zasięgu oddziaływania na środowisko. W 2015 roku przeprowadzono badania hałasu komunikacyjnego w jednym punkcie pomiarowym w Augustowie (ul. Chreptowicza 13). Wyniki pomiaru hałasu komunikacyjnego – długookresowego średniego poziomu dźwięku L i średniego poziomu równoważnego dźwięku L_{Aeq} wskazują na przekroczenia wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w badanym punkcie. Wyliczony średni poziom równoważny (L_{Aeq}) dla okresu dziennego został przekroczony o średnio 0,1 dB oraz dla okresu nocy o 3,9 dB. W stosunku do badań z 2013 r. wyniki zmieniły się

– ówczesny wyliczony średni poziom równoważny (L_{Aeq}) dla okresu dziennego został przekroczony o średnio 5,9 dB oraz dla okresu nocy o 8,2 dB.

Znaczna poprawa klimatu akustycznego Augustowa nastąpiła z uwagi na realizacje obwodnicy Augustowa, dzięki, której znacznie zmniejszył się ruch kołowy w centrum miasta.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego są urządzenia i instalacje, w których następuje przepływ prądu, m. in. sieci i stacje elektroenergetyczne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia radiowo-nawigacyjne. Na terenie Augustowa zlokalizowany jest Główny Punkt Zasilania (GPZ), do którego energia dostarczana jest za pośrednictwem trzech linii wysokiego napięcia zlokalizowanych w południowo-zachodniej, rolniczej części miasta. W strefie ok. 15 m od osi linii można spodziewać się przekroczeń dopuszczalnych norm.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2014 r. wykonał badanie poziomu pól magnetycznych na terenie miasta Augustów. Zakres badań zawierał pomiar składowej elektrycznej promieniowania elektromagnetycznego dla częstotliwości radiowej i mikrofalowej. Pomiary wykonano w jednym punkcie miasta tj. stanowisko przy ul. Rynek Zygmunta Augusta. Procent wartości dopuszczalnej wyniósł 12,7 % i jest najwyższa w województwie podlaskim. Jednakże przeprowadzone pomiary promieniowania elektrycznego nie wykazały w żadnym z badanych stanowisk na terenie województwa podlaskiego przekroczeń wartości dopuszczalnej składowej elektrycznej (7 V/m).

4. Wskazania dla zagospodarowania przestrzennego wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Na obszarze miasta obserwuje się stabilny stan poszczególnych elementów systemu przyrodniczego, powiązany i wspomagany przez silny układ ponadlokalny. Z analizy i diagnozy funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego wyciągnięto następujące wskazania:

- rozwiązanie problemu nadmiernego ruchu samochodowego w centrum Augustowa poprzez wytyczenie alternatywnych tras komunikacyjnych, które pozwolą na skierowanie tranzytu na istniejącą obwodnicę miasta. Przyczyni się to do zmniejszenia poziomu hałasu oraz obniżenia stężenia zanieczyszczeń w powietrzu i glebie wzdłuż głównych ciągów komunikacji samochodowej;
- należy podjąć starania racjonalnego gospodarowania gruntami przyległymi do jezior. Z uwagi na duże walory przyrodnicze są to miejsca wyjątkowo atrakcyjne turystycznie;
- w celu ograniczenia dewastacji krajobrazu należy dążyć do lokalizowania nowych terenów inwestycyjnych w pobliżu istniejącej zabudowy, na odpowiednim podłożu (wykluczenie zabudowy na terenach podmokłych);
- obowiązujące i planowane formy ochrony prawnej siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt powinny być wystarczające do zachowania obecnej bioróżnorodności Augustowa;
- warunki glebowe w zachodniej części miasta predysponowane są do rozwoju rolnictwa;

- bagno Wypusty zlokalizowane w centralnej części miasta wskazane jest do objęcia ochroną, jako użytek ekologiczny. Jest to zagłębienie wypełnione torfem, silnie zarastające zakrzewieniami, tworzące lokalne ostoje ptaków;
- istnieje możliwość rozwoju zabudowy przemysłowej (zwłaszcza w sąsiedztwie terenów o zbliżonych funkcjach), pod warunkiem zastosowania rozwiązań zmniejszających uciążliwość dla jakości powietrza i wód powierzchniowych i podziemnych;
- obszary położone wzdłuż cieków wodnych powinny być przeznaczone na tereny zielone;
- na terenach poprzemysłowych o bardzo niskich walorach krajobrazowych, pożądana jest zmiana funkcji w kierunku zabudowy mieszkaniowej o średniej intensywności lub ośrodków wypoczynkowych;
- na obszarach wchodzących w zasięg korytarzy ekologicznych, istnieje konieczność zachowania tych terenów w niezmienionym stanie i umacniania ich funkcji przyrodniczych;
- konieczność uzbrojenia w kanalizację i wodociągi nowych i istniejących terenów przeznaczonych zwłaszcza pod rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach cennych przyrodniczo;
- zalecane jest ograniczanie ruchu turystycznego w pobliżu i na obszarach objętych ochroną rezerwatową;
- należy podejmować działania zapobiegające zjawisku fragmentacji siedlisk.

VII. AUGUSTÓW JAKO MIASTO UZDROWISKOWE

Augustów jest uzdrowiskiem nizinnym, przyjeziornym, śródleśnym, o typie bioklimatu łagodnie bodźcowym, okresowo i lokalnie – umiarkowanie bodźcowym. Swoje walory zawdzięcza specyficznemu mikroklimatowi oraz występowaniu naturalnych surowców. Właściwości lecznicze klimatu Augustowa sprzyjają leczeniu chorób ortopedyczno – urazowych, reumatologicznych, chorób naczyń obwodowych i osteoporozy.

Status uzdrowiska Augustów otrzymał Zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 14 października 1993 r. ws. uznania miasta Augustowa za uzdrowisko (Dz. Urz. MZiOS 1993 r. Nr 14, poz. 37). Burmistrz Augustowa dn. 29 września 2008 r. wystąpił z wnioskiem do Ministra Zdrowia o wydanie decyzji w sprawie potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Augustów. Minister Zdrowia po przeanalizowaniu operatu, stwierdził na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dn. 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tj. Dz. U z 2016, poz. 879), iż Augustów posiada warunki środowiskowe (naturalne surowce i klimat) do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uzdrowiska.

Uzdrowisko Augustów posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych, stanowią je torfy lecznicze. Udokumentowane złoże torfu leczniczego „Silikaty", o powierzchni 0,49 ha i miąższości 0,8 – 1,2 m, położone jest w granicach miasta w strefie uzdrowiskowej „C". Zasoby zatwierdzono decyzją Starosty Augustowskiego z dn. 2 czerwca 2015 r. Borowina ze złoża „Silikaty" posiada właściwości fizykochemiczne i organoleptyczne, które kwalifikują ją jako borowinę wysokiego typu. Właściwości lecznicze surowca ze złoża „Silikaty" potwierdzone zostały świadectwem Nr HU-1/BL-1/2015 wydanym przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych w Poznaniu.

Złoże torfu leczniczego „Silikaty" obejmuje zagłębienie bezodpływowe zlokalizowane w obrębie równiny wodnolodowcowej porośniętej olsem z dominacją brzozy omszonej i olszy czarnej. Położenie złoża na obszarze leśnym jest korzystne ponieważ stanowi gwarancję zachowania wymaganych parametrów jakościowych, istotnych dla lecznictwa uzdrowiskowego. Borowina przeznaczona do zabiegów leczniczych w formie okładów, zawijań i kąpieli przynosi korzyści szczególnie w terapiach chorób reumatycznych, ortopedycznych oraz neurologicznych. Złoże „Silikaty" zlokalizowane jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie, dla którego obowiązują przepisy odrębne.

Na obszarze gminy wiejskiej Augustów, ok. 12 km od miasta, na wysokości wsi Rzepiski i Kolnica przy drodze krajowej Nr 8, występuje ponadto udokumentowane złoże torfu „Kolnica", o powierzchni 28,3 ha. Zasoby zatwierdzono decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 23 czerwca 1994 r. W granicach powiatu Augustowskiego udokumentowane są 22 torfowiska, w tym złoże „Kolnica". Tylko złoże „Kolnica" posiada borowinę wysokiego typu, natomiast pozostałe borowinę niskiego typu („Jastrzębna", „Olszanka / Szczeberka", „Skieblewo"). Właściwości lecznicze borowiny ze złoża „Kolnica" potwierdzone zostały

świadectwem nr HU – 3/BL-1/2007 wydanym przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych w Poznaniu.

„Kolnica" jest torfowiskiem typu pojeziornego. Położone jest na równinnym terenie sandrowym, nachylone w południowo–zachodnią stronę jeziora Kolno. Powstało w wyniku zarośnięcia zbiornika wodnego, obecnie porastają je zbiorowiska roślinne – olszynka bagienna i drzewostan sosnowy. Położenie złoża na obszarze leśnym jest korzystne ponieważ stanowi gwarancję zachowania wymaganych parametrów jakościowych, istotnych dla lecznictwa uzdrowiskowego. Borowina przeznaczona do zabiegów leczniczych w formie okładów, zawijań i kąpieli przynosi korzyści szczególnie w terapiach chorób reumatycznych, ortopedycznych oraz neurologicznych.

Niestety z uwagi na fakt, iż złoże „Kolnica" położone jest w granicy obszaru Natura 2000 – w bezpośrednim sąsiedztwie cennych siedlisk, borowina nie może być eksploatowana.

Uzdrowisko Augustów posiada klimat o właściwościach leczniczych, potwierdzony świadectwem z dn. 27 grudnia 2007 r., wydanym przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego PAN w Warszawie.

Analiza danych ze stacji meteorologicznych wykazała, iż norma usłonecznienia dla uzdrowisk wynosząca 1500 godzin rocznie, jest zachowana. Również warunki termiczne (średnia temperatura w ciągu roku, liczba dni gorących i mroźnych) spełniają normy wymagane w miejscowościach uzdrowiskowych. Wskaźniki dotyczące opadów i innych zjawisk atmosferycznych oraz stan sanitarny powietrza atmosferycznego także spełniają kryteria oceny właściwości leczniczych klimatu i stanu sanitarnego powietrza. Wyjątek stanowi przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu, na obszarze pasa wzdłuż głównej trasy tranzytowej biegnącej przy wschodniej granicy strefy „A" ochrony uzdrowiskowej.

Uzdrowisko Augustów charakteryzuje się następującymi formami leczenia klimatycznego:

- helioterapia – pobieranie kąpieli słonecznych w miejscu eksponowanym na promienie słoneczne;
- aeroterapia – leżakowanie lub siedzenie w miejscu zacienionym w odzieży dostosowanej do temperatury otoczenia;
- kinezyterapia (terapia ruchowa) – korzystanie z bodźców klimatycznych będąc w ruchu.

Najlepsze warunki do helioterapii – panują od drugiej dekady maja do końca sierpnia, aeroterapii – od drugiej dekady kwietnia do pierwszej dekady września, łagodne formy kinezyterapii mogą być praktykowane od początku kwietnia do końca września, natomiast z intensywnych form kinezyterapii można korzystać cały rok.

Statut uzdrowiska Augustów

Statut uzdrowiska został ustanowiony Uchwałą Nr XVII/136/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dn. 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Augustów, która zastąpiła Uchwałę Nr XXXV/271/14 Rady Miejskiej w Augustowie z dn. 26 czerwca 2014 r. Aktualizacja statutu nastąpiła w wyniku zatwierdzenia

dokumentacji geologicznej złoża torfu leczniczego „Silikaty" oraz zmiany przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej.

W wyniku podziału miasta na jednostki pomocnicze[7] obszar uzdrowiska został ograniczony wyłącznie do granic Osiedla Uzdrowisko. Powierzchnia uzdrowiska została zmniejszona w znaczący sposób na skutek wyłączenia z obszaru uzdrowiska części należącej do gminy Augustów, składającej się z pięciu sołectw: Ponizie, Czarnucha, Kolnica, Rzepiski oraz Komaszówka oraz jednostek pomocniczych miasta – Osiedla Wschód i Osiedla Zachód. Od północy oraz od południa teren uzdrowiska ograniczony jest granicą administracyjną miasta Augustów, zachodnią granicę stanowi obszar jednostki Osiedle Zachód, z kolei wschodnią granicę wyznacza obszar jednostki Osiedle Wschód.

Schemat ~~26.~~ *30.* Jednostki pomocnicze w Augustowie: Osiedle Wschód, Osiedle Uzdrowisko, Osiedle Zachód, źródło: opracowanie własne

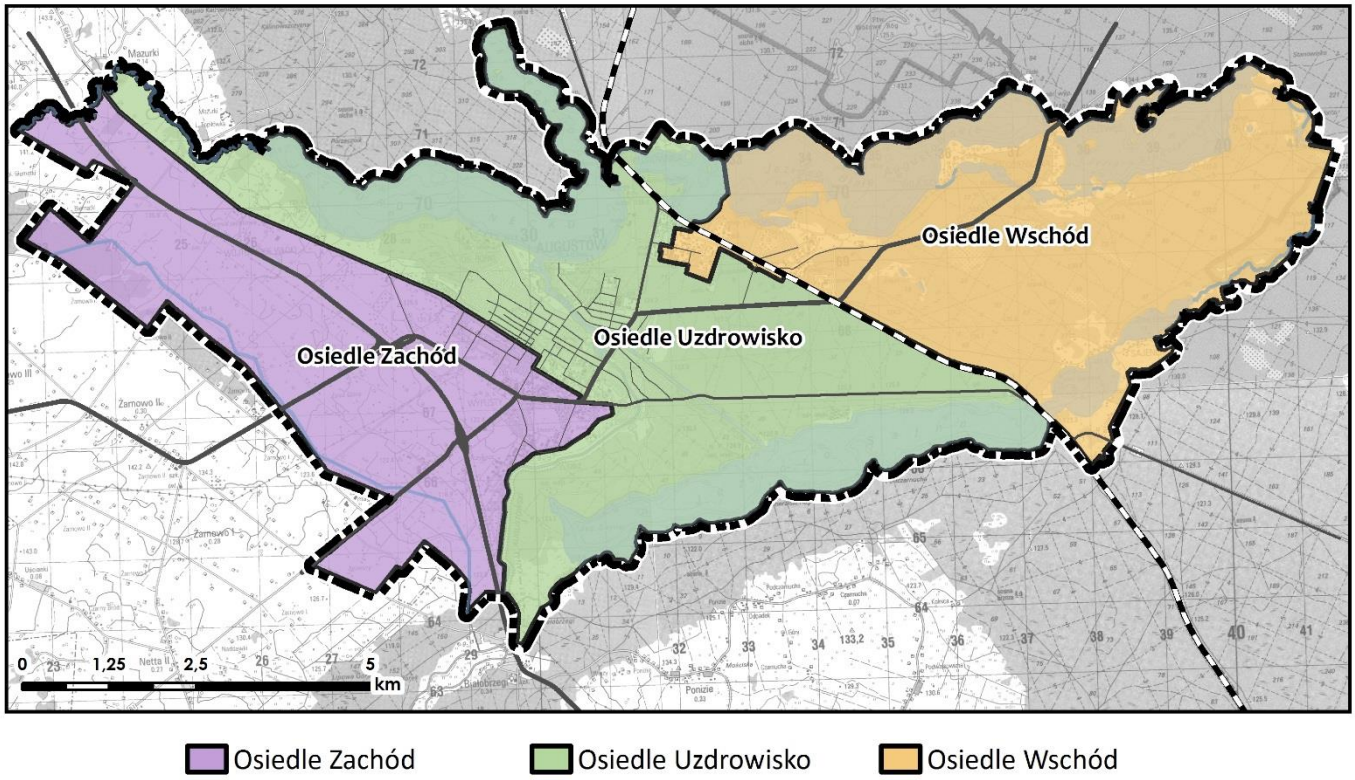

Strefy uzdrowiskowe

Obszar uzdrowiska Augustów posiada całkowitą powierzchnię 3 322,03 ha. Na jego terenie wydziela się trzy strefy ochrony uzdrowiskowej.

[7] na podstawie Uchwały nr XIII/97/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 września 2015 r. w sprawie utworzenia jednostek pomocniczych Miasta Augustów o nazwach Osiedle Wschód i Osiedle Zachód oraz ustanowienia ordynacji wyborczej do rad osiedli oraz Uchwały nr XIV/114/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 września 2015 r. w sprawie utworzenia jednostki pomocniczej Miasta Augustów

Strefa „A”

Zajmuje powierzchnię 89,55 ha, z czego 86% stanowią tereny zieleni. W strefie „A” powierzchnia terenów zielonych nie powinna być mniejsza niż 65% powierzchni strefy, natomiast minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynikać z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze strefy zlokalizowane są zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, planuje się rozbudowę lub budowę nowych obiektów uzdrowiskowych. Na terenie strefy „A” istnieją m.in. sanatoria uzdrowiskowe „Augustów” i „Pałac na Wodzie”, a także zakład przyrodoleczniczy.

Obszar strefy „A” charakteryzuje się bardzo korzystnymi warunkami leczniczymi klimatu, potwierdzonymi świadectwem właściwości klimatu o cechach leczniczych nadanym przez Ministra Zdrowia.

Schemat ~~27.~~ *31.* Strefy ochrony uzdrowiskowej w Augustowie, źródło: opracowanie własne[8]

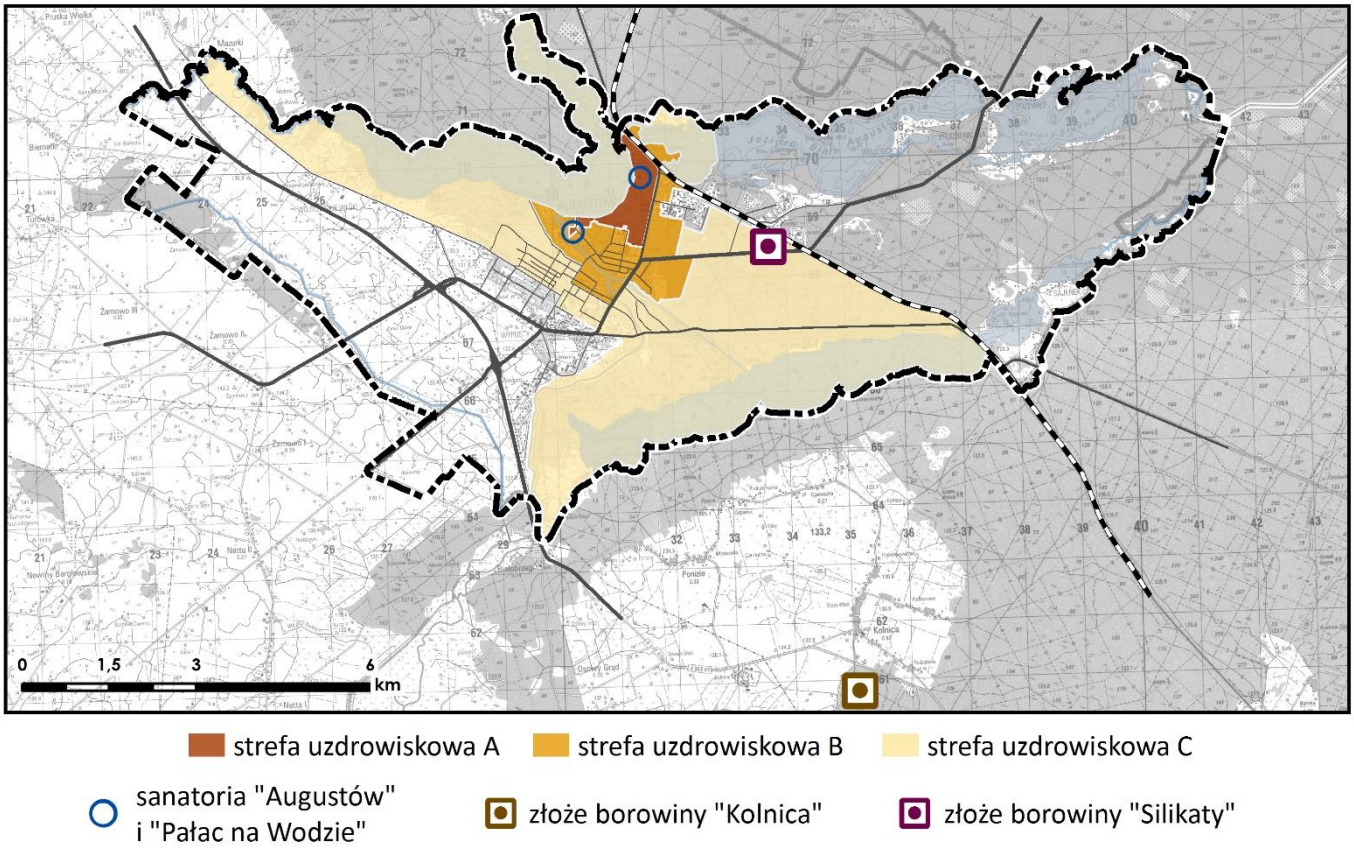

Strefa „B”

Strefa „B” zajmuje powierzchnię 304,41 ha, z czego 70% stanowią tereny zielone. Stanowi ona otulinę strefy „A”. Na jej terenie wskaźnik terenów zieleni nie powinien być mniejszy niż 50% powierzchni

[8] na podstawie Uchwały nr XVII/136/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Augustów

obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek powinna wynikać z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Na jej obszarze zlokalizowane jest budownictwo jednorodzinne, zespoły budynków wielorodzinnych (przy ul. Konopnickiej, Młyńskiej, 29-Listopada, I Pułku Ułanów Krechowieckich i ul. Turystycznej) a także ośrodki szkolnictwa oraz inne obiekty usługowe. Usługi sportu i rekreacji zlokalizowane są głównie nad jeziorem Necko.

Strefa „C"

Strefa „C" zajmuje powierzchnię 2 928,07 ha i przylega bezpośrednio zarówno do strefy „B" jak i do strefy „A" ochrony uzdrowiskowej. W strefie „C" ochrony uzdrowiskowej wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej powinien wynosić minimum 45% dla wszystkich rodzajów zabudowy, a powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych powinna wynikać z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Strefa ta pełni funkcję ochronną w celu zachowania walorów krajobrazowych i klimatycznych uzdrowiska, chroni także złoża torfu. W jej skład wchodzi obszar jednostki pomocniczej Osiedla Uzdrowisko (z wyłączeniem stref „A" i „B"). Od wschodu i zachodu ograniczona jest odpowiednio obszarem Osiedla Wschód oraz Zachód, zaś od północy i południa jej obszar zamyka granica administracyjna miasta.

W tej strefie zlokalizowane jest budownictwo jednorodzinne i wielorodzinne, a także obiekty usługowe oraz tereny przeznaczone pod produkcję rolną. Istotnym zagrożeniem jest transport materiałów niebezpiecznych (olej napędowy, gaz propan–butan) trasami drogowymi i kolejowymi.

Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego

- Sanatorium uzdrowiskowe „Augustów"
- Zakład Przyrodoleczniczy w sanatorium uzdrowiskowym (pawilon B i C);
- Przychodnia uzdrowiskowa rehabilitacyjna;
- Przychodnia uzdrowiskowa rehabilitacyjna (ul. Zdrojowa 3/5/7);
- Sanatorium uzdrowiskowe „Pałac na Wodzie" z zakładem przyrodoleczniczym.

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

- park zdrojowy – część obszaru leśnego Puszczy Augustowskiej, położony nad jeziorem Necko. Jego powierzchnia wynosi 40,55 ha; wyposażony jest w elementy małej architektury i infrastrukturę komunikacji wewnętrznej, ciągi piesze, pieszo-jezdne i ścieżki rowerowe;

- ścieżka ruchowa – wyznaczona w oparciu o istniejące ciągi pieszo-rowerowe. Jej długość wynosi 1000 m, na 9 stacjach umieszczone są przyrządy do ćwiczeń wraz z opisem. Ścieżka przeznaczona jest dla osób z chorobami układu krążenia, narządu ruchu i schorzeniami reumatycznymi.

Aktywność gospodarcza na terenie uzdrowiska

W strefach ochrony uzdrowiskowej „A", „B", „C" obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U z 2016 r., poz. 879). Mają one na celu zapewnienie utrzymania walorów uzdrowiska oraz środowiska przyrodniczego w skali całego miasta. W związku z tym istnieją znaczne ograniczenia w rozwoju działalności gospodarczej, zwłaszcza w zakresie produkcji.

Status uzdrowiska sprawia, iż miasto może się rozwijać w kierunku uzdrowiskowo–turystycznym. Podnosi on rangę ośrodka i wyróżnia go na tle innych miejscowości turystycznych w regionie. Powstające nowe obiekty o charakterze turystycznym (hotele, pensjonaty), zwiększają atrakcyjność Augustowa. Dużą korzyścią dla miasta jest coroczna dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, a także opłata uzdrowiskowa, pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych.

Największym problemem w zakresie zakazów dotyczących produkcji jest zakaz budowy nowych zakładów przemysłowych w strefie „C", w której mogłyby powstać nowe tereny inwestycyjne bez ryzyka utraty walorów uzdrowiskowych miasta. Do czasu uchwalenia nowego statutu uzdrowiska taki stan był przyczyną hamowania rozwoju przedsiębiorczości w Augustowie. W wyniku zmiany granic uzdrowiska znaczna część miasta została uwolniona z zakazów i ograniczeń obowiązujących w strefach ochrony uzdrowiskowej. Umożliwiło to lokalizowanie na terenie miasta nowych zakładów produkcyjnych, które będąc poza zasięgiem strefy „C" stanowią atrakcyjną ofertę inwestycyjną dla potencjalnych przedsiębiorców. Dzięki temu Augustów może rozwijać się nie tylko w kierunku uzdrowiskowo-turystycznym, ale także jako ośrodek aktywności gospodarczej.

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Długoletnia historia Augustowa ma swoje odzwierciedlenie w obecnie zachowanych obiektach zabytkowych, a także w unikalnym układzie urbanistycznym położonym w centrum miasta.

Układy i obiekty zabytkowe

Wśród elementów zabytkowych zlokalizowanych na terenie miasta 32 objęte są ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków (zgodnie z wykazem w tabeli 10). W sporządzonej gminnej ewidencji zabytków figuruje 127 obiektów zabytkowych.

Schemat ~~28.~~ *32.* Obszary zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków na terenie Augustowa, źródło: opracowanie własne

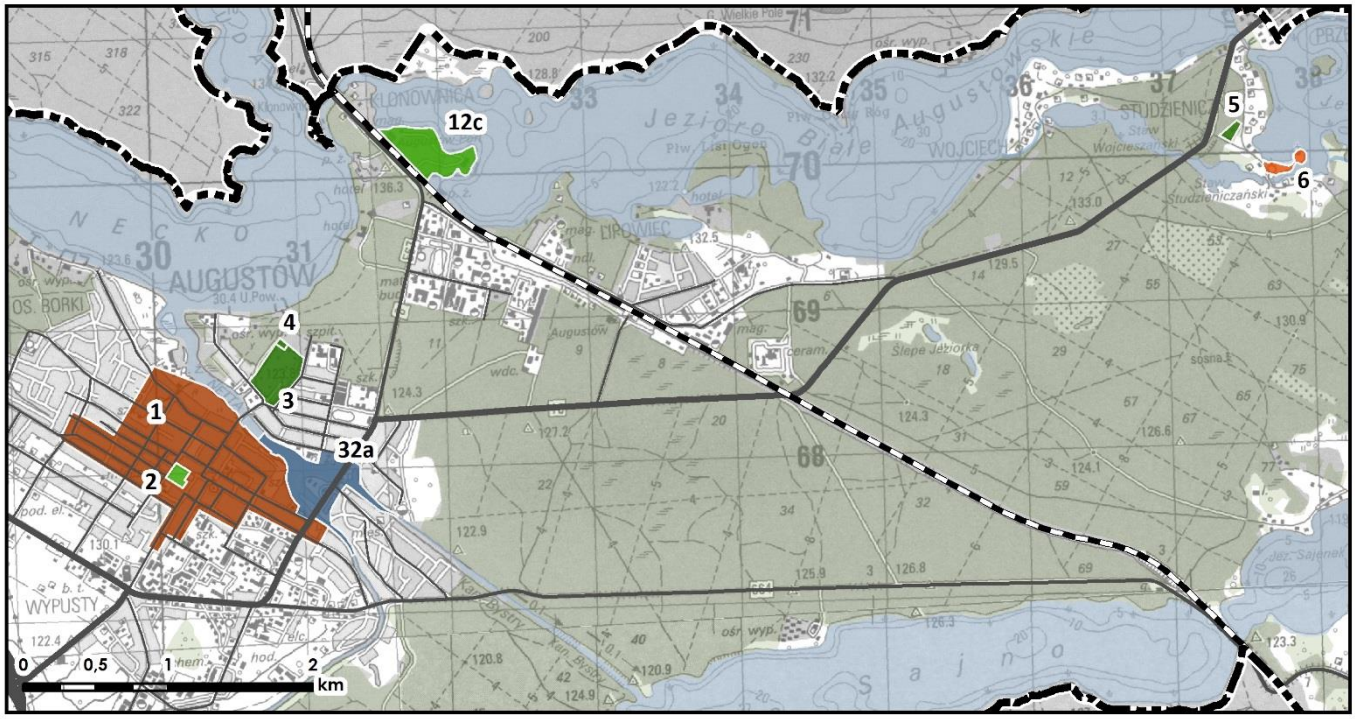

obszary zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków

układ urbanistyczny | zespół sakralny | węzeł wodny | park | cmentarz

2 - nr obszaru zgodnie z wykazem w tekście studium

Do najcenniejszych elementów dziedzictwa kulturowego, objętych wpisem do rejestru zabytków, należy zaliczyć m. in:

- Zabytkowy układ urbanistyczny w Augustowie – kształtowany w okresie od XVI w. do XIX w.; ograniczony rzeką Nettą, zespołem Starej Poczty, dalej ulicami wraz z ich pierzejami: Wybickiego, 3 Maja, Hożą, Księdza Skorupki, Kościelną, Wojska Polskiego, Jonkajtysa, Rajgrodzką, Bocianią, Kopernika, Dąbrowskiego. Układ należy do cennych zabytków z zakresu historycznych założeń

urbanistycznych miast Polski północno - wschodniej. Jego głównym elementem jest Rynek Zygmunta Augusta, który otoczony jest ciągiem niskich, eklektycznych kamieniczek. Na placu tym po II wojnie światowej odbywały się liczne jarmarki i targi.

- Park Miejski (d. Ogród Saski) – położony na Rynku Zygmunta Augusta, powstał ok. 1870 roku, obecnie zajmuje powierzchnię 1,7 ha. W parku znajduje się m.in. fontanna i kolumna Zygmunta Augusta, zabytkowy Posterunek Policji i współczesne Centrum Informacji. Park jest zachowany w dobrym stanie, a istniejące alejki tworzą czytelny układ.

- Budynek Starej poczty – wybudowany w 1829 roku, w neoklasycystycznym stylu według projektu H. Marconiego, początkowo pełnił rolę małego hotelu dla specjalnych gości (np. rodziny carskiej), później utworzono w nim biuro turystyczne, a obecnie mieści się w nim Szkoła Muzyczna I stopnia.

- Kościół Parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa i Św. Bartłomieja – wybudowany w latach 1906 – 1911 z inicjatywy księdza Wincentego Nowickiego (proboszcza parafii). Kościół o długości 50 m i szerokości 20 m jest trójnawowy, wybudowany w stylu eklektycznym.

- Budynek Zarządu Wodnego – eklektyczny pałacyk, który powstał w połowie XIX wieku, następnie przebudowany w latach 1901 – 1903, głównym projektantem był inż. Michał Staraszkiewicz. Mieściło się w nim mieszkanie inżyniera i siedziba kierownictwa wiślano-niemeńskiej drogi wodnej. W 1939 obiekt przejęli Rosjanie i przekształcili go w siedzibę NKWD. 22 czerwca 1941 r. rozstrzelano w jego pobliżu 30 więźniów; w parku przy pałacyku została umieszczona tablica poświęcona pamięci ofiar. Obecnie w budynku mieści się Nadzór Wodny Augustów.

- Kanał Augustowski wraz z urządzeniami wodnymi – zabytek budownictwa wodnego, najdłuższy w kraju, uznany za pomnik historii. Prace nad jego powstaniem rozpoczęto w lipcu w 1824 r., a ukończono w 1839 roku, jego projektantem był ppłk Ignacy Prądzyński. Kanał miał długość 101,2 km, na jego odcinku wybudowano 18 śluz (w tym 14 po stronie polskiej), różnica poziomu wód w śluzach sięgała czasem prawie 8 m. Przy budowie murowanych obiektów na jego trasie po raz pierwszy użyto wapna o właściwościach wodoodpornych. Była to na tamte lata największa inwestycja komunikacyjna w skali krajowej.

  Obecnie Kanał Augustowski ma długość ok. 103 km (po polskiej stronie 80 km), praktycznie na całej swojej długości jest dostępny dla żeglugi. Jego odbudowa została przeprowadzona na podstawie dawnych, dziewiętnastowiecznych planów, co pozwoliło zachować pierwotny wygląd kanału. Jest wykorzystywany jako atrakcja turystyczna regionu, kanałem i wzdłuż niego poprowadzono liczne szlaki turystyczne (kajakowe, rowerowe).

  Rozporządzeniem Prezydenta RP z 25 kwietnia 2007 roku (Dz. U. z 2007 r. nr 86 poz. 572) Kanał Augustowski uznany został za pomnik historii.

Ochroną prawną, poprzez wpisanie do rejestru zabytków, objęte zostały 32 obiekty zlokalizowane na terenie Augustowa. Zalicza się do nich m. in. układ urbanistyczny obejmujący centralną część miasta. Najliczniejszą grupę zabytków stanowią domy mieszkalne, do rejestru wpisano 14 takich budynków. Ważnym zabytkiem są obiekty techniczne – urządzenia należące do Kanału Augustowskiego, czyli śluzy, jary, czy stopnie wodne piętrzące. Rejestrem objęte są także parki, obiekty sakralne i obiekty użyteczności publicznej (np. poczta) oraz obiekty turystyczne. Do rejestru wpisane zostały również 3 cmentarze.

Schemat ~~29.~~ *33.* Zabytkowy układ urbanistyczny, źródło: opracowanie własne

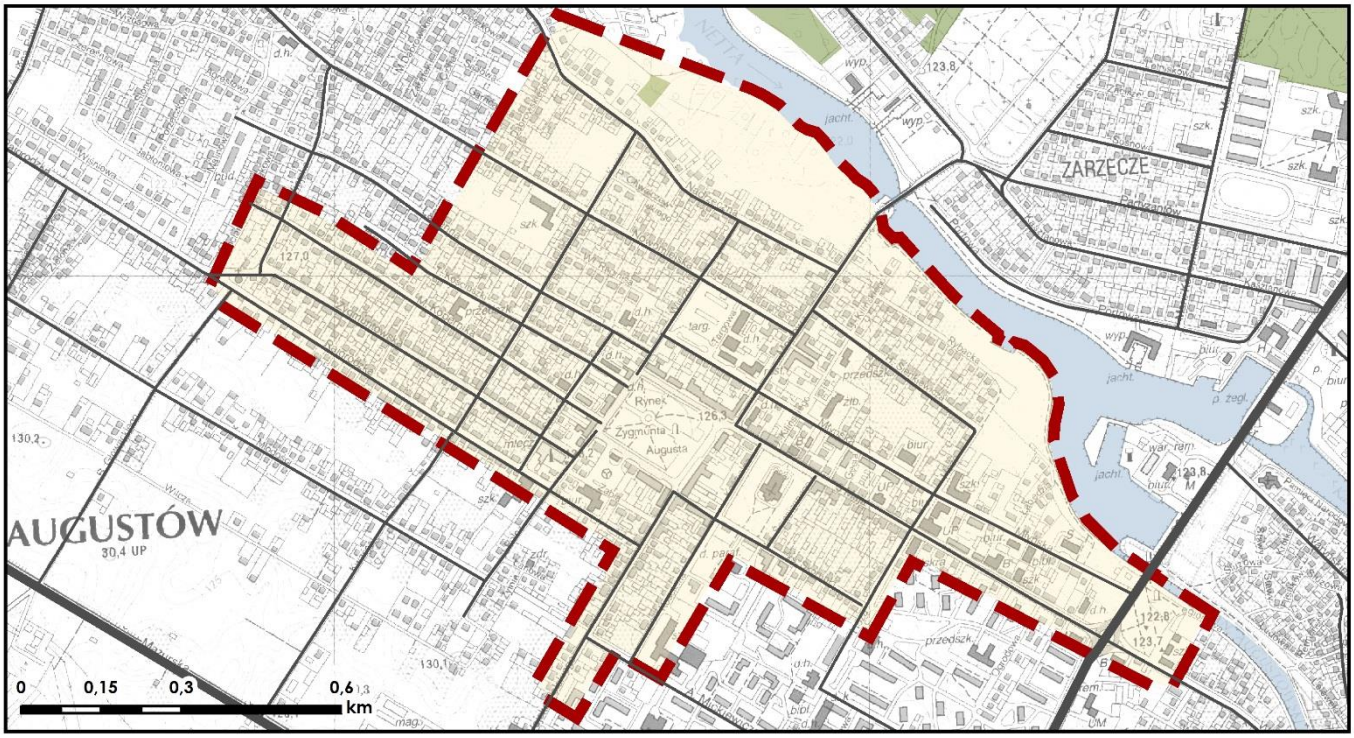

Fot. 1. Park Miejski (d. Ogród Saski), źródło: www.polskaniezwykla.pl

Fot. 2. Budynek starej poczty, źródło: www.polskaniezwykla.pl

Fot. 3 Budynek Zarządu Wodnego, źródło www.polskaniezwykla.pl

Fot. 4. Kanał Augustowski, śluza w Augustowie, źródło: http://fotopolska.eu/246458,foto.html

Fot. 5.Kościół Parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa i Św. Bartłomieja, źródło: www.ciekawepodlasie.pl

Tab. 10 Obiekty wpisane do rejestru zabytków, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

l.p.	obszar/obiekt	lokalizacja	datowanie	nr wpisu do rejestru	data wpisu do rejestru
1	Układ urbanistyczny	zgodnie ze schematem nr ~~29~~ *33* zabytkowy układ urbanistyczny	XVI-XIX w.	76 96	26.11.1956 r. 13.11.1980 r.
2	Park Miejski (d. Ogród Saski)	Rynek Zygmunta Augusta	1870 r.	A-978	06.12.1993 r.
3	Cmentarz parafii rzymsko-katolickiej	Augustów, ul. Partyzantów	I ćw. XIX w.	A-481	15.05.1986 r.
4	Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej	Augustów, ul. Zarzecze	1945 - 1946	A-778	14.03.1990 r.
5	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	Studzieniczna	I poł. XIX w.	A-825	15.08.1991 r.

6	Zespół Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej		Studzieniczna	1847 r.	77	15.03.1980 r.
	6a	Kościół Parafialny p.w. MB Szkaplerznej		1847 r.	232 z 25.10.1966 r. 534/77/d/80	
	6b	Dzwonnica w Zespole Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej		poł. XIX w.	534/77/d/80	
	6c	Kaplica p.w. Matki Boskiej w Zespole Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej		1872 r.	A-77	
	6d	Cmentarz przykościelny (teren półwyspu)		XIX w.	A-77	
7	Kościół Parafialny p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa i Św. Bartłomieja		Augustów, ul. 3 Maja 10	1906- 1911	A-564	25.02.1987 r.
8	Cerkiew, ob. Kościół Parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej		Augustów, al. Wyszyńskiego	koniec XIX w.	A-563	25.02.1987 r.
9	Kaplica Cmentarna (Kaplica grobowa rodziny Truszkowskich)		Augustów, ul. Zarzecze	ok. 1820 r.	226 A-565	29.10.1966 r. 25.02.1987 r.
10	Zespół poczty przy ul. Wybickiego:		Augustów, ul. Wybickiego 1	ok. 1830 r.	–	02.05.1979 r.
	10a	Zajazd (Stara poczta) ob. szkoła muzyczna (budynek główny)			113 z 12.03.1958 r. 534/30/d/79	
	10b	Zajazd (Stara poczta) ob. szkoła muzyczna (oficyna pn-wsch.)			534/30/d/79	
	10c	Zajazd (Stara poczta) ob. biblioteka publiczna (oficyna pd-zach.)			534/30/d/79	
11	Dom wycieczkowy, dawny PTTK, ob. Zajazd Turystyczny "Hetman"		Augustów, ul. Sportowa 1	1938 r.	A-338	11.03.1983 r.
12	Zespół Dawnego Oficerskiego Yacht Clubu Rzeczypospolitej Polskiej, ob. dom wypoczynkowo-sanatoryjny:		Augustów, Al. Kardynała Wyszyńskiego 1	1934-1936, rozbud. 1945 r.	A-1 5340/1/99	18.08.1999 r.
	12a	Wojskowy Dom Wypoczynkowy Oficerski Yacht Clubu R.P., ob. Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy Oficerski Yacht Club R.P. "Pacific"		1934-1936		
	12b	Portiernia, ob. Dom Wypoczynkowy dawnego WDW Oficerskiego Yacht Clubu R.P.		ok. 1943 r.		

	12c	Park leśny w zespole d. Oficerskiego Yacht Clubu		1934- 1936		
	12d	Przystań Podoficerska I P.U. Krechowieckich tzw. "Biały domek"	Augustów, ul. Turystyczna	1934-1935		
13	Budynek d. Zarządu Portu, ob. Muzeum Ziemi Augustowskiej (tzw. Dworek Prądzyńskiego)		Augustów, ul. 29-go Listopada 5A	1829 r.	227 534/13/d/79	24.10.1966 r. 17.02.1979 r.
14	Dom mieszkalny		Augustów, ul. 3- go Maja 9	koniec XIX w.	A-568	16.03.1987 r.
15	Dom mieszkalny		Augustów, ul. 3- go Maja 12	1911	A-569	16.03.1987 r.
16	Dom mieszkalny		Augustów, ul. 3- go Maja 24	koniec XIX w.	A-570	16.03.1987 r.
17	Dom mieszkalny		Augustów, ul. 3- go Maja 30	pocz. XX w.	A-571	16.03.1987 r.
18	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Wojska Polskiego 2	XIX/XX w.	A-577	16.03.1987 r.
19	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Wojska Polskiego 7	koniec XIX w.	A-579	16.03.1987 r.
20	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Wojska Polskiego 14	XIX/XX w.	A-581	16.03.1987 r.
21	Dom mieszkalny, ob. Urząd Pocztowy		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 3	koniec XIX w.	A-572	16.03.1987 r.
22	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 4	XIX/XX w.	A-938	30.11.1992 r.
23	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 8	ok. 1896 r.	A-573	16.03.1987 r.
24	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 12	XIX/XX w.	A-574	16.03.1987 r.
25	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 14	1896 r.	A-575	16.03.1987 r.
26	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 16	XIX/XX w.	A-939	30.11.1992 r.
27	Dom mieszkalny		Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 28	II poł. XIX w.	A-947	04.02.1993 r.
28	Dom parafialny		Augustów, ul. Ks. Skorupki 8	1889 r.	576	16.03.1987 r.
29	Dworzec PKP		Augustów, ul. Kolejowa, Os. Lipowiec	koniec XIX w. (ok. 1899 r.)	A-364	30.06.1975 r.
30	Budynek, zw. „Domem Turka”		Augustów, ul. 3 Maja 16	–	A-340	01.04.2011 r.
31	Budynek Zarządu Wodnego z ogrodem		Augustów, ul. 29-go Listopada 5	poł XIX w., przeb. 1901-1903	343	23.06.1973 r.
32	Zespół Kanału Augustowskiego, Rozporządzeniem Prezydenta RP z 25 kwietnia 2007 roku (Dz. U. nr 86 z 2007 r., poz. 572) uznany za pomnik historii:		Augustów, ul. 29-go Listopada	1825- 1839	A-324 i A-5	23.10.1968 r. i 09.02.1979 r.
	32a	Węzeł Wodny (Kanału Augustowskiego)		1825- ok. 1950		
	32b	Upust Młyński		–		
	32c	Śluza	Augustów, ul. 29-go Listopada 5	1947 r.		

	32d	Strażnica kanału, ob. dom mieszkalny		1932 r.		
	32e	Jaz (na Kanale Bystrym)		1948 r.		
	32f	Stopień wodny piętrzący	Przewięź	1826- 1838		
	32g	Śluza		1826- 1827		
	32h	Stopień wodny piętrzący	Swoboda 1	1826- 1827, 1947- 1950		
	32i	Dwie śluzy		1826- 1827		
	32j	Jaz (stopień wodny piętrzący "Swoboda")		1826- 1827		
	32k	Stopień wodny piętrzący "Swoboda", Strażnica wodna		1947- 1950		

Na liście ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków figurują, oprócz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- Domy mieszalne przy ulicy Wojska Polskiego 1, 5, 9, 11, 15;
- Domy mieszkalne przy ulicy 3-go Maja 15, 19, 31;
- Domy mieszkalne przy Rynku Zygmunta Augusta 2, 10;
- Posterunek policji, ob. sklep ze srebrem przy Rynku Zygmunta Augusta;
- Dom mieszkalny przy ulicy Polnej 2;
- Dom mieszkalny przy ul. Sosnowej 6;
- Dom mieszkalny przy ulicy Partyzantów 6;
- Domy mieszkalne przy ulicy Konopnickiej 3, 16;
- Budynki koszarowe, ob. domy mieszkalne przy ulicy I Pułku Ułanów Krechowieckich 1, 3, 13;
- Budynek koszarowy, ob. Budynek opieki paliatywnej przy ulicy I Pułku Ułanów Krechowieckich 17;
- Budynek koszarowy, ob. Centrum kształcenia praktycznego przy ulicy I Pułku Ułanów Krechowieckich 19;
- Willa Prezydencka przy ulicy Dąbek 6;
- Domy mieszkalne przy ul. Jeziornej 12, 39, 41;
- Dom mieszkalny przy ul. Turystycznej 39, 79;
- Dom mieszkalny przy ul. Tartacznej 13, 14, 17/1, 24/26, 25/2;
- Szkoła z częścią mieszkalną przy ulicy Tartacznej 19;
- Zespół osiedla Leśników;
- Dwie hale tartaczne przy ul. Tartacznej;
- Domy mieszkalne przy ul. Leśnej 4, 6, 8, 10, 12;
- Domy mieszkalne przy ul. Robotniczej 1, 2, 3, 5;
- Młyn, przy upuście młyńskim - elemencie Węzła Wodnego w Augustowie, przy ul. 29 Listopada;
- Cmentarz żydowski przy ulicy Zarzecze;

- Cmentarz żydowski przy ulicy Waryńskiego;
- Mogiła ofiar nazistowskiego terroru, na terenie ogródków działkowych przy ulicy Przemysłowej;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej, Sajenek.

W gminnej ewidencji zabytków ujęto ponadto następujące zabytki:

- Dom mieszkalny przy Rynku Zygmunta Augusta 7, 9, 11, 13, 15, 19, 20, 21, 26, 29;
- Dom mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 18, 24;
- Dom mieszkalny przy ul. 3 Maja 25, 27;
- Dom mieszkalny przy ul. Zygmuntowskiej 19;
- Dom mieszkalny przy ul. Polnej 3, 4;
- Budynek mieszkalny w zespole dawnego garnizony przy al. Wyszyńskiego 4,
- Budynek starostwa powiatowego przy ul. 3 Maja 37;
- Kapliczka przy 29 Listopada;
- Dom parafialny przy ul. Skorupki 7;
- Dom tzw. parafialny, pocz. XX w Studzieniczna;
- Park przy budynku d. Zarządu Portu tzw. Dworku Prądzyńskiego przy ul. 29 Listopada;
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej, Studzieniczna.

Natomiast w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków figurują dodatkowo zabytki:

- Dom mieszkalny przy ul. 3 Maja 3;
- Dom mieszkalny przy ul. Tartacznej 12;
- Dom mieszkalny przy ul. Turystycznej 33.

Ochroną w planach miejscowych objęto następujące obiekty zabytkowe:

- Domy mieszkalne przy ul. Wojska Polskiego 12A, ~~42,~~ oficyna (ustawiona w głębi działki) przy ul. Wojska Polskiego 14A, budynki mieszkalne przy ul. Rajgrodzkiej nr 15 i 17, budynki mieszkalne przy ul. Młodości nr 8 i 8A – Uchwała Nr VI/41/07 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 19 marca 2007 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów dla terenów położonych między ulicami: Kwaśną, Rajgrodzką, Wojska Polskiego i Mazurską.
- Domy mieszkalne przy ul. Waryńskiego 17 i 19 oraz Wybickiego 3, 5, 13, 42 – Uchwała Nr XIV/89/07 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 31 października 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części miasta Augustów zwanej dzielnicą Limanowskiego i osiedle Południe.
- kaplica na rogu ulic Zygmuntowskiej i Rajgrodzkiej – Uchwała Nr XXXI/187/09 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów zwanego „Borki – Centrum" obejmującego tereny położone między ulicami: Rajgrodzką, al. Jana Pawła II, Konarskiego, Nad Nettą, Nadrzeczną, rzeką Nettą i ul. Mostową oraz zmieniającego ustalenia części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów w

centrum Augustowa położonych między ulicami Mostową, Sienkiewicza, Kilińskiego, Rybacką i rzeką Nettą uchwalonego Uchwałą Nr XXVIII/253/01 Rady Miasta Augustów z dnia 29 czerwca 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 27, poz. 466), w odniesieniu do terenów położonych przy ul. Mostowej i ul. Kilińskiego, stanowiących kompleks zabudowy określonej symbolem przeznaczenia 2 MNU, 1 UGH i częściowo 4 MNU.

- obiekty o tradycyjnych cechach architektury – Uchwała Nr XXXV/327/06 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 maja 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów zwanego „Zarzecze II" dla terenów obejmujących część dzielnicy „Zarzecze" oraz „Osiedle Przylesie".

Stan zachowania obiektów objętych rejestrem jest zadowalający. Sytuacja nie jest jednak podobna w odniesieniu do wielu budynków ujętych jedynie w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub w ewidencji gminnej (zwłaszcza domy mieszkalne położone przy ulicy Wojska Polskiego). W celu ochrony wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego tworzących tożsamość miasta przyjęto „Program opieki nad zabytkami dla Miasta Augustowa na lata 2014-2018", którego celem jest ustalenie rozwiązań organizacyjnych i finansowych, jak również edukacyjnych i wychowawczych, które posłużą poprawie stanu zachowania elementów dziedzictwa kulturowego.

Schemat ~~**30.**~~ ***34.*** Obiekty zabytkowe w centralnej części Augustowa, źródło: opracowanie własne

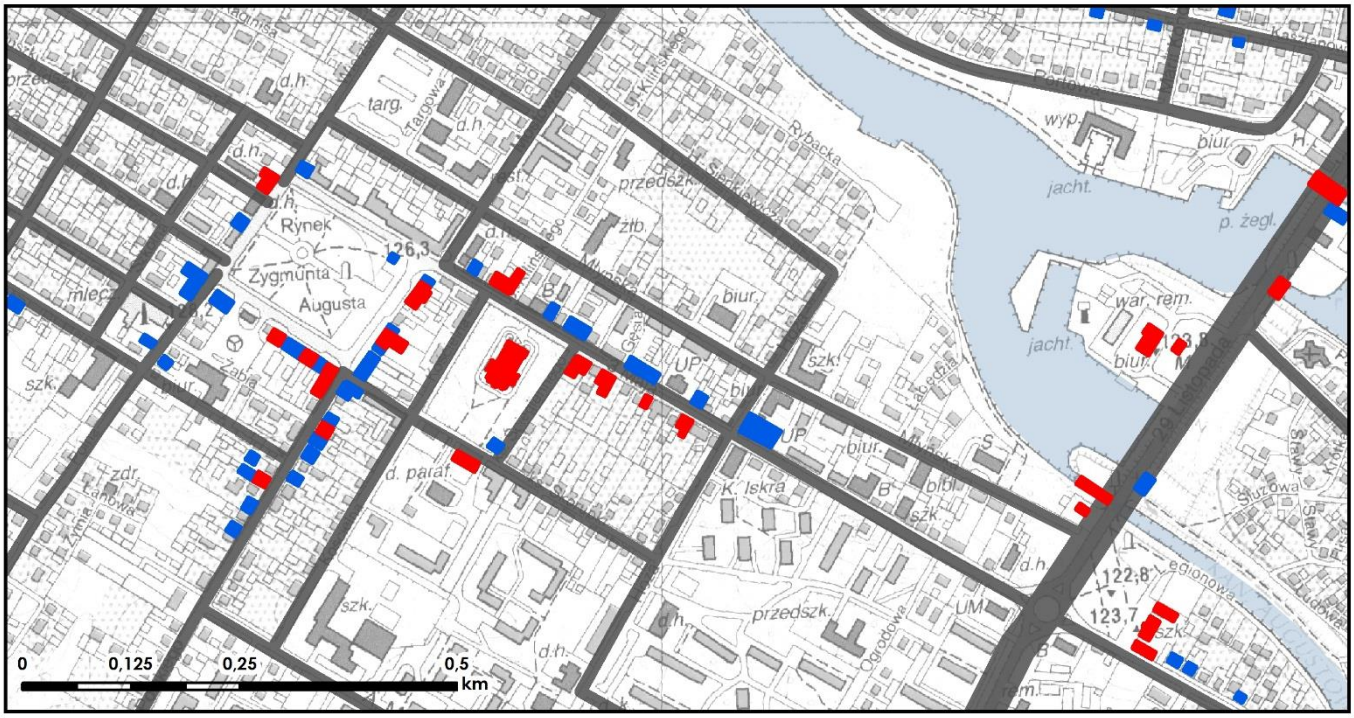

obiekty zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków pozostałe obiekty zabytkowe

Zasoby archeologiczne

Obszar miasta przebadany został metodą archeologicznych badań powierzchniowych na tzw. obszarach „Archeologicznego Zdjęcia Polski" o nr 22-84, 22-85, 23-84, 23-85.

Na obszarze miasta zarejestrowano najstarsze ślady osadnictwa z epoki kamienia. Charakteryzując osadnicze ślady pradziejowe (Okres Wpływów Rzymskich, Okres Wędrówki Ludów), średniowieczne i nowożytne, zauważyć należy dosyć nietypowy układ intensywności zasiedlenia terenów gminy. Najliczniej notowane jest osadnictwo z epoki paleolitu z pojedynczymi osadami z epoki mezolitu i żelaza, ale także rzut osadniczy z czasów średniowiecza po nowożytność (XIV – po XVIII wiek).

Tab. 11 Wykaz stanowisk archeologicznych, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

lp.	nr obszaru AZP	nr stanowiska na obszarze AZP	nr stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	chronologia
1	22-84	1	St. 1	Obozowisko	schyłkowy paleolit, k. świderska, mezolit-neolit-k. niemieńska
2	22-84	2	St. 2	Obozowisko	schyłkowy paleolit
3	22-84	3	St. 3	Obozowisko	schyłkowy paleolit, k. świderska
4	22-84	4	St. 4	Obozowisko	schyłkowy paleolit, k. świderska
5	22-84	5	St. 5	Obozowisko	schyłkowy paleolit, k. świderska
6	22-84	8	St. 8	Obozowisko	mezolit-neolit
7	22-84	9	St. 9	Ślad osadn.	epoka kam.
8	22-84	10	St. 10	Ślad osadn.	schyłkowy paleolit, k. świderska, obozowisko późny paleolit
9	22-84	11	St. 11	Ślad osadn.	epoka kam.
10	22-84	12	St. 26	Ślad osadn.	śred.-nowożytność
11	22-84	14	St. 28	Ślad osadn.	k. sudańska, OWR-OWL
12	22-84	20	St. 30	Obozowisko	epoka kam.
13	22-84	21	St. 31	Ślad osadn.	epoka kam.
14	22-84	22	St. 32	Obozowisko	epoka kam., krąg kultur z liściakami - późny paleolit
15	22-84	23	St. 33	Ślad osadn.	epoka kam.
16	22-84	24	St. 34	Ślad osadn.	epoka kam.
17	22-84	25	St. 35	Ślad osadn.	mezolit
18	22-84	26	St. 36	Ślad osadn.	późny paleolit
19	22-84	27	St. 37	Ślad osadn.	epoka kam.
20	22-84	28	St. 38	Ślad osadn.	epoka kam.
21	22-84	29	St. 39	Ślad osadn.	późny paleolit-mezolit
22	22-84	30	St. 40	Obozowisko	późny paleolit-mezolit
23	22-84	31	St. 41	Obozowisko	późny paleolit-mezolit, ślad osadn.- pradzieje
24	22-84	32	St. 42	Ślad osadn.	epoka kam.
25	22-84	33	St. 43	Ślad osadn.	k. sudańska, OWR-OWL
26	22-84	35	St. 44	Ślad osadn.	epoka kam.

27	22-85	11	St. 61	Obozowisko	późny paleolit
28	23-84	12	St. 25	Obozowisko, osada	późny paleolit-mezolit, nowożytność
29	23-84	23	St. 45	Obozowisko	epoka kam.
30	23-84	24	St. 46	Ślad osadn.	epoka kam.
31	23-84	25	St. 47	Obozowisko	późny paleolit
32	23-84	26	St. 48	Ślad osadn., osada	mezolit epoka żelaza, późne śred.
33	23-84	27	St. 49	Ślad osadn., osada	mezolit wczesna epoka żelaza, nowożytność
34	23-84	28	St. 50	Ślad osadn.	OWR-OWL
35	23-85	10	St. 15	Ślad osadn.	epoka kam.
36	23-85	11	St. 16	Ślad osadn.	epoka kam.
37	23-85	12	St. 17	Ślad osadn.	mezolit
38	23-85	13	St. 18	Obozowisko	epoka kam.
39	23-85	14	St. 19	Ślad osadn.	epoka kam.
40	23-85	15	St. 20	Ślad osadn.	epoka kam.
41	23-85	16	St. 21	Ślad osadn.	mezolit, epoka żelaza
42	23-85	17	St. 22	Ślad osadn.	epoka kam.
43	23-85	18	St. 23	Ślad osadn.	epoka kam.

Rozmieszczenie 43 stanowisk archeologicznych występujących w granicach administracyjnych miasta zostało przedstawione na rysunku studium 2c – Dziedzictwo kulturowe.

Dobra kultury współczesnej

Na terenie miasta nie znajdują się obiekty mogące zaliczać się do dóbr kultury współczesnej.

IX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Na dzień sporządzenia przedmiotowego Studium audyt krajobrazowy województwa podlaskiego nie został przeprowadzony.

X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Dla funkcjonowania ekosystemów podstawowe znaczenie mają zanieczyszczenie powietrza lub wód powierzchniowych, wpływające na procesy życiowe roślin i zwierząt, oraz zmieniające stan środowiska, takie jak eutrofizacja, powodująca niekorzystne zmiany w ekosystemie wód, zakwaszenie gleb oraz uciążliwości powodowane hałasem.

Zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska szczegółowo omówione zostały w rozdziale VI.3. Przedstawione tam zostały zagrożenia związane z antropogenicznymi przekształceniami rzeźby terenu, degradacją gleb, zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i obszarami zdegradowanymi.

Ponadto zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia stanowić mogą następujące elementy:

Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Klimat akustyczny Augustowa kształtuje głównie komunikacja drogowa – duży udział w ruchu tranzytowym pojazdów ciężkich. Przeprowadzone w 2015 r. badania hałasu komunikacyjnego (punkt pomiarowy przy ul. Chreptowicza) wykazały przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu. Pozytywną zmianą w kwestii uciążliwości komunikacji drogowej w mieście jest wybudowanie obwodnicy.

Zgodnie z przeprowadzonymi przez WIOŚ w Białymstoku w 2014 r. badaniami, w Augustowie nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Transport tranzytowy

Sieć transportowa miasta została w znaczny sposób odciążona w wyniku realizacji obwodnicy wychodzącej poza strefę śródmiejską i wyprowadzającej ruch tranzytowy poza obszar miejski. Nadal jednak przez tereny zurbanizowane prowadzony jest intensywny ruch kołowy. Dotyczy to głównie ciągu dróg krajowych nr 8, 16, 61, a także ruchu związanego z obsługą zakładów przemysłowych zlokalizowanych przy osiedlu Bema.

Zagrożenie powodziowe

~~W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie. Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05). W opracowaniu tym wyznaczono zasięg zalewów dla wód o prawdopodobieństwie 0,5%, 1%, 5% dla terenów wymagających szczególnej ochrony, a także strefy płytkiego zalewu (poniżej 0,5 m). Ww. obszary zlokalizowane przy Netcie na wysokości jez. Necko oraz poniżej jez. Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.~~

W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie i związane z rzeką Nettą. W Studium wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na podstawie przepisów prawa wodnego. Ww. obszary zlokalizowane są przede wszystkim przy Netcie na wysokości Jeziora Necko oraz poniżej jeziora Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych

Biorąc pod uwagę budowę geologiczną oraz ukształtowanie terenu na obszarze miasta nie występuje zagrożenie ze strony osuwania się mas ziemnych.

XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA

1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Miasto Augustów ze względu na swoją lokalizację oraz unikalne walory środowiska przyrodniczego zaliczany jest do najbardziej atrakcyjnych ośrodków turystycznych północno-wschodniej Polski. Dodatkową cechą wyróżniającą miasto jest statut uzdrowiska, który został nadany w 1993 r. Powierzchnię miasta w ok. 26% zajmują użytki rolne, natomiast grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione w 2014 r. pokrywały ponad 36% terytorium Augustowa. Obszar zabudowany i zurbanizowany minimalnie przekracza 11% powierzchni miasta. Na tereny zabudowane składa się głównie budownictwo mieszkalne jednorodzinne i wielorodzinne skoncentrowane w środkowej części miasta oraz budownictwo mieszkalno-pensjonatowe w pobliżu jezior. Tereny te uzupełniane są przez obiekty usługowe oraz produkcyjne. Znaczny udział w strukturze użytkowania gruntów w mieście mają wody powierzchniowe, które pokrywają ok. 25% terenów. Do największych jezior na terenie miasta zalicza się Jezioro Białe Augustowskie, Jezioro Necko i Jezioro Sajno. Pozostałe formy użytkowania gruntów zajmują niecałe 2% powierzchni miasta.

Obecnie na terenie miasta Augustów obowiązuje 38 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łącznie zajmują one powierzchnię ok. 24 km^2, co stanowi ponad 30% powierzchni miasta. Dominujące przeznaczenie terenów na obszarach aktualnych planów to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub mieszkaniowo-usługowa, oprócz tego występują m.in. tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, mieszkalno-pensjonatową, usługową. Wskazuje się na potrzebę opracowywania większej ilości miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które w sposób kompleksowy określają charakter struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. Kształtowanie ładu przestrzennego na terenie miasta Augustów wymaga prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, która będzie zgodna z potencjałem rozwojowym miasta wynikającym z uwarunkowań oraz będzie odpowiedzią na aktualne jak i przyszłe zapotrzebowanie mieszkańców.

Na obszarze miasta w 2015 r. zarejestrowanych było 2779 podmiotów gospodarczych, wśród których przeważającą większość stanowiły mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób (2670 podmiotów). Ponadto zanotowano działalność 88 firm, które zatrudniały od 10 do 49 osób, 18 firm, które zatrudniały od 50 do 249 osób oraz 2 firm, które zatrudniały od 250 do 999 osób. Na terenie Augustowa funkcjonuje także jeden zakład, który zatrudnia ponad 1000 osób. Bodźcem dla wzmożonego ruchu inwestycyjnego może być bogata oferta turystyczna, wykorzystująca liczne walory przyrodniczo-krajobrazowe Puszczy Augustowskiej, dzięki którym miasto Augustów jest ważnym ośrodkiem rekreacyjno-wypoczynkowym dla regionu. Oprócz usług związanych z turystyką, na terenie miasta funkcjonuje również przemysł tytoniowy, szkutniczy (największa produkcja jachtów w Polsce) oraz maszynowy.

Możliwości finansowe miasta określane są corocznie i przyjmowane uchwałą ustanawiającą budżet miasta na bieżący rok. W budżecie określa się dochód gminy, jego źródła, a także planowane wydatki. Dochód

budżetu miasta Augustów, według danych GUS, w 2006 r. był równy 61 400 596,16 zł, z czego 35 557 587,25 zł stanowiło dochód własny. Biorąc pod uwagę sumę dochodu budżetu miasta w roku 2015, która wynosiła 93 099 642,26 zł, w tym dochód własny – 57 613 056,43 zł, widoczny jest znaczny wzrost dochodów. Analiza źródeł dochodu budżetu miasta Augustów wykazała m. in. wzrost dochodów z podatku od nieruchomości. W roku 2006 suma dochodów z tytułu podatku kształtowania się na poziomie 10 605 509,74 zł, zaś w 2015 r. suma ta wynosiła 16 199 018,09 zł. Widoczny prawie dwukrotny wzrost wartości odzwierciedla przyrost zainwestowanych terenów na obszarze gminy, a także warunkuje dalsze możliwości rozwoju dając większe możliwości finansowania inwestycji z zakresu zadań własnych miasta, wspomagających przyszłe procesy inwestycyjne.

Istotnym czynnikiem, wpływającym na kształt oraz przyszłe możliwości rozwoju przestrzennego miasta, są wszelkiego rodzaju uwarunkowania środowiskowe. Na podstawie analizy systemu przyrodniczego miasta można stwierdzić, które tereny należy wykluczyć z obszaru predysponowanego do sytuowania nowej zabudowy.

Na obszarze Augustowa wyraźnie widoczne są obszary o dominującej funkcji przyrodniczej. Większość z nich objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. Tereny zurbanizowane koncentrują się głównie w centralnej części miasta, natomiast wzdłuż jezior rozwinęły się obszary o dominującej funkcji rekreacyjnej i turystycznej. Miasto posiada status uzdrowiska, co wiąże się z ograniczeniami w zagospodarowaniu przestrzennym, określonymi w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych i statucie uzdrowiska. Status uzdrowiska sprawia, iż miasto może się rozwijać w kierunku uzdrowiskowo–turystycznym. Podnosi on rangę ośrodka i wyróżnia go na tle innych miejscowości turystycznych w regionie. Powstające nowe obiekty o charakterze turystycznym (hotele, pensjonaty), zwiększają atrakcyjność Augustowa. Dużą korzyścią dla miasta jest coroczna dotacja z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, a także opłata uzdrowiskowa, pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych.

W strukturze przestrzennej miasta można wyróżnić trzy odrębne obszary: część zachodnią – dominują obszary użytkowane rolniczo, centralną – zurbanizowaną, oraz wschodnią – w znacznej mierze pokrytą lasami. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne. Dużą część gruntów rolnych (blisko 25%) stanowią gleby wysokich klas bonitacyjnych, tj. IIIa oraz IIIb. Pozostałe grunty zakwalifikowane zostały do niższych klas (IV, V, VI). W celu kształtowania prawidłowej struktury rolnej tereny zabudowane nie powinny podlegać rozpraszaniu, a skoncentrowane w zachodniej części miasta (między granicą miasta, a obwodnicą) grunty wysokiej jakości sprzyjające gospodarce rolnej powinny podlegać ochronie. Lasy pokrywają ponad 1/3 powierzchni obszaru miasta. Zwarte kompleksy leśne występują głównie we wschodniej części miasta i stanowią jeden z głównych walorów przyrodniczo-krajobrazowych miasta. Ze względu na bogactwo zbiorowisk roślinnych oraz ich zróżnicowanie szczególną uwagę należy zwrócić na sposób zagospodarowania tych obszarów, jak również terenów sąsiednich. Cenne siedliska przyrodnicze zostały objęte poszczególnymi formami ochrony przyrody. W granicach miasta występują dwa rezerwaty przyrody: Stara Ruda i Brzozowy

Grąd, dwa obszary Natura 2000: SOO PLH200005 Ostoja Augustowska oraz OSO PLB200002 Puszcza Augustowska, oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie. Obszary o szczególnych walorach krajobrazowych i przyrodniczych sprzyjają funkcjonowaniu całorocznego ruchu turystycznego. Ze względu na ochronę tych obszarów rozwój terenów zabudowanych powinien następować zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, nie pogarszając stanu środowiska. Na obszarze miasta znajduje się udokumentowane złoże torfów leczniczych „Silikaty", wokół którego wyznaczono obszar i teren górniczy. W granicach miasta nie stwierdzono występowania znacznych powierzchniowo obszarów zagrożonych powodzią. ~~Wzdłuż największej rzeki przepływającej przez terytorium Augustowa – Netty – wyznaczono niewielkie obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które obejmują głównie tereny zalesione.~~ *Wyznaczone obszary koncentrują się wzdłuż największej rzeki przepływającej przez teren Augustowa – Netty i stanowią głównie tereny zalesione.* Na obszarze miasta nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. Poza wymienionymi aspektami wynikającymi ze względów środowiskowych, nie wskazuje się większych ograniczeń wpływających na możliwość realizacji zabudowy.

Niezbędną infrastrukturę społeczną na terenie Augustowa stanowią usługi oświaty i ochrony zdrowia. Miasto posiada 33 placówki oświatowe, na które składa się 19 placówek wychowania przedszkolnego, 6 szkół podstawowych oraz 8 szkół gimnazjalnych. W roku szkolnym 2014/2015 w punktach przedszkolnych przebywało 1004 dzieci, do szkół podstawowych uczęszczało 1835 uczniów, zaś do gimnazjum 972. W porównaniu z latami ubiegłymi liczba uczniów uległa nieznacznym zmianom. W stosunku do roku szkolnego 2013/2014 minimalnie spadła liczba uczniów szkół gimnazjalnych, wzrosła zaś liczba dzieci w szkołach podstawowych. W mieście zlokalizowane są także 2 licea ogólnokształcące, do których w roku szkolnym 2014/2015 uczęszczało 632 uczniów, 2 technika z liczbą uczniów 838 oraz 1 zasadnicza szkoła zawodowa z liczbą uczniów 31. Należy stwierdzić, że obecna oferta edukacyjna spełnia zapotrzebowanie mieszkańców, niemniej jednak w miarę postępujących zmian struktury demograficznej ludności konieczne będzie dostosowanie liczby miejsc dla uczniów w ww. placówkach.

Na terenie miasta funkcjonują 2 szpitale oraz 14 przychodni. Średnia liczba osób przypadających na 1 przychodnię w 2014 r. była równa 2177.

Sytuację społeczną w mieście określa również stan bezrobocia. Według danych GUS w 2015 r. udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 8,5% i był niższy od wskaźnika dla powiatu augustowskiego, który wynosił 8,8%. Minimalnie większy udział w bezrobociu rejestrowanym mają mężczyźni. Tendencje z okresu ostatnich 10 lat wykazują, że stopa bezrobocia w mieście spada – w 2006 r. wynosiła 12,4%, w okresie ostatnich trzech lat trendy utrzymują się na względnie stałym, spadkowym poziomie.

2. Prognozy demograficzne

Prognozowanie demograficzne jest jednym z elementów planowania potrzeb i możliwości rozwoju gminy w kontekście realizacji zadań publicznych dotyczących zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności. Ocena aktualnej sytuacji demograficznej oraz prognoza przyszłego stanu i struktury ludności w granicach miasta

Augustów daje podstawę do określania potrzeb mieszkaniowych, a co za tym idzie potrzeb rozwoju nowej infrastruktury technicznej i społecznej w mieście.

Na potrzeby projektu Studium prognoza obejmuje zmiany liczby ludności w mieście na okres do 30 lat. Analizę sytuacji demograficznej oparto na wskaźnikach dotyczących miasta, zgodnie z danymi GUS wg stanu na koniec 2015 r.

Prognoza demograficzna liczby mieszkańców Augustowa do roku 2045 została przeprowadzona na podstawie analizy średniej arytmetycznej przyrostu liczby ludności według faktycznego miejsca zamieszkania w mieście w latach 2001-2015. Z przeprowadzonych obliczeń wynika, że do 2045 r. liczba ludności w Augustowie wzrośnie o 8,9% i wyniesie 33103 osoby. Ponadto, wykonana prognoza zakłada kontynuację istniejących procesów demograficznych –przewiduje się stopniowy wzrost przyrostu naturalnego, który będzie rekompensował ujemne saldo migracji. W perspektywie najbliższych 30 lat niekorzystne trendy migracyjne mogą ulec osłabieniu bądź odwróceniu na korzyść wzmocnienia i stabilizacji sytuacji demograficznej w gminie.

W prognozie uwzględniono również uwarunkowania lokalizacyjne, mieszkaniowe oraz infrastrukturalne, które stanowią ważne czynniki kształtujące trendy demograficzne na terenie miasta. Określają one możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego, zmierzające do zapewnienia dogodnych warunków życia dla obecnych jak i przyszłych mieszkańców Augustowa.

Wyk. 3 Prognozowana liczba ludności w Augustowie do roku 2045, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

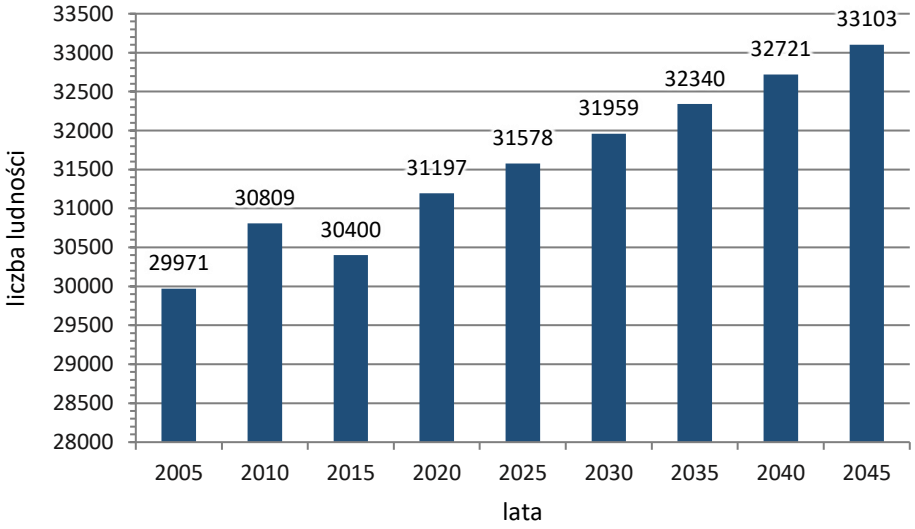

Na atrakcyjność miasta wpływa stale rozwijający się rynek mieszkaniowy. Wzrost ten obejmuje nie tylko ilościowy przyrost substancji mieszkaniowej, ale również podniesienie standardu i jakości mieszkań. W ciągu ostatnich 10 lat zanotowano przyrost liczby mieszkań, na koniec 2014 r. ich liczba wynosiła 10855, czyli o 659 więcej niż w roku 2005. O dobrych warunkach mieszkaniowych świadczy rosnąca przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę, która kształtowała się na poziomie 25,3 m^2. Wskazuje się na potrzebę wyznaczania nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową w odpowiedzi na rosnący popyt oraz obowiązujące trendy na rynku nieruchomości.

Dostępność komunikacyjna jest kolejnym czynnikiem, który może wpłynąć na rozwój demograficzny miasta. Augustów położony jest na szlaku komunikacyjnym drogi krajowej nr 8 o znaczeniu ponadkrajowym o przebiegu: Kudowa Zdrój (granica państwa) – Wrocław – Warszawa – Białystok – Augustów – Budzisko (granica państwa), na trasie drogi krajowej nr 61 o przebiegu Warszawa – Ostrołęka – Łomża – Augustów oraz na drodze krajowej nr 16: Dolna Grupa – Iława – Olsztyn – Augustów – Ogrodniki (granica państwa). Dogodne połączenie z takimi ośrodkami może zachęcić mieszkańców do pozostania w mieście, a także przyczynić się do wzmożonego ruchu migracyjnego mieszkańców okolicznych wsi na teren miasta.

Jednym z największych atutów Augustowa jest bogate środowisko przyrodnicze oraz atrakcyjna oferta turystyczna. Znaczna część lasów na terenie miasta pełni funkcję ochronną dla uzdrowiska. Szczególnymi walorami krajobrazowymi i ekologicznymi odznaczają się jeziora położone w granicach miasta. Wszystkie duże zbiorniki włączone są do obszaru Natura 2000. Turystyka jest jednym z głównych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego miasta. Całoroczna oferta turystyczna generuje dodatkowe miejsca pracy dla mieszkańców. Unikalny charakter miasta może zachęcać ludzi do osiedlania się na jego terenie, oferując wysokiej jakości środowisko życia i zamieszkania. Istotnym aspektem rozwoju Augustowa jest również działalność usługowa i produkcyjna. Projektowana strefa ekonomiczna, tworzona w celu aktywizacji gospodarczej miasta, przyczyni się do wzrostu liczby miejsc pracy oraz wpłynie korzystnie na saldo migracji ludności.

Biorąc pod uwagę analizę struktury demograficznej oraz tendencje zmian liczby ludności wynikające z przyrostu naturalnego i salda migracji, a także uwzględniając uwarunkowania rozwoju społeczno-gospodarczego Augustowa należy stwierdzić, że w perspektywie do roku 2045 liczba mieszkańców będzie stopniowo wzrastać. W 2015 roku liczba ludności wynosiła 30400, natomiast prognoza zakłada, że do roku 2045 liczba ta wzrośnie do 33103 mieszkańców. Przyczyni się to do wzrostu zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe oraz infrastrukturę techniczną i transportową, obsługującą te obszary.

3. Główne problemy do rozwiązania

Analiza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta wskazuje, iż stabilny i zrównoważony rozwój Augustowa wymaga rozwiązania kilku zasadniczych kwestii problemowych w zakresie sfery ekonomiczno – społecznej, strefy infrastruktury technicznej, sfery funkcjonalno – przestrzennej, a także ochrony środowiska przyrodniczego i budowy środowiska miejskiego dobrej jakości.

W wyniku realizacji obwodnicy Augustowa znacznej poprawie uległy powiązania komunikacyjne miasta z obszarami sąsiednimi. Ruch tranzytowy oraz ciężki transport został wyprowadzony z centrum miasta. Odciążony wewnętrzny układ komunikacyjny stwarza nowe możliwości w zakresie organizacji sfery związanej z infrastrukturą i organizacją ruchu na terenie miasta.

Niezadowalający rozwój gospodarczy Augustowa przekłada się na poziom życia miejscowej ludności. Problemem jest stosunkowo wysoki wskaźnik bezrobocia. Poprawę sytuacji, przy zachowaniu funkcji uzdrowiskowej, upatruje się w powstaniu nowych miejsc pracy związanych z rozwojem funkcji turystycznej, dzięki budowie hoteli, pensjonatów, obiektów związanych z ochroną zdrowia. Duże znaczenie dla rozwoju

gospodarczego miasta mają także nowe tereny wyznaczone pod działalność usługową i produkcyjną, w tym projektowana strefa ekonomiczna. Nowe obiekty usługowe oraz zakłady produkcyjne w znaczący sposób mogą wpłynąć na wzrost liczby miejsc pracy. Właściwe odseparowanie ww. funkcji umożliwi rozwój miasta na dwóch płaszczyznach, bez negatywnego wpływu na walory uzdrowiskowe Augustowa.

Podstawowym zadaniem do rozwiązania w zakresie zagospodarowania terenów jest określenie zasad równoważenia funkcjonalnego poszczególnych obszarów poprzez sterowanie rozmieszczeniem nowych terenów usługowych i produkcyjnych, w tym związanych z rozwojem funkcji turystycznej oraz terenów mieszkalnictwa w południowo–zachodniej części miasta. Istnieje również potrzeba tworzenia warunków dla realizacji mieszkalnictwa stosownie do potrzeb podnoszenia ilościowych i jakościowych standardów mieszkaniowych, a także dla racjonalizacji funkcjonowania systemów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Ostatnia grupa problemów, odnosi się do kwestii środowiska przyrodniczego i środowiska miejskiego, a także do utrzymania statusu uzdrowiska przez miasto. W polityce przestrzennej miasta należy kierować się zasadą zrównoważonego rozwoju, a także dążyć do tworzenia wysokiej jakości przestrzeni i kompozycji miasta, w oparciu o zachowane walory przyrodnicze i kulturowe, z poszanowaniem tradycji miejsca, próbując wydobyć jego tożsamość. Kwestią problemową jest niekorzystna koncentracja zabudowy przemysłowej w sąsiedztwie strefy uzdrowiskowej „A”.

Główną szansą rozwoju miasta jest wykorzystanie jego walorów przyrodniczych, uzdrowiskowych i kulturowych. Wiąże się to z koniecznością rozwoju infrastruktury związanej z turystyką pobytową, w tym podniesienia standardu części istniejących obiektów wypoczynkowych.

Wnioski płynące z analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta:

- w dokumentach strategicznych Augustów wskazywany jest jako ośrodek, który w harmonijny sposób łączy ze sobą rozwój gospodarczy z ochroną środowiska naturalnego, przy jednoczesnej poprawie jakości życia mieszkańców;
- miasto charakteryzuje się względnie dobrą dostępnością komunikacyjną, położone jest na szlaku komunikacyjnym dróg krajowych nr 8, 16 i 61, przez miasto przebiega również linia kolejowa;
- bogata historia doprowadziła do powstania cennego układu urbanistycznego, objętego ochroną konserwatorską, pomnikiem długoletniej historii Augustowa są także zachowane liczne obiekty zabytkowe, należy dążyć do ochrony dziedzictwa kulturowego, stanowiącego o tożsamości miasta;
- gospodarka miasta, dzięki bogactwu walorów przyrodniczych, oparta jest w głównej mierze na turystyce, Augustów jest bardzo ważnym ośrodkiem rekreacyjnym z skali regionu, jednak obserwuje się wąski zakres usług związanych z zapleczem turystycznym;
- obszar zurbanizowany Augustowa najsilniej koncentruje się wokół centrum miasta, zabudowa w ekstensywnej formie rozciąga się dalej na północny – zachód, otwarty krajobraz jezior i lasów stanowi

szkielet przyrodniczego systemu miasta, układ przestrzenny harmonizuje ze środowiskiem przyrodniczym, istnieją jednak obiekty poprzemysłowe, które wymagają przekształceń;

- stan poszczególnych elementów systemu przyrodniczego jest stabilny, system jest powiązany i wspomagany przez silny układ ponadlokalny, wskazuje się ochronę cennych przyrodniczo obszarów, jednocześnie pozwala się na rozwój działalności gospodarczej pod warunkiem niskiej uciążliwości względem elementów środowiska przyrodniczego;
- w Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie, największe zagrożenie powoduje intensywny ruch kołowy w obrębie terenów mieszkaniowych;
- liczne formy ochrony przyrody, które zajmują znaczną powierzchnię miasta, powodują szereg ograniczeń w sposobie użytkowania chronionych obszarów;
- podstawowy układ drogowy Augustowa stanowią drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe. Komunikacja zbiorowa nie jest silnie rozwinięta, jednak wielkość miasta i jego koncentryczny układ nie wymagają większej ilości linii autobusowych. Ważnym elementem sieci komunikacyjnej są ścieżki i trasy rowerowe, wskazuje się dalszy rozwój infrastruktury dedykowanej temu środkowi transportu. Istotne są również drogi wodne poprowadzone na rozwiniętej sieci hydrograficznej. W ogólnej polityce transportowej należy dążyć do wytworzenia układu komunikacyjnego, który zmniejszy ruch w centrum miasta oraz poprawi przepustowość komunikacyjną w głównych węzłach miasta;
- infrastruktura techniczna na terenie miasta jest dobrze rozwinięta, ponad 90% mieszkańców miasta korzysta z wodociągów i jest podłączonych do kanalizacji. W Augustowie rozwinięta jest również miejska sieć ciepłownicza. Pełne zaspokojenie potrzeb odbiorców w zakresie energii elektrycznej zapewniają linie wysokiego napięcia 110 kV. Na terenie miasta prowadzona jest selektywna zbiorka odpadów. Słabą stroną miasta jest niewielkie wykorzystanie energii odnawialnej

4. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Realizacja inwestycji z zakresu komunikacji, infrastruktury technicznej oraz pozostałych zadań własnych gminy przebiegać będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami, m.in. w zakresie prawa budowlanego i prawa zamówień publicznych. Sposób realizacji inwestycji infrastrukturalnych określą uchwalone przez Radę Miejską strategie, plany i programy, w tym m.in. „Strategia Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020”.

Zgodnie ze „Strategią Rozwoju Gminy Miasta Augustów na lata 2014-2020” zakłada się:

- rozwój infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej;
- rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej;

- rozwój sieci i modernizację dróg lokalnych;
- budowę sieci gazowej.

Analiza dochodów i wydatków Miasta Augustów, wykazała stale poprawiającą się jej sytuację finansową. W latach 2010-2013 wydatki gminy przewyższały jej dochody, natomiast od 2014 roku wynik budżetu jest dodatni.

Tab. 12. Wykaz dochodów i wydatków Miasta Augustów 2010-2015 (źródło: opracowanie własne na podstawie Informacji o wykonaniu budżetu miasta Augustów).

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2010	70773282,61	79540099,81	-8766817,20
2011	70681797,18	74517452,15	-3835654,97
2012	73790316,91	75208078,97	-1417762,06
2013	84567966,29	85217728,97	-649762,68
2014	90455053,28	85274223,58	5180829,70
2015	93099642,26	90099277,45	3000364,81

Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Augustów na lata 2017-2027 zakłada od 2018 roku wzrost zarówno dochodów jak i wydatków gminy. Od 2018 roku przewidywana jest przewaga dochodów nad wydatkami.

Tab. 13. Wykaz szacowanych dochodów i wydatków Miasta Augustów w latach 2016-2027 (źródło: „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Augustów na lata 2017-2027”).

Rok	Dochody ogółem [zł]	Wydatki ogółem [zł]	Wynik budżetu [zł]
2016	107447293,46	107823257,46	-375964,00
2017	125845214,00	140523171,00	-14677957,00
2018	114555654,00	111159875,00	3395779,00
2019	112593888,00	109113892,00	3479996,00
2020	114312766,00	110077770,00	4234996,00
2021	116576021,00	112151009,00	4425012,00
2022	118884541,00	114334541,00	4550000,00
2023	121239232,00	116689232,00	4550000,00
2024	123641017,00	119641017,00	4000000,00
2025	126090837,00	122090837,00	4000000,00
2026	128089654,00	124089654,00	4000000,00
2027	130638447,00	126638447,00	4000000,00

Prognozowany wskaźnik zadłużenia jest znacznie niższy niż maksymalny dopuszczalny przez ustawę o finansach publicznych. W związku z powyższym miasto Augustów w razie konieczności jest w stanie sfinansować założone cele poprzez zaciągnięcie dodatkowych kredytów.

Tab. 14. Wykaz szacowanych wskaźników zadłużenia Miasta Augustów w latach 2016-2027 (źródło: „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Augustów na lata 2017-2027")

Lata objęte zadłużeniem	J.m.	Prognozowany indywidualny wskaźnik zadłużenia po wyłączeniach	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat)
2016	%	3,20	0,00	0,00
2017	%	3,15	9,70	9,33
2018	%	4,23	9,83	9,46
2019	%	4,25	8,75	8,39
2020	%	4,75	8,20	8,20
2021	%	4,70	7,88	7,88
2022	%	4,58	7,68	7,68
2023	%	4,37	7,53	7,53
2024	%	3,72	7,51	7,51
2025	%	3,53	7,50	7,50
2026	%	3,36	7,48	7,48
2027	%	3,18	7,35	7,35

Nakłady związane z infrastrukturą komunikacyjną i techniczną stanowią główne koszty realizacji dokumentów planistycznych. Nakłady te stanowią obowiązek samorządu terytorialnego i służą rozwojowi miasta. Wydatki mogą być rozłożone w czasie, nie muszą więc obciążać miasta od razu po uchwaleniu planu miejscowego. Realizacja wielu inwestycji może stanowić duże obciążenie dla budżetu, dlatego istotne jest planowanie perspektywiczne i pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz.

Środki finansowe na cele związane z poprawą atrakcyjności inwestycyjnej miasta, wspieraniem lokalnej przedsiębiorczości, poprawą warunków życia mieszkańców miasta poprzez poprawę stanu infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej oraz społecznej będą pochodziły w całości lub w części z budżetu gminy oraz ze źródeł zewnętrznych, takich jak m.in. środki strukturalne, fundusze unijne, kredyty i pożyczki oraz inne, w oparciu o obowiązujące przepisy i zawarte umowy. Omawiane nakłady inwestycyjne mogą być zrównoważone częściowo poprzez wzrost wpływów do budżetu w wyniku realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Finansowanie realizacji ww. inwestycji, które należą do zadań własnych

gminy, będzie określone w uchwałach budżetowych, odbywać się będzie zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, poprzez wydatki inwestycyjne z budżetu gminy.

Zakłada się więc, iż miasto Augustów posiada możliwości finansowania rozwoju sieci komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Gmina w części pokryta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, kwestia rozwoju komunikacji i infrastruktury jest już więc przeanalizowana w prognozach skutków finansowych uchwalenia miejscowych planów. Dzięki prognozom finansowym możliwe jest kontrolowanie kosztów i dopasowanie rozwiązań przestrzennych do możliwości finansowych gminy.

5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Wśród terenów zabudowanych w mieście wyróżnić można tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, tereny zabudowy usługowej (z uwzględnieniem usług publicznych: usług oświaty, usług kultu religijnego, usług sportu i rekreacji, usług zdrowia), oraz tereny zabudowy produkcyjnej, usługowej i magazynowej, a także zabudowy zagrodowej związanej z prowadzeniem gospodarstw rolnych. Ukształtowanie i rozlokowanie zabudowy jest stosunkowo równomierne i koncentruje się w centralnej, zwartej jednostce urbanistycznej.

Następnie wyliczono chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, również w podziale na funkcje zabudowy: mieszkaniową, usługową oraz produkcyjną i magazynową. Dla poszczególnych funkcji zabudowy przyjęto odrębne metodyki wyliczenia chłonności terenów, co wynika ze specyfiki i potencjalnego stopnia i sposobu zagospodarowania działek. W przypadku zabudowy mieszkaniowej przyjęto, iż na jednej działce zlokalizowany będzie jeden budynek o funkcji mieszkalnej. W przypadku terenów usługowych oraz produkcyjnych i magazynowych chłonność wyliczano na podstawie przyjętych wskaźników urbanistycznych, w tym przede wszystkim dopuszczanej maksymalnej powierzchni zabudowy. W granicach obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż ujętych w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, oszacowano chłonność, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej.

Tab. 15. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonnością obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę.

FUNKCJA ZABUDOWY	maksymalne w skali miasta zapotrzebowanie na nową zabudowę [m2]	chłonność obszarów z ust. 5 pkt. 2 u.o.p.z.p [m2]	chłonność obszarów z ust. 5 pkt. 3 u.o.p.z.p [m2]	łączna chłonność obszarów z ust. 5 pkt. 2 i 3 u.o.p.z.p [m2]	możliwość zlokalizowania nowej zabudowy [m2]
Zabudowa mieszkaniowa: · **jednorodzinna** · **zagrodowa** · **wielorodzinna**	476206,8	103027,2	134867,8	237895,0	238311,8

Zabudowa usługowa: · **usługi komercyjne** · **usługi publiczne**	1300000,0	120018,7	917677,2	1037695,9	262304,1
Zabudowa produkcyjna i magazynowa:	700000,0	102344,2	363808,3	466152,5	233847,5

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową, zabudowę usługową oraz zabudowę produkcyjną i magazynową wyrażone w powierzchni użytkowej przekracza powierzchnię użytkową możliwą do uzupełnienia w terenach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w terenach przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę. Zatem istnieje możliwość wskazania lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjno-magazynowej poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę.

W związku z powyższym zgodnie z zapisami art. 10 ust. 5 pkt 4 lit. b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy, przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenami objętymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Możliwa jest lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej o powierzchni użytkowej 238 311,8 m^2, zabudowy usługowej o powierzchni użytkowej 262 304,1 m^2 oraz zabudowy produkcyjnej i magazynowej o powierzchni użytkowej 233 847,5 m^2.

Dopuszczona została także realizacja zabudowy zagrodowej na terenach rolnych. Zabudowa zagrodowa realizowana jest zazwyczaj na dużych działach rolnych i służy realizacji funkcji mieszkaniowej oraz produkcji rolniczej. Teren zabudowany stanowi niewielki procent całej działki. Dopuszczenie przeznaczenia terenów zabudowy zagrodowej oraz innych budynków, budowli i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych na terenach rolnych, oznaczonych symbolem R, ma na celu umożliwienie rozbudowy gospodarstw rolnych. Ponadto, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Augustowie Nr XVI/129/2000 z dnia 6 marca 2000 r. i zmienione Uchwałą Rady Miejskiej w Augustowie Nr XVIII/137/12 z dnia 30 października 2012 r. wyznacza strefę rolniczo-osadniczą, na terenie której możliwa jest realizacja zabudowy nowej oraz uzupełniającej, a także przekształcenia istniejącej zabudowy rolniczej. W związku z powyższym powtórzono zapisy dopuszczające realizację zabudowy zagrodowej na terenach rolnych.

XII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Stan własności i władania gruntów na obszarze opracowania przedstawiono na podstawie informacji Urzędu Miasta w Augustowie. Na schemacie ~~31~~ *35*. przedstawiono uogólniony stan własności gruntów w mieście w podziale na najistotniejsze typy właścicieli nieruchomości na terenie miasta.

Schemat ~~31.~~ *35.* Struktura własności gruntów w Augustowie, źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Augustowie

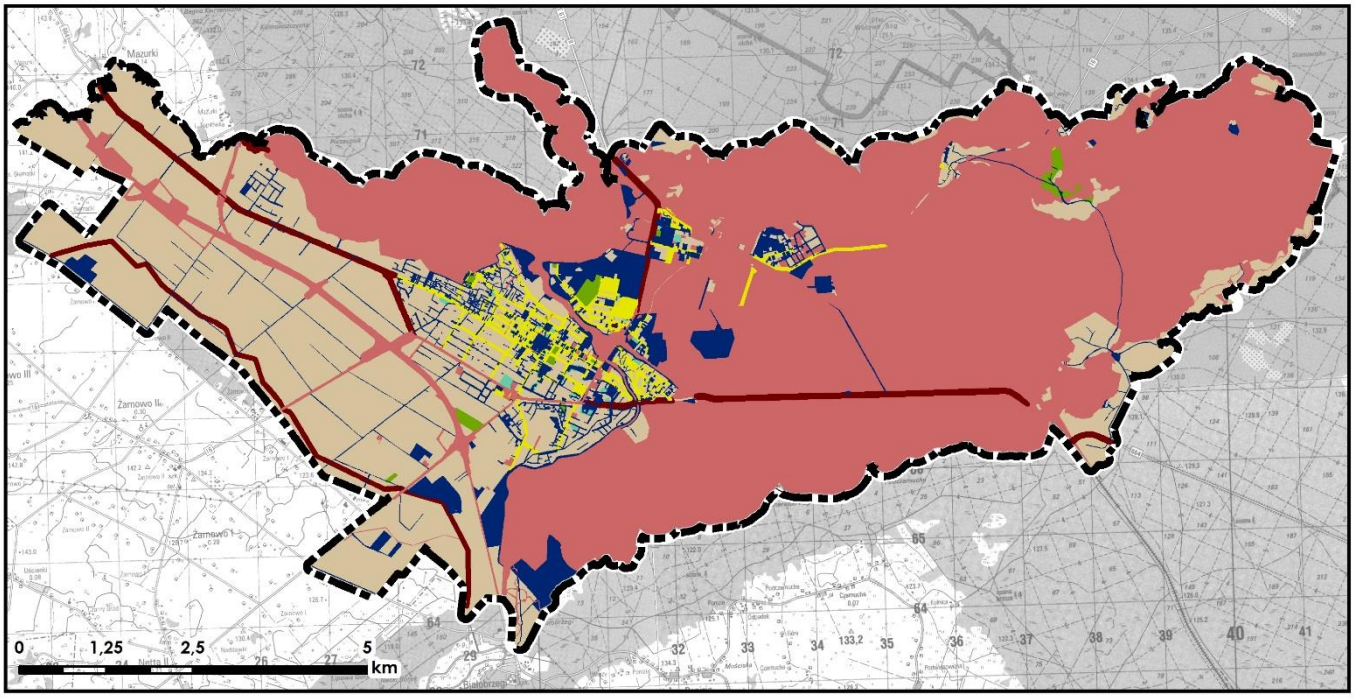

własność gruntów

- grunty Skarbu Państwa
- grunty województwa podlaskiego
- grunty powiatu augustowskiego
- grunty miasta Augustów
- grunty spółdzielni i TBS
- grunty instytucji kościelnych
- grunty podmiotów prywatnych

Nieruchomości gruntowe pozostające w zasobie miasta zlokalizowane są głównie w centrum miasta i na Zarzeczu (w rejonie parku zdrojowego i plaży miejskiej nad Neckiem). Większe działki gruntów miejskich położone są również w Lipowcu, przy zachodnim brzegu jeziora Sajno, a także w zachodniej części miasta, w części użytkowanej rolniczo.

Grunty należące do osób fizycznych to głównie grunty rolnicze położone w zachodniej części miasta oraz nieruchomości związane z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zlokalizowane zarówno w części centralnej miasta, jak i w osiedlach peryferyjnych (Sajenek, Wojciech, Studzieniczna, Lipowiec). Tereny należące do powiatu augustowskiego i województwa podlaskiego stanowią głównie grunty zajęte pod drogi.

Skarb Państwa dysponuje przede wszystkim gruntami zajętymi pod drogi krajowe, wody powierzchniowe (w zarządzie RZGW), lasy (w zarządzie Lasów Państwowych), tereny kolejowe (w zarządzie PKP).

Tab. 16. Zestawienie struktury własności gruntów na terenie Augustowa, źródło: opracowanie na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta w Augustowie

	powierzchnia (ha)	**%**
miasto Augustów	352	4,4%
Skarb Państwa (nie przekazane w zarząd)	96	1,2%
Lasy Państwowe (zarząd)	2 692	33,3%
RZGW (wody powierzchniowe) (zarząd)	1 977	24,4%
województwo podlaskie	36	0,4%
powiat augustowski	61	0,8%
osoby fizyczne	2 704	33,4%
instytucje kościelne	34	0,4%
pozostałe	139	1,7%
RAZEM		100%

XIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Augustów dysponuje dość dużym potencjałem umożliwiającym dalszy rozwój, ale jednocześnie posiada ograniczenia tego rozwoju. W otoczeniu występują zarówno korzystne czynniki zewnętrzne, jak i stanowiące barierę dla dalszego rozwoju.

Ograniczenia wynikające z uwarunkowań przyrodniczych:

Obszary Natura 2000

Część terenów miasta znajduje się na obszarach Natura 2000 „Ostoja Augustowska" i „Puszcza Augustowska", dla których obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Augustowska" posiada plan zadań ochronnych, przyjęty Zarządzeniem Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013 r. Zgodnie z ww. dokumentem część miasta obejmuje strefa wokół siedliska 3140 –twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charatea.* Dla strefy wskazano następujące działania ochronne:

- ochrona siedliska:
  - zakaz używania ciągnionych narzędzi odłowu w strefie litoralu;
  - zakaz wyrównywania gruntu, zasypywania, podsiewania, nawożenia, zaorywania oraz wznoszenia jakichkolwiek konstrukcji (z wyłączeniem drewnianych pomostów i ławek) w strefie szuwaru oraz do 20 m od linii brzegowej jeziora;
  - zakaz zarybiania obcymi gatunkami ryb;
  - zakaz zmiany stosunków wodnych;
- uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, kontrola szczelności zbiorników ściekowych;
- wykluczenie zmian przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych.

Dla pozostałych siedlisk obowiązują działania ochronne wymienione w Planie Zadań Ochronnych.

Rezerwaty przyrody:

Na terenie Augustowa występują dwa rezerwaty przyrody: „Brzozowy Grąd", utworzony rozporządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. (M.P. 1963 Nr 14 poz. 81) oraz „Stara Ruda", utworzony rozporządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 sierpnia 1980 r. (M.P. 1980 Nr 19 poz. 94). Na terenie rezerwatów przyrody obowiązują zasady określone w

ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2015, poz. 1651 ze zm.), w ww. rozporządzeniach oraz planach ochrony.

Na terenie rezerwatów przyrody zabrania się m.in.:

- budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;
- użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkadzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej, rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Obszar Chronionego Krajobrazu:

Na terenie miasta zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" powołany w celu zachowania różnorodności biologicznej siedlisk przyrodniczych kompleksu leśnego Puszczy Augustowskiej. Obszar został utworzony Rozporządzeniem Nr 6/91 Wojewody Suwalskiego z dnia 2 maja 1991 r. w sprawie zasad gospodarki przestrzennej na obszarach chronionego krajobrazu i wokół jezior województwa suwalskiego (Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 17, poz. 167). Obecnie Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie" funkcjonuje w oparciu o przepisy Uchwały Nr XII/89/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie". Zgodnie z ww. dokumentem na terenie obszaru chronionego krajobrazu zabrania się m. in.:

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Ponadto miasto bezpośrednio graniczy z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy", powołanym Rozporządzeniem Nr 17/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy" (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 54, poz. 730 ze zm.), obecnie funkcjonującym w oparciu o przepisy uchwały nr XII/90/15 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Dolina Rospudy".

Użytki ekologiczne:

Na terenie Augustowa zlokalizowanych jest pięć użytków ekologicznych „Stawik studzieniczański", „Ślepe jeziorko, „Leśne oko", „Suchar czarnobrodzki", „Bagno czarnobrodzkie". Zostały one utworzone Rozporządzeniem Nr 68/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 12 grudnia 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 264, poz. 3045). Na terenie użytków ekologicznych obowiązują zasady określone ww. rozporządzeniem.

Na terenie użytków ekologicznych obowiązują m.in. następujące zakazy:

- niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy, oraz obszarów wodno – błotnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- umieszczania tablic reklamowych.

Ochrona gruntów leśnych:

Znaczną powierzchnię miasta stanowią grunty leśne, które wchodzą w skład Puszczy Augustowskiej (Lasy Państwowe), bądź pozostają własnością osób fizycznych. Każdorazowa zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne wymaga uzyskania zgody odpowiednio ministra właściwego ds. środowiska lub marszałka województwa, zgodnie z dyspozycją Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i

leśnych (t. j. Dz. U. z 2015, poz. 909 ze zm.). Zmiany przeznaczenia dokonać można jedynie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ograniczenia wynikające z ochrony sanitarnej:

Na terenie miasta występują cmentarze, planuje się również budowę nowej nekropolii. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315) „odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Ponadto odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.

Ograniczenia wynikające ze stref uzdrowiskowych:

Augustów posiada statut uzdrowiska ustanowiony Uchwałą Nr XVII/136/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dn. 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Augustów. Obszar miasta w obrębie jednostki pomocniczej Osiedle Uzdrowisko podzielony jest na strefy ochrony uzdrowiskowej „A", „B" i „C", dla których obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U z 2016, poz. 879), oraz z powyższym statutem.

Ograniczenia wynikające z zagrożenia powodzią:

~~W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie. Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05), wyznaczając obszary szczególnego zagrożenia powodzią, dla których obowiązują zasady określone w Prawie wodnym (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz. 469 ze zm.).~~

W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie i związane z rzeką Nettą. W Studium wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na podstawie przepisów prawa wodnego. Ww. obszary zlokalizowane są przede wszystkim przy Netcie na wysokości Jeziora Necko oraz poniżej jeziora Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

Ograniczenia wynikające z ochrony dziedzictwa kulturowego:

Na obszarze miasta znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, figurujące na liście wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, stanowiska archeologiczne, a także pomnik historii, które

podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2014 r. poz. 1446 ze zm.). Wszelkie prace dotyczące obiektów objętych ochroną zgodnie z powyższą ustawą należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ograniczenia wynikające z uwarunkowań transportowych i infrastruktury technicznej:

- Ze względu na przebieg przez teren miasta linii elektroenergetycznych 110 kV występuje ograniczenie w użytkowaniu terenów znajdujących się w pasie technologicznym od tej linii o szerokości po 20 m od osi linii w obie strony dla jednotorowych linii, natomiast dla projektowanej linii dwutorowej 110 kV szerokość wymaganego pasa ograniczonego użytkowania wynosi 45 m.
- Przebieg istniejących i projektowanych dróg w klasach technicznych S, GP, G, Z powoduje ograniczenia w zagospodarowaniu terenów położonych w rejonie tych dróg z uwagi na ich oddziaływania. Ograniczenia wynikają również z Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. 2016 r. poz. 124) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.
- Przez teren miasta przebiega linia kolejowa, zgodnie z ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. 2015 r. poz. 1297 ze zm.) budowle i budynki mogą być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.
- Na obszarze miasta funkcjonuje teren zamknięty, zlokalizowany na działkach ew. nr 862/27, 862/33, 862/35 obr. 4 i działce ew. nr 862 obr. 5. Są to tereny kolejowe w ciągu linii E75 Warszawa – Białystok – Sokółka – Augustów – Suwałki i linii nr 40 Sokółka – Augustów – Suwałki.

XIV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Augustowa nie występują obszary zagrożeń geologicznych.

XV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

Na terenie Augustowa występuje udokumentowane złoże torfu leczniczego „Silikaty" wraz z wyznaczonym terenem i obszarem górniczym. Dokumentacja geologiczna zasobów bilansowych w kat. B wynoszących 5040 m^3 kopaliny o cechach torfu leczniczego została zatwierdzona decyzją Starosty Augustowskiego z dn. 2 czerwca 2015 r. Złoże „Silikaty" o miąższości 0,8 – 1,2 m zajmuje powierzchnię 0,49 ha. Właściwości lecznicze surowca ze złoża „Silikaty" potwierdzone zostały świadectwem Nr HU-1/BL-1/2015 wydanym przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Zakład Tworzyw Uzdrowiskowych w Poznaniu. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymagane jest uwzględnienie obszarów występowania złóż oraz obecnych i przyszłych potrzeb ich eksploatacji. Zgodnie z przepisami prawa złoża kopalin podlegają ochronie, a eksploatację złóż prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku.

Na terenie Augustowa nie wydzielono głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP). Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęć wód podziemnych w rejonie Augustowa pochodzą głównie z czwartorzędowego piętra wodonośnego (wyjątek stanowi teren okolicy jeziora Necko). Są to wody typu wodorowęglanowo – wapniowo – magnezowego.

Na terenie miasta nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

XVI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Podstawowy układ drogowy Augustowa stanowią drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe.

Schemat ~~32.~~ *36.* Układ drogowy miasta w podziale na kategorie dróg (z pominięciem dróg gminnych), źródło: opracowanie własne

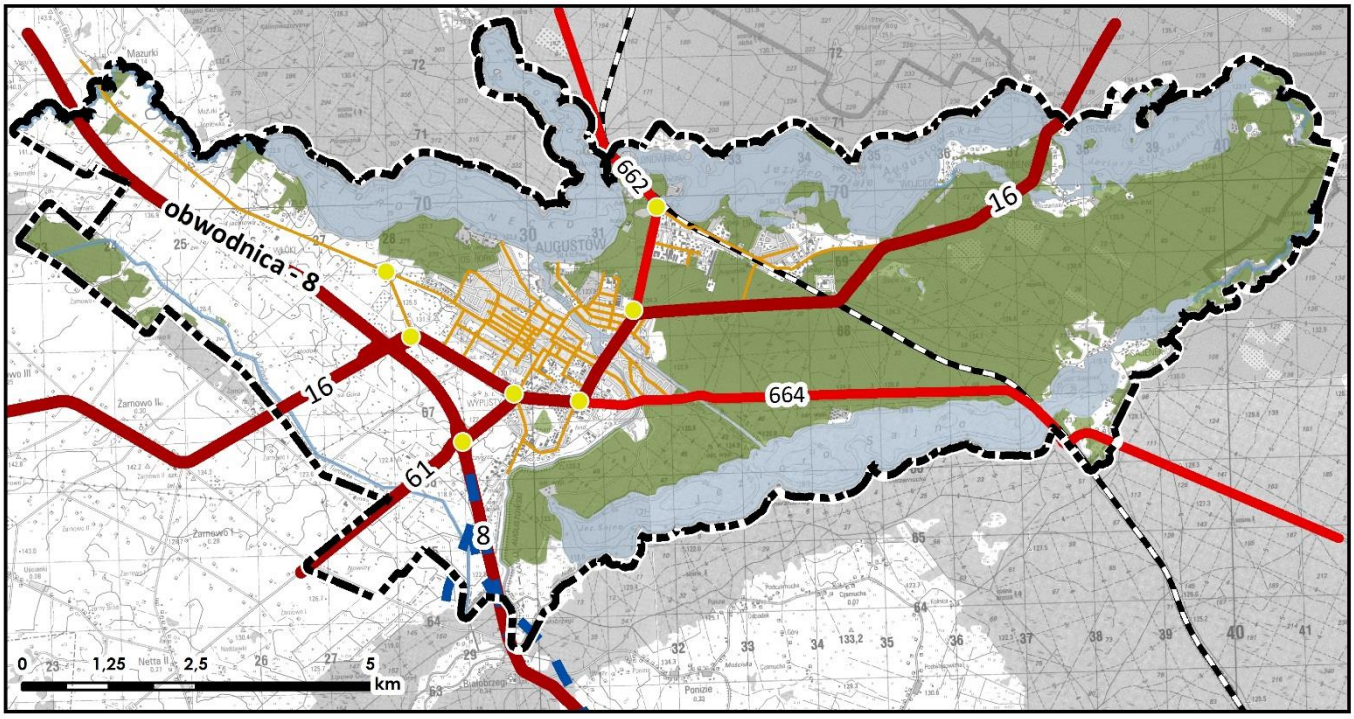

Należą do niego:

- w klasie dróg głównych ruchu przyspieszonego (GP):

– droga krajowa nr 8 – obwodnica miasta, ul. Białostocka,
– droga krajowa nr 16 – ul. Mazurska, obwodnica miasta, ul. Wojska Polskiego, ul. Chreptowicza, ul. Brzostowskiego, ul. 29 listopada, ul. Szosa do Sejn,
– droga krajowa nr 61 – ul. Wojska Polskiego,
– droga wojewódzka nr 662 – Aleja Wyszyńskiego.

- w klasie dróg głównych (G):

– droga wojewódzka nr 664 – ul. Obrońców Westerplatte.

- w klasie dróg zbiorczych (Z):

– droga powiatowa nr 664[9] do węzła „Borki" – ul. Rajgrodzka, ul. Raczkowska,
– droga powiatowa nr 2503B – ul. Mostowa,
– droga powiatowa nr 2524B – ul. 3-go Maja,
– droga powiatowa nr 2534B – ul. Partyzantów,
– droga powiatowa nr 2540B – ul. Rajgrodzka,
– droga powiatowa nr 2545B – ul. Słowackiego,
– droga powiatowa nr 2555B – ul. Turystyczna,
– droga powiatowa nr 2557B – ul. Waryńskiego,
– droga powiatowa nr 2561B – ul. Wojska Polskiego,
– droga powiatowa nr 2563B – ul. Wypusty,
– droga powiatowa nr 2566B – ul. Zygmuntowska.

Poniższe zestawienie przedstawia wykaz dróg publicznych krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych zlokalizowanych na terenie Augustowa.

Tab. 17. Wykaz dróg zlokalizowanych na terenie miasta Augustowa

Lp	Nr ulicy	Nazwa ulicy	Klasa ulicy	Kategoria ulicy
1.	8, 16	obwodnica miasta	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
2.	8	Białostocka	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
3.	16	Mazurska	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
4.	16	Szosa do Sejn	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
5.	16	Wojska Polskiego	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
6.	16	Chreptowicza	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
7.	16	Brzostowskiego	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
8.	16	29 Listopada	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
9.	61	Wojska Polskiego	główna ruchu przyspieszonego	krajowa
10.	662	Aleja Wyszyńskiego	główna ruchu przyspieszonego	wojewódzka
11.	664	Obrońców Westerplatte	główna	wojewódzka
12.	664[9]	Rajgrodzka	zbiorcza	powiatowa
13.	664[9]	Raczkowska	zbiorcza	powiatowa
14.	2503B	Mostowa	zbiorcza	powiatowa
15.	2524B	3-go Maja	zbiorcza	powiatowa
16.	2534B	Partyzantów	zbiorcza	powiatowa
17.	2540B	Rajgrodzka	zbiorcza	powiatowa
18.	2545B	Słowackiego	zbiorcza	powiatowa
19.	2555B	Turystyczna	zbiorcza	powiatowa
20.	2557B	Waryńskiego	zbiorcza	powiatowa
21.	2561B	Wojska Polskiego	zbiorcza	powiatowa
22.	2563B	Wypusty	zbiorcza	powiatowa
23.	2566B	Zygmuntowska	zbiorcza	powiatowa
24.	2506B	Elektryczna	lokalna	powiatowa
25.	2508B	Głowackiego	lokalna	powiatowa
26.	2510B	Hoża	lokalna	powiatowa
27.	2512B	Kasztanowa	lokalna	powiatowa
28.	2513B	Konopnickiej	lokalna	powiatowa
29.	2514B	Kopernika	lokalna	powiatowa

[9] na mocy uchwały Nr XXIX/266/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 24 października 2016 r. odcinek drogi wojewódzkiej nr 664 został pozbawiony kategorii drogi wojewódzkiej i zaliczony do kategorii drogi powiatowej; nie została jeszcze podjęta uchwała Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie nadania nowego numeru dla przedmiotowej drogi

30.	2515B	Kościelna	lokalna	powiatowa
31.	2516B	Kościuszki	lokalna	powiatowa
32.	2519B	Kwaśna	lokalna	powiatowa
33.	2520B	Letniskowa	lokalna	powiatowa
34.	2521B	Licealna	lokalna	powiatowa
35.	2522B	Limanowskiego	lokalna	powiatowa
36.	2523B	Łazienna	lokalna	powiatowa
37.	2526B	Armii Krajowej	lokalna	powiatowa
38.	2527B	Mickiewicza	lokalna	powiatowa
39.	2528B	Młodości	lokalna	powiatowa
40.	2531B	Nadrzeczna	lokalna	powiatowa
41.	2532B	Nowomiejska	lokalna	powiatowa
42.	2536B	Polna	lokalna	powiatowa
43.	2537B	Portowa	lokalna	powiatowa
44.	2539B	Przemysłowa	lokalna	powiatowa
45.	2544B	Sienkiewicza	lokalna	powiatowa
46.	2546B	Sosnowa	lokalna	powiatowa
47.	2548B	Aleja Jana Pawła	lokalna	powiatowa
48.	2549B	Szkolna	lokalna	powiatowa
49.	2550B	Szpitalna	lokalna	powiatowa
50.	2551B	Ks. Ściegiennego	lokalna	powiatowa
51.	2553B	Ks. Skorupki	lokalna	powiatowa
52.	2554B	Tartaczna	lokalna	powiatowa
53.	2556B	Tytoniowa	lokalna	powiatowa
54.	2558B	Wiejska	lokalna	powiatowa
55.	2559B	Wierzbna	lokalna	powiatowa
56.	2562B	Wybickiego	lokalna	powiatowa
57.	2564B	Zarzecze	lokalna	powiatowa
58.	2565B	Młyńska	lokalna	powiatowa
59.	2567B	Żurawia	lokalna	powiatowa
60.	102421B	Arnikowa	lokalna	gminna
61.	102445B	Kilińskiego	lokalna	gminna
62.	102447B	Komunalna	lokalna	gminna
63.	102455B	Leśna	lokalna	gminna
64.	102463B	Mickiewicza	lokalna	gminna
65.	102465B	Norwida	lokalna	gminna
66.	102467B	Osiedlowa	lokalna	gminna
67.	102476B	I Pułku Ułanów Krechowieckich	lokalna	gminna
68.	102493B	Studzieniczna	lokalna	gminna
69.	102494B	Majora Henryka Sucharskiego	lokalna	gminna
70.	102509B	Żabia	lokalna	gminna
71.	102510B	Żeglarska	lokalna	gminna
72.	102513B	Rynek Zygmunta Augusta	lokalna	gminna
73.	102514B	Droga łącząca drogę krajową nr 16 (Augustów – Sejny) z drogą wojewódzką nr 664 (Augustów-Lipsk)	lokalna	gminna
74.	102515B	Bystra	lokalna	gminna
75.	102516B	Grzybowa	lokalna	gminna
76.	102517B	Kozi Rynek	lokalna	gminna
77.	102518B	Jaćwieska	lokalna	gminna
78.	102519B	Myśliwska	lokalna	gminna
79.	102520B	Proletariacka	lokalna	gminna
80.	102521B	Saperów	lokalna	gminna

81.	102522B	Śluzowa	lokalna	gminna
82.	102523B	Wiklinowa	lokalna	gminna
83.	102524B	Gajowa	lokalna	gminna
84.	102525B	Dąbrowskiego	lokalna	gminna
85.	102526B	Malinowa	lokalna	gminna
86.	102527B	Nad Nettą	lokalna	gminna
87.	102528B	E. Plater	lokalna	gminna
88.	102529B	Staszica	lokalna	gminna
89.	102530B	Ramotowskiego	lokalna	gminna
90.	102531B	Rybacka	lokalna	gminna
91.	102532B	Ogrodowa	lokalna	gminna
92.	102421B	Agrestowa	dojazdowa	gminna
93.	102423B	Bluszczowa	dojazdowa	gminna
94.	102424B	Bobrowa	dojazdowa	gminna
95.	102425B	Bociania	dojazdowa	gminna
96.	102426B	Borki	dojazdowa	gminna
97.	102430B	Piotra Chwalczewskiego	dojazdowa	gminna
98.	102427B	Cicha	dojazdowa	gminna
99.	102428B	Cienista	dojazdowa	gminna
100.	102441B	Czereśniowa	dojazdowa	gminna
101.	102431B	Marii Dąbrowskiej	dojazdowa	gminna
102.	102432B	Filtrowa	dojazdowa	gminna
103.	102433B	Flisaków	dojazdowa	gminna
104.	102434B	Garncarska	dojazdowa	gminna
105.	102435B	Gęsia	dojazdowa	gminna
106.	102436B	Glinki	dojazdowa	gminna
107.	102437B	Goryczkowa	dojazdowa	gminna
108.	102438B	Grzybieniowa	dojazdowa	gminna
109.	102429B	Jagodowa	dojazdowa	gminna
110.	102439B	Jabłoniowa	dojazdowa	gminna
111.	102440B	Jarzębinowa	dojazdowa	gminna
112.	102442B	Jasna	dojazdowa	gminna
113.	102443B	Jeziorna	dojazdowa	gminna
114.	102444B	Kalinowa	dojazdowa	gminna
115.	102446B	Klubowa	dojazdowa	gminna
116.	102448B	Stanisława Konarskiego	dojazdowa	gminna
117.	102449B	Konwaliowa	dojazdowa	gminna
118.	102450B	Korczakowskiego	dojazdowa	gminna
119.	102451B	Krecia	dojazdowa	gminna
120.	102452B	Kręta	dojazdowa	gminna
121.	102453B	Krótka	dojazdowa	gminna
122.	102454B	Jana Lelewela	dojazdowa	gminna
123.	102456B	Liliowa	dojazdowa	gminna
124.	102457B	Lipowa	dojazdowa	gminna
125.	102458B	Ludowa	dojazdowa	gminna
126.	102459B	Łabędzia	dojazdowa	gminna
127.	102460B	Łanowa	dojazdowa	gminna
128.	102461B	Łąkowa	dojazdowa	gminna
129.	102462B	Masztowa	dojazdowa	gminna
130.	102464B	Miłkowa	dojazdowa	gminna
131.	102466B	Elizy Orzeszkowej	dojazdowa	gminna
132.	102473B	Osiedle Polanica	dojazdowa	gminna
133.	102468B	Pamięci Narodowej	dojazdowa	gminna
134.	102469B	Pełnikowa	dojazdowa	gminna

135.	102470B	Pensjonatowa	dojazdowa	gminna
136.	102471B	Perstuńska	dojazdowa	gminna
137.	102472B	Piwna	dojazdowa	gminna
138.	102474B	Porzeczkowa	dojazdowa	gminna
139.	102475B	Prądzyńskiego	dojazdowa	gminna
140.	102477B	Władysława Raginisa	dojazdowa	gminna
141.	102478B	Retmańska	dojazdowa	gminna
142.	102479B	Robotnicza	dojazdowa	gminna
143.	102480B	Rosiczkowa	dojazdowa	gminna
144.	102481B	Rysia	dojazdowa	gminna
145.	102482B	Sadowa	dojazdowa	gminna
146.	102483B	Sarnia	dojazdowa	gminna
147.	102484B	Sasankowa	dojazdowa	gminna
148.	102485B	Skrajna	dojazdowa	gminna
149.	102486B	Słodowa	dojazdowa	gminna
150.	102487B	Słoneczna	dojazdowa	gminna
151.	102488B	Spacerowa	dojazdowa	gminna
152.	102489B	Sportowa	dojazdowa	gminna
153.	102490B	Stawy	dojazdowa	gminna
154.	102491B	Storczykowa	dojazdowa	gminna
155.	102492B	Straży Leśnej	dojazdowa	gminna
156.	102495B	Ślepsk	dojazdowa	gminna
157.	102496B	Śliwkowa	dojazdowa	gminna
158.	102497B	Ukośna	dojazdowa	gminna
159.	102498B	Widłakowa	dojazdowa	gminna
160.	102499B	Wilcza	dojazdowa	gminna
161.	102500B	Wioślarska	dojazdowa	gminna
162.	102501B	Wiśniowa	dojazdowa	gminna
163.	102502B	Wrzosowa	dojazdowa	gminna
164.	102503B	Wspólna	dojazdowa	gminna
165.	102504B	Zacisze	dojazdowa	gminna
166.	102505B	Zakątek	dojazdowa	gminna
167.	102506B	Zawilcowa	dojazdowa	gminna
168.	102507B	Zdrojowa	dojazdowa	gminna
169.	102508B	Zielona	dojazdowa	gminna
170.	102511B	Żytnia	dojazdowa	gminna
171.	102512B	Żywiczna	dojazdowa	gminna

Powiązania zewnętrzne zapewniają:

- droga krajowa nr 8 o przebiegu od południowej granicy państwa (przejście graniczne w miejscowości Kudowa-Zdrój) do północnej granicy państwa (przejście graniczne w miejscowości Budzisko), tworzy powiązanie komunikacyjne Augustowa z centralną oraz południową częścią Polski. Droga ta stanowi międzynarodowy odcinek trasy E67;

- droga krajowa nr 16 o przebiegu od Grudziądza do granicy z Litwą, tworzy powiązanie komunikacyjne Augustowa z północnym obszarem Polski i z przejściem granicznym w Ogrodnikach;

- droga krajowa nr 61 łączy Augustów z Warszawą, trasa ta jest równoległa do drogi krajowej nr 8;

- droga wojewódzka nr 664 biegnąca przez Augustów w ciągu ul. Obrońców Westerplatte, przez Lipsk i dalej do planowanego przejścia granicznego polsko – białoruskiego w Lipszczanach;
- droga wojewódzka nr 662 biegnąca z Augustowa do Suwałk po dawnej trasie drogi krajowej nr 8.

Najbardziej obciążone ruchem są trasy przelotowe prowadzące z kierunku północnego i południowego przez centrum miasta. Przepustowość dróg krajowych w granicach Augustowa została zwiększona w wyniku realizacji obwodnicy miasta. Pozwoliło to na segregację ruchu lokalnego i tranzytowego.

Powiązania wewnętrzne tworzą drogi powiatowe biegnące w ciągu ulicy Zygmuntowskiej, ulicy Rajgrodzkiej i Raczkowskiej, ul. Wojska Polskiego, Mostowa, Partyzantów do drogi krajowej nr 16 oraz ulica Turystyczna i 3 Maja. Powiązania o charakterze wewnętrznym tworzą też ulice Arnikowa, Słowackiego i Wypusty, zlokalizowane w południowej części miasta, łączące drogę krajową nr 16 z drogą wojewódzką nr 664.

Schemat ~~33.~~ *37.* Powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne, źródło: opracowanie własne

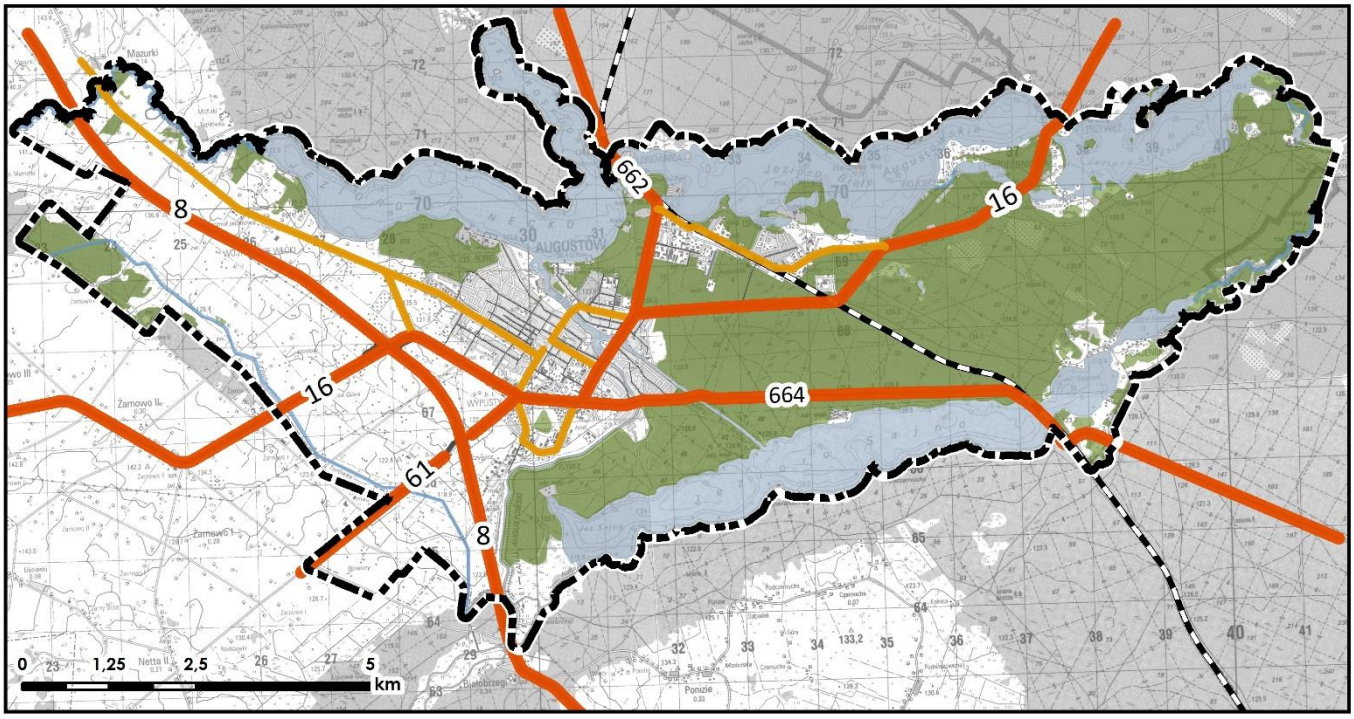

Natężenie ruchu

W 2015 r. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła całoroczny cykl pomiarowy obejmujący 11 dni pomiarowych na drogach krajowych. Pomiary natężenia ruchu odbywały się w godzinach dziennych 6-22 oraz w nocy w godzinach 22-6. W trakcie trwania pomiarów rejestrowano wszystkie pojazdy silnikowe oraz rowery. W Augustowie największe wartości natężenia ruchu zaobserwowano na drodze krajowej nr 16 (14 226 poj. silnikowe/dobę). Bardzo duże natężenia występują na drodze nr 8 i 61 (odpowiednio 9 884 poj. silnikowych/dobę oraz 9 424).

Poniższa tabela przedstawia szczegółowy opis natężenia ruchu na drogach krajowych.

Tab. 18. Natężenie ruchu na drogach krajowych, źródło: http://www.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015

Numer punktu pomiar.	Numer drogi	Opis odcinka				Pojazdy silniko-we ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych							Rowery
		Pikietaż		Długość (km)	Nazwa		Motocykle	Sam.osob. mikrobusy	Lekkie sam. Ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze	
		Pocz.	Końc.							Bez przycz.	Z przycz.			
50203	8	697,3 0,0	730,2 0,5	33,4	SUCHOWOLA - WĘZEŁ AUGUSTÓW	9884	51	5746	595	363	3042	80	7	45
50217	8	0,5	2,2	1,7	WĘZEŁ AUGUSTÓW – WĘZEŁ BORKI	7418	19	1743	266	260	5119	11	0	0
50218	8	2,2	12,9	10,7	WĘZEŁ BORKI – WĘZEŁ JANÓWKA	7931	20	1900	257	389	5352	13	0	0
51004	16	296,3	336,4	40,1	EŁK – AUGUSTÓW /WĘZEŁ BORKI/	4135	47	3280	396	127	230	50	5	16
50212	16	336,4	338,4	2,0	AUGUSTÓW /WĘZEŁ BORKI/ - RONDO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”	4772	57	4025	335	153	139	45	18	59
50202	16	0,1	1,1	1,0	WĘZEŁ AUGUSTÓW – RONDO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”	12426	83	10392	1084	281	409	166	11	110
50201	16	1,1	2,0	0,9	RONDO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” – SKRZYŻ. Z DW 664	11818	66	9852	1056	285	408	137	14	127
50220	16	2,0	3,5	1,5	SKRZYŻ. Z DW 664 – SKRZYŻ Z AL. WYSZYŃSKIEGO	14226	113	12155	1105	257	398	187	11	610
50607	16	338,4	375,1	36,6	AUGUSTÓW - POMORZE	4128	28	3525	344	62	124	43	2	33
50207	61	236,1 0,0 248,2 0,0	237,2 11,8 256,7 0,1	21,4	RAJGRÓD – WĘZEŁ AUGUSTÓW	9424	48	5529	860	329	2578	76	4	35

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w 2015 r. przeprowadziła również całoroczny cykl pomiarowy obejmujący 6 dni pomiarowych na drogach wojewódzkich. Pomiar dzienny wynosił 8 lub 16 godzin natomiast pomiar nocny 8 godzin. Rejestrowane były pojazdy silnikowe oraz rowery. W przypadku drogi wojewódzkiej nr 664 największe natężenie ruchu samochodowego na terenie miasta zanotowano przy ul. Rajgrodzkiej[10] (3 789 poj. silnikowe/dobę), natomiast w pozostałych dwóch punktach pomiarowych zlokalizowanych poza granicami miasta natężenie ruchu było znacznie niższe (1766 poj. silnikowe/dobę oraz 1387 poj. silnikowe/dobę). Poniższa tabela przedstawia natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 664.

[10] na mocy uchwały Nr XXIX/266/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 24 października 2016 r. odcinek drogi wojewódzkiej nr 664 został pozbawiony kategorii drogi wojewódzkiej i zaliczony do kategorii drogi powiatowej;

Tab. 19. Natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 664, źródło: http://www.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015

Numer punktu pomiar.	Numer drogi	Opis odcinka				Pojazdy silnikowe ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
		Pikietaż		Długość (km)	Nazwa		Motocykle	Sam.osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
		Pocz.	Końc.							Bez przycz.	Z przycz.		
20025	664	0,0	14,7	14,7	RACZKI - AUGUSTÓW	1766	23	1490	95	60	69	18	11
20026	664	14,7	28,5	13,8	AUGUSTÓW /PRZEJŚCIE/	3789	49	3463	140	53	15	61	8
20027	664	28,5	51,1	22,6	AUGUSTÓW - LIPSK	1387	19	1239	65	32	17	14	1

Komunikacja zbiorowa

Transport zbiorowy oparty jest na sieci komunikacji autobusowej. Za komunikację autobusową odpowiedzialny jest Zakład Komunikacji Miejskiej. Na terenie miasta funkcjonuje 6 linii autobusowych o łącznej długości 54 km.

Na terenie miasta usługi przewozowe świadczy również PKS w Suwałkach S.A placówka terenowa w Augustowie oraz przewoźnicy prywatni. Przedsiębiorstwa komunikacyjne obsługują przede wszystkim linie podmiejskie, łączące Augustów z okolicznymi miejscowościami.

System parkowania

W Augustowie zlokalizowanych jest kilka parkingów publicznych: dwa parkingi przy jez. Necko, parking przy cmentarzu na Zarzeczu, przy ul. Portowej, ul. Nadrzecznej, Al. Jana Pawła II, a także w Studzienicznej. Miejsca parkingowe i postojowe ogólnodostępne występują na terenie miasta nielicznie, zlokalizowane są głównie przy budynkach użyteczności publicznej i w pasach drogowych. Przy osiedlach zabudowy wielorodzinnej i usługach zlokalizowane są miejsca postojowe i parkingowe związane z obsługą tych osiedli i usług.

Kolej

Przez Augustów przebiega linia kolejowa nr 40 łącząca Sokółkę i Suwałki. Na terenie Augustowa zlokalizowana jest stacja kolejowa oraz przystanek Augustów – Port. Przystanek położony przy al. Kard. Stefana Wyszyńskiego, przeznaczony jest tylko dla obsługi pociągów regionalnych (szynobusy). Natomiast stacja Augustów, zlokalizowana przy ul. Kolejowej, obsługuje ruch pociągów regionalnych i dalekobieżnych. Bezpośrednie połączenia kolejowe z Augustowa odbywają się w kierunku Białegostoku, Warszawy oraz Suwałk.

Z Augustowa można też dojechać koleją do miejscowości Sestokai (Szostaków) na Litwie, jest to połączenie bezpośrednie.

Na głównej trasie kolejowej zlokalizowane są 4 przejazdy kolejowe w poziomie, przez które odbywa się ruch samochodowy.

Trasy i szlaki rowerowe

Jednym z elementów systemu komunikacji są trasy rowerowe. W 1998 r. opracowano „Koncepcję sieci tras rowerowych". Ze względu na coraz większą popularność środka komunikacji, jakim jest rower, Augustów realizuje inwestycje z zakresu budowy tras rowerowych.

Schemat ~~*34.*~~ *38.* Trasy i szlaki rowerowe w centralnej części Augustowa, źródło: opracowanie własne

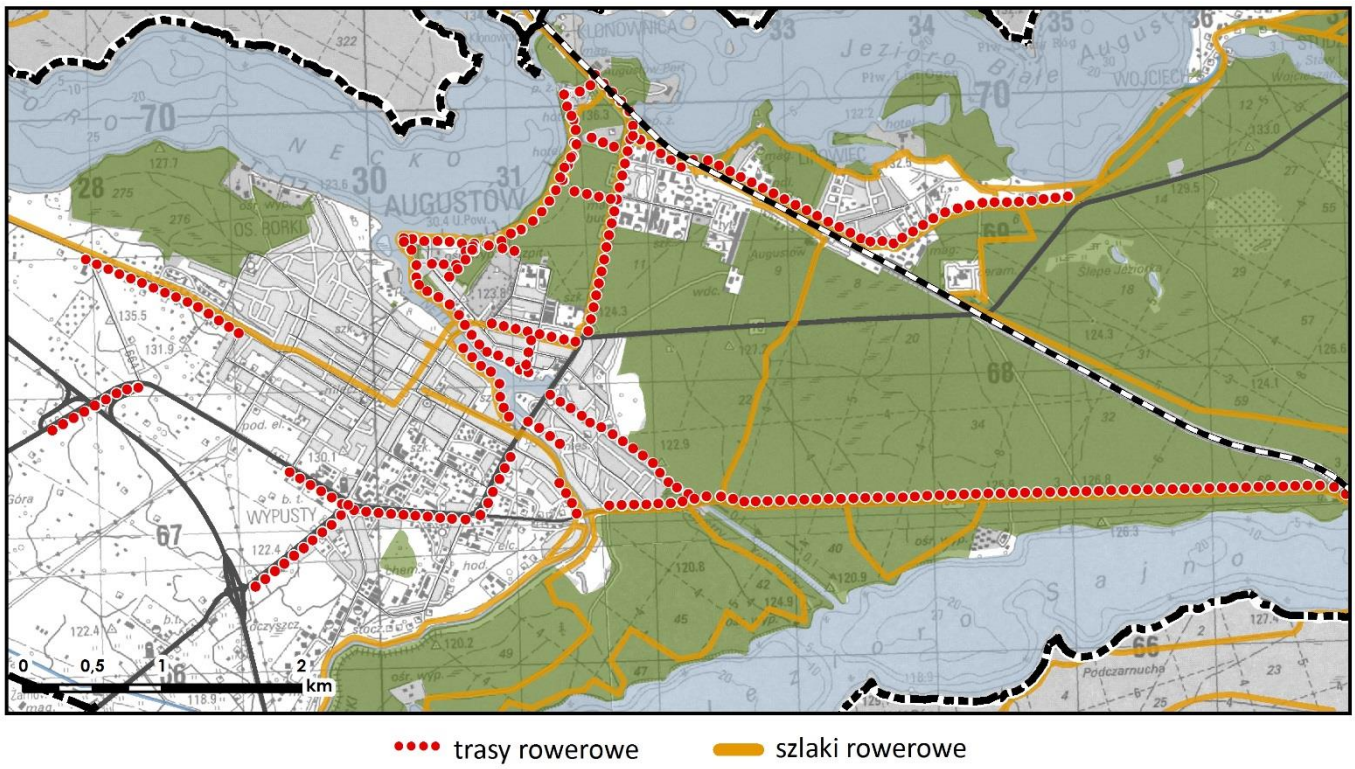

Wykaz tras rowerowych na terenie miasta:

- ul. Konopnickiej od ul. Partyzantów do rzeki Netta,
- ul. Partyzantów,
- ul. Wojska Polskiego, ul. Chreptowicza, ul. Brzostowskiego,
- ul. Rajgrodzka,
- al. Kardynała Wyszyńskiego,
- ul. Zdrojowa,
- na bulwarach wzdłuż rzeki Netty,
- na bulwarach wzdłuż jeziora Necko,
- na bulwarach wzdłuż Kanału Augustowskiego,
- w lesie miejskim – droga łącząca Zarzecze z ul. Szpitalną,
- ul. Mazurska (odc. Wojska Polskiego – Kwaśna)
- nad Kanałem Bystrym (częściowo w budowie).

Przez teren Augustowa przebiega 8 szlaków rowerowych, które mają swoją kontynuację poza granicami miasta:

- niebieski: „Wokół Jeziora Białego i Studzieniczego" o długości 22,7 km: trasa Augustów – Przewięź – Swoboda – Studzieniczna – Augustów;
- żółty: „Wokół Jeziora Sajno" o długości 21,4 km: trasa Augustów – Sajenek – Rezerwat „Stara Ruda" – Jezioro Sajno – Białobrzegi – Augustów;
- zielony: „Doliny Rospudy" o długości 49,2 km: trasa Augustów – Uroczysko Św. Miejsce – Dowspuda – Augustów;
- zielony: „Na Kozi Rynek" o długości 25,4 km: trasa Sajenek – Balinka – Sajenek;
- czarny: „Na Powstańce" o długości 18,9km: trasa Przewięź – Uroczysko Powstańce - Strękowizna – Przewięź;
- międzynarodowy szlak rowerowy Euro Velo R11 o długości 5984 km: trasa (w obrębie miasta) Biebrzański Park Narodowy, Tajenko, Sosnowo, Kopiec, Augustów, Serwy, Kopanica – Danowskie – Monkinie – jezioro Wigry;
- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo o długości ponad 2000 km: trasa Elbląg – Olsztyn – Suwałki – Łomża – Białystok – Chełm – Lublin – Zamość – Przemysł – Rzeszów – Sandomierz – Kielce;
- szlak Orła Białego – o długości ok. 80 km – szlak turystyczny rowerowy z możliwością pieszego wędrowania, przebiegający przez południową część Puszczy Augustowskiej.

Augustów położony jest na trasie Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo. Szlak powstał w ramach projektu „Trasy Rowerowe w Polsce Wschodniej". Na system dróg rowerowych składa się pięć projektów regionalnych, które tworzą spójną trasę rowerową biegnąca przez pięć województw: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Szlak przebiega przez atrakcyjne przyrodniczo i kulturowo obszary. Uwzględniono istniejące trasy rowerowe, wykorzystanie dróg o niewielkim natężeniu ruchu, wybudowano zupełnie nowe trasy oraz utworzono sieci miejsc postojowych. Cały szlak jest odpowiednio oznakowany. W województwie podlaskim przebiega najdłuższa część tras, o łącznej długości ok. 590 km.

Szlak Orła Białego powstał z inicjatywy Nadleśnictwa Augustów, we współpracy z miejscowymi placówkami kulturalnymi i organizacjami społecznymi. Łączy funkcje rekreacyjno-sportowe z utrwalaniem tradycji patriotycznych i promowaniem walorów przyrodniczych południowej części Puszczy Augustowskiej.

Szlaki piesze

Na terenie miasta wyznaczonych jest 6 szlaków pieszych, które można również pokonać rowerem. Szlaki te mają swoją kontynuację poza granicami Augustowa i wytyczone są w najbardziej atrakcyjnych lokalizacjach. Należą do nich szlaki:

- „Do Raczek", szlak niebieski o długości 24 km: Augustów hotel Hetman – Szczebra – Dowspuda – Raczki,
- „Do Bargłowa Kościelnego", szlak żółty o długości 16 km: Augustów Stara Poczta, Kanał Augustowski, Białobrzegi, Netta, Bargłów Kościelny,

- „Do Danowskich", szlak żółty zaczynający się w Augustowie (hotel Hetman), dalej jezioro Długie, Strękowizna, Danowskie,
- „Do Mikaszówki", szlak zielony o długości 39 km: Augustów hotel Hetman, Os. Lipowiec, Os. Wojciecha, jezioro Studzieniczne, kanał Augustowski, Mikaszówka,
- „do Huty", szlak o długości 22 km: Augustów Stara Poczta, Kanał Augustowski, Białobrzegi, Gabowe Grądy, jezioro Kolno, Huta,
- Szlak Papieski „Tajemnice Światła", szlak o długości 170 km przygotowany przez diecezję ełcką, przypominający miejsca związane z papieżem Janem Pawłem II: Ełk, Rajgród, Augustów, Studzieniczna, Mikaszówka, Sejny, Wigry.

Pozostałe szlaki

Istotnymi szlakami komunikacyjnymi są ponadto drogi wodne. Kanał Augustowski od połączenia z rzeką Biebrza do granicy państwa, wraz z jeziorami znajdującymi się na trasie kanału, stanowi śródlądową drogę wodną klasy Ia (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 maja 2002 r. ws. klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych (Dz. U. Nr 77 poz. 695). Trasą drogi wodnej kanału prowadzone są rejsy Żeglugi Augustowskiej, wytyczono również szlak kajakowy.

Na terenie Puszczy Augustowskiej, wytyczony jest ponadto szlak narciarski oraz szlak konny.

Schemat ~~35.~~ *39.* Szlaki turystyczne przebiegające przez Augustów i okolice, źródło: opracowanie własne

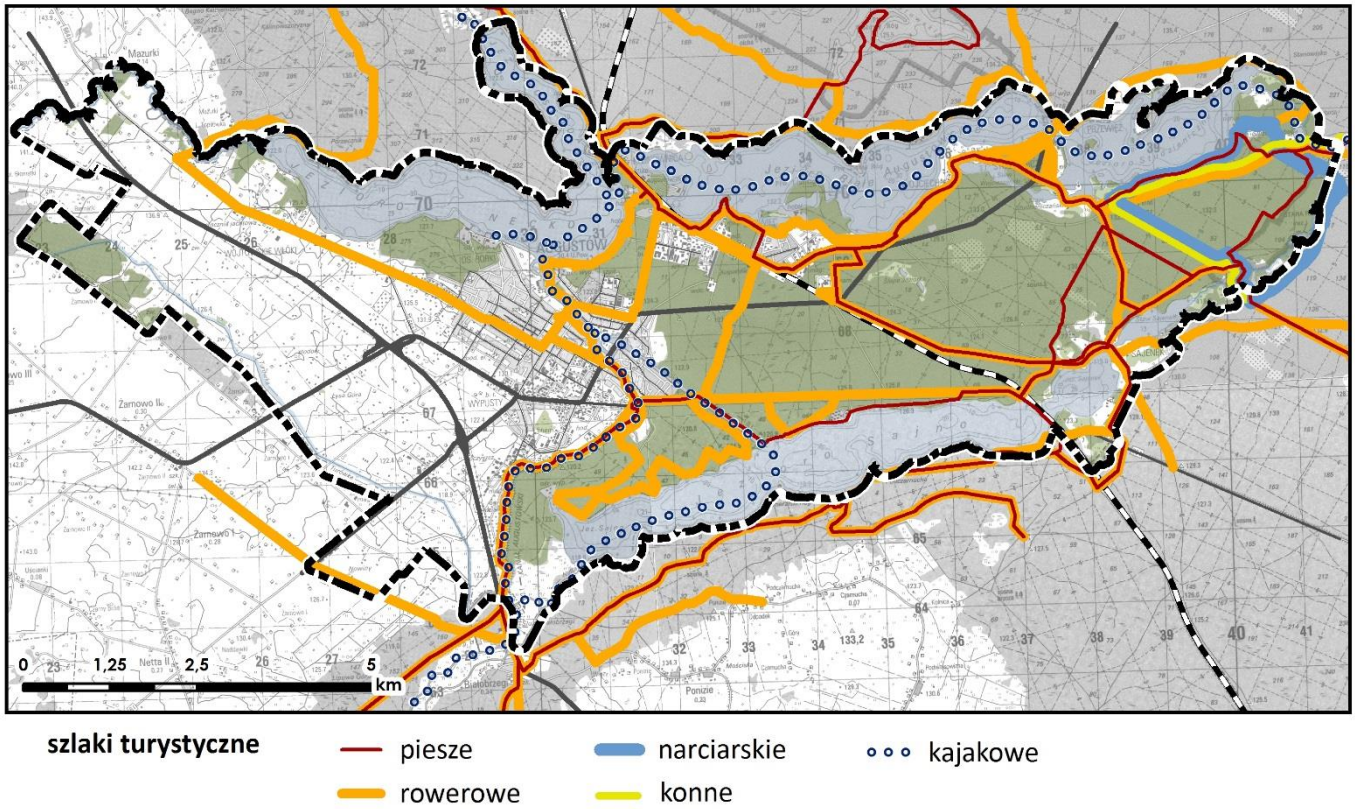

Wytyczne do części kierunkowej

Ze względu na opóźnienia w realizacji obwodnicy Augustowa nie było możliwe zrealizowanie większości założeń transportowych określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2000 r. Ze względu na intensywny ruch na terenie miasta, należy podjąć działania zmierzające w szczególności do:

- ograniczenia ruchu w centrum miasta,
- realizacji głównych ciągów komunikacyjnych wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności drogi lokalnej wyznaczonej w planie obejmującym Os. Wypusty, między drogą krajową nr 16 (ul. Wojska Polskiego) a drogą wojewódzką nr 664 (ul. Obrońców Westerplatte).

Realizując zawarte w Studium kierunki należy dążyć do wytworzenia układu komunikacyjnego, który zmniejszy ruch w centrum miasta oraz poprawi przepustowość komunikacyjną w głównych węzłach miasta.

XVII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

Zaopatrzenie w wodę

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia w wodę ludności, rolnictwa i przemysłu. Wg danych GUS, w roku 2015 zużyto 1134,8 tys. m^3 wody. Zaopatrzenie przeważającej części Augustowa w wodę odbywa się poprzez stację uzdatniania wody położoną przy ulicy Filtrowej, w północno-wschodniej części miasta. Ślepsk zaopatrywany jest z wodociągu gminy wiejskiej Augustów.

Woda dla potrzeb mieszkańców czerpana jest z utworów czwartorzędowych za pomocą 7 studni wierconych (o głębokości od 60 do 110 m p.p.t.) z pompami głębinowymi o łącznej wydajności 511,5 m^3/h pracujących naprzemiennie. Studnie nr I, II, III i IV wykonano wraz z budową stacji uzdatniania wody w latach 1973 – 1975, natomiast studnie nr V, VI i VII wykonywano sukcesywnie na przestrzeni lat 1989 – 2001.

Stacja uzdatniania wody została przebudowana i zmodernizowana w 2007 r. Prace wykonywano w ramach projektu pt.: „Przebudowa Stacji Uzdatniania wody w Augustowie" współfinasowanego ze środków Unii Europejskiej. Wybudowano budynek technologiczny, budynek garażowo–warsztatowy oraz rozbudowano istniejący budynek energetyczny i administracyjno-socjalny. Przebudowana stacja jest jedynym takim obiektem pracującym na terenie Augustowa i okolicznych wsi gminy Augustów. Po przebudowie i modernizacji SUW dzięki nowoczesnemu układowi technologicznemu uzdatniania wody zapewnia wodę do picia o parametrach fizykochemicznych zgodnych z obowiązującymi normami. Stacja zapewnia również niezawodność dostawy wody w całym roku kalendarzowym.

W stacji uzdatniania surowa woda najpierw podlega procesom napowietrzania. Następnie woda pompowana jest na filtry pospieszne gdzie następuje proces odżelaziania i odmanganiania. Ostatnim etapem uzdatniania wody jest dezynfekcja przy pomocy podchlorynu sodu (NaOCl). Woda pompowana jest do sieci miejskiej sześcioma pompami o wydajności ogólnej 1000 m^3/h. Sieć zasilana jest dwoma ciągami magistralnymi o średnicy do 600 mm. Zasięg sieci obejmuje obszar zurbanizowany Augustowa, okoliczne wsie (Białobrzegi, Ponizie, Góry, Czarnucha, Komaszówka, Twardy Róg, Osowy Grąd, Rzepiski, Kolnica) oraz okoliczne ośrodki wczasowe. W roku 2015 z wodociągów korzystało 93,1% mieszkańców miasta.

Na obszarach nieobjętych siecią wodociągową tj. Sajenek, częściowo Przewięź a także na terenach zabudowy rozproszonej, pobór wody odbywa się za pomocą indywidualnych studni.

Nieliczne zakłady przemysłowe posiadają własne ujęcia. Należą do nich: "ASTRA" Sp. z o. o., British American Tobacco - Polska S. A. w Augustowie. Własne ujęcia posiadają także niektóre ośrodki wypoczynkowe

m.in.: Amber Bay Hotel & Spa, Oficerski Yacht Club RP „PACYFIC", Ośrodek MPEC Białystok w Augustowie, „Drogowskaz", „Leśnik" i „Agrawit" w Przewięzi.

Jakość wody z wodociągów dostarczanej do spożycia przez ludność badana jest przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Według danych GUS na terenach miasta 100% wody dostarczanej z wodociągów jest jakości odpowiadającej wymaganiom.

Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Na terenie Augustowa działa wysokosprawna oczyszczalnia ścieków typu mechaniczno-biologicznego. Położona jest ona w południowej części miasta. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Netty. Oczyszczalnia została uruchomiona w 1984 roku. Wyposażona jest m.in. w komorę regeneracji osadu, osadniki wstępne, komory osadu czynnego oraz osadniki wtórne.

W roku 1998 zakończono modernizację oczyszczalni. Wymieniono część mechaniczną – kraty i piaskownik oraz przystosowano urządzenia oczyszczalni do usuwania związków węgla, azotu i fosforu częściowo na drodze biologicznej i częściowo chemicznej. Zmodernizowano również gospodarkę osadową i zainstalowano prasy do mechanicznego odwadniania osadu. Maksymalna przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni wynosi 10 000 m^3/d. Ścieki dopływają do oczyszczalni siecią kanalizacyjną lub dowożone są pojazdami asenizacyjnymi.

Tab. 20 Charakterystyka ścieków odpływających (oczyszczonych) z oczyszczalni miejskiej w Augustowie, źródło: dane Urzędu Miejskiego w Augustowie za rok 2012

rodzaj oczyszczalni /rok oddania do eksploatacji	**przepustowość (m^3/d)**	**ilość ścieków (m^3/d)**	**Średnie wskaźniki ścieków oczyszczonych**				**odbiornik ścieków**	**punkty zlewne ścieków**
			BZT_5 (mg O_2/ dm^3)	**zawiesina ogólna (mg/dm^3)**	**azot ogólny (mg N/dm^3)**	**fosfor ogólny (mg P/dm^3)**		
oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów / 1998	10 000	6522	5,7	6,3	10,3	0,6	Rzeka Netta	1 przy oczyszczalni

Sieć kanalizacji sanitarnej miasta jest siecią rozdzielczą. Ścieki sanitarne spływają do oczyszczalni za pośrednictwem kanałów grawitacyjnych i tłocznych, a następnie kolektorów głównych:

- Kolektora A – w os. Lipowiec, ul. Elektrycznej, Armii Krajowej, Przemysłowej, os. Limanowskiego, Arnikowej, Słowackiego o średnicy ϕ 600, ϕ 800, ϕ 1200,
- Kolektora B – w ul. Arnikowej i Słowackiego ϕ 600,
- Kolektora C – os. Południe, Śródmieście, Woj. Polskiego ϕ 600- ϕ 800,
- Kolektora D – w ul. Nadrzecznej, Mostowej, Sienkiewicza, Hożej, Młyńskiej, Brzostowskiego ϕ 500, ϕ 600.

Schemat ~~36.~~ *40.* Sieci wodociągowe oraz kanalizacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi, źródło: opracowanie własne

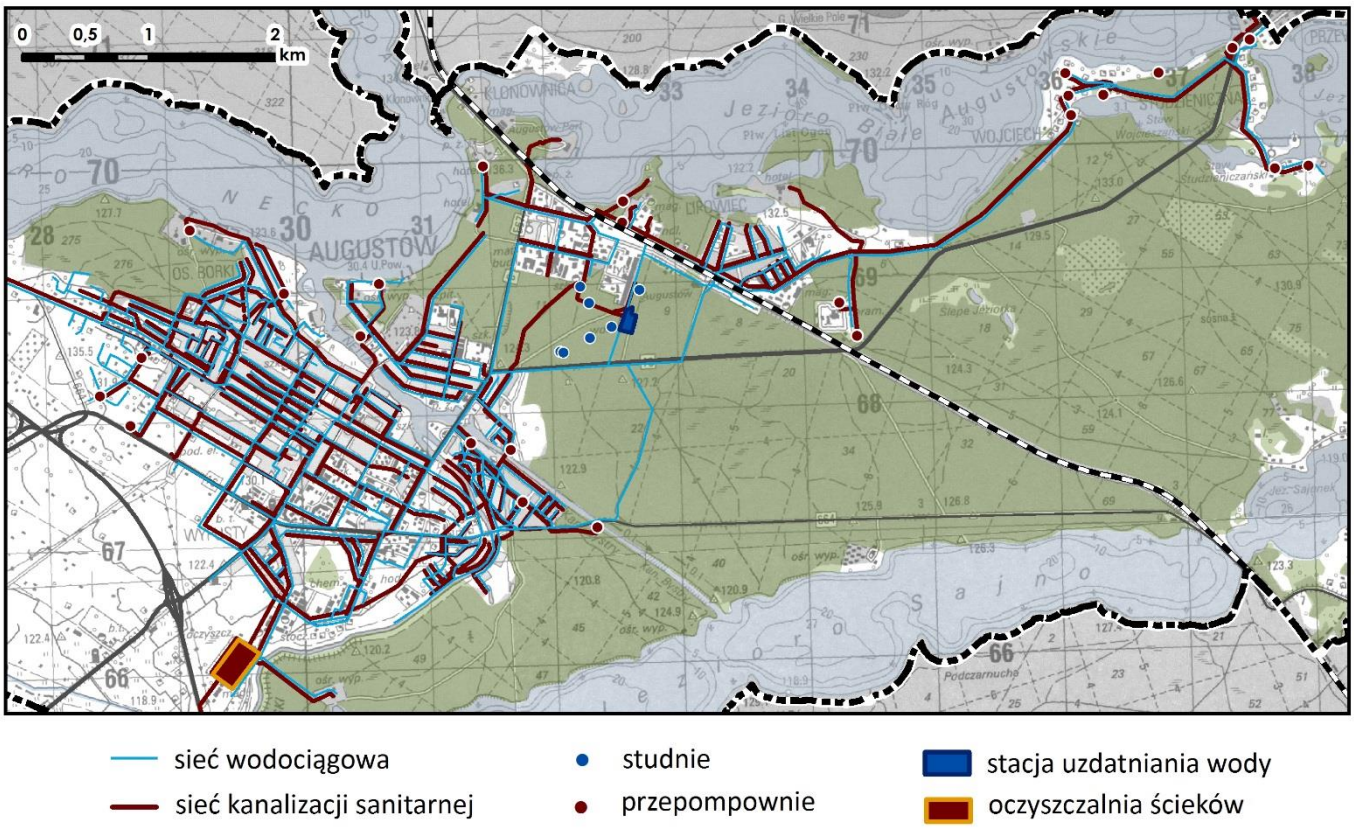

Zgodnie z danymi GUS w 2015 roku odprowadzono ogółem 986 000 m^3 ścieków. Są to głównie ścieki bytowe – 888 800 m^3, natomiast ścieki przemysłowe 47 000 m^3. ścieki przemysłowe odprowadzane były do miejskiej oczyszczalni w Augustowie.

Stopień skanalizowania miasta wynosi około 91%, zaś łączna długość sieci kanalizacyjnej 89,3 km (dane na koniec 2015 roku, bez przyłączy). Z sieci kanalizacyjnej korzysta ponad 27 tys. mieszkańców Augustowa. Do miejskiej oczyszczalni ścieków odprowadzane są także ścieki z miejscowości Białobrzegi, Janówka i Mazurki.

Większa część miasta uzbrojona jest w kanalizację deszczową. Wody opadowe odprowadzane są systemem przewodów do rowów, rzeki Netty, jeziora Necko, jeziora Białego, Kanału Bystrego, Kanału Augustowskiego i terenów podmokłych na Os. Wypusty. Część wylotów kanalizacji deszczowej jest wyposażona w separatory ropopochodne, jednak liczba separatorów jest niewystarczająca i nie wszystkie wody opadowe są podczyszczane przed odprowadzeniem do odbiorników.

Na obszarach nieskanalizowanych (Sajenek i tereny zabudowy rozproszonej) ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone wozami asenizacyjnymi do punktów zlewnych na terenie oczyszczalni.

Ciepłownictwo

Za system ciepłownictwa odpowiedzialne jest Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej „GIGA" Sp. z o. o. w Augustowie. Według danych z Miejskiej Ciepłowni w Augustowie długość sieci cieplnej przesyłowej w 2013 roku wynosiła 37,9 km, z czego 87% to rury preizolowane. Pozostałe 13% to sieć ciepłownicza w systemie kanałowym. Miejska Ciepłownia o mocy 50,8 MW zasila 556 obiektów w Augustowie. Wielkość rezerw mocy Ciepłowni wynikająca z różnicy mocy zamówionej przez odbiorców i mocy ciepłowni to 4,67 MW, w związku z czym istnieje możliwość przyłączenia kolejnych gospodarstw do sieci ciepłowniczej, będących obecnie w jej zasięgu.

Ciepłownia jest wyposażona w 3 zmodernizowane kotły węglowe oraz dwa kotły olejowe:

- kotłownia węglowa o łącznej wydajności cieplnej 33,8 MW – wyposażona w 2 zmodernizowane kotły WR10 oraz 1 zmodernizowany kocioł WR5; kotły WR10 wyposażone są w urządzenia ochronne tzw. dwustopniowy system odpylania; zakładana całkowita skuteczność odpylania – 92%,
- kotłownia opalana olejem opałowym lekkim o wydajności cieplnej 17,00 MW – wyposażona w 2 kotły typu KOG7 oraz KD10.

Potrzeby grzewcze mieszkańców terenów nieobjętych siecią ciepłowniczą pokrywane są z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań ciepłowniczych. Ciepło jest w tych przypadkach wytwarzane w indywidualnych kotłowniach, spalających przede wszystkim: węgiel, drewno, gaz ziemny oraz olej opałowy. Do ogrzewania niewielkich powierzchni wykorzystywana jest również energia elektryczna.

Elektroenergetyka

Do Augustowa doprowadzone są linie wysokiego napięcia 110 kV, które dają możliwość pełnego zaspokajania potrzeb odbiorców w zakresie energii elektrycznej. Są to linie 110 kV relacji:

- Szeligi – Augustów,
- Augustów – Suwałki,
- Dąbrowa Białostocka – Augustów.

Duża część sieci rozdzielczej istnieje w postaci sieci kablowej, co zwiększa pewność zasilania i zapewnia dobre warunki bezpieczeństwa.

Schemat ~~37.~~ *41.* Sieci energetyczna wraz z urządzeniami towarzyszącymi, źródło: opracowanie własne

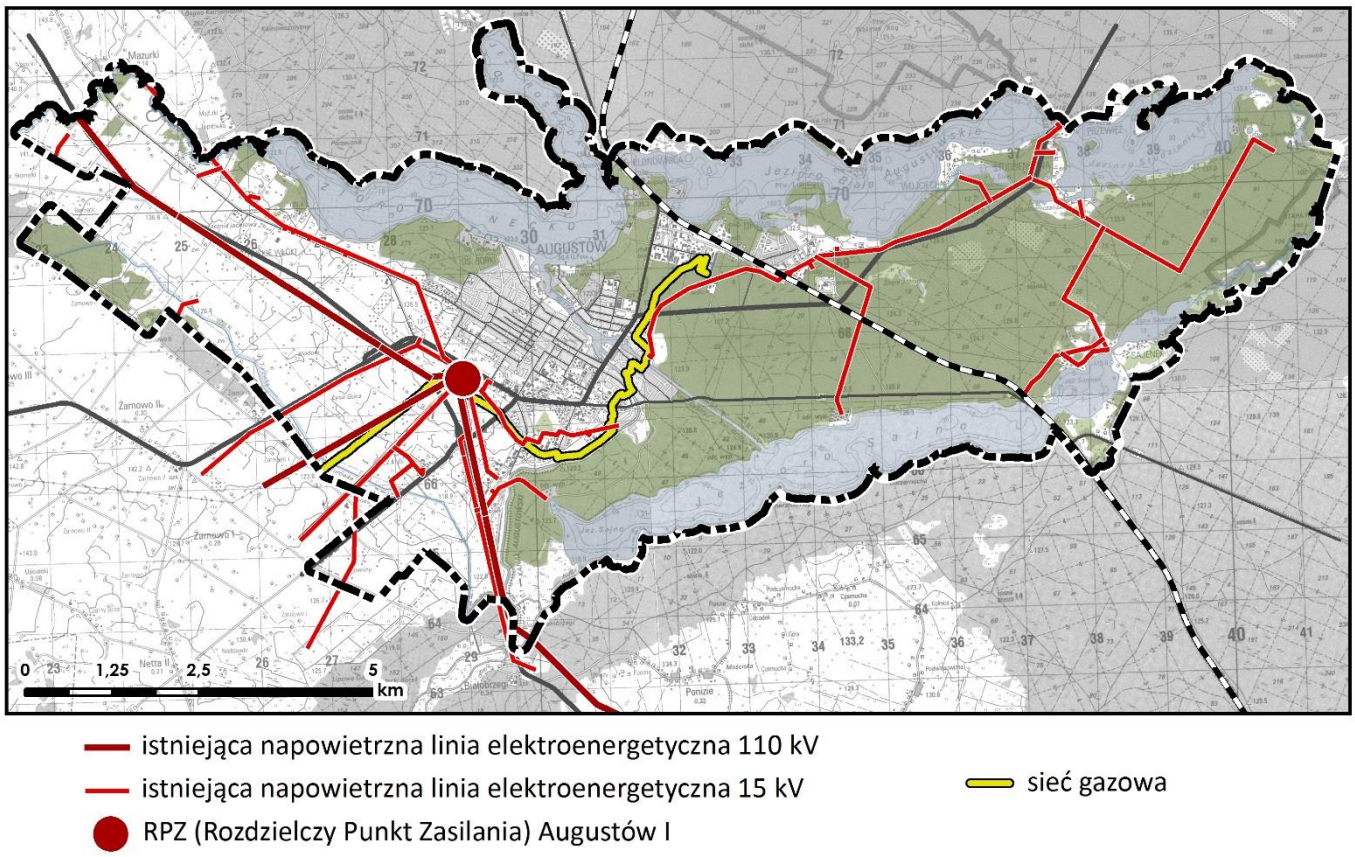

Istniejąca stacja elektroenergetyczna Augustów I 110/15 kV (RPZ) ma w zasadzie wyczerpane możliwości wyprowadzenia nowych linii średniego napięcia i wymaga modernizacji. Trwają prace modernizacyjne, które mają zostać zakończone do 2017 r. Sieć średniego i niskiego napięcia jest stale modernizowana i rozbudowywana. Łącznie z budową nowych i modernizowaniem istniejących stacji transformatorowych niskiego napięcia 15/0,4 kV, inwestycje mają na celu zniesienie ograniczeń w przyłączaniu nowych odbiorców energii elektrycznej. Istnieje potrzeba dalszej rozbudowy systemu.

W tabeli przedstawiono liczbę odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych.

Tab. 21 Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu, źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS.

rok	2011	2012	2013	2014	2015
jedn.	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
liczba odbiorców	11460	11456	11476	11365	11439

Gazyfikacja

Augustów nie ma połączenia z krajowym systemem przesyłu gazu. Gaz do Augustowa doprowadzony jest gazociągiem średniego ciśnienia. Przewód o średnicy ø 200 mm, który biegnie w południowej części miasta. Gazociąg pozwala na dostarczenie gazu ziemnego dla zakładów przemysłowych, firm i klientów indywidualnych. Ilość zużytego gazu przez odbiorców w 2013 roku wyniosła ok. 3 706 tys. m^3. Głównym odbiorcą jest firma

British American Tobacco. Gazociąg zasilany jest ze stacji regazyfikacji gazu LNG zlokalizowanej tuż za granicą miasta w miejscowości Żarnowo Pierwsze, w gminie wiejskiej Augustów. Mimo tego, iż stacja regazyfikacji znajduje się poza granicami miasta, została ona wybudowana na potrzeby Augustowa. Istnieje możliwość ewentualnej rozbudowy sieci w niektórych obszarach miasta, ponieważ stacja regazyfikacji mogłaby zasilić jeszcze około 300 domów jednorodzinnych.

W mieście istnieje również dobrze funkcjonująca dystrybucja gazu płynnego propan-butan. Część mieszkańców posiada indywidualne zbiorniki umożliwiające pełne zaspokojenie ich potrzeb, pełną automatyzację i bezobsługową eksploatację. Gaz wykorzystywany jest głównie do przygotowania posiłków oraz do ogrzewania pomieszczeń.

Gospodarka odpadami

Na terenie miasta istnieje zorganizowany system zbiórki odpadów obsługiwany przez operatorów lokalnych. Zadania z zakresu odbioru i wywozu odpadów komunalnych z terenu miasta realizowane są przez specjalistyczne firmy. Zorganizowaną zbiórką odpadów objętych jest 100% mieszkańców oraz 100% obiektów użyteczności publicznej.

Składowisko odpadów w Augustowie zostało wyłączone z eksploatacji w 2009 roku. Na działce sąsiadującej z wysypiskiem czynny jest punkt przeładunku odpadów, skąd przekazywane są one dalej do zakładu zagospodarowywania odpadów w Koszarówce w gminie Grajewo. Z zakładem współpracują również stacje przeładunkowe w gminach Dąbrowa Białostocka i Mońki. Powstał on w ramach Biebrzańskiego Sytemu Gospodarki Odpadami Etap II. W ramach wyposażenia zakładu powstały m. in. kwatera składowa odpadów, studnie odgazowujące, brodzik dezynfekcyjny, a także infrastruktura do odcieków i wód opadowych oraz pas zieleni izolacyjnej.

W pierwszym etapie wspomnianego programu wybudowano natomiast Zakład Recyklingu w Dolistowie Starym, gdzie wywożone są odpady przeznaczone do odzysku. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych działa w systemie tzw. zbiórki „u źródła". Podstawowym segmentem technologicznym zakładu w Dolistowie Starym jest sortownia mechaniczno–ręczna przeznaczona do doczyszczania zbieranych surowców wtórnych. Zadaniem zakładu jest doczyszczanie, sortowanie zebranych odpadów oraz przygotowanie ich do odzysku i recyklingu u odbiorców zewnętrznych. Działania podjęte w ramach I etapu BSGO umożliwiły rzeczywiste rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów na terenie 13 gmin. W celu poprawnego prowadzenia sytemu selektywnej zbiórki odpadów opracowano treść i wydrukowano ulotki edukacyjno–informacyjne, które następnie rozpropagowano wśród mieszkańców gmin. Selektywna zbiórka odpadów obecnie prowadzona jest poprzez specjalistyczne firmy. Zrealizowany został także etap II, będący kontynuacją działań prowadzonych w ramach I etapu projektu. Głównym założeniem realizacji II etapu BSGO było ujednolicenie i standaryzacja gospodarki odpadami na terenie 19 gmin poprzez wprowadzenie zintegrowanego, regionalnego systemu gospodarki odpadami, spełniającego aktualne wymagania prawne. Wdrożenie BSGO przyczyniło się do poprawy standardu życia mieszkańców, zmniejszenia stopy bezrobocia oraz poprawi jakość środowiska przyrodniczego, co wpłynęło pozytywnie na pozycję województwa podlaskiego na tle innych regionów.

Składowisko w Augustowie w ramach projektu „Biebrzański system gospodarki odpadami etap II" zostało zrekultywowane w kierunku rekreacyjnym.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Słabą stroną miasta jest niewielkie wykorzystanie energii odnawialnej. Wzrasta jednak świadomość konieczności rozwoju w tej dziedzinie. Energia słoneczna, pozyskiwana poprzez kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, rozwijana jest w zakresie indywidualnych zastosowań.

Na terenie Augustowa zlokalizowane są inwestycje związane z pozyskiwaniem energii poprzez kolektory słoneczne. Zamontowano je na budynku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Augustowie, wykorzystywane są do podgrzewania ciepłej wody użytkowej dla potrzeb oddziałów szpitala. Ponadto, w 2015 r. w wyniku realizacji projektu „Słoneczny Augustów", współfinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007 – 2013 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, na blisko 200 domach jednorodzinnych zostały zainstalowane kolektory słoneczne.

Na terenie Augustowa zlokalizowana jest mała elektrownia wodna na upuście młyńskim, łączącym rzekę Nettę z Kanałem Bystrym. Jest to elektrownia prywatna, o mocy turbiny 132 kW, wytworzona energia elektryczna jest sprzedawana do zakładu energetycznego.

Ze względu na brak występowania źródeł w satysfakcjonującej jakości i ilości na terenie Augustowa nie ma możliwości pozyskiwania energii geotermalnej.

XVIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym dla Augustowa określone są w następujących dokumentach:

- ~~Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – określająca inwestycje strategiczne z punktu widzenia spójności terytorialnej i przestrzennej kraju, przyjęte przez Ministra Rozwoju Regionalnego, w uzgodnieniu z innymi ministrami i programami;~~
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego z ~~2003~~ *2017* r. (PZPWP) – określający inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należące do zadań podstawowych i potencjalnych;
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do ~~2020~~ *2030* r. – określająca długoterminowe cele rozwoju i docelową wizję rozwoju, a także wskazuje obszary działania w celu osiągnięcia docelowej wizji;
- inne dokumenty programowe i strategie (np. zarządców infrastruktury).

Inwestycje wyszczególniono w rozdziale XXVIII.

XIX. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

~~W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie. Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05). W opracowaniu tym wyznaczono zasięg zalewów dla wód o prawdopodobieństwie 0,5%, 1%, 5% dla terenów wymagających szczególnej ochrony, a także strefy płytkiego zalewu (poniżej 0,5 m). Ww. obszary zlokalizowane są przy Netcie na wysokości jez. Necko oraz poniżej jez. Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.~~

W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie i związane z rzeką Nettą. W Studium wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na podstawie przepisów prawa wodnego. Ww. obszary zlokalizowane są przede wszystkim przy Netcie na wysokości Jeziora Necko oraz poniżej jeziora Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

CZĘŚĆ B.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

XX. POLITYKA PRZESTRZENNA AUGUSTOWA – KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ MIASTA

Wizja miasta w 2020 roku, wyznaczona w strategii Augustowa brzmi:

„Głównym atutem Augustowa będzie wysoka jakość życia wynikająca z umiejętnego połączenia rozwoju wysokiej jakości funkcji uzdrowiskowo-wypoczynkowych z dynamicznym rozwojem nowoczesnych i przyjaznych środowisku funkcji przemysłowo-usługowych. Kluczowymi procesami, które będą wspierały rozwój miasta będą: wysoka jakość kształcenia, efektywna współpraca międzygminna oraz spójność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna."

Wizja ta ma być realizowana w oparciu o dwa cele strategiczne:

1. Budowa nowoczesnej gospodarki z atrakcyjnymi miejscami pracy
2. Wysoka jakość życia

Oznacza to, iż w kształtowaniu polityki przestrzennej Augustowa należy dążyć do wytworzenia czytelnej i efektywnej struktury przestrzennej miasta, która w oparciu o idee rozwoju zrównoważonego umożliwi dywersyfikację gospodarki miejskiej i wzrost jej innowacyjności oraz stworzy zdrowe, przyjazne i bezpieczne środowisko do zamieszkania i rozwijania przedsiębiorczości. Nadanie wyjątkowego charakteru miastu jako uzdrowiska, wszechstronne zaspokojenie potrzeb mieszkańców, optymalna dostępność do usług (w szczególności dostęp do wysokiej jakości usług oświaty) i dogodne warunki prowadzenia działalności gospodarczej prowadzić powinny do podniesienia atrakcyjności miasta w skali regionu i całego kraju. Tym samym, realizując przyjęte cele strategiczne, kluczowym działaniem jest przebudowa struktury wewnętrznej miasta i podniesienie jego kondycji ekonomicznej poprzez realizację programu aktywności gospodarczej, opartego na rozwoju i promocji turystyki oraz uzdrowiska, a także podkreślającego korzystny klimat inwestycyjny. Do priorytetowych działań należy zaliczyć również stworzenie układu terenów mieszkaniowo – usługowych, powiązanego z systemem przyrodniczym miasta, opartego na przemyślanej kompozycji przestrzennej, a także wzmocnienie ochrony środowiska przyrodniczego. Możliwości rozwojowe miasta powinny być poszerzane na polu efektywnej współpracy międzygminnej. Osiągnięcie spójności komunikacyjnej zarówno w zakresie powiązań wewnętrznych jak i zewnętrznych pozwoli na nawiązywanie kontaktów społeczno-gospodarczych z sąsiednimi gminami oraz potencjalnymi partnerami inwestycyjnymi.

Cele polityki przestrzennej

Priorytetowym celem polityki przestrzennej, stanowiącym główny kierunek rozwoju miasta, powinien być:

Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o uzdrowiskowy charakter miasta oraz szeroko rozumianą aktywność gospodarczą.

Dwa bieguny wzrostu powinny oddziaływać na siebie, stwarzając warunki do zrównoważonego rozwoju. Działania w zakresie utrzymania statusu uzdrowiska będą miały bezpośredni wpływ na atrakcyjność inwestycyjną miasta. Podkreślanie unikalności uzdrowiska powinno być stałym elementem promocyjnym miasta. Profil działalności gospodarczej dostosowany do charakteru miejscowości turystyczno-wypoczynkowej stwarza szansę na umocnienie Augustowa jako ważnego ośrodka rekreacyjnego w Polsce, jak również wykreowanie marki miasta na arenie międzynarodowej.

Określona w strategii misja rozwoju Augustowa powinna być realizowana poprzez działania w zakresie polityki przestrzennej mające na celu następujące kwestie:

- wzmocnienie **tożsamości Augustowa** w oparciu o dziedzictwo kulturowe i historię miasta oraz o unikatowe walory przyrodniczo–krajobrazowe;
- reorganizację **układu komunikacyjnego** polegającą na wyprowadzeniu z centrum miasta ruchu tranzytowego i transportu ciężkiego wybudowaną obwodnicą, co pozwoli na zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych dla mieszkańców, turystów i kuracjuszy, a także pozwoli na wykształcenie tkanki miejskiej nadającej nowy charakter miastu;
- **rozwój uzdrowiska** oparty na powstaniu nowych i modernizacji istniejących obiektów uzdrowiskowych, a także lepszym wykorzystaniu istniejących walorów środowiska (podjęcie nowych sposobów leczenia);
- stworzenie atrakcyjnych warunków dla **rozwoju działalności gospodarczej** ze szczególnym uwzględnieniem turystyki i usług zdrowia wraz z ich obsługą, jako głównego kierunku rozwoju gospodarczego Augustowa;
- rozwój Augustowa jako **ośrodka przyjaznego przedsiębiorczości**;
- dążenie do powstania **całorocznego ruchu turystycznego**, poprzez rozwój usług związanych z turystyką, sportem, rekreacją i uzdrowiskiem;
- **rozwój zabudowy rekreacji indywidualnej**, powiązany z rozwojem zagospodarowania turystycznego;
- wytworzenie układu **przestrzeni publicznych** integrującego społecznie miasto i podnoszącego jego jakość;

- uzyskanie **przestrzennej ciągłości struktury** terenów zurbanizowanych i terenów otwartych przy uwzględnieniu zasady eliminacji rozpraszania zabudowy, wykorzystania terenów już zainwestowanych i uzbrojonych, w tym zdegradowanych, oraz maksymalnego zachowania terenów otwartych spełniających funkcję ekologiczną, przestrzenno–kompozycyjną i funkcjonalną,

- wyeksponowanie i promocja **unikatowych walorów Augustowa**, przede wszystkim Kanału Augustowskiego oraz położenia miasta na obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Osiągnięcie powyższych celów określone zostało poprzez wytyczenie głównych kierunków zmian w strukturze przestrzennej Augustowa, a kolejno poprzez ustalone kształtowanie struktur przestrzennych w zakresie stref polityki przestrzennej i terenów o odmiennym przeznaczeniu, określenie zasad ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Polityka przestrzenna Augustowa zakłada zwrócenie szczególnej uwagi na wybrane kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta. Wskazane kierunki określają generalne założenia zmian i przekształceń, które mają swoją kontynuację w ustaleniach szczegółowych dla stref polityki przestrzennej i w przeznaczeniu terenów.

Określone kierunki zmian kształtują się następująco:

1. REORGANIZACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO

- wprowadzenie zmian w organizacji ruchu w obrębie centrum miasta i strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, polegających na ograniczeniu w korzystaniu z transportu indywidualnego, wprowadzeniu stref ograniczonej prędkości;
- stworzenie dogodnych powiązań komunikacyjnych obsługujących tereny rekreacyjne, położone nad jeziorami;
- przeniesienie dworca autobusowego zlokalizowanego w centrum przy Rynku Zygmunta Augusta na obrzeża miasta – w rejonie skrzyżowania ulic Wojska Polskiego i Mazurskiej;
- stworzenie alternatywy dla samochodowego transportu indywidualnego i zbiorowego poprzez wytyczenie wygodnych i bezpiecznych tras rowerowych łączących zespoły zabudowy mieszkaniowej z centrum miasta oraz z terenami rekreacyjnymi;

2. ROZWÓJ UZDROWISKA AUGUSTÓW

- wybudowanie nowoczesnych obiektów lecznictwa uzdrowiskowego;
- stworzenie większej ilości miejsc dla kuracjuszy poprzez rozbudowę istniejącego sanatorium oraz budowę nowych;
- wyposażenie parku zdrojowego w nowe urządzenia do ćwiczeń oraz obiekty małej architektury;

3. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- utrzymanie przez miasto statusu uzdrowiska impulsem do rozwoju usług związanych z obsługą uzdrowiska, takich jak kliniki czy ośrodki rehabilitacyjne, z których mogliby korzystać zarówno kuracjusze, turyści, jak i mieszkańcy Augustowa;
- rozwój działalności gospodarczej o ponadlokalnym charakterze, szczególnie w wyznaczonych strefach rozwoju gospodarczego;
- lokalizowanie nowych zakładów produkcyjnych niekolidujących z funkcją uzdrowiskową i turystyczną miasta;
- budowa hoteli, pensjonatów, kwater czy pól namiotowych, a także rozwój bazy gastronomicznej;
- rozwój bazy hotelowo – konferencyjnej dla osób przebywających w mieście w sprawach biznesowych;
- wykreowanie miasta jako ośrodka konferencyjnego w związku z położeniem Augustowa blisko granicy z Litwą, Białorusią i Obwodem Kaliningradzkim;
- zwiększenie promocji unikatowych walorów przyrodniczych Augustowa;
- rozwój drobnych usług w centrum;

4. DĄŻENIE DO UTRZYMANIA CAŁOROCZNEGO RUCHU TURYSTYCZNEGO

- wykreowanie Augustowa jako całorocznego ośrodka turystycznego, zarówno w skali regionalnej jak i krajowej;
- wyznaczenie terenów pod hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe i kempingowe na obszarach położonych przy jeziorach, co zwiększy atrakcyjność turystyczną miasta;
- powstanie obiektów umożliwiających całoroczną obsługę turystów;
- wzbogacenie oferty turystycznej o atrakcje zimowe, np. kuligi, stworzenie warunków do uprawiania sportów zimowych, np. narciarstwo biegowe i w miarę możliwości zjazdowe;

5. ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNO – SPORTOWEJ

- rozwój zaplecza wodnego, zwiększenie ilości wypożyczalni sprzętów wodnych;
- rozwijanie szkółek żeglarskich, windsurfingowych;
- stworzenie dobrze oznakowanego systemu szlaków pieszych, rowerowych i konnych na terenach miasta i Puszczy Augustowskiej;

6. UPORZĄDKOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ MIASTA

- uporządkowanie terenów wymagających przekształceń, w sposób nawiązujący do istniejącego zagospodarowania z zachowaniem zasad ładu przestrzennego;
- wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę na istniejących użytkach rolnych w zgodzie z obowiązującymi przepisami, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasad zachowania ładu przestrzennego;
- wyznaczenie układu przestrzeni publicznych, który pełniłby funkcję obszaru reprezentacyjnego, integrującego społeczność lokalną;

- budowa reprezentacyjnych bulwarów na części niezagospodarowanych jeszcze odcinkach Kanału Augustowskiego;
- integracja przestrzenna terenów zieleni – otwartych terenów rekreacyjnych na obrzeżach miasta oraz skwerów, zieleńców zlokalizowanych w terenach zurbanizowanych, utrzymanie naturalnych ciągów ekologicznych wzdłuż najważniejszych cieków i rowów melioracyjnych oraz poprzez uzupełnianie ciągów komunikacyjnych zielenią uliczną.

Strefy polityki przestrzennej

Kierunki zmian w przekształceniu terenów wyznaczone zostały w oparciu o wyodrębnione trzy poziomy struktur przestrzennych o różnym stopniu szczegółowości:

- podział ogólny, wyróżniający tereny zurbanizowane (wraz z terenami wskazanymi do urbanizacji) oraz tereny krajobrazu otwartego (schemat ~~38~~ *42*);
- podział na strefy polityki przestrzennej (schemat ~~39~~ *43*);
- podział szczegółowy, określający przeznaczenie terenów (rozdział XXI pkt 1. Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu).

Schemat ~~38.~~ *42.* Kierunkowa struktura przestrzenna miasta, źródło: opracowanie własne

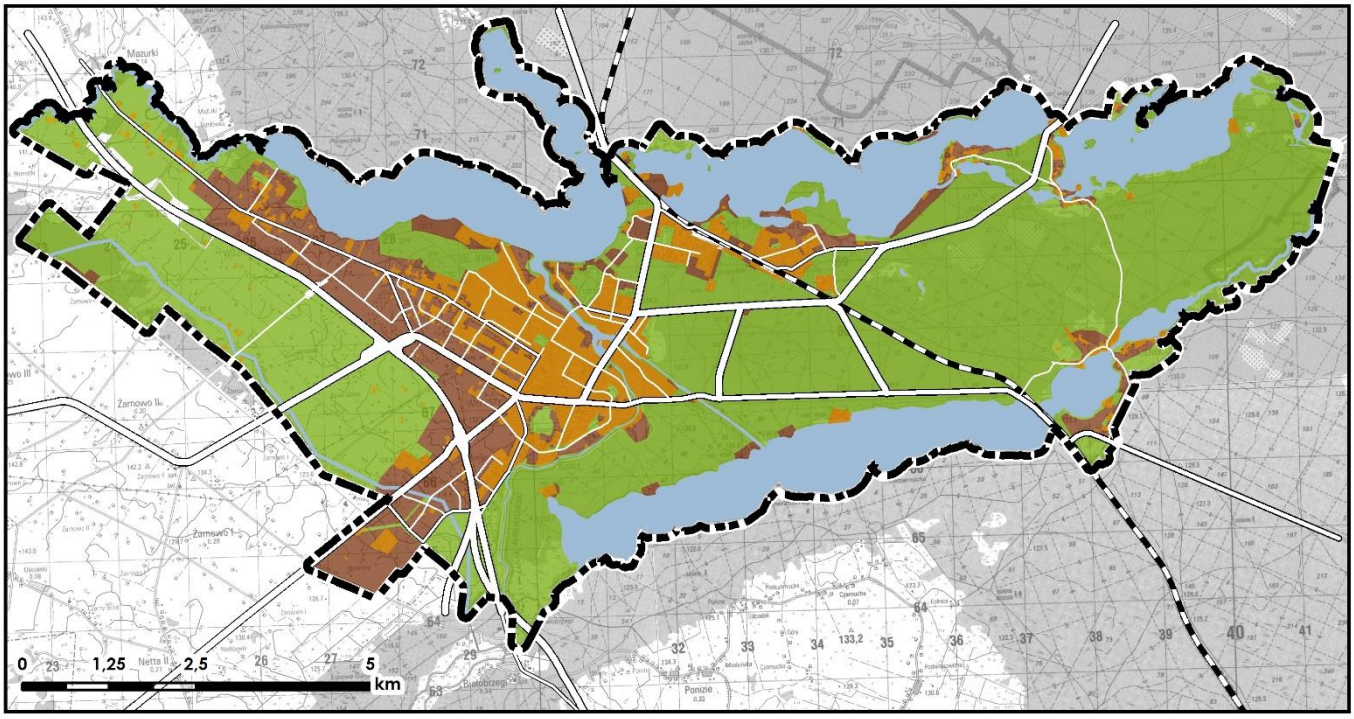

tereny zurbanizowane tereny wskazane do urbanizacji tereny krajobrazu otwartego

Podział struktury przestrzennej miasta na tereny zurbanizowane i tereny otwarte ma na celu dążenie do utrzymania zwartości zespołów zabudowy oraz ciągłości przestrzeni otwartych, pełniących funkcje rekreacyjne, przyrodnicze i krajobrazowe, stanowiących jednocześnie łącznik przestrzeni zurbanizowanych.

Powyższy schemat wskazuje kierunkowy zasięg zabudowy na terenie miasta w strukturze terenów otwartych. Wskazano również terytorialny zasięg planowanych zespołów zabudowy w stosunku do stanu istniejącego.

W celu sformułowania kierunków przestrzennego rozwoju Augustowa w studium wyznaczono 7 stref polityki przestrzennej, dla których określono odrębne zasady zagospodarowania. Strefy te zostały podzielone na odrębne obszary ze względu na ich przestrzenne rozmieszczenie bądź odmienny charakter.

S – strefa centralna

M – strefa mieszkaniowa

- **M1 – strefa mieszkaniowa – Borki**
- **M2 – strefa mieszkaniowa – Limanowskiego**
- **M3 – strefa mieszkaniowa – Zarzecze**
- **M4 – strefa mieszkaniowa – Glinki**
- **M5 – strefa mieszkaniowa – Wypusty**
- **M6 – strefa mieszkaniowa – Ślepsk**
- **M7 – strefa mieszkaniowa – Prądzyńskiego**
- **M8 – strefa mieszkaniowa – Silikaty**

AG – strefa aktywności gospodarczej

- **AG 1 – strefa aktywności gospodarczej wschodnia**
- **AG 2 – strefa aktywności gospodarczej południowa**
- **AG 3 – strefa aktywności gospodarczej centralna**
- **AG 4 – strefa aktywności gospodarczej zachodnia**

U – strefa uzdrowiskowa

T – strefa turystyczno – rekreacyjna

- **T1 – strefa turystyczno – rekreacyjna Ślepsk**
- **T2 – strefa turystyczno – rekreacyjna Borki**
- **T3 – strefa turystyczno – rekreacyjna Lipowiec**
- **T4 – strefa turystyczno – rekreacyjna Wojciech – Studzieniczna – Przewięź**
- **T5 – strefa turystyczno – rekreacyjna Sajenek**

O – strefa rolniczo – osadnicza

R – strefa rekreacyjna

- **R1 – strefa rekreacyjna – leśna**
- **R2 – strefa rekreacyjna – sportowa**
- **R3 – strefa rekreacyjna – bulwarowa**
- **R4 – strefa rekreacyjna – jeziorna**

Schemat ~~39.~~ *43.* Strefy polityki przestrzennej, źródło: opracowanie własne

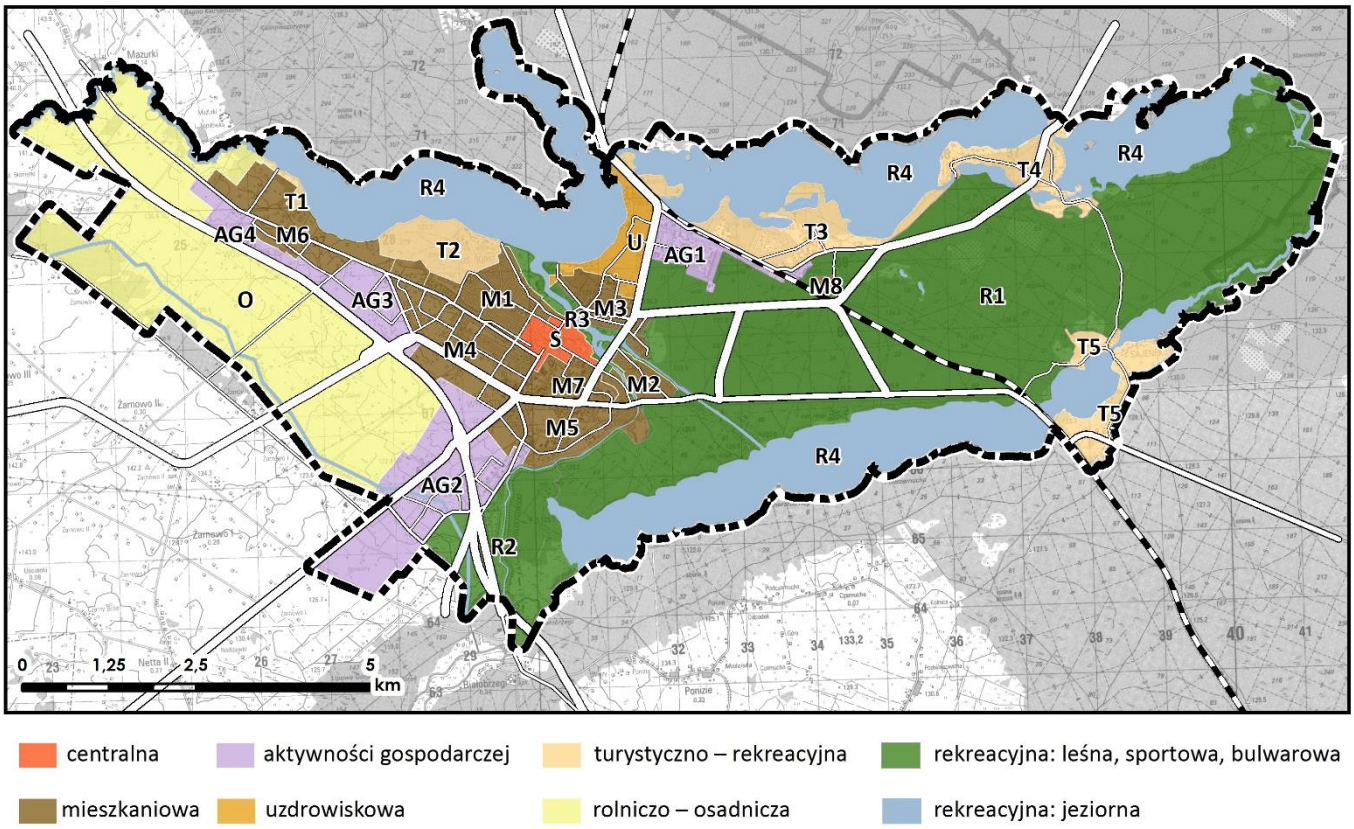

S – STREFA CENTRALNA

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje centrum Augustowa wraz z częścią zabytkowego układu urbanistycznego. Jest to obszar ograniczony ulicami: Kwaśną, Nowomiejską, Wierzbną, Nadrzeczną, Mostową, Rybacką, Młyńską, 29 Listopada, 3 Maja, Hożą, Ks. Skorupki, Kościelną, Mickiewicza, Wojska Polskiego, Jonkajtysa i Rajgrodzką. Strefa ta charakteryzuje się zwartą zabudową oraz dużym udziałem usług w ogólnym zagospodarowaniu terenu. Rynek Zygmunta Augusta wraz z ul. Mostową stanowią najważniejszy element przestrzeni publicznej miasta.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Kształtowanie struktury urbanistycznej w tej części Augustowa powinno mieć na celu ochronę i rewaloryzację zabytkowego układu urbanistycznego oraz obiektów zabytkowych licznie pojawiających się na tym obszarze, poprzez nadawanie nowych funkcji przy uwzględnieniu sąsiedztwa zabytków, harmonijne komponowanie nowych realizacji z zabytkowym charakterem zabudowy, a także podnoszenie jakości przestrzeni publicznej w sposób nawiązujący do rangi miejsca w skali miasta.

Gospodarowanie przestrzenią w tej strefie powinno również dążyć do ukształtowania reprezentacyjnego centrum miasta. Istniejący układ zabudowy oparty o pierzeje uliczne należy uzupełniać o nowe obiekty w sposób tworzący spójną kompozycję przestrzenną. Główne powiązania przestrzenne oraz

najważniejsze punkty węzłowe należy kształtować w sposób podkreślający charakter miejsca i w oparciu o indywidualne rozwiązania architektoniczne oraz sposób zagospodarowania terenu. Należy dążyć do powiązania strefy centralnej S ze strefą uzdrowiskową U oraz rekreacyjną – bulwarową R3, jako spójnego obszaru o reprezentacyjnym charakterze.

M1 – STREFA MIESZKANIOWA – BORKI

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje swym zasięgiem znaczną część osiedla Borki, a jej granice biegną ulicami: Mostową, Nadrzeczną, Wierzbną, Nowomiejską, Kwaśną, Rajgrodzką, Śliwkową, Wrzosową, Jana Pawła II, Konarskiego, następnie wzdłuż granicy lasu do ul. Nad Nettą oraz tylną granicą zabudowań zlokalizowanych przy północnej stronie ul. Nadrzecznej. Obszar ten stanowi w znacznej większości ukształtowane zespoły osiedli domów jednorodzinnych. Brak jednak wykształconego jednoznacznie centrum lokalnego, terenów zieleni oraz czytelnego układu przestrzeni publicznych. Zabudowa w obrębie tej strefy jest zwarta i przeważnie wolnostojąca, ale występują tu również budynki w formie bliźniaczej i szeregowej. Część południowo – wschodnia tego obszaru zalicza się do zabytkowego układu urbanistycznego.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna obejmująca tę strefę zakłada uporządkowanie struktury zabudowy – w historycznie ukształtowanej tkance miejskiej należy określić zasady uzupełniania zabudowy, a także na obszarach posiadających rezerwy terenowe określić należy zasady kształtowania nowej zabudowy w oparciu o układ ulic oraz uzupełnienia ich terenami zieleni. Ważnym kierunkiem działań w obrębie tej strefy powinna być ochrona zabytkowego układu urbanistycznego wraz z jego cennymi elementami.

Zdecydowaną większość zabudowy stanowi zabudowa mieszkaniowa lub mieszkaniowa z funkcją usługową w parterach domów. Należy zachować obecny charakter osiedla uzupełnianego funkcjami usługowymi w oparciu o ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

M2 – STREFA MIESZKANIOWA – LIMANOWSKIEGO

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje swym zasięgiem Os. Limanowskiego pomiędzy ul. 29 Listopada, Kanałem Bystrym, ul. Obrońców Westerplatte i Kanałem Augustowskim, z wyłączeniem terenów usługowych przy ul. 29 Listopada oraz pasa brzegowego, włączonego do strefy bulwarów. Obszar ten stanowi głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca. Lokalizacja między kanałami wpływa na malownicze położenie osiedla, jednak układ wąskich ulic utrudnia prawidłową obsługę komunikacyjną zabudowań. W obrębie strefy znajduje się również zabytkowy cmentarz żydowski wpisany do gminnej ewidencji zabytków.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Układ przestrzenny osiedla jest częściowo uporządkowany, całość wymaga natomiast uzupełnienia o program usługowy, dobrze ukształtowane przestrzenie publiczne oraz tereny zieleni. Głównym celem działań polityki przestrzennej powinno być określenie zasad uzupełnienia układu o funkcje usługowe, a także dążenie do ukształtowania atrakcyjnych obszarów przestrzeni publicznych wypełnionych funkcjami usługowymi w ciągu ulicy Waryńskiego.

M3 – STREFA MIESZKANIOWA – ZARZECZE

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje swym zasięgiem Os. Zarzecze, granica strefy przebiega następująco: ul. Zarzecze, nowa ulica biegnąca na południe od amfiteatru, a następnie po północnej stronie cmentarza, wschodnia granica terenu szpitala i terenów leśnych, północna granica zespołu domów wielorodzinnych przy ul. Konopnickiej oraz Augustowskiego Centrum Edukacyjnego, al. Wyszyńskiego, ul. Szosa do Sejn, zachodnia granica ogródków działkowych, północny brzeg Kanału Bystrego z wyłączeniem nabrzeża, ul. Portowa, ul. Mostowa i Zarzecze wraz z terenami mieszkaniowymi po południowo – zachodniej stronie ulicy. Większość terenu stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa wielorodzinna. Po południowej stronie ul. Przemysłowej, w miejscu dawnej bazy PKS, funkcjonuje obecnie nowa zabudowa usługowa. Zlokalizowany jest tu ponadto zespół szkół oraz parafialny cmentarz rzymsko – katolicki, wraz z sąsiadującymi cmentarzami: żydowskim i Armii Radzieckiej. Obszar tej strefy od strony północnej przylega bezpośrednio do strefy „A" ochrony uzdrowiskowej.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Działania w zakresie polityki przestrzennej w tej strefie powinny dążyć do uzupełnienia programu usługowego osiedla oraz poprawy stanu technicznego budynków wielorodzinnych. Istotnym kierunkiem działań jest ponadto ochrona zabytkowych cmentarzy. Bezpośrednie sąsiedztwo sanatorium „Pałac na Wodzie" oraz ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych może stanowić impuls rozwojowy dla usług turystycznych towarzyszących zabudowie mieszkaniowej.

M4 – STREFA MIESZKANIOWA DO UZUPEŁNIEŃ - GLINKI

Położenie i charakterystyka

Strefa zajmuje część Os. Glinki i jest ograniczona ulicami: Rajgrodzką, Jonkajtysa, Wojska Polskiego, Ziemiańską, Raczkowską, Rajgrodzką, następnie południową granicą lasu do ul. Śliwkowej. Obecnie przeważającą funkcją terenów jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednak występują tu również tereny zabudowy usługowej, a także o charakterze otwartym i rolniczym.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym zadaniem polityki przestrzennej w obrębie tej strefy powinno być uporządkowanie struktury przestrzennej osiedla oraz ukształtowanie struktury nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ ulic i placów powiązanych z otoczeniem i uzupełnionych programem usługowym, terenami zieleni oraz czytelnym układem przestrzeni publicznych szczególnie wzdłuż ulic Wilczej, Glinki, Mazurskiej.

Tereny usługowe powinny skoncentrować się wzdłuż ulic: Wojska Polskiego, Rajgrodzka, Raczkowska, Mazurska. W rejonie skrzyżowania ulic Mazurskiej i Wojska Polskiego, na terenie strefy M4 należy dążyć do wykształcenia centrum usługowego wraz z nową lokalizacją dworca autobusowego.

M5 – STREFA MIESZKANIOWA - WYPUSTY

Położenie i charakterystyka

Strefa stanowi w większości ukształtowane osiedle mieszkaniowe w Os. Wypusty, które tworzą zespoły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Granica strefy przebiega następująco: ul. Chreptowicza, Obrońców Westerplatte, Sucharskiego, granica zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej przy ul. Korczakowskiego, Ramotowskiego, Wybickiego, Legionów, Pagórek i Dolinka, następnie południowy brzeg Kanału Augustowskiego aż do terenów produkcyjnych przy ul. Słowackiego, kolejno do ul. Wojska Polskiego linią wyznaczoną poniżej ul. Arnikowej oraz ul. Wojska Polskiego do skrzyżowania z Chreptowicza.

Dominującą zabudowę na terenie strefy stanowi zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna o dość uporządkowanym charakterze. W ostatnim czasie powstają również nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W centralnej i południowej części strefy zlokalizowane są tereny usługowe, produkcyjne i magazynowe. Na terenie strefy zlokalizowane jest ponadto bagno Wypusty, które jest bogatym, bioróżnorodnym zagłębieniem wypełnionym torfem, silnie zarastającym zakrzewieniami, tworzącym lokalne ostoje ptaków. Część strefy nie jest jeszcze zainwestowana.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna w zakresie zagospodarowania tego obszaru powinna mieć na celu uporządkowanie zabudowy i uzupełnienie układu o program usługowy. Uporządkować należy strukturę funkcjonalną części strefy zajętej przez produkcję i usługi. Jednym z priorytetów powinna być ochrona terenu bagna Wypusty przed utratą jego bioróżnorodności.

M6 – STREFA MIESZKANIOWA - ŚLEPSK

Położenie i charakterystyka

Strefa Ślepsk jest położnym najbardziej na zachód osiedlem mieszkaniowym w Augustowie. Położona jest po obu stronach ulicy Rajgrodzkiej, po zachodnio – południowej stronie jez. Necko. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jednakże obecnie większość terenów jest niezainwestowana.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym zadaniem polityki przestrzennej w obrębie tej strefy jest ukształtowanie struktury przestrzennej nowego osiedla mieszkaniowego w oparciu o układ ulic, uzupełniony programem usługowym oraz terenami zieleni. Należy dążyć do nasycenia terenów położonych przy ul. Rajgrodzkiej usługami w celu izolacji od drogi powiatowej oraz w celu podkreślenia charakteru tej drogi jako szlaku wjazdowego do miasta.

Od strony jeziora Necko postuluje się wytworzenie obszaru usług turystycznych, który wykorzystywałby naturalne walory przyrodnicze akwenu. Tereny te powinny być uzupełniane zabudową mieszkaniową o uporządkowanej strukturze, szczególnie od strony ul. Rajgrodzkiej.

Postuluje się również wytworzenie zakończenia osi ul. Pensjonatowej dominantą przestrzenną (np. pomostem na Jeziorze Necko). Wskazane jest ponadto wzmocnienie charakteru ul. Pensjonatowej jako przestrzeni publicznej poprzez jej poszerzenie i zagospodarowanie zielenią uliczną, małą architekturą, rozwiązaniami posadzki.

M7 – STREFA MIESZKANIOWA - PRĄDZYŃSKIEGO

Położenie i charakterystyka

W obrębie wydzielonej strefy zlokalizowane są dobrze wykształcone osiedla zabudowy wielorodzinnej – Os. Śródmieście i Os. Południe. Strefa została wyznaczona głównie w oparciu o zasięg zabudowy wielorodzinnej, także tej znajdującej się na wschód od ulicy Brzostowskiego (ul. Ks. Skorupki, Hoża, 3 Maja, granica zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej przy ul. Ramotowskiego, Korczakowskiego, ul. Obrońców Westerplatte, Chreptowicza, Wojska Polskiego, Mickiewicza, Kościelna).

Układ cztero- i pięciokondygnacyjnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych uzupełniony jest zabudową mieszkaniową jednorodzinną zlokalizowaną częściowo w zwartych zespołach zabudowy, a częściowo jako pojedyncze budynki. Zespół jest również uzupełniony o usługi społeczne – na terenie Os. Śródmieście znajduje się m. in.: liceum ogólnokształcące, szkoła podstawowa, przedszkole, biblioteka i kino. Ciąg ulic Chreptowicza i Brzostowskiego prowadzi przez osiedla ruch tranzytowy samochodów ciężarowych, co stanowi istotną uciążliwość dla mieszkańców.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Jedną z podstawowych kwestii wymagających rozwiązania jest wyprowadzenie ruchu ciężkiego ze strefy. Służyć temu ma wybudowana obwodnica Augustowa, która przejęła funkcje tranzytowe już od skrzyżowania ul. Wojska Polskiego i Białostockiej.

Po wyprowadzeniu ruchu tranzytowego poza osiedla i docelowym zmniejszeniu klasy ul. Brzostowskiego działania w zakresie polityki przestrzennej w tej strefie powinny dotyczyć ukształtowania wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej w terenach zabudowy wielorodzinnej, uzupełnienia programu usługowego o atrakcyjną działalność podnoszącą witalność miejsca, wzbogacenie struktury osiedli o tereny zieleni, a także poprawę stanu technicznego budynków. Należy określić w miejscowych planach

zagospodarowania przestrzennego zasady uzupełniania zabudowy mieszkaniowej i usługowej przy zachowaniu zasady przeciwdziałania zagęszczaniu zabudowy mieszkaniowej ukształtowanych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza kosztem terenów zieleni.

Należy dążyć do ograniczania możliwości wprowadzania nowej zabudowy wielorodzinnej w celu utrzymania, a docelowo podnoszenia standardu przestrzeni. Wskazane jest uzupełnianie funkcji usługowych usługami publicznymi.

M8 – STREFA MIESZKANIOWA - SILIKATY

Położenie i charakterystyka

Nowa strefa mieszkaniowa obejmuje tereny położone w sąsiedztwie terenów kolejowych i drogi krajowej nr 16, poniżej Os. Lipowiec. Strefa położona jest w otoczeniu terenów leśnych. Na terenie strefy zlokalizowane są trzy wielorodzinne budynki mieszkalne, pozostała część jest nieużytkowana i wskazana do przekształceń.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Działania mające na celu przekształcenia tej strefy powinny mieć charakter kompleksowy. Postuluje się zaadaptowanie istniejących budynków na cele nowego kompleksu zabudowy wielorodzinnej, usług społecznych, w tym np. domu spokojnej starości, co nada unikalny charakter temu miejscu i podniesie jego walory. Przy kształtowaniu zespołu zabudowy o nowej funkcji należy uzupełnić go o funkcje usługowe, a także pamiętać o ograniczeniach wynikających z sąsiedztwa lasów.

AG 1 – STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ WSCHODNIA

Położenie i charakterystyka

Zasięg strefy wytyczony został w oparciu o istniejące tereny produkcyjne w rejonie ulic Tytoniowej, Komunalnej i Turystycznej oraz na terenach dworca kolejowego Augustów i części terenów położonych na północ od terenów kolejowych. Jest to najsilniej rozwinięta strefa produkcji w Augustowie. Siedzibę mają tu m.in. British American Tobacco Polska, Pracowniczy Ośrodek Maszynowy, przedsiębiorstwa transportowe, stacje kontroli pojazdów. Poza terenami o funkcji usługowo–przemysłowej znajdują tu się również zespoły zabudowy mieszkaniowej, głównie wielorodzinnej, usługi oświaty, boiska sportowe, hotel, a także obiekty zabytkowe, w tym kościół parafialny pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej wpisany do rejestru zabytków.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Działania w zakresie polityki przestrzennej w obrębie tej strefy powinny dążyć do segregacji wykluczających się funkcji mieszkaniowych i produkcyjno–usługowych, należy przede wszystkim określić zasady funkcjonowania i uzupełniania zabudowy na terenie strefy. Szczególną uwagę w zakresie kształtowania przestrzeni publicznych należy zwrócić na zagospodarowanie terenu dworca kolejowego oraz sąsiadującej z nim

wieży ciśnień, która stanowi dominantę przestrzenną. Wytworzenie miejsca o reprezentacyjnym charakterze może w przyszłości stać się wizytówką miasta. Przestrzeń wymaga tu zatem uporządkowania poprzez uczytelnienie funkcji i uzupełnienie jej terenami zieleni. Z racji bezpośredniego sąsiedztwa ze strefą „A" ochrony uzdrowiskowej, rozwój działalności gospodarczej na terenie tej strefy nie może mieć negatywnego wpływu na właściwości naturalne surowców leczniczych lub właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska oraz stanowić przeszkody w prowadzeniu lecznictwa uzdrowiskowego.

AG 2 – STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ POŁUDNIOWA

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje swym zasięgiem tereny położone w okolicy obecnego skrzyżowania dróg krajowych nr 61 i 8, a zrealizowanego węzła „Augustów" w ciągu obwodnicy. Strefa sięga do terenu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Miejskiej, następnie granica przebiega wzdłuż ogródków działkowych zlokalizowanych na południu miasta i projektowanej drogi klasy zbiorczej aż do granicy administracyjnej miasta. Po północnej stronie drogi krajowej nr 61, strefa obejmuje m.in. tereny po południowej stronie ul. Ziemiańskiej, istniejące tereny usługowe oraz teren ogródków działkowych. Znaczy obszar wyznaczonej strefy stanowi obecnie otwarty teren rolniczy. W jej obrębie znajduje się również zrekultywowane składowisko odpadów.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

W obrębie strefy należy dążyć do ukształtowania nowych terenów inwestycyjnych w kierunku produkcyjnym z preferencją lokalizacji centrów logistycznych i naprawczych, z uwagi na sąsiedztwo węzła obwodnicy. Po północnej stronie węzła „Augustów" wskazana jest lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

Polityka przestrzenna w obrębie tej strefy powinna dążyć do rozwoju terenów produkcyjnych i usługowych w kierunku nowoczesnych technologii. Preferowana powinna być zabudowa usługowa i służąca zaawansowanej technologicznie działalności produkcyjnej. W obrębie strefy znajduje się proponowana lokalizacja podstrefy Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A., która umożliwiłaby wzmocnienie proinwestycyjnej polityki miasta na tym obszarze.

AG 3 – STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ CENTRALNA

Położenie i charakterystyka

Centralna strefa aktywności gospodarczej obejmuje tereny położone pomiędzy strefami mieszkaniowymi M4 i M6, strefą aktywności gospodarczej AG4 oraz zrealizowanym przebiegiem obwodnicy Augustowa. Obecnie tereny te stanowią otwarty obszar rolniczy.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna w obrębie tej strefy powinna dążyć do rozwoju terenów usługowych, które z uwagi na przebieg obwodnicy miasta mają uzasadnioną lokalizację. Sąsiedztwo ze strefami mieszkaniowymi,

wskazanymi do przyszłego zainwestowania powoduje, że oprócz zabudowy usługowej na tym obszarze może rozwinąć się także budownictwo mieszkaniowe – w szczególności od strony ul. Rajgrodzkiej. Południowa część strefy, bezpośrednio przylegająca do terenów obwodnicy, powinna być przeznaczona do zagospodarowania terenów zabudową usługową, zlokalizowaną w zieleni, połączonej z ciągami zieleni izolacyjnej wzdłuż obwodnicy. Stanowiłyby one jednocześnie izolację dla terenów mieszkaniowych od ruchliwej arterii komunikacyjnej.

AG 4 – STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ZACHODNIA

Położenie i charakterystyka

Strefa aktywności gospodarczej zachodnia wkreślona została w zasięgu kompleksu stoczni jachtowych „Ślepsk" i „Mirage" wraz z sąsiadującymi terenami, aż do istniejącego przebiegu obwodnicy Augustowa.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Polityka przestrzenna dla tej strefy powinna odnosić się do koncentracji funkcji usługowej i produkcyjnej w tym rejonie, należy dążyć jednakże do lokalizacji zakładów produkcyjnych wykorzystujących nowoczesne technologie. Konieczne jest również właściwe izolowanie terenów produkcyjnych i usługowych od sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej. W związku z ograniczaniem uciążliwości od obwodnicy dla terenów mieszkaniowych wyznaczonych w strefie M6, należy dążyć do wytworzenia strefy przejściowej, w obrębie której możliwa będzie lokalizacja budynków mieszkalnych oraz zakładów usługowych bądź produkcyjnych. W przypadku nasycenia wskazanego terenu zabudową mieszkaniową możliwa jest realizacja nieuciążliwych funkcji produkcyjnych i usługowych, z zachowaniem odpowiedniej izolacji, np. w postaci zieleni izolacyjnej.

U – STREFA UZDROWISKA

Położenie i charakterystyka

Zasięg strefy uzdrowiska został wyznaczony w oparciu o granicę strefy uzdrowiskowej „A". Granica strefy przebiega brzegiem jeziora Necko do mostu na rzece Klonownica, następnie al. Wyszyńskiego, północną granicą zespołu domów wielorodzinnych przy ul. Konopnickiej oraz Augustowskiego Centrum Edukacyjnego, wschodnią granicą terenu szpitala i terenów leśnych, następnie północną granicą cmentarza, nową ulicą położoną na południe od amfiteatru, ul. Zarzecze oraz granicą terenu sanatorium. W granicach tej strefy zlokalizowane są sanatoria „Augustów" i „Pałac na Wodzie", a także hotel Warszawa i Hetman. Główną przestrzeń publiczną tego obszaru stanowi amfiteatr oraz plaża miejska. Ponad 90% powierzchni strefy stanowią tereny zielone, głównie tereny leśne. Na terenie strefy znajduje się również park zdrojowy ze ścieżką aktywności ruchowej. Strefa ta przylega bezpośrednio do strefy bulwarowej R3 oraz mieszkaniowej M3.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U z 2016, poz. 879) oraz z Uchwałą Nr

XVII/136/15 Rady Miejskiej w Augustowie z dn. 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Augustów, strefa „A" posiada szereg ograniczeń w kwestii zagospodarowania terenu (rozdział nr XXII. 4.). Ponieważ obecne zagospodarowanie pozwala na powiększenie bazy lecznictwa uzdrowiskowego, postuluje się lokalizację kolejnych obiektów usług zdrowia, z zastrzeżeniem zachowania wskaźnika terenów zieleni w wysokości 65% dla całej strefy „A". Wskazane jest uzupełnienie zagospodarowania strefy usługami turystycznymi oraz urządzonymi przestrzeniami publicznymi, szczególnie w części przybrzeżnej jeziora Necko oraz na terenie parku zdrojowego (ścieżki zdrowia, mała architektura, urządzenia rekreacyjne i wypoczynkowe).

Odpowiednie zagospodarowanie tej strefy będzie miało kluczowe znaczenie w kształtowaniu struktury przestrzennej Augustowa. Jest to bowiem istotna przestrzeń publiczna na terenie miasta, powiązana z funkcjonowaniem uzdrowiska oraz bulwarami, które z kolei prowadzą do centrum. Tereny te należy kształtować jako tereny zieleni uzupełnione małą architekturą. We wskazanych na rysunku studium miejscach należy rozwijać obiekty i zespoły obiektów o funkcji usługowej, turystycznej, rekreacyjnej, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum wycinki drzew, niezbędnej do realizację planowanych inwestycji. Pozwoli to na utrzymanie leśnego charakteru tego obszaru. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu należy umożliwić uprawianie sportów zimowych.

T1 – STREFA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA ŚLEPSK

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje część Os. Ślepsk położonego przy południowo–zachodnim brzegu jeziora Necko. Większość terenów objętych strefą jest obecnie niezagospodarowana i porośnięta lasem, znajdują się tu jednak m. in. nieliczne budynki mieszkalne.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zagospodarowanie przestrzenne w obrębie tej strefy dążyć powinno do inwestycyjnego wykorzystania terenów w kierunku rekreacyjnym i turystycznym. Z uwagi na atrakcyjne położenie nad brzegiem jeziora Necko postuluje się wprowadzenie zagospodarowania stanowiącego obsługę funkcji turystycznych, plaż i terenów przeznaczonych pod sport i rekreację. Istotne jest powiązanie tego obszaru z innymi terenami rekreacyjnymi oraz z miastem za pomocą wytyczenia nowych tras pieszych i rowerowych.

T2 – STREFA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA BORKI

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje północno – zachodnią część Os. Borki. W większości jest to teren leśny, wzdłuż ulicy Wczasowej zlokalizowanych jest kilka ośrodków wypoczynkowych.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Głównym celem działań polityki przestrzennej powinno być uporządkowanie i uzupełnienie zabudowy usług turystyki. Pozostałą część obszaru należy traktować jako leśną przestrzeń przyrodniczą

z wykorzystaniem w kierunku rekreacji. Należy dążyć do przekształcenia terenu lasu w park leśny, urządzony przez wprowadzenie oświetlenia, małej architektury, pieszych i rowerowych ścieżek leśnych. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu należy umożliwić uprawianie sportów zimowych.

T3 – STREFA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA LIPOWIEC

Położenie i charakterystyka

Strefa swym zasięgiem obejmuje tereny położone pomiędzy południowym brzegiem Jeziora Białego a drogą wojewódzką nr 662 i ul. Turystyczną. W centralnej części osiedla zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz nieliczna wielorodzinna. Stare zespoły zabudowy mieszkaniowej uzupełniane są przez nowe inwestycje, zlokalizowane głównie w okolicy ul. Świerkowej. Na półwyspie Pień zlokalizowany jest zabytkowy „Oficerski Yacht Club R.P. Pacific", poniżej półwyspu Lisi Ogon znajduje się kolejny kompleks hotelowy. We wschodniej części strefy znajduje się teren dawnego tartaku.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Uzupełnianie istniejących zespołów zabudowy powinno uwzględniać ochronę zabytkowej substancji Os. Leśników. Zabudowę osiedla należy kształtować przy zapewnieniu mieszkańcom dostępu do usług podstawowych i zieleni. Teren dawnego tartaku wskazany został do przekształceń, postuluje się tu usługi turystyczne, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub wielorodzinną, a w nowych zespołach zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się funkcję pensjonatową jako uzupełniającą.

Kształtowanie tej strefy powinno zmierzać w kierunku uporządkowania i uczytelnienia hierarchii poszczególnych funkcji, uzupełniania ich przestrzeniami publicznymi, zielenią, wytyczenia rejonów rekreacyjnych z urządzonymi miejscami do organizowania pikników, rekreacji, również w terenach leśnych, które należy przekształcać w parki leśne. Wskazane jest nasycanie terenów zagospodarowanych funkcjami służącymi obsłudze turystyki. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu należy umożliwić uprawianie sportów zimowych.

T4 – STREFA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA WOJCIECH – STUDZIENICZNA – PRZEWIĘŹ

Położenie i charakterystyka

Strefa została wyznaczona w zasięgu zabudowy dawnych miejscowości Wojciech, Studzieniczna i Przewięź. Obszar strefy obejmuje zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, a także usługi, w tym turystyki oraz Sanktuarium Maryjne w Studzienicznej. Pozostały obszar to tereny krajobrazu otwartego, zwłaszcza tereny leśne. Powiązanie z miastem zapewnia droga krajowa nr 16.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Układ przestrzenny strefy jest dość uporządkowany, całość wymaga natomiast uzupełnienia o program usługowy i wyodrębnienie centrum lokalnego podkreślającego charakter i historię dawnych miejscowości. Tereny zurbanizowane należy kształtować w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

letniskowej, a także pensjonatów czy usług turystyki. W świetle obowiązujących zadań ochronnych Planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska" konieczne jest kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w terenach zabudowy oraz szczelny system zbiórki odpadów z tych terenów. Należy dążyć do uzupełniania strefy ogólnodostępnymi przestrzeniami publicznymi i zielenią, wytyczenia rejonów rekreacyjnych z urządzonymi miejscami do organizowania pikników, rekreacji, również w terenach leśnych, które należy przekształcać w parki leśne. Wskazane jest nasycanie terenów zagospodarowanych funkcjami służącymi obsłudze turystyki. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu należy umożliwić uprawianie sportów zimowych.

T5 – STREFA TURYSTYCZNO – REKREACYJNA SAJENEK

Położenie i charakterystyka

Strefa, zlokalizowana po obu stronach jeziora Sajenek i przy Stawie Sajenek, ograniczona od południa granicą administracyjną miasta, linią brzegową jezior oraz granicą zwartego kompleksu leśnego. Stanowi część dawnej miejscowości Sajenek. Obecnie większość strefy to tereny krajobrazu otwartego, uzupełnione o zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i letniskową. Komunikacja Sajenka z miastem odbywa się za pomocą drogi wojewódzkiej nr 664.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Działania polityki przestrzennej w obrębie tej strefy powinny dążyć do wykształcenia nowych zespołów zabudowy o funkcji turystycznej, rekreacyjnej, z zachowaniem istniejących zespołów zabudowy mieszkaniowej i możliwością lokalizowania nowych. Należy dążyć do uzupełniania strefy ogólnodostępnymi przestrzeniami publicznymi, zielenią, wytyczenia rejonów rekreacyjnych z przygotowanymi miejscami do urządzania pikników, rekreacji, również w terenach leśnych, które należy przekształcać w parki leśne. Wskazane jest nasycanie terenów zagospodarowanych funkcjami służącymi obsłudze turystyki. Istotną kwestią jest zapewnienie optymalnej obsługi komunikacyjnej Sajenka.

O – STREFA ROLNICZO – OSADNICZA

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje tereny rolnicze z pojedynczymi zespołami zabudowy zagrodowej, położone w zachodniej i południowej części miasta. Są to głównie tereny otwarte przecięte przez drogę krajową nr 16, w zachodniej części przez obwodnicę Augustowa. Ze względu na występowanie gleb wysokich klas bonitacyjnych, tereny te są wykorzystywane rolniczo, występujące budynki to w większości zabudowa zagrodowa. Południowo–zachodnią granicę strefy stanowi granica administracyjna miasta.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zagospodarowanie strefy powinno dążyć do zachowania rolniczego charakteru obszaru. Dopuszcza się przekształcenie istniejących gospodarstw w ośrodki jeździeckie, stadniny koni, gospodarstwa

agroturystyczne itp. lub możliwość lokalizowania nowych. Nową zabudowę zagrodową postuluje się lokalizować min. 100 m. od linii rozgraniczającej obwodnicy. W obrębie strefy planuje się budowę nowego cmentarza miejskiego wraz z obsługą (tereny usługowe) – należy zachować odpowiednie strefy ochronne od cmentarza zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiednio 50 m i 150 m.

R1 – STREFA REKREACYJNA – LEŚNA

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje tereny Puszczy Augustowskiej położone w granicach administracyjnych miasta, na wschód od części zurbanizowanej Augustowa. Przez teren strefy przebiegają drogi – krajowa nr 16 i wojewódzka nr 664. Ze względu na leśny charakter obszaru, przez teren strefy przebiegają liczne szlaki turystyczne, m.in. piesze, rowerowe i konne. Na terenie strefy zlokalizowana jest ponadto pojedyncza zabudowa mieszkaniowa oraz związana z usługami turystyki. W zachodniej części, przy ul. Przemysłowej znajdują się ogrody działkowe.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zagospodarowanie strefy powinno ograniczyć się do urządzenia ścieżek pieszych i rowerowych, a także wytyczenia rejonów rekreacyjnych z urządzonymi miejscami do organizowania pikników i postojów na szlakach. Postuluje się wytyczenie nowych szlaków konnych w porozumieniu z Nadleśnictwem Augustów. Poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenu należy umożliwić uprawianie sportów zimowych. W granicach strefy ustala się utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy i sytuowania nowych obiektów w wyznaczonych w studium lokalizacjach oraz zakaz realizowania zabudowy kubaturowej na pozostałym terenie, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej oraz gospodarki leśnej. Ogrody działkowe pozostawia się bez zmian.

R2 – STREFA REKREACYJNA – SPORTOWA

Położenie i charakterystyka

Strefa położona jest na południowym krańcu miasta – po obu stronach drogi krajowej nr 8, pomiędzy linią brzegową jeziora Sajno, strefą aktywności gospodarczej AG2 oraz granicą administracyjną miasta. Obecnie obszar strefy ma charakter krajobrazu otwartego. Przy ul. Białostockiej zlokalizowane są ogrody działkowe, nad jeziorem Sajno funkcjonuje natomiast ośrodek wczasowy.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Kształtowanie struktury przestrzennej strefy powinno dążyć do zagospodarowania jej usługami sportu i rekreacji – np. pola golfowe, boiska sportowe, tory wrotkowo–łyżwiarskie, wyciągi narciarskie. Maksymalnie należy przy tym wykorzystać potencjał przyrodniczy zlokalizowanych tu elementów krajobrazu, dotyczy to zwłaszcza kompleksów leśnych i układu wodnego. Z uwagi na warunki gruntowe nie dopuszcza się lokalizowania obiektów kubaturowych po wschodniej stronie Kanału Augustowskiego, z wyjątkiem obiektów

infrastruktury technicznej oraz gospodarki leśnej i terenu istniejącego ośrodka wczasowego *oraz z wyjątkiem zabudowy związanej z usługami kultury na terenie objętym zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.*. Zagospodarowanie powinno się kształtować na zasadzie powiązania kompozycyjnego i widokowego terenów położonych po obu stronach drogi nr 8. Na terenie strefy dopuszcza się ponadto możliwość lokalizacji lądowiska / lotniska sportowego.

R3 – STREFA REKREACYJNA – BULWAROWA

Położenie i charakterystyka

Strefa została wytyczona w oparciu o przebieg jednej z najbardziej istotnych przestrzeni publicznych w mieście. W zasięgu strefy znajduje się rzeka Netta, kanały Augustowski i Bystry na odcinkach na północ od drogi wojewódzkiej nr 664 oraz fragment linii brzegowej jeziora Necko wraz z plażą Bielnik. Poza terenami wód strefa obejmuje także nabrzeża stanowiące w większości uporządkowane bulwary oraz m. in. port żeglugi śródlądowej, budynki Zarządu Wodnego, ośrodek żeglarski, obiekty usług turystyki i gastronomii, park przy Starej Poczcie wraz z zabudową, kościół pw. Miłosierdzia Bożego, budynek sądu rejonowego i pojedynczą zabudowę mieszkaniową.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Działania powinny dalej dążyć do uporządkowania zagospodarowania tej strefy. Postuluje się dalsze urządzanie wielofunkcyjnej przestrzeni publicznej z zielenią, usługami turystyki i gastronomii, niezaburzającymi panoramy miasta, wraz z elementami małej architektury. Zagospodarowanie powinno się kształtować na zasadzie powiązania kompozycyjnego i widokowego oraz funkcjonalnego terenów bulwarów z terenami miasta przy zapewnieniu wzajemnych wglądów, otwarć widokowych.

R4 – STREFA REKREACYJNA – JEZIORNA

Położenie i charakterystyka

Strefa obejmuje jeziora okalające Augustów: Necko, Rospuda, Białe, Studzieniczne, Sajno oraz Sajenek (jezioro i staw). Jeziora stanowią charakterystyczny składnik krajobrazu miasta. Niemal wszystkie, są przepływowe, rynnowe, mają wydłużony kształt, znaczną głębokość, dobrą jakość wód, przeważnie wysokie piaszczyste brzegi porośnięte lasem. Część obszaru strefy stanowią ponadto tereny zieleni zlokalizowane na wyspach oraz pomiędzy linią brzegową jezior a granicą administracyjną miasta, gdzie zlokalizowane są również pojedyncze tereny zabudowy usługowej bądź letniskowej. Na jez. Necko funkcjonuje wyciąg nart wodnych.

Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zagospodarowanie tej strefy powinno sprowadzać się do zachowania jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych z dopuszczeniem uprawiania sportów wodnych (spływy kajakowe, narty wodne, itp.), pomostów, przystani, urządzonych kąpielisk, obiektów ratownictwa wodnego, gastronomii. Tego rodzaju obiekty wpłyną na zbliżenie miasta do terenów wodnych i pozwolą korzystać z naturalnych walorów

przyrodniczych zarówno mieszkańcom, jak i turystom. Na wskazanych obszarach dopuszczona jest zabudowa związana z usługami turystyki i rekreacji. Rozwój ośrodków turystycznych spowoduje intensyfikację ruchu turystycznego, co bezpośrednio przełoży się na poprawę funkcjonowania nie tylko turystyki wodnej, ale również w znaczący sposób wzmocni gospodarkę miasta. Należy utrzymać istniejące szlaki turystyki wodnej oraz tworzyć nowe atrakcje, w tym oferty żeglugi promowej jako kontynuację istniejącej żeglugi po Kanale Augustowskim i jeziorach Necko, Białym, Studzienicznym, Rospuda.

XXI. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

1. Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu

W obrębie stref polityki przestrzennej określono kierunki przeznaczenia terenów, oznaczonych na rysunku studium następującymi symbolami:

1) **MS – TERENY ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ**
2) **MW – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ**
3) **MWU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
4) **MN – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ**
5) **MNU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
6) **MN/UT – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH**
7) **MN/U/P – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ, TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW**
8) **M – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ**
9) **MU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
10) **U – TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
11) **UC – TERENY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²**
12) **UT – TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH**
13) **U/P – TERENY USŁUG, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW**
14) **US – TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI**
15) **US/UR – TERENY USŁUG SPORTU, REKREACJI I WYPOCZYNKU**
16) **UR – TERENY REKREACJI I WYPOCZYNKU**
17) **ZP – TERENY ZIELENI PARKOWEJ**
18) **ZC – TERENY ZIELENI CMENTARNEJ**
19) **ZD – TERENY ZIELENI OGRODÓW DZIAŁKOWYCH**
20) **ZD/U/P – TERENY ZIELENI OGRODÓW DZIAŁKOWYCH I TERENY USŁUG, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW**
21) **Zn – TERENY ZIELENI NATURALNEJ**
22) **Zn/ZC – TERENY ZIELENI NATURALNEJ I TERENY ZIELENI CMENTARNEJ**
23) **Zn/U – TERENY ZIELENI NATURALNEJ I TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
24) **ZL – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ**
25) **ZL/ZC – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY ZIELENI CMENTARNEJ**
26) **ZL/U – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ**
27) **ZL/KS – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI**
28) **R – TERENY ROLNE**

29) PG – TEREN I OBSZAR GÓRNICZY

30) I – TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

31) K – TERENY KOMUNIKACJI - OBWODNICA MIASTA

32) KS – TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI

33) W – TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

34) KK – ZAMKNIĘTE TERENY KOLEJOWE

1) MS – TERENY ZABUDOWY ŚRODMIEJSKIEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- intensywna śródmiejska zabudowa wielofunkcyjna – mieszkaniowa, usługowa, mieszkaniowo-usługowa,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- usługi,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi kultu religijnego,
- handel targowiskowy jedynie w rejonie obecnej lokalizacji targowiska – przy ul. Wierzbnej,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- kształtowanie układu zabudowy w oparciu o historyczny układ urbanistyczny,
- postuluje się lokalizację w nowej zabudowie mieszkaniowej usług minimum w parterach budynków w głównych ciągach komunikacyjnych i wokół placów,
- postuluje się koncentrację usług społecznych i komercyjnych w głównych ciągach komunikacyjnych i wokół placów w oparciu o samodzielne budynki usługowe oraz atrakcyjne ogólnodostępne zagospodarowywanie parterów budynków wielofunkcyjnych frontowych względem głównych przestrzeni publicznych,

- postuluje się kształtowanie zabudowy od strony głównych przestrzeni publicznych w formie pierzejowej, w oparciu o istniejące kwartały zabudowy,
- lokalizacja nowych obiektów i zespołów zabudowy powinna nawiązywać do historycznego układu zabudowy,
- stopniowe przekształcanie obszarów i obiektów substandardowych i zdegradowanych do podstawowego i dopuszczalnego przeznaczenia terenu,
- uzupełnianie i podniesienie jakości układu przestrzeni publicznej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 20 m.
- *dla terenu objętego zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.: maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych budynku: 4.*

2) MW – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków,
- obiekty zamieszkania zbiorowego, w tym domy spokojnej starości,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej, administracji,
- usługi nieuciążliwe,
- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, innych usług nieuciążliwych,
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- na pozostałych terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wskazany jest jej rozwój poprzez ograniczone uzupełnianie istniejącej zabudowy,
- nowe i istniejące zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy kształtować w oparciu o założenia kompozycji urbanistycznej uwzględniającej połączenia z terenami zieleni, terenami usługowymi w postaci ciągów przestrzeni publicznych,
- wskazane jest przeciwdziałanie zagęszczaniu zabudowy mieszkaniowej ukształtowanych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza kosztem terenów zieleni, a także kosztem powierzchni parkingów ogólnodostępnych, jeśli stanowiłoby to deficyt miejsc określonych standardami parkingowymi,
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych osiedli,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 20 m.

3) MWU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- obiekty zamieszkania zbiorowego, w tym domy spokojnej starości,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej, administracji,
- usługi nieuciążliwe,
- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, innych usług nieuciążliwych,
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- nowe i istniejące zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy kształtować w oparciu o założenia kompozycji urbanistycznej uwzględniającej połączenia z terenami zieleni, terenami usługowymi w postaci ciągów przestrzeni publicznych,
- wskazane jest przeciwdziałanie zagęszczaniu zabudowy mieszkaniowej ukształtowanych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza kosztem terenów zieleni, a także kosztem powierzchni parkingów ogólnodostępnych, jeśli stanowiłoby to deficyt miejsc określonych standardami parkingowymi,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej: 20%, *z wyjątkiem terenów objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.,*
- *dla terenów objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. minimalny udział terenu biologicznie czynnego: 25%,*
- maksymalna wysokość zabudowy: 18 m~~.~~*, a dla terenu objętego zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. zlokalizowanego w strefie polityki przestrzennej M3: 20 m,*
- *dla terenów objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych budynku: 4, a dla terenu objętego zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. zlokalizowanego w strefie polityki przestrzennej M3: 6.*

4) MN – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z usługami,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna w lokalizacjach przewidzianych w obowiązujących planach miejscowych lub istniejących lokalizacjach,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, rozrywki, innych usług nieuciążliwych,
- usługi nieuciążliwe,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- usługi kultu religijnego,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- obiekty nieuciążliwej produkcji,
- zabudowa pensjonatowa,
- zabudowa rekreacji indywidualnej;
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- postuluje się, aby nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej były komponowane jako zabudowa dopełniająca zabudowę skoncentrowaną w osiedlach lub nawiązująca do charakteru zabudowy znajdującej się w najbliższym sąsiedztwie, w formie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej, odznaczać się powinny wysokimi walorami kompozycyjnymi,
- na zagospodarowanych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskazany jest jej rozwój poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej usługami, w tym usługami w parterach budynków od głównych ulic,
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych osiedli,
- należy dążyć do stopniowego przekształcania istniejącego zagospodarowania o charakterze odmiennym od kierunkowego,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m.

5) MNU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z usługami,
- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, rozrywki, innych usług nieuciążliwych,
- usługi – jedynie w strefie polityki przestrzennej M4 (dla terenów położonych pomiędzy obwodnicą miasta a ul. Mazurską) oraz w strefach AG2 i AG3, ze względu na dogodne położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta charakter usług powinien zostać doprecyzowany na etapie sporządzania planu miejscowego,
- usługi nieuciążliwe,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- usługi kultu religijnego,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- obiekty nieuciążliwej produkcji,
- zabudowa pensjonatowa,
- zabudowa rekreacji indywidualnej,
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- postuluje się, aby nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej były komponowane jako zabudowa dopełniająca zabudowę skoncentrowaną w osiedlach lub nawiązująca do charakteru zabudowy

znajdującej się w najbliższym sąsiedztwie, w formie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej, odznaczać się powinny wysokimi walorami kompozycyjnymi,

- na zagospodarowanych terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wskazany jest jej rozwój poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej usługami, w tym usługami w parterach budynków od głównych ulic,
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych osiedli,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej: 20%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m.

6) MN/UT – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH

<u>podstawowe kierunki przeznaczenia:</u>

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z usługami,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna w lokalizacjach przewidzianych w obowiązujących planach miejscowych lub istniejących lokalizacjach,
- usługi turystyczne, w tym. m.in. hotele, pensjonaty, domki letniskowe oraz pola biwakowe, gastronomia, agencje turystyczne, biura podróży i inne,
- usługi sportu i rekreacji, w tym m.in. boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, skocznie, strzelnice sportowe, skate-parki z wyposażeniem, skałki i ścianki wspinaczkowe, pola golfowe do mini golfa i inne obiekty, budynki i urządzenia,
- usługi rozrywki, wypoczynku, kultury, usługi artystyczne i inne twórcze, wystawiennictwo, usługi związane z poprawą kondycji fizycznej, gabinety odnowy biologicznej,
- działalność lecznicza, obiekty opieki zdrowotnej, zakłady opiekuńczo - lecznicze, zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze, ośrodki terapii uzależnień, hospicja itp. wraz z obiektami towarzyszącymi oraz inne usługi zdrowia,
- poradnie medyczne – przychodnie, poradnie, ambulatoria, ośrodki zdrowia, gabinety lekarskie, stacje dializ, zakłady rehabilitacji leczniczej, stacje krwiodawstwa, szkoły rodzenia i inne,
- domy spokojnej starości,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie, w zakresie handlu, rzemiosła, piekarni, innych usług nieuciążliwych,
- usługi nieuciążliwe,
- przystanie wodne, porty, pomosty, plaże, wypożyczalnie sprzętu wodnego,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- usługi kultu religijnego,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej związanej z turystyką: 35%,
- maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej: 12 m, zabudowy usługowej związanej z turystyką – 16 m.

7) MN/U/P – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ, TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z usługami,

- usługi,
- działalność produkcyjna,
- obiekty usługowe i produkcyjne, składy, magazyny, wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- centra logistyczne, tereny transportu samochodowego,
- usługi związane ze sprzedażą, diagnostyką, naprawą, złomowaniem, demontażem pojazdów,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

<u>dopuszczalne kierunki przeznaczenia:</u>

- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, rozrywki, innych usług nieuciążliwych,
- usługi nieuciążliwe,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- obiekty nieuciążliwej produkcji,
- usługi handlu uzupełnione usługami gastronomicznymi,
- motele,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,

<u>ograniczenia zmian przeznaczenia:</u>

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,
- rozwój działalności gospodarczej nie może mieć negatywnego wpływu na właściwości naturalne surowców leczniczych lub właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska oraz stanowić przeszkody w prowadzeniu lecznictwa uzdrowiskowego,
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

<u>standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:</u>

- należy dążyć do stopniowego przekształcania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na tereny zabudowy usługowej, produkcji, składów i magazynów,
- od strony terenów mieszkaniowych, usługowych, sportowo – rekreacyjnych, przestrzeni publicznych oraz od dróg o klasie powyżej klasy lokalnej należy lokalizować, w miarę możliwości, budynki administracyjno – socjalne uzupełnione zielenią wysoką lub samą zieleń izolacyjną, w celu odseparowania wizualnego od placów manewrowych i zaplecza technicznego,
- zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki**,**
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej, produkcji, składów i magazynów – 10%
- maksymalna wysokość zabudowy mieszkaniowej: 12 m, zabudowy usługowej, produkcji, składów i magazynów – 16 m.

8) M – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

<u>podstawowe kierunki przeznaczenia:</u>

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wraz z usługami,
- obiekty zamieszkania zbiorowego, w tym domy spokojnej starości,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

<u>dopuszczalne kierunki przeznaczenia:</u>

- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, rozrywki, innych usług nieuciążliwych,
- usługi nieuciążliwe,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- usługi kultu religijnego,

- obiekty nieuciążliwej produkcji,
- zabudowa pensjonatowa,
- zabudowa rekreacji indywidualnej;
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- postuluje się, aby nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej były komponowane jako zabudowa dopełniająca zabudowę skoncentrowaną w osiedlach lub nawiązująca do charakteru zabudowy znajdującej się w najbliższym sąsiedztwie, w formie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej, odznaczać się powinny wysokimi walorami kompozycyjnymi,
- nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy kształtować w oparciu o założenia kompozycji urbanistycznej uwzględniającej połączenia z terenami zieleni, terenami usługowymi w postaci ciągów przestrzeni publicznych,
- wskazane jest przeciwdziałanie zagęszczaniu zabudowy mieszkaniowej ukształtowanych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza kosztem terenów zieleni, a także kosztem powierzchni parkingów ogólnodostępnych, jeśli stanowiłoby to deficyt miejsc określonych standardami parkingowymi,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej usługami, w tym usługami w parterach budynków od głównych ulic,
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych osiedli,
- należy dążyć do stopniowego przekształcania istniejącego zagospodarowania o charakterze odmiennym od kierunkowego,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 30%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 20 m.
- *dla terenu objętego zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.: maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych budynku: 3.*

9) MU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wraz z usługami,
- obiekty zamieszkania zbiorowego, w tym domy spokojnej starości,
- usługi nieuciążliwe
- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, piekarni, rozrywki, innych usług nieuciążliwych,
- usługi społeczne, m. in. w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, nauki, kultury, sportu i rekreacji, pomocy społecznej i administracji,
- parkingi i garaże wielopoziomowe i podziemne, parkingi naziemne,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo-rekreacyjnych, placów zabaw, itp.,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi kultu religijnego,
- magazyny,
- obiekty nieuciążliwej produkcji,
- zabudowa pensjonatowa,
- zabudowa rekreacji indywidualnej,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- postuluje się, aby nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej były komponowane jako zabudowa dopełniająca zabudowę skoncentrowaną w osiedlach lub nawiązująca do charakteru zabudowy

znajdującej się w najbliższym sąsiedztwie, w formie wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej, odznaczać się powinny wysokimi walorami kompozycyjnymi,

- nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy kształtować w oparciu o założenia kompozycji urbanistycznej uwzględniającej połączenia z terenami zieleni, terenami usługowymi w postaci ciągów przestrzeni publicznych,
- wskazane jest przeciwdziałanie zagęszczaniu zabudowy mieszkaniowej ukształtowanych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza kosztem terenów zieleni, a także kosztem powierzchni parkingów ogólnodostępnych, jeśli stanowiłoby to deficyt miejsc określonych standardami parkingowymi,
- należy dążyć do uzupełniania zabudowy mieszkaniowej usługami, w tym usługami w parterach budynków od głównych ulic,
- należy dążyć do wykształcenia jednorodnego charakteru architektonicznego poszczególnych osiedli,
- należy dążyć do stopniowego przekształcania istniejącego zagospodarowania o charakterze odmiennym od kierunkowego,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej i magazynów: 20%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 20 m.
- *dla terenu objętego zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.: maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych budynku: 3.*

10) U – TERENY USŁUG

<u>podstawowe kierunki przeznaczenia:</u>

- usługi,
- obiekty i zespoły usługowe o randze ogólnomiejskiej i regionalnej,
- usługi społeczne (m in. zdrowia, pomocy społecznej, bezpieczeństwa i administracji),
- obiekty i zespoły usług oświaty, w tym m.in. przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne, średnie, szkoły artystyczne,
- usługi komercyjne (gastronomii, rozrywki, handlu, obrotu finansowego, ubezpieczeń, transportu, łączności, itp.), piekarnie,
- usługi turystyki, w tym hotele i pensjonaty,

- usługi sportu i rekreacji,
- usługi kultu religijnego, w tym kościoły i kaplice,
- usługi kultury, muzea, sale konferencyjne i widowiskowe,
- obiekty upowszechniania kultury: biblioteki, mediateki, pracownie artystyczne, galerie sztuki, kluby tematyczne, itp.,
- urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, imprez masowych,
- obiekty zamieszkania zbiorowego,
- obiekty kongresowe i targowo-wystawiennicze,
- obiekty produkcyjne i produkcyjno-usługowe w zakresie utrzymania istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, przebudowy, nadbudowy,
- zabudowa mieszkaniowa w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków,
- zieleń ogólnodostępna z możliwością lokalizowania urządzeń sportowo rekreacyjnych, placów zabaw, itp., w tym zieleń urządzona towarzysząca usługom i zieleń izolacyjna,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,

<u>dopuszczalne kierunki przeznaczenia:</u>

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – jedynie w strefie polityki przestrzennej R3 na terenie położonym pomiędzy ul. Nadrzeczną i rzeką Nettą,
- magazyny, stacje paliw z zapleczem usługowo-handlowym, z wykluczeniem lokalizacji w strefie centralnej S, i uzdrowiskowej U,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- usługi spopielania zwłok w strefie „O”,

<u>ograniczenia zmian przeznaczenia:</u>

- zakaz lokalizacji nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, z wyjątkiem lokalizacji przewidzianych w obowiązujących planach miejscowych oraz w strefie polityki przestrzennej R3 na terenie położonym pomiędzy ul. Nadrzeczną i rzeką Nettą,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- nowe zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej należy kształtować w oparciu o założenia kompozycji urbanistycznej uwzględniającej połączenia z terenami zieleni, terenami usługowymi w postaci ciągów przestrzeni publicznych,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- dążenie do wzbogacania zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla zabudowy mieszkaniowej: 30%, dla zabudowy usługowej: 15%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 20 m.

11) UC – TERENY OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty handlu detalicznego i obiekty handlowo – usługowe, w tym o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², (z możliwością uzupełnienia wielofunkcyjnym programem, tj. gastronomia, usługi finansowe, salony kosmetyczne, fryzjerskie, odnowy biologicznej i inne),
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo – jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- stacje paliw,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz realizacji obiektów przeznaczenia dopuszczalnego bez powiązania z zagospodarowaniem zgodnym z podstawowym przeznaczeniem,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- kształtowanie usług jako centrów w formie wnętrz urbanistycznych o bogatym programie, wysokiej jakości architektury i kompozycji przestrzennej, uzupełnionych zielenią,
- zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki,
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,

- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m.

12) UT– TERENY USŁUG TURYSTYCZNYCH

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi turystyczne, w tym. m.in. hotele, pensjonaty, domki letniskowe oraz pola biwakowe, gastronomia, agencje turystyczne, biura podróży i inne,
- usługi sportu i rekreacji, w tym m.in. boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, skocznie, strzelnice sportowe, skate-parki z wyposażeniem, skałki i ścianki wspinaczkowe, pola golfowe do mini golfa i inne obiekty, budynki i urządzenia,
- usługi rozrywki, wypoczynku, kultury, usługi artystyczne i inne twórcze, wystawiennictwo, usługi związane z poprawą kondycji fizycznej, gabinety odnowy biologicznej,
- urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, imprez masowych (np. amfiteatr),
- działalność lecznicza – obiekty opieki zdrowotnej, zakłady opiekuńczo - lecznicze, zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze, ośrodki terapii uzależnień, hospicja itp. wraz z obiektami towarzyszącymi oraz inne usługi zdrowia, obiekty lecznictwa uzdrowiskowego, w tym m. in. szpitale, prewentoria, sanatoria w strefie „A" ochrony uzdrowiskowej,
- poradnie medyczne – przychodnie, poradnie, ambulatoria, ośrodki zdrowia, gabinety lekarskie, stacje dializ, zakłady rehabilitacji leczniczej, stacje krwiodawstwa, szkoły rodzenia i inne,
- domy spokojnej starości,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacji indywidualnej – jedynie w strefach polityki przestrzennej T4 i T5 (Studzieniczna, Wojciech i Sajenek),
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- funkcja usługowa jako towarzysząca zabudowie podstawowej w zakresie handlu, gastronomii, rzemiosła, inne usługi nieuciążliwe,
- przystanie wodne, porty, pomosty, plaże, wypożyczalnie sprzętu wodnego,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków, bądź budowy nowych w istniejących lokalizacjach, bez konieczności powiązania ich z przeznaczeniem podstawowym,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- w terenach zabudowanych adaptowanie, odtwarzanie, porządkowanie istniejącego zainwestowania bazy turystyczno-wypoczynkowej, poszerzanie zakresu i podnoszenie standardu istniejących ogólnodostępnych form wypoczynku (baza noclegowa, gastronomiczna, sportowo-rekreacyjna),
- należy dążyć do wizualnego odizolowania terenów zaplecza technicznego obiektów handlowych od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- wzbogacanie zielenią ulic, przede wszystkim w ramach głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne strefy polityki przestrzennej,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 35%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m w terenach UT zlokalizowanych w strefach T4, T5, R1, R4; 20 m w terenach UT zlokalizowanych w pozostałych strefach.

13) U/P – TERENY USŁUG, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi,
- działalność produkcyjna,
- obiekty usługowe i produkcyjne, składy, magazyny, wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- centra logistyczne, tereny transportu samochodowego,
- usługi związane ze sprzedażą, diagnostyką, naprawą, złomowaniem, demontażem pojazdów,
- farmy fotowoltaiczne o mocy powyżej 100 kW w strefie AG2 i AG4,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi handlu uzupełnione usługami gastronomicznymi,
- motele,
- stacje paliw wraz z zapleczem usługowo – handlowym,

- zabudowa mieszkaniowa w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- lądowisko / lotnisko sportowe,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- rozwój działalności gospodarczej nie może mieć negatywnego wpływu na właściwości naturalne surowców leczniczych lub właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska oraz stanowić przeszkody w prowadzeniu lecznictwa uzdrowiskowego,
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- od strony terenów mieszkaniowych, usługowych, sportowo – rekreacyjnych, przestrzeni publicznych oraz od dróg o klasie powyżej klasy lokalnej należy lokalizować, w miarę możliwości, budynki administracyjno – socjalne uzupełnione zielenią wysoką lub samą zieleń izolacyjną, w celu odseparowania wizualnego od placów manewrowych i zaplecza technicznego,
- zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki**,**
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m.

14) US – TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi sportu i rekreacji, w tym m. in. boiska, hale sportowe, pola golfowe, przystanie, stoki narciarskie, baseny i inne,
- terenowe urządzenia sportu i rekreacji, m.in.: boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, skocznie, strzelnice sportowe, trasy rowerowe, skate-parki z wyposażeniem, skałki i ścianki wspinaczkowe, stoły do gier planszowych, linaria wspinaczkowe, drążki gimnastyczne, pola do mini golfa, place zabaw z urządzeniami, miejsca do wypoczynku oraz podobne,
- gastronomia,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo – jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- zabudowa letniskowa (w tym o charakterze usługowym jak i rekreacji indywidualnej),
- obiekty kubaturowe związane z rekreacją,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty kubaturowe związane z obsługą terenów sportowych, w tym szatnie, magazyny,
- ogrody botaniczne, arboreta, oranżerie,

- parki tematyczne,
- lądowisko / lotnisko sportowe,
- *na terenie objętym zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.: usługi kultury, w tym m. in. skanseny, muzea i inne,*

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,
- zakaz realizacji zabudowy kubaturowej na terenie zlokalizowanym pomiędzy Kanałem Augustowskim projektowaną drogą prowadzącą do ośrodka wczasowego „Królowa Woda" a jeziorem Sajno, *z wyjątkiem zabudowy związanej z usługami kultury na terenie objętym zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r*

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- wykreowanie przestrzeni dostępnych, funkcjonalnych i komfortowych,
- zapewnienie dostępności do transportu publicznego,
- dostosowanie formy i charakteru zabudowy do funkcji miejsca,
- zachowanie, ochrona i wzbogacanie istniejącej zieleni (drzewostanu) oraz wprowadzanie nowych nasadzeń z wykorzystaniem gatunków rodzimych,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 40%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m.

15) US/UR – TERENY USŁUG SPORTU, REKREACJI I WYPOCZYNKU

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi sportu i rekreacji, w tym m. in. boiska, hale sportowe, pola golfowe, przystanie, stoki narciarskie, baseny i inne,
- terenowe urządzenia sportu i rekreacji, m.in.: boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, skocznie, strzelnice sportowe, trasy rowerowe, skate-parki z wyposażeniem, skałki i ścianki wspinaczkowe, stoły do gier planszowych, linaria wspinaczkowe, drążki gimnastyczne, pola do mini golfa, place zabaw z urządzeniami, miejsca do wypoczynku oraz podobne,
- plaże,
- tereny rekreacji z urządzonymi miejscami do urządzania pikników,
- urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych,
- przystanie wodne,

- obiekty usługowe z zakresu turystyki, gastronomii,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- zabudowa letniskowa (w tym o charakterze usługowym jak i rekreacji indywidualnej),
- obiekty kubaturowe związane z rekreacją,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty kubaturowe związane z obsługą terenów sportowych, w tym szatnie, magazyny,
- ogrody botaniczne, arboreta, oranżerie,
- parki tematyczne,
- zieleń z dostępem publicznym,
- handel i gastronomia,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne w rozumieniu przepisów odrębnych, pogarszających jakość środowiska zamieszkania, z wyjątkiem inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji oraz przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących planach miejscowych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dostosowanie formy i charakteru zabudowy do funkcji miejsca,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 40%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m.

16) UR – TERENY REKREACJI I WYPOCZYNKU

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- plaże,
- tereny rekreacji z urządzonymi miejscami do urządzania pikników,
- urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, imprez masowych,
- przystanie wodne,
- terenowe urządzenia sportu i rekreacji, urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej,
- obiekty usługowe z zakresu turystyki, gastronomii,

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń z dostępem publicznym,
- handel i gastronomia,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- kształtowanie zabudowy kubaturowej o architekturze i kompozycji przestrzennej wysokiej jakości,
- zachowywanie, ochrona i wzbogacanie istniejącej zieleni, drzewostanu oraz kształtowanie nowych terenów zielonych, kształtowanie elementów ekspozycji i głównych punktów widokowych.

17) ZP – TERENY ZIELENI PARKOWEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny zieleni z dostępem publicznym (parki, lasy parkowe, skwery o charakterze lokalnym – osiedlowym oraz ponadlokalnym i inne),
- tereny zieleni izolacyjnej,
- zbiorniki wodne, wody powierzchniowe, fontanny, obiekty małej architektury,
- usługi kultury, gastronomii, informacja turystyczna, inne usługi nieuciążliwe na terenie centrum i wzdłuż bulwarów,
- układ ciągów pieszych i rowerowych w zieleni zlokalizowanej nad Kanałem Augustowskim, Kanałem Bystrym, rzeką Nettą i nad jeziorem Necko – bulwary,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo – jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, mosty, kładki, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, imprez masowych,
- urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- terenowe urządzenia sportu i rekreacji,
- przystanie wodne, porty, pomosty,
- usługi rekreacji,
- usługi sportu,
- obiekty lecznictwa uzdrowiskowego w strefie „A” ochrony uzdrowiskowej,
- oranżerie, ogrody botaniczne,

- ogródki jordanowskie,
- obiekty socjalne,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie jako dominującej powierzchni zieleni,
- istniejące zagospodarowanie o funkcji niezgodnej z kierunkiem przeznaczenia należy izolować wizualnie zielenią osłonową, docelowo wskazane jest przekształcanie tych terenów w kierunku przeznaczenia podstawowego,
- wykreowanie przestrzeni dostępnych, funkcjonalnych i komfortowych,
- kształtowanie zabudowy kubaturowej o architekturze i kompozycji przestrzennej wysokiej jakości,
- minimalny udział terenu biologicznie czynnego: 70% za wyjątkiem strefy R3, w której minimalny udział terenu biologicznie czynnego: 40% .

18) ZC – TERENY ZIELENI CMENTARNEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- cmentarze,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – usługi kultu religijnego, zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze i inne), kostnica, budynki administracyjne i inne,
- usługi spopielania zwłok w strefie „O”,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji obiektów niezwiązanych z przeznaczeniem podstawowym,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- wizualne oddzielenie cmentarzy od sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej,
- minimalny udział terenu biologicznie czynnego: 15%.

19) ZD – TERENY ZIELENI OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zorganizowane ogrody działkowe, zabudowa letniskowa,
- tereny zieleni,

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- wyklucza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z gospodarką rolną,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie dominacji terenów otwartych z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- utrzymanie naturalnej otuliny cieków wodnych,
- minimalny udział terenu biologicznie czynnego: 70%.

20) ZD/U/P – TERENY ZIELENI OGRODÓW DZIAŁKOWYCH I TERENY USŁUG, PRODUKCJI, SKŁADÓW I MAGAZYNÓW

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zorganizowane ogrody działkowe, zabudowa letniskowa,
- tereny zieleni,
- usługi,
- działalność produkcyjna,
- obiekty usługowe i produkcyjne, składy, magazyny, wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- centra logistyczne, tereny transportu samochodowego,
- usługi związane ze sprzedażą, diagnostyką, naprawą, złomowaniem, demontażem pojazdów,
- farmy fotowoltaiczne o mocy ponad 100 kW,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi handlu uzupełnione usługami gastronomicznymi,
- motele,
- lokale mieszkalne związane z przeznaczeniem podstawowym z zakresu usług, produkcji, składów i magazynów,
- stacje paliw z zapleczem usługowo-handlowym,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- rozwój działalności gospodarczej nie może mieć negatywnego wpływu na właściwości naturalne surowców leczniczych lub właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska oraz stanowić przeszkody w prowadzeniu lecznictwa uzdrowiskowego,
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- należy dążyć do stopniowego przekształcania terenów zieleni ogrodów działkowych na tereny usług, produkcji, składów i magazynów,
- zapewnienie miejsc postojowych w granicach działki**,**
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego dla terenów zieleni ogrodów działkowych: 70%, dla usług, produkcji, składów i magazynów – 10%,
- maksymalna wysokość zabudowy usługowej, produkcji, składów i magazynów – 16 m.

21) Zn – TERENY ZIELENI NATURALNEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny zieleni,
- łąki i pastwiska,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- utrzymanie i rozbudowa istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny urządzeń i obiektów melioracji wodnych, grunty orne i inne użytki rolnicze,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- wyklucza się lokalizację zabudowy kubaturowej w nowych lokalizacjach, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie dominacji terenów otwartych z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- utrzymanie naturalnej otuliny cieków wodnych, z zachowaniem zasad ochrony przeciwpowodziowej.

22) Zn/ZC – TERENY ZIELENI NATURALNEJ I TERENY ZIELENI CMENTARNEJ

dla terenów Zn/ZC wskazuje się wariant podstawowy – wariant nr 1 (tereny zieleni naturalnej) oraz wariant rezerwowy – wariant nr 2 (tereny zieleni cmentarnej)

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- tereny zieleni,
- łąki i pastwiska,

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- cmentarze,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- tereny urządzeń i obiektów melioracji wodnych, grunty orne i inne użytki rolnicze,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – usługi kultu religijnego, zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze i inne), kostnica, budynki administracyjne i inne,
- usługi spopielania zwłok,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- wyklucza się lokalizację zabudowy kubaturowej w nowych lokalizacjach, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- zakaz lokalizacji obiektów niezwiązanych z przeznaczeniem podstawowym,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 15%.

23) Zn/U – TERENY ZIELENI NATURALNEJ I TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

dla terenów Zn/U wskazuje się wariant podstawowy – wariant nr 1 (tereny zieleni naturalnej) oraz wariant rezerwowy – wariant nr 2 (tereny zabudowy usługowej)

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- tereny zieleni,
- łąki i pastwiska,

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- usługi związane z obsługą cmentarza – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze i inne), kostnica, budynki administracyjne i inne,
- usługi kultu religijnego, w tym kościoły i kaplice,
- zieleń ogólnodostępna, w tym zieleń urządzona towarzysząca usługom i zieleń izolacyjna,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- tereny urządzeń i obiektów melioracji wodnych, grunty orne i inne użytki rolnicze,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- usługi spopielania zwłok,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny zieleni naturalnej):

- wyklucza się lokalizację zabudowy kubaturowej w nowych lokalizacjach, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 15%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m.

24) ZL – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- lasy i zadrzewienia,
- lasy parkowe,
- tereny zieleni~~,~~

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- urządzenia sportu i rekreacji, urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia, punkty widokowe,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów związanych z gospodarką leśną,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- kształtowanie ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz w celach turystycznych.

25) ZL/ZC – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY ZIELENI CMENTARNEJ

dla terenów ZL/ZC wskazuje się wariant podstawowy – wariant nr 1 (tereny lasów i zadrzewień) oraz wariant rezerwowy – wariant nr 2 (tereny zieleni cmentarnej)

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- lasy i zadrzewienia,
- lasy parkowe,

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- cmentarze,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- tereny zieleni, łąki, pastwiska z dopuszczeniem upraw polowych,
- urządzenia sportu i rekreacji, urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia, punkty widokowe,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – usługi kultu religijnego, zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze i inne), kostnica, budynki administracyjne i inne,
- usługi spopielania zwłok,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów związanych z gospodarką leśną,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- zakaz lokalizacji obiektów niezwiązanych z przeznaczeniem podstawowym

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- kształtowanie ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz w celach turystycznych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 2 (tereny zieleni cmentarnej):

- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 15%.

26) ZL/U – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

dla terenów ZL/U wskazuje się wariant podstawowy – wariant nr 1 (tereny lasów i zadrzewień) oraz wariant rezerwowy – wariant nr 2 (tereny zabudowy usługowej)

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- lasy i zadrzewienia,
- lasy parkowe,

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- usługi związane z obsługą cmentarza – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze i inne), kostnica, budynki administracyjne i inne,
- usługi kultu religijnego, w tym kościoły i kaplice,
- zieleń ogólnodostępna, w tym zieleń urządzona towarzysząca usługom i zieleń izolacyjna,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo-jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni urządzonej oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
- parkingi i garaże wielopoziomowe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- tereny zieleni, łąki, pastwiska z dopuszczeniem upraw polowych,
- urządzenia sportu i rekreacji, urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia, punkty widokowe,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- usługi spopielania zwłok,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów związanych z gospodarką leśną,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- kształtowanie ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz w celach turystycznych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 2 (tereny zabudowy usługowej):

- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 15%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 12 m.

27) ZL/KS – TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ I TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI

dla terenów ZL/KS wskazuje się wariant podstawowy – wariant nr 1 (tereny lasów i zadrzewień) oraz wariant rezerwowy – wariant nr 2 (tereny obsługi komunikacji)

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- lasy i zadrzewienia,
- lasy parkowe,

podstawowe kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny obsługi komunikacji):

- tereny obsługi transportu samochodowego, w tym parkingi z zapleczem,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- tereny zieleni,
- urządzenia sportu i rekreacji, urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia, punkty widokowe,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia dla wariantu 2 (tereny obsługi komunikacji):

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym, m.in. w zakresie handlu detalicznego,

ograniczenia zmian przeznaczenia dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i obiektów związanych z gospodarką leśną,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 1 (tereny lasów i zadrzewień):

- kształtowanie ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz w celach turystycznych,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu dla wariantu 2 (tereny obsługi komunikacji):

- maksymalna wysokość zabudowy: 7 m.

28) R – TERENY ROLNE

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny użytków rolnych, w tym gruntów ornych, łąk, pastwisk, sadów,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- tereny zabudowy zagrodowej oraz innych budynków, budowli i urządzeń wchodzących w skład gospodarstw rolnych,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w zakresie utrzymania i rozbudowy istniejących budynków,
- stadniny koni, ośrodki jeździeckie,
- usługi agroturystyki,
- tereny urządzeń i obiektów melioracji wodnych,
- zalesienia śródpolne,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji nowej zabudowy niezwiązanej z działalnością rolniczą bądź agroturystyczną lub pozostałym przeznaczeniem podstawowym lub dopuszczalnym,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- regulacja granicy polno-leśnej poprzez zalesianie gruntów rolnych nieprzydatnych i mało przydatnych do produkcji rolniczej,
- ochrona przed zmianą użytkowania zwartych kompleksów o najlepszych i średnich, w skali gminy, warunkach naturalnych do produkcji rolniczej,

- ochrona występujących wewnątrz kompleksów rolnych różnych podmokłości, torfowisk, źródlisk itp.,
- promocja różnorodnych form rolnictwa ekologicznego i produkcji zintegrowanej (np. gospodarstwa ekologiczne) przede wszystkim w określonych terenach systemu przyrodniczego oraz na pozostałych obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- poprawa wartości użytkowej gruntów, między innymi zwiększanie retencji, działania melioracyjne, właściwe zabiegi agrotechniczne (dostosowanie roślin do możliwości kompleksów glebowo-rolniczych, wapnowanie, nawożenie, itp);
- wzbogacanie krajobrazu obszarów rolniczej przestrzeni poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych z uwzględnianiem gatunków rodzimych,
- minimalny udział terenu biologiczne czynnego: 80%,
- maksymalna wysokość zabudowy: 10 m.

29) PG – TEREN I OBSZAR GÓRNICZY

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- teren i obszar górniczy – powierzchniowa eksploatacja złoża torfu leczniczego „Silikaty",

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- zieleń urządzona i izolacyjna,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji obiektów niezwiązanych z przeznaczeniem podstawowym,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- do czasu zakończenia eksploatacji kopalin zagospodarowanie terenu zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa geologicznego i górniczego,
- po wyeksploatowaniu kopalin wykonanie rekultywacji terenu w oparciu o ustalony w decyzjach administracyjnych kierunek i warunki przeprowadzenia rekultywacji.

30) I – TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z elektroenergetyką, ciepłownictwem, gospodarką wodno – kanalizacyjną, gazownictwem, gospodarowaniem odpadami i inne,
- biogazownie – jedynie w strefie polityki przestrzennej AG2 przy oczyszczalni ścieków,

- układ ulic publicznych i wewnętrznych, ciągów pieszych, pieszo - jezdnych i rowerowych, parkingi, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,

ograniczenia zmian przeznaczenia:

- zakaz lokalizacji obiektów niezwiązanych z przeznaczeniem podstawowym,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- możliwość rozbudowy lub sytuowania nowych urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej.

31) K - TERENY KOMUNIKACJI - OBWODNICA MIASTA

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obwodnica Augustowa w ciągu drogi krajowej nr 8,
- parkingi w formie Miejsc Obsługi Podróżnych,
- ciągi piesze, pieszo - jezdne i rowerowe, drogi serwisowe w klasie dróg zbiorczych, lokalnych, dojazdowych lub jako wewnętrzne,
- tereny zieleni,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne i usługowe związane z przeznaczeniem podstawowym,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

32) KS – TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny obsługi transportu samochodowego, w tym parkingi z zapleczem,
- dworzec autobusowy w nowej lokalizacji przy ul. Mazurskiej,
- układ ulic publicznych i wewnętrznych, układ placów, ciągów pieszych, pieszo–jezdnych i rowerowych, tereny zieleni oraz inne przestrzenie publiczne, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym, m.in. w zakresie handlu detalicznego, gastronomii, hotelarstwa,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dopuszcza się realizację parkingów jako wielopoziomowych, naziemnych i podziemnych,
- zapewnienie dostępności do transportu publicznego,

- maksymalna wysokość zabudowy: 16 m.

33) W – TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- wody powierzchniowe,
- tereny zieleni naturalnej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- terenowe urządzenia sportu i rekreacji, m.in. wyciągi nart wodnych, wakeboardingu,
- pomosty, mola, drogi publiczne, mosty, kładki pieszo-rowerowe, przystanie wodne, porty, urządzenia wodne i hydrotechniczne, obiekty usług gastronomicznych na pomostach, obiekty ratownictwa wodnego, hangary na łodzie, obiekty usługowe z zakresu sportu, wypoczynku, rekreacji, turystyki,
- infrastruktura techniczna,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- postuluje się utrzymanie naturalnej otuliny zbiorników wodnych,
- zachowanie zasad ochrony przeciwpowodziowej.

34) KK – ZAMKNIĘTE TERENY KOLEJOWE

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- tereny kolejowe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wskaźniki zagospodarowania terenów

Określone wskaźniki (minimalny udział terenu biologiczne czynnego i maksymalna wysokość zabudowy) mają charakter orientacyjny i podlegają uszczegółowieniu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskaźnik terenu biologicznie czynnego określa się w stosunku do powierzchni działki budowlanej lub terenu. Studium dopuszcza uszczegółowienie w planie miejscowym określonych parametrów i wskaźników maksymalnie o 1/3. W przypadku, gdy wskaźniki i parametry określone w obowiązujących planach miejscowych są inne, niż wskazane w studium (wykraczające poza wartości uszczegółowione o 1/3), dopuszcza się ich utrzymanie na poziomie określonym w planie.

Określona w studium maksymalna wysokość zabudowy nie wyklucza lokalizacji dominant o lokalizacji i wysokości określanej indywidualnie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wynikającej z przesłanek kompozycyjnych kształtujących atrakcyjne zamknięcia widokowe oraz formujące atrakcyjną sylwetę miasta. Ze względu na zachowanie walorów fizjonomii miasta, dopuszcza się maksymalną wysokość dominant do 35 m, z zaznaczeniem, że wysokość musi być skorelowana z otoczeniem i nie może zaburzać ładu przestrzennego.

Wskazana maksymalna wysokość zabudowy nie dotyczy urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej – np. masztów telefonii komórkowej, instalacji kolektorów słonecznych, mostów, wiaduktów, obiektów i urządzeń, których wysokość wynika bezpośrednio z wymogów technologicznych i technicznych lub konstrukcyjnych. Dla obiektów tych maksymalna wysokość zabudowy określana powinna być w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Określa się wymóg zgłaszania do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszelkich projektowanych obiektów o wysokości równej i większej od 50 m n.p.t. każdorazowo, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Dla terenów, których istniejące zagospodarowanie przekracza określone w studium parametry i wskaźniki, ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ustalać je zgodnie ze stanem istniejącym pod warunkiem, iż nie narusza to przepisów odrębnych oraz pozostałych ustaleń studium, w szczególności ustaleń dotyczących celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w polityce przestrzennej miasta.

2. Tereny wyłączone spod zabudowy

Do terenów, które powinny być wyłączone spod zabudowy należy zaliczyć:

- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody – rezerwaty: Brzozowy Grąd i Stara Ruda,
- tereny zieleni naturalnej oznaczone symbolem Zn na zasadach określonych w studium,
- tereny lasów i zadrzewień oznaczone symbolem ZL na zasadach określonych w studium,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny stanowiące rezerwy pod projektowane drogi uzupełniające główny układ komunikacyjny miasta,
- strefy techniczne wokół magistralnych urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zakaz zabudowy na wskazanych powyżej terenach nie dotyczy obiektów drogowych i pozostałych obiektów związanych z terenami komunikacyjnymi, elementów infrastruktury technicznej, obiektów hydrotechnicznych lub służących ochronie środowiska bądź zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego.

3. Tereny z ograniczeniami zabudowy

Do terenów, na których istnieje ograniczenie przeznaczania pod zabudowę należy zaliczyć:

- strefy ochronne wokół cmentarza w odległości 50 m i 150 m zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. Nr 52, poz. 315),
- tereny położone w strefach ochrony uzdrowiskowej „A", „B" i „C" zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U z 2016 r., poz. 879),
- tereny bulwarów na zasadach określonych w studium,
- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza i Jeziora Augustowskie", obszary Natura 2000 - PLB200002 „Puszcza Augustowska", PLH200005 „Ostoja Augustowska", użytki ekologiczne - Stawik Studzieniczański, Ślepe jeziorko, Leśne oko, Suchar czarno-brodzki, Bagno czarno-brodzkie.

XXII. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

1. Polityka dotycząca ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego

Krajobraz przyrodniczy i przyrodniczo – kulturowy podlega ochronie na podstawie przepisów Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.). Z dziesięciu możliwych form ochrony przyrody na terenie Augustowa występuje sześć: użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu oraz rezerwaty przyrody, stanowisko ochrony gatunkowej.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.) uznaje naczelną zasadę, że podstawą działań w zakresie przeznaczenia terenów na określone cele i ustalania zasad ich zagospodarowania jest ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój, czyli gospodarowanie w harmonii z przyrodą, tj. z zachowaniem zasad i wymogów ochrony środowiska przyrodniczego.

Aby osiągnąć postawiony cel nadrzędny należy dążyć do poprawy jakości środowiska przyrodniczego na terenach o najwyższym stopniu rozwoju procesów urbanizacyjnych oraz terenów o zdegradowanych walorach przyrodniczych. Natomiast na terenach, gdzie wysokie walory środowiska zostały zachowane należy maksymalnie ograniczyć wszelkie zagrożenia oraz zapewnić ochronę wszystkich cennych obiektów i struktur przyrodniczych.

2. Predyspozycje terenów do pełnienia określonych funkcji z uwagi na walory i stan środowiska przyrodniczego

Na obszarze Augustowa wyraźnie widoczne są obszary o dominującej funkcji przyrodniczej. Większość z nich objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. Tereny zurbanizowane koncentrują się głównie w centralnej części miasta, natomiast wzdłuż jezior rozwinęły się obszary o dominującej funkcji rekreacyjnej i turystycznej. Miasto częściowo posiada status uzdrowiska, co wiąże się z ograniczeniami w zagospodarowaniu przestrzennym, określonymi w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych i statucie uzdrowiska (t. j. Dz. U z 2016 r., poz. 879). Zachodnia część obszaru charakteryzuje się dominacją gleb dobrej jakości, co daje możliwość rozwoju rolnictwa. Wyjątek będą stanowić grunty o wysokich klasach bonitacyjnych gleb, które znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących i projektowanych tras komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu. Tereny te powinny zostać przeznaczone pod zainwestowanie związane z obsługą ruchu drogowego, pod zabudowę usługową, w tym związaną z gospodarką rolną. Ewentualne użytkowanie rolnicze tych gruntów należy ograniczyć do uprawy roślin przemysłowych. Pożądane jest zakładanie pasów niskiej i wysokiej zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg w celu ograniczenia migracji zanieczyszczeń komunikacyjnych na tereny upraw rolnych.

Na terenie miasta lokalnie występują mokradła i podmokłości. Obszary te podlegają ochronie przed przeznaczaniem na cele inwestycyjne, z uwagi na to, iż są zbiornikami naturalnej retencji wód, jak również ze względu na to, że stanowią miejsca bytowania i rozrodu gatunków flory i drobnej fauny. Kilka terenów tego typu zostało objętych ochroną w formie użytków ekologicznych.

Lasy i grunty leśne zajmują ok. 32% powierzchni Augustowa. Rozmieszczone są one głównie we wschodniej części miasta. Znaczna część lasów na terenie miasta pełni funkcję ochronną dla uzdrowiska. Lasy mają ponadto duże znaczenie ze względu na walory krajobrazowe i ekologiczne. Postuluje się ochronę powierzchni leśnej przed zmianą przeznaczenia, zaleca się natomiast promowanie turystycznego wykorzystywania lasów – jako szlaki spacerowe, trasy rowerowe, jeździeckie i narciarskie, miejsca aktywności sportowych.

Szczególnymi walorami krajobrazowymi i ekologicznymi odznaczają się jeziora położone w granicach miasta. Wszystkie duże zbiorniki włączone są do obszaru Natura 2000. Na terenach przyległych do jezior, w wielu miejscach rozwinęła się zabudowa domków letniskowych oraz obiekty zbiorowego zakwaterowania turystycznego. Jeziora wykorzystywane są do uprawiania sportów wodnych i rekreacji. Kierunek ten, powinien być kontynuowany z zachowaniem wszystkich zasad ochrony środowiska. Ze względu na unikatowe wartości jezior należy podjąć działania minimalizujące negatywny wpływ antropopresji na środowisko przyrodnicze omawianych obszarów. Na części obszarów przybrzeżnych jezior Białego i Studzienicznego obowiązują wytyczne wyznaczone w Planie zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska". Są to przede wszystkich działania mające na celu ochronę siedliska (zakaz wyrównywania gruntu, zasypywania, zakaz zmiany stosunków wodnych oraz przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne) oraz uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, kontrola szczelności zbiorników ściekowych.

Jeziora oraz częściowo tereny leśne pełnią ponadto funkcję korytarzy ekologicznych. Bardzo istotne w zakresie planowania przestrzennego są działania mające na celu zachowanie ich ciągłości poprzez tworzenie i ochronę zwartych kompleksów leśnych oraz dbałość o jakość środowiska wodnego.

Obszary zlokalizowane w znacznych odległościach od centrum tj. osiedla Wojciech, Studzieniczna, Sajenek, Ślepsk postrzegane są jako tereny rekreacyjno–wypoczynkowe i wykazują predyspozycje rozwoju ekstensywnych form budownictwa mieszkaniowego i turystycznego.

3. Kierunki działań proekologicznych

Na obszarze miasta tereny predysponowane do rozwoju procesów urbanizacyjnych, które nie posiadają ograniczeń wynikających z uwarunkowań fizjograficznych i prawnych, to tereny zlokalizowane głównie w centralnej części miasta (zabudowa intensywna) oraz Os. Wojciech, Os. Studzieniczna, Os. Sajenek oraz Os. Ślepsk (zabudowa ekstensywna). Istnieje również uzasadniona możliwość inwestowania na terenach gleb o niskiej przydatności rolniczej (klasy VI, V i ewentualnie IV). Pozostałe grunty rolne predysponowane są dla rozwoju rolnictwa. Nie dotyczy to obszarów zlokalizowanych wzdłuż istniejących i projektowanych głównych tras komunikacyjnych. Tereny sąsiadujące z jeziorami należy przeznaczyć na rozwój proekologicznej

turystyki oraz jako miejsce wypoczynku i rekreacji. Dopuszczalny jest rozwój bazy turystycznej z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Na obszarze miasta znajduje się zamknięte składowisko odpadów. Rekultywacja składowiska została już zakończona. Z uwagi na lokalizację obiektu poza obszarami chronionymi nie stanowi ono zagrożenia dla najcenniejszych przyrodniczo terenów miasta. Obecnie odpady po sprasowaniu są wywożone na inne składowisko - ZZO Koszarówka.

Na terenie miasta występuje udokumentowane złoże torfu leczniczego „Silikaty". Eksploatacja złóż kopalin może być realizowana przez inwestora, który posiada koncesję na ich wydobycie, zgodnie z warunkami i w terminie określonym w tej koncesji. Złoże zlokalizowane jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie, dla którego obowiązują przepisy odrębne. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2016 poz. 903) eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i zapewniając racjonalne wydobycie i zagospodarowanie kopaliny. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsiębrać środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze. Ze względu na ochronę walorów krajobrazowych i przyrodniczych terenów zdegradowanych konieczne jest zapewnienie właściwej rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem niezbędne jest stopniowe eliminowanie tradycyjnych źródeł ogrzewania i zastępowanie ich paliwami ekologicznie czystymi (olej opałowy, gaz). Modernizacje te powinny w pierwszej kolejności objąć obiekty użyteczności publicznej. Zaleca się aby nowo powstające inwestycje były obligatoryjnie wyposażone w ekologiczne źródła energii, preferować należy systemy zbiorcze zamiast indywidualnych. Ważne jest również ograniczanie lokalnych źródeł emisji zanieczyszczeń, powstających w zakładach produkcyjnych, rzemieślniczych i usługowych. Szczególnie uciążliwe dla miasta są trasy komunikacyjne. Przyczynia się to do znacznego zanieczyszczenia i zapylenia obszarów zlokalizowanych wzdłuż krajowych i międzynarodowych dróg tranzytowych. Uciążliwością jest również hałas, który w kilku miejscach przekracza dopuszczalne normy. Rozwiązaniem tego problemu jest ograniczenie ruchu pojazdów ciężarowych w centrum Augustowa oraz zrealizowana już obwodnica miasta.

Miasto w znacznej części posiada uregulowaną gospodarkę wodno – ściekową. Niezbędne są dalsze działania w zakresie oczyszczania ścieków i rozbudowa sieci kanalizacyjnej zwłaszcza na nowych terenach zurbanizowanych. Istnieje także konieczność rozwiązania kwestii odprowadzania ścieków z terenów zabudowy letniskowej i obszarów związanych z zagospodarowaniem turystycznym. Zakazuje się odprowadzania nieoczyszczonych do parametrów wymaganych przepisami ścieków do jezior i wód płynących zlokalizowanych na terenach objętych ochroną.

Augustów położony jest w zasięgu wielkoobszarowych form ochrony przyrody, jakimi są korytarze ekologiczne. W celu zapewnienia ich drożności oraz ochrony fauny i flory zaleca się zachowanie wszystkich

terenów przyrodniczo cennych, zwłaszcza lasów i zadrzewień, torfowisk i terenów bagiennych, roślinności wokół jezior, zachowanie drożności rzeki Netty i kanałów Augustowskiego oraz Bystrego, monitoring jakości wody. Z uwagi na istotną na obszarze miasta obecność awifauny, należy ograniczyć lokalizację obiektów mogących być zagrożeniem dla ptaków na trasie przelotów (m. in. turbiny wiatrowe).

Dla form ochrony przyrody zlokalizowanych na terenie miasta obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych, przytoczone w rozdziale XIII.

4. Zasady ochrony terenu uzdrowiska

Obszar uzdrowiska obejmuje część miasta Augustów, w granicach wydzielonej jednostki pomocniczej Osiedle Uzdrowisko. Jego całkowita powierzchnia wynosi 3 322,03 ha.

Uzdrowisko Augustów jest uzdrowiskiem nizinnym, przyjeziornym, śródleśnym o specyficznym mikroklimacie. Właściwości lecznicze klimatu zostały potwierdzone świadectwem z dn. 27 grudnia 2007 r., wydanym przez Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego PAN w Warszawie. Swoje unikatowe walory zawdzięcza m.in. występowaniu złóż borowiny – złoże „Silikaty“ zostało zatwierdzone decyzją Starosty Augustowskiego z dn. 2 czerwca 2015 r. Uzdrowisko Augustów specjalizuje się w leczeniu osteoporozy, chorób ortopedyczno–urazowych, reumatologicznych, a także chorób naczyń obwodowych.

Zasady zagospodarowania w obszarze uzdrowiska określa ustawa z dn. 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U z 2016, poz. 879). Ponadto, zgodnie z przepisami ustawy, Rada Miejska uchwaliła Statut Uzdrowiska Augustów, przyjęty Uchwałą Nr XVII/136/15 z dn. 8 grudnia 2015 r., w którym ustalone zostały dodatkowe zasady.

Zgodnie z ww. aktami prawnymi nakazuje się przestrzeganie obowiązku zachowania w strefach ochrony uzdrowiskowej minimalnej powierzchni terenów zieleni: „A” – 65%, „B” – 50%, oraz minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych: „C” – 45%, przy czym:

- jako tereny zieleni – należy rozumieć powierzchnię gruntu pokrytą roślinnością trwałą lub sezonową;
- jako tereny biologicznie czynne – należy rozumieć tereny z nawierzchnią ziemną urządzoną w sposób zapewniający naturalną wegetację, w szczególności jako trawniki lub kwietniki, a także stanowiące 50% sumy powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią, nie mniejszej jednak niż 10 m^2, oraz wodę powierzchniową na tych terenach.

Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej

Strefa ta obejmuje obszar o powierzchni 89,55 ha, jej tereny włączone zostały w całości do strefy polityki przestrzennej U – uzdrowiskowej. Zasadniczym kierunkiem zagospodarowania jest rozwój lecznictwa uzdrowiskowego poprzez modernizację i rozbudowę istniejących obiektów usług zdrowia oraz budowę nowych

w obrębie strefy. Należy ponadto podjąć działania mające na celu rewaloryzację parku zdrojowego, urządzenie ścieżek pieszych, ruchowych i rowerowych, organizację miejsc odpoczynku, wyposażenie w małą architekturę. Uzupełnieniem zagospodarowania strefy uzdrowiskowej mogą być m.in. usługi turystyki (hotele, pensjonaty), usługi gastronomii, a także tereny rekreacji i wypoczynku.

Zgodnie z ustawą, strefa "A", dla której procentowy udział terenów zieleni wynosić ma nie mniej niż 65%, obejmuje obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nieutrudniającym funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie.

W strefie "A" ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- budowy zakładów przemysłowych,
- budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych, garaży wolno stojących,
- budowy obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m^2, stacji paliw, punktów dystrybucji produktów naftowych, autostrad i dróg ekspresowych,
- budowy parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
- budowy stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem, że urządzenia te będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy "B",
- budowy obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
- budowy zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych,
- uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału,
- uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych,
- prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę;
- prowadzenia działalności rolniczej, trzymania zwierząt gospodarskich,
- organizowania imprez masowych zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22.00-6.00, z

wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych, organizacji rajdów samochodowych i motorowych,

- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych,
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Strefa „B" ochrony uzdrowiskowej

Strefa ta zajmuje powierzchnię 304,41 ha i stanowi otulinę strefy „A". Teren strefy "B", dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 50%, jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów – obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze.

W strefie "B" ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- budowy zakładów przemysłowych,
- budowy obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m^2,
- budowy stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy "A" ochrony uzdrowiskowej,
- budowy urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oddziałujących na strefę "A" ochrony uzdrowiskowej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych – charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych - dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- budowy parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych,
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu,
- uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału,
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Strefa „C" ochrony uzdrowiskowej

Strefa „C" o powierzchni 2 928,07 ha stanowi otoczenie strefy „B". Jej obszar obejmuje pozostałe tereny jednostki pomocniczej Osiedle Uzdrowisko, z wyłączeniem stref „A" i „B". Wschodnia granica opiera się na granicy Osiedla Wschód, zachodnia opiera się na granicy Osiedla Zachód, zaś granica północna i południowa na granicach administracyjnych miasta. Procentowy udział terenów biologicznie czynnych dla strefy „C" wynosić ma nie mniej niż 45%. Obszar ma wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

W strefie "C" ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- budowy zakładów przemysłowych,
- pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze,
- prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych,
- prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu,
- wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu.

W celu ochrony funkcji leczniczej uzdrowiska w statucie uzdrowiska ustalono również zasady prowadzenia punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze oraz zasady lokalizacji tablic i urządzeń reklamowych:

- formy prowadzenia punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych lub towarów o podobnym charakterze określono jako tymczasowe obiekty budowlane w rozumieniu przepisów prawa budowlanego z zaleceniem głównie konstrukcji drewnianych, o powierzchni do 10 m^2, pozostałe formy punktów sprzedaży po pisemnym uzgodnieniu z Burmistrzem Miasta Augustów; ustalono ponadto miejsca prowadzenia punktów sprzedaży – Rynek Zygmunta Augusta oraz targowisko miejskie,

- formy i miejsca lokalizacji tablic reklamowych i urządzeń reklamowych ustala się indywidualnie po pisemnym uzgodnieniu z Burmistrzem Miasta Augustów, zachowując spójną formę nie zaburzającą walorów estetycznych i architektonicznych krajobrazu.

Studium dopuszcza lokalizację zakładów produkcyjnych na terenie miasta, jednakże z założeniem, ze nie będą one wpływały negatywnie na środowisko przyrodnicze i nie będą zakłócały funkcjonowania uzdrowiska.

XXIII. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Zgodnie z przyjętą zasadą ekorozwoju podporządkowuje się ogólne potrzeby społeczeństwa możliwościom środowiska przyrodniczego, opartym o granice odnawialności jego zasobów. Zatem kierunki rozwoju sfery usług turystycznych powinny pokrywać się z naturalnymi predyspozycjami obszaru miasta, nie powodując degradacji środowiska.

Turystyka jest istotną funkcją Augustowa. Wysokie walory przyrodnicze uzupełnione zasobami kulturowymi umożliwiają rozwój różnych form turystyki i rekreacji. W zakresie polityki na rzecz kształtowania i rozwoju turystyki wyodrębniono następujące kierunki i formy rozwoju:

- wypoczynek uzdrowiskowy w oparciu o obiekty i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego;
- turystyka krajoznawcza i kwalifikowana (piesza, rowerowa, wodna, konna, narciarska);
- wypoczynek świąteczny i weekendowy, a także wakacyjny, m. in. w oparciu o ośrodki wypoczynkowe, pola namiotowe, położone głównie nad jeziorami, agroturystykę, wellness / spa;
- turystyka kongresowa, pobyty biznesowe;
- turystyka rekreacji indywidualnej na obszarach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową / letniskową w rejonach jezior.

Obszary predysponowane do rozwoju turystyki i rekreacji obejmują tereny leśne, wody powierzchniowe, tereny cenne przyrodniczo oraz tereny rekreacji indywidualnej, ośrodków wypoczynkowych, usług turystyki, usług zdrowia. Ogólne zasady polityki przestrzennej na tych obszarach kształtują się następująco:

- wyznaczenie terenów rozwoju turystyki stwarzających warunki do wykształcenia turystyki całorocznej;
- budowa nowej oferty w zakresie turystyki i rekreacji – m.in. pola golfowe, lotnisko sportowe, stoki narciarskie;
- wprowadzanie urządzeń turystycznych – miejsc wypoczynkowych, polan, zadaszeń, punktów widokowych, oznakowania szlaków pieszych i rowerowych w celu zintegrowania ruchu turystycznego;
- objęcie obszaru zainwestowania turystycznego systemem kanalizacji zbiorowej lub indywidualnej (oczyszczalnie);
- ochrona przed wprowadzaniem nowej zabudowy na terenach niewskazanych do działań inwestycyjnych;
- realizacja programu wypoczynkowo–sportowego: urządzenie kąpielisk, plaż, boisk sportowych, pól golfowych, wypożyczalni sprzętu wodnego i sportowego, pól namiotowych wyposażonych

w infrastrukturę techniczną, wprowadzenie handlu i małej gastronomii, a także innych urządzeń związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz realizacja parkingów dla użytkowników wyżej określonych terenów;

- modernizacja i podniesienie standardu istniejących ośrodków wypoczynkowych i sanatoryjnych, a także budowa nowych obiektów;
- tworzenie systemu ułatwień i zachęt dla inwestorów i organizatorów usług turystycznych oraz promocja oferty turystycznej.

XXIV. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ogólne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Ochrona dziedzictwa kulturowego łączy poszanowanie natury, odrębności etnicznych, religijnych i lokalnych. Rozwój świadomości kulturowej powinien być realizowany w gminie poprzez pielęgnowanie tradycji regionalnych oraz ochronę dóbr kultury materialnej.

Konstytucja RP z 1997 r. w artykułach 5 i 6 mówi, że: Rzeczpospolita Polska strzeże dziedzictwa narodowego, stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju.

Do ogólnych zasad sformułowanych na potrzeby niniejszego studium, a dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego, należy zaliczyć dokumentowanie, zachowanie, ochronę i propagowanie wartości dziedzictwa kulturowego. Jest to obowiązkiem władz państwowych, samorządowych i społeczeństwa. Działalność ta z jednej strony stanowi element edukacji i rozbudzania poczucia tożsamości, z drugiej zaś musi godzić elementy ochrony z potrzebami adaptacji do wymogów współczesności. Dziedzictwo kulturowe stanowi wartość podlegającą ochronie prawnej. Ochrona dóbr kultury materialnej jest także zadaniem polityki przestrzennej. Dobra kultury powinny być wykorzystywane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji oraz nadania im odpowiednich funkcji użytkowych.

Działania prowadzone w sferze ochrony dziedzictwa kulturowego powinny zmierzać do:

- zachowania istniejącej zabudowy o wartościach zabytkowych i kompozycyjnych;
- konserwacji, rewaloryzacji i porządkowania zabytkowych parków i cmentarzy, oraz innych terenów publicznych;
- zachowania i ochrony stanowisk archeologicznych;
- zachowania i konserwacji historycznych układów przestrzennych oraz dążenia do usunięcia elementów uznanych za zniekształcające założenia historyczne i rekonstrukcji obiektów zniszczonych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej;
- usunięcia lub przebudowy obiektów dysharmonijnych;
- dostosowania współczesnej funkcji do wartości obiektów zabytkowych.

Pod szczególną ochroną prawa znajdują się obiekty, obszary, stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków. Wszelkie działania przy nich muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego w Augustowie

Przedmiotem ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego są zachowane elementy historycznej struktury przestrzennej Augustowa obejmujące część układu urbanistycznego, zachowane zespoły obiektów bądź obiekty o wartości historyczno-kulturowej oraz urządzenia i budynki należące do Kanału Augustowskiego, a także świadectwa ciągłości historycznej osadnictwa na terenie miasta, w postaci stanowisk archeologicznych.

Studium ustala następujące zasady ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego:

- ochrona z mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) – w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, przy czym wykaz obiektów objętych rejestrem jest zestawieniem otwartym, który można uzupełniać o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną prawną, jeżeli wynika to z działań bądź decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ochrona obiektów ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także obiektów objętych ochroną w planach miejscowych, przy czym wykaz tych obiektów jest zestawieniem otwartym, który można uzupełniać o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną;
- zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy i nowego zagospodarowania terenu w istniejący krajobraz miejski;
- wykluczenie lokalizowania obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem;
- zasada maksymalnej ochrony zachowanych obiektów o wartości historyczno-kulturowej;
- utrzymanie i wyeksponowanie kulturowo-historycznej fizjonomii miejscowości Wojciech, Studzieniczna, Sajenek, Przewięź wraz z wypełniającą ją zabudową o wartości kulturowej;
- rewaloryzacja historycznych elementów zabytkowych – układu urbanistycznego, zabudowy, urządzeń Kanału Augustowskiego oraz sposobu zagospodarowania terenu w oparciu o szczegółowe wytyczne konserwatorskie.

Dominującymi kierunkami działań w odniesieniu do wyżej wymienionych terenów i obiektów powinna być rewaloryzacja i konserwacja rozumiana jako:

- utrzymanie bądź przywrócenie wartości historyczno-kulturowych z jednoczesnym dostosowaniem do współczesnych standardów cywilizacyjnych w ściśle określonym i wyważonym zakresie. Obejmować powinno również bezpośrednie otoczenie, z uwagi na konieczność zachowania historycznych relacji przestrzennych, w tym zwłaszcza utrzymanie urządzeń wspomagających (np. ogrodzeń, kaplic) a także zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których obiekty te są zlokalizowane;
- w odniesieniu do parków miejskich i leśnych utrzymanie, a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie, układu kompozycyjnego, pielęgnacja i konserwacja z uzupełnieniami ubytków i nowymi nasadzeniami na podstawie specjalistycznej dokumentacji, likwidacja obiektów i funkcji kolizyjnych;

- pełna ochrona zespołu urządzeń i budynków należących do Kanału Augustowskiego, z zachowaniem istniejącego sposobu użytkowania.

Obiekty ujęte w rejestrze zabytków

Wśród obszarów i obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie miasta 32 objęte są ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków (zgodnie z wykazem w tabeli 10, rozdział VIII). Do najcenniejszych elementów dziedzictwa kulturowego objętych ochroną prawną należy układ urbanistyczny, zespół budynków i urządzeń Kanału Augustowskiego, a także pozostałe elementy zabytkowe – kamienice, obiekty sakralne, cmentarze i parki.

W odniesieniu do powyższych elementów objętych ochroną prawną obowiązuje priorytet wymagań konserwatorskich:

- uzyskanie pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla działań inwestycyjnych w obiektach i na obszarach wpisanych do rejestru zabytków, wykonywanie zamierzeń i działań inwestycyjnych zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi, które Wojewódzki Konserwator Zabytków może wystawić na wniosek właściciela zabytku (zwłaszcza w przypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, wykonywania robót budowlanych w zabytku oraz jego otoczeniu, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia obiektu, a także umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam, nośników informacji wizualnej;
- trwałe zachowanie historycznej formy urbanistycznej i architektonicznej oraz rewaloryzacja otoczenia zabytków zgodnie z historycznym zagospodarowaniem;
- w przypadku remontów, przebudowy, zmian sposobu zagospodarowania i użytkowania należy zachować zabytkowy wystrój elewacji i wyposażenia wnętrz, utrzymać gabaryty i historyczne rozplanowanie wnętrz, stosować tradycyjne materiały budowlane o wysokiej jakości.

Zasady ochrony dla zabytkowego układu urbanistycznego w Augustowie ukształtowanego w okresie od XVI w. do XIX w.:

- bezwzględne zachowanie i rewaloryzacja zabytkowego układu urbanistycznego, w tym układu placów i ulic z zachowaniem ich przebiegu;
- zachowanie i rewaloryzacja obiektów zabytkowych kształtujących pierzeje ulic i placów;
- utrzymanie i uzupełnianie układów zieleni oraz zachowanie i konserwacja zabytkowych elementów zagospodarowania – nawierzchnie, posadzki, mała architektura, zieleń;
- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń wysokich i wysokościowych konkurujących z istniejącymi dominantami zlokalizowanymi w układzie zabytkowym.

Zasady ochrony dla budynków i urządzeń Kanału Augustowskiego:

- zachowanie głównej funkcji Kanału Augustowskiego (turystyczna – żegluga);

- zachowanie, modernizacja i konserwacja urządzeń Kanału Augustowskiego (śluzy, jazy, stopnie wodne piętrzące);
- systematyczne oczyszczanie Kanału (ochrona przed zarastaniem) oraz utrzymanie otaczających terenów zieleni w dobrym stanie;
- zachowanie i konserwacja formy architektonicznej i stylistycznej budynków stanowiących elementy systemu kanału;
- zachowanie w przypadku remontów i modernizacji historycznego detalu architektonicznego budynków stanowiących elementy systemu kanału.

Zasady ochrony dla zabytkowych parków i cmentarzy:

- zachowanie założenia, historycznych osi kompozycyjnych i powiązań widokowych;
- zachowanie zabytkowej kompozycji układów zieleni;
- pielęgnacja i konserwacja zieleni;
- zachowanie i konserwacja zabytków architektury, sztuki sakralnej i nagrobnej.

Zasady ochrony dla zabudowy mieszkaniowej, obiektów użyteczności publicznej i obiektów sakralnych, hoteli, a także elementów należących do tych obiektów:

- zachowanie i konserwacja formy architektonicznej i stylistycznej obiektów pojedynczych oraz tworzących zespoły zabudowy przy zachowaniu wszystkim elementów zabytkowych;
- próba odtworzenia historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowania nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu;
- zachowanie w przypadku remontów i modernizacji historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz;
- rewaloryzacja otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem.

Na terenie miasta nie zostały wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej. Niemniej jednak w trakcie zamierzeń inwestycyjnych należy wziąć pod uwagę sąsiedztwo istniejących obszarów i obiektów zabytkowych przy komponowaniu nowego zagospodarowania. Pożądane jest, by nowa zabudowa w sąsiedztwie zabudowy o wartościach historycznych harmonizowała z nią pod względem usytuowania, gabarytu, rozwiązań architektonicznych.

Obiekty ujęte w ewidencji zabytków i objęte ochroną w planach miejscowych

Spośród obiektów zabytkowych zlokalizowanych w Augustowie, poza elementami wpisanymi do rejestru zabytków, 77 obiektów ujętych jest w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków zaś ~~64~~ *63* obiekty objęte są ochroną prawną w planach miejscowych, z czego 3 figurują również w ewidencji.

Dla obiektów tych obowiązują następujące zasady:

- zachowanie obszarów i obiektów z możliwością rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, zmiany sposobu użytkowania obiektów na zasadach określonych w planach miejscowych,
- uzgadnianie zamierzeń inwestycyjnych w zakresie rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz rozbiórki obiektów z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który na wniosek właściciela może przedstawić zalecenia konserwatorskie,
- usunięcie w miarę możliwości obiektów, bądź ich części, stanowiących dysharmonijne elementy,
- ochrona zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym.

Lista obiektów objętych ochroną w ewidencjach i w planach miejscowych jest zestawieniem otwartym, tym samym dopuszcza się uzupełnianie o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną.

Zgodnie z dyspozycją ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) działania w zakresie opieki nad zabytkami należy kształtować w oparciu o przyjęty przez Radę Miejską w Augustowie Program opieki nad zabytkami. W 2014 r. przyjęto „Program opieki nad zabytkami dla Miasta Augustowa na lata 2014-2018”, którego celem jest ochrona i poprawa stanu elementów dziedzictwa kulturowego w oparciu o ustalone rozwiązania organizacyjne, finansowe, a także edukacyjne i wychowawcze.

Zasady ochrony zasobów archeologicznych

Na terenie miasta zlokalizowane są 43 stanowiska archeologiczne na obszarach stref AZP o nr 22-84, 22-85, 23-84, 23-85. Ocena ich wartości poznawczej tylko na podstawie rejestracji powierzchniowej (bez wnikania w struktury nawarstwień) uniemożliwia uznanie któregokolwiek z nich za bezwartościowe.

Obszary zajmowane przez zabytki archeologiczne dostępne są do celów inwestycyjnych, pod warunkiem wykonania badań archeologicznych, niezbędnych w celu ochrony zabytku. Ochronę zasobów archeologicznych należy prowadzić zgodnie z ustaleniami zawartymi w przepisach odrębnych, w tym ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Dobra kultury współczesnej

Na terenie miasta nie są zlokalizowane dobra kultury współczesnej, nie wprowadza się zatem ustaleń dla takich obiektów.

XXV. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Polityka transportowa

Polityka transportowa Augustowa powinna być oparta na zasadach zrównoważonego rozwoju. Głównym zadaniem jest usprawnienie i rozwój systemu transportowego w celu poprawy przemieszczania osób i towarów przy ograniczeniu uciążliwości dla środowiska.

Warunkiem realizacji zadania głównego jest dążenie do:

- segregacji ruchu tranzytowego i lokalnego,
- rozwoju powiązań komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi strefami polityki przestrzennej miasta,
- równomiernego rozwoju nowych terenów inwestycyjnych i infrastruktury komunikacyjnej,
- poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- budowy nowych ścieżek pieszych i rowerowych,
- wprowadzenia ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta,
- zmniejszania negatywnego oddziaływania transportu na warunki życia mieszkańców,
- usprawnienia systemu zarządzania drogami i ruchem drogowym,
- zwiększania atrakcyjności transportu zbiorowego,
- stworzenie systemu planowania i finasowania inwestycji z zakresu rozwoju transportu,
- urządzenia parkingów miejskich na obrzeżach centrum Augustowa pozwalających na ograniczenie ruchu samochodowego w jego obrębie.

Zagadnienia komunikacji pokazano na załączniku graficznym do studium nr 2d.

Układ drogowy

Oddzielenie ruchu tranzytowego od ruchu lokalnego poprzez realizację obwodnicy miejskiej w części południowo-zachodniej miasta przyczyniło się do sprawnego funkcjonowania układu drogowego na terenie Augustowa. Kierunkowy układ komunikacyjny oparty jest na istniejących oraz projektowanych drogach wynikających z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także na nowych powiązaniach komunikacyjnych zaproponowanych w studium.

Stworzenie czytelnego i hierarchicznego układu drogowego zapewni:

- wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny zurbanizowane,
- usprawnienie powiązań wewnętrznych omijających centrum miasta,
- sprawna obsługa terenów zainwestowanych,
- możliwość prowadzenia dróg rowerowych.

Schemat ~~40.~~ *44.* Kierunkowy układ drogowy w podziale na klasy dróg, źródło: opracowanie własne

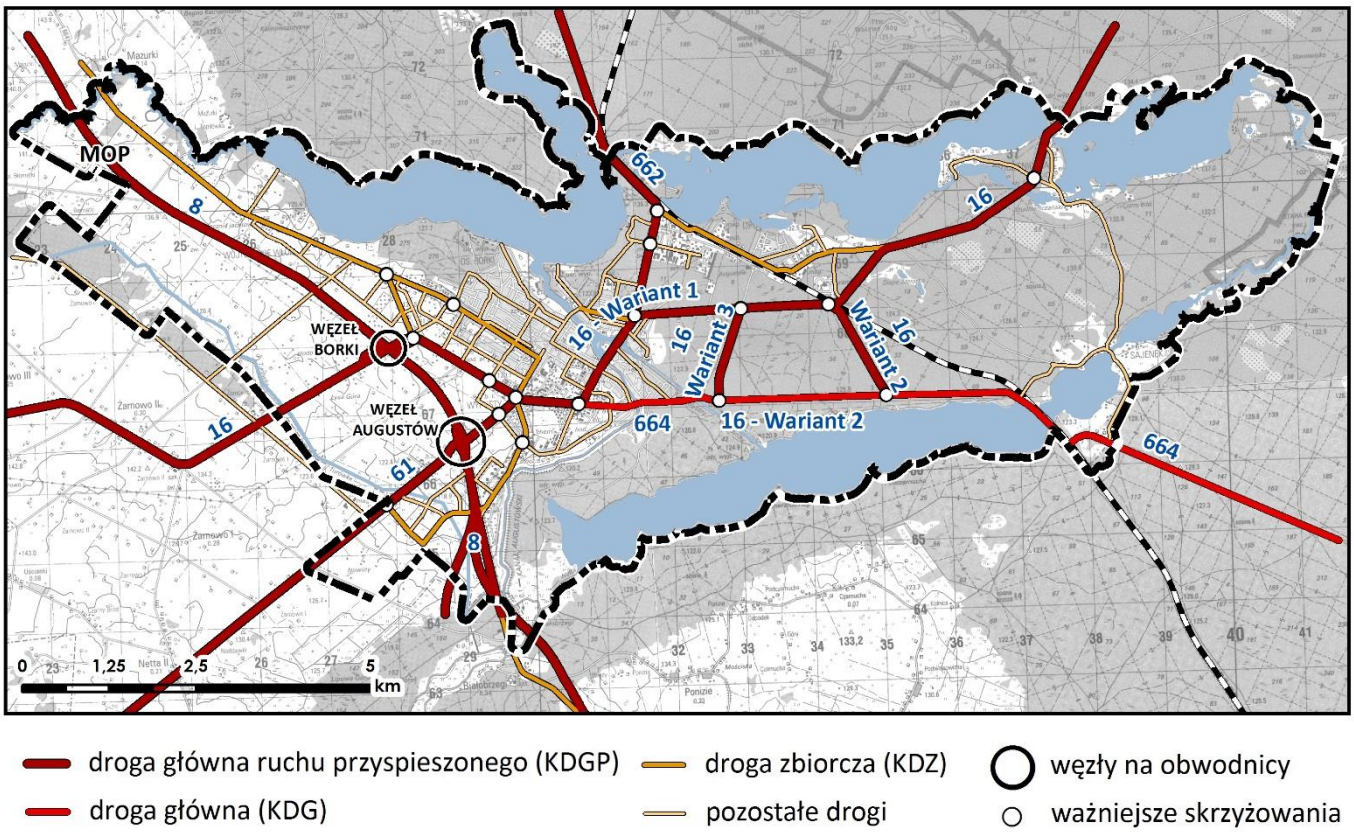

Kierunkowy układ drogowy miasta będą tworzyć powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne.

Oddana do użytku obwodnica w ciągu drogi krajowej nr 8 wyeliminowała ruch tranzytowy w części zachodnio-południowej miasta, natomiast ruch tranzytowy związany z przebiegiem drogi krajowej 16 pozostaje w części wschodniej miasta. W studium proponuje się trzy wariantowe możliwości poprowadzenia ruchu:

Wariant 1 – w starym przebiegu - ul. Mazurska, obwodnica miasta na odcinku od węzła „Borki" do węzła „Augustów", ul. Wojska Polskiego, Chreptowicza, Brzostowskiego, 29 Listopada, Szosa do Sejn. Wariant 1 zakłada drogę klasy GP i jest wariantem preferowanym przez GDDKiA ze względu na brak potrzeb inwestycyjnych we wspomnianym przebiegu. Wariant ten nie eliminuje ruchu tranzytowego ze wschodniej części miasta a więc utrzymuje niekorzystny rozkład ruchu. W przypadku wyboru wariantu 1 odcinek drogi Obrońców Westerplatte – Szosa do Sejn (przejazd kolejowy) pozostanie drogą o znaczeniu lokalnym.

Wariant 2 – zakłada nowy przebieg drogi krajowej nr 16 (Obrońców Westerplatte – łącznik Obrońców Westerplatte – Szosa do Sejn (przejazd kolejowy). Wariant 2 zakłada poprowadzenie drogi krajowej nr 16 w ciągu odcinka drogi Obrońców Westerplatte (klasa GP) oraz przebudowę łącznika drogowego na odcinku Obrońców Westerplatte – Szosa do Sejn do drogi klasy GP. W przypadku wyboru wariantu 2, zostanie obniżona klasa techniczna dróg z głównej ruchu przyspieszonego (GP) na klasę dróg zbiorczych (Z) w ciągu

Brzostowskiego, 29 listopada i Szosa do Sejn (do przejazdu kolejowego). Zaproponowany wariant eliminuje ruch tranzytowy ze wschodniej części miasta i wpływa korzystnie na rozkład ruchu w granicach gminy.

Zaproponowano również Wariant 3 przebiegu drogi krajowej nr 16, który w znacznej mierze pokrywa się z Wariantem 2 i także zakłada poprowadzenie drogi krajowej nr 16 w ciągu odcinka drogi Obrońców Westerplatte (klasa GP), a następnie projektowanym łącznikiem Obrońców Westerplatte – Szosa do Sejn (wzdłuż projektowanej linii elektroenergetycznej 110 kV) do skrzyżowania z ulicą Dworcową.

W związku z potrzebą odciążenia centrum miasta oraz terenów pełniących funkcje turystyczne rekomenduje się realizacje Wariantu 2, wpisującego się w strukturę przestrzenną i zagospodarowanie.

Powiązania zewnętrzne będą stanowić:

- istniejąca obwodnica miasta z węzłami „Augustów" i „Borki" w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP), prowadząca do planowanej drogi ekspresowej S61 (węzeł Raczki) o przebiegu Ostrów Mazowiecka – Łomża – Stawiski – Szczuczyn – Ełk – Raczki – Suwałki – Budzisko – granica państwa - Kowno, która stanowi odcinek drogi krajowej nr 8, zmieniając tym samym jej dotychczasowy przebieg na odcinku od węzła „Augustów", na odcinku węzeł „Borki" i węzeł „Augustów" droga jest również odcinkiem drogi krajowej nr 16,
- istniejąca droga krajowa nr 8 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu ul. Białostockiej, z uwzględnieniem planowanej zmiany przebiegu w granicach administracyjnych miasta w związku z projektowaną obwodnicą Białobrzeg, Sztabina i Suchowoli w czterech wariantach przebiegu:
    - Wariant 1 zakłada przebieg drogi w dotychczasowym śladzie i przebudowy do parametrów technicznych klasy GP,
    - Wariant 2 przecina rzekę Nettę i Kanał Augustowski w odległości około 800 m na zachód od istniejącego mostu, następnie przechodzi nad rzeką Turówką i łączy się z istniejącym śladem drogi krajowej nr 8 na wysokości ogrodów działkowych, po czym dochodzi do początku istniejącej obwodnicy Augustowa, klasa techniczna GP,
    - Wariant 3 (wraz z Wariantem 4, mającym ten sam przebieg na terenie Miasta Augustów) omija od wschodu Białobrzegi, przecinając rzekę Nettę i kanał Augustowski w odległości około 350 m od istniejącego obiektu mostowego. Za Białobrzegami projektowana trasa krzyżuje się istniejącą drogą krajową, po czym biegnie po jej zachodniej stronie przez tereny o zagospodarowaniu rolniczym, miedzy DK nr 8, a rzeką Turówką. W rejonie oczyszczalni ścieków w Augustowie łączy się z istniejącym śladem i dochodzi do istniejącej obwodnicy Augustowa, klasa techniczna GP.

Aktualnie GDDKiA nie posiada prawomocnej decyzji środowiskowej dot. wariantu przebiegu, jednakże wariantem preferowanym do realizacji jest Wariant 3. W przypadku zatwierdzenia realizacji wybranego przebiegu drogi oznaczenia pozostałych wariantów, przedstawione na rysunku studium, przestają być wiążące, a rezerwa terenowa zostanie włączona do przylegających terenów.

- istniejąca droga krajowa nr 61 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu ul. Wojska Polskiego do węzła „Augustów",
- istniejąca droga krajowa nr 16 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu ul. Mazurskiej do węzła „Borki", obwodnica miasta na odcinku od węzła „Borki" do węzła „Augustów", od węzła „Augustów" przez ul. Wojska Polskiego, Chreptowicza, a następnie przez ul. Brzostowskiego, 29 listopada, Szosa do Sejn – Wariant 1 lub ul. Obrońców Westerplatte, projektowane połączenie z Szosą do Sejn i dalej Szosą do Sejn – Wariant 2 – preferowany lub ul. Obrońców Westerplatte, projektowane połączenie z Szosą do Sejn do skrzyżowania z ulicą Dworcową i dalej Szosą do Sejn – Wariant 3,
- istniejąca droga wojewódzka nr 664 – w klasie drogi głównej (G) w ciągu ul. Obrońców Westerplatte,
- istniejąca droga wojewódzka nr 662 – w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu Alei Wyszyńskiego do granic administracyjnych miasta i dalej do Suwałk (dawny przebieg drogi krajowej nr 8).

Powiązania wewnętrzne stanowić będą:

- ul. Brzostowskiego i 29 Listopada w klasie drogi zbiorczej (Z) w przypadku realizacji Wariantu 2 (preferowany) lub Wariantu 3 przebiegu drogi krajowej nr 16,
- ul. Partyzantów w klasie drogi zbiorczej Z,
- ul. Wojska Polskiego w klasie drogi zbiorczej Z na odcinku od skrzyżowania z ul. Mazurską do ul. Jonkajtysa,
- ul. Jonkajtysa i Rajgrodzka w klasie drogi zbiorczej Z,
- ul. Raczkowska w klasie drogi zbiorczej Z,
- ul. Turystyczna w klasie drogi zbiorczej Z,
- ul. Słowackiego wraz z projektowanym przedłużeniem w stronę zachodnią do ul. Wojska Polskiego w klasie drogi zbiorczej Z,
- ul. Waryńskiego w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Mostowa w klasie drogi lokalnej L,
- ul. 3 Maja w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Nadrzeczna w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Nowomiejska i al. Jana Pawła II w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Kwaśna w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Glinki w klasie drogi lokalnej L,
- projektowane ulice w klasie dróg lokalnych na terenie stref polityki przestrzennej M6 i AG3,
- ul. Arnikowa w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Wypusty w klasie drogi lokalnej L,
- ul. Tytoniowa w klasie drogi lokalnej L,
- drogi prowadzące do Wojciecha i Studzienicznej z drogi krajowej nr 16 w klasie drogi lokalnej L,
- droga prowadząca do Sajenka z drogi wojewódzkiej nr 664 w klasie drogi lokalnej L.

Schemat ~~41.~~ 45. Kierunkowy układ powiązań komunikacyjnych, źródło: opracowanie własne

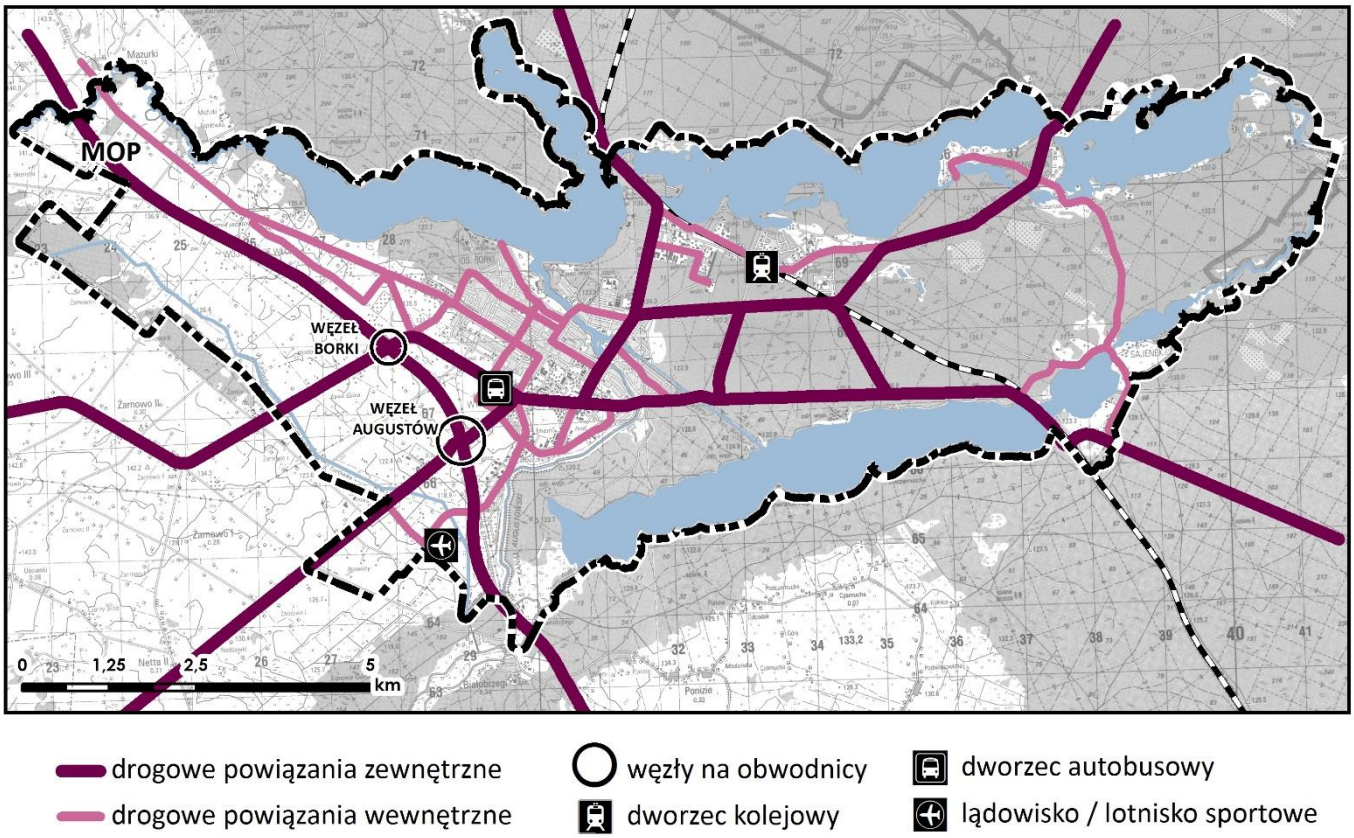

W uzasadnionych przypadkach, w tym związanych ze spełnieniem wymagań technicznych dotyczących szerokości dróg publicznych według Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 124) w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, na etapie planu miejscowego dopuszcza się zmiany wskazanych w studium klas technicznych dróg. W przypadku, gdy w obowiązujących planach miejscowych ustalone klasy techniczne dla poszczególnych odcinków dróg są inne niż wskazane w studium, dopuszcza się ich utrzymanie, zgodnie z dyspozycją przyjętą w planach, przy założeniu, że ustalenia studium są docelowe.

Uzupełnieniem podstawowego układu komunikacyjnego są drogi oznaczone jako „pozostałe", związane z obsługą istniejących i nowych terenów inwestycyjnych oraz powiązaniem ich z istniejącym układem komunikacyjnym. Projektowane strefy aktywności gospodarczej znajdujące się przy Węźle Augustów nie będą obsługiwane bezpośrednio przez układ dróg krajowych oraz przez drogi serwisowe znajdujące się w pasie drogowym dróg krajowych. W celu obsługi nowych terenów inwestycyjnych wskazano na rysunku studium ramowy układ komunikacyjny oparty o drogi niższej kategorii. Dopuszcza się obsługę terenów aktywności gospodarczej bezpośrednio z dróg serwisowych znajdujących się w pasie drogowym dróg krajowych w przypadku przebudowy pozwalającej na stosowne podniesienie parametrów techniczno-użytkowych.

Przebieg powiązań lokalnych (drogi w klasie lokalnej i dojazdowej lub wewnętrzne) należy kształtować na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane na rysunkach studium „pozostałe drogi" są elementem informacyjnym, ilustrującym charakter tkanki miejskiej w

poszczególnych rejonach miasta i nie należy ich traktować jako ustalenie studium, którego plan miejscowy nie może naruszać.

Strefa ruchu uspokojonego

W centrum miasta należy dążyć do utworzenia strefy ruchu uspokojonego z ograniczeniem ruchu pojazdów indywidualnych i z zakazem ruchu ciężarowego.

Głównym celem wprowadzenia strefy ruchu uspokojonego jest poprawa bezpieczeństwa wszystkich osób korzystających z dróg i z przestrzeni centralnej części miasta. Najbardziej narażeni na ewentualne kolizje są piesi i rowerzyści, dlatego należy dążyć do zmiany sposobu jazdy kierujących pojazdami. Można to osiągnąć poprzez wymuszenie na kierowcach zwiększonej uwagi na to, co dzieje się na drodze i ograniczenie prędkości pojazdów. Na terenie strefy ruchu uspokojonego należy ograniczyć prędkość do 30 km/h, jednakże na drogach, z których korzystają pojazdy komunikacji miejskiej prędkość ta może zostać podniesiona, np. do 40 km/h. Oprócz ograniczenia prędkości należy dążyć do ograniczenia liczby pojazdów oraz zastosowania elementów takich jak progi zwalniające, zmiana organizacji ruchu (skrzyżowania równorzędne) czy likwidacja zatok autobusowych. Prowadzi to do zmiany sposobu jazdy, co pozwala uzyskać nadrzędne cele, którymi są wzrost bezpieczeństwa w aspekcie ruchu drogowego oraz stworzenie przyjaznej przestrzeni publicznej w aspekcie urbanistycznym.

Ze względu na reprezentacyjną przestrzeń i charakter zabudowy w centrum miasta, w studium określono strefę ruchu uspokojonego ograniczoną następującymi ulicami: ul. Wilcza na odcinku od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do ul. Kwaśnej, następnie ul. Kwaśna do ul. Nowomiejskiej, odcinek ul. Nowomiejskiej do ul. Mostowej, ul. Mostowa do skrzyżowania z ul. Sienkiewicza, ul. Sienkiewicza, ul. Hoża do ul. Mickiewicza, a następnie ul. Mickiewicza do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego, i dalej ul. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Wilczą.

Przestrzeń w strefie uspokojonego ruchu należy kształtować, tak aby zniechęcić do korzystania w niej z komunikacji indywidualnej (samochodów), a jednocześnie zachęcić do pieszego przemierzania ulic. Należy dążyć do podniesienia jakości przestrzeni poprzez nasadzenia zieleni w drogach, wprowadzenie szerokich chodników kosztem szerokości jezdni, jak również lokalizowanie takich elementów jak pomniki, fontanny, zróżnicowanie nawierzchni. Postulowane jest rozwinięcie w strefie uspokojonego ruchu komunikacji publicznej.

Schemat ~~42.~~ *46.* Projektowany zasięg strefy ruchu uspokojonego, źródło: opracowanie własne

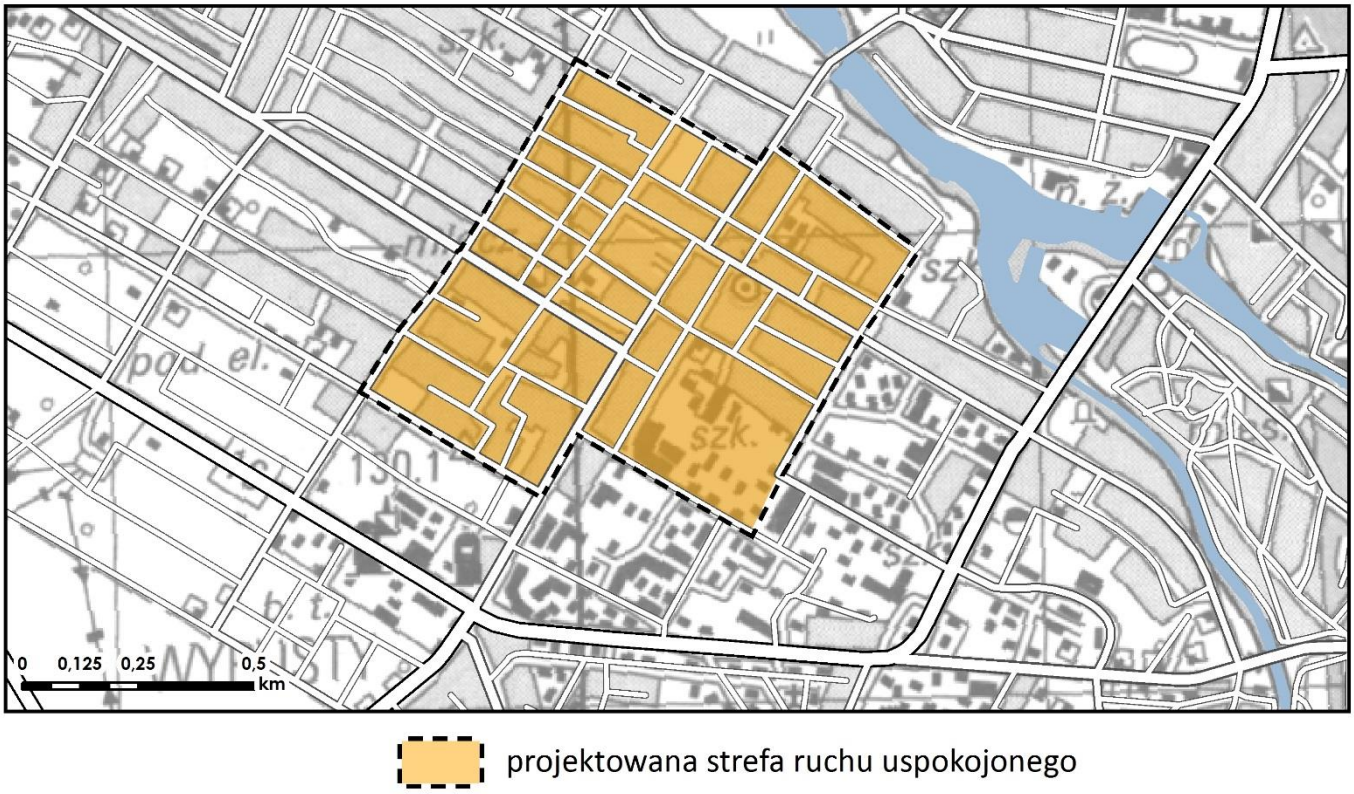

Trasy rowerowe

System tras rowerowych w Augustowie stale się rozwija. W 2015 r. zostały oddane do użytku dwa duże szlaki rowerowe: Wschodnia Trasa Rowerowa Green Velo oraz Szlak Orła Białego. Wybudowane zostały nowe trasy rowerowe, m. in. wzdłuż ul. Turystycznej oraz Obrońców Westerplatte. W celu dalszej rozbudowy tras rowerowych oraz odpowiedniego dla nich zaplecza technicznego należy opracować koncepcję sieci tras rowerowych na terenie miasta. Na rysunku studium dotyczącym układu komunikacyjnego wskazano przebiegi istniejących i projektowanych odcinków tras rowerowych. Przy tworzeniu sieci tras rowerowych należy zwrócić szczególną uwagę na program „pięciu wymogów" opracowany przez holenderskie Centrum Badań i Standaryzacji Kontraktów Inżynierii Lądowej i Ruchu CROW, który określa szczegółowe wskazówki projektowania przyjaznej infrastruktury dla cyklistów. Infrastruktura rowerowa powinna opierać się na:

- bezpieczeństwie – ograniczenie niebezpieczeństwa dla rowerzystów i innych uczestników ruchu poprzez minimalizację kolizji drogowych, odpowiednie oświetlenie trasy,
- spójności – łatwa orientacja i spójna całość z systemem lokalnych tras rowerowych,
- bezpośredniości – tworzenie tras tak, aby uniknąć zbędnych objazdów, wydłużających drogę,
- wygodzie – łatwość korzystania z tras przez wszystkich rowerzystów, tak aby trasa nie wymagała nadmiernego wysiłku oraz przystosowanie odpowiednio nawierzchni,
- atrakcyjności – trasy powinny przebiegać przez atrakcyjne tereny,

Rozwój systemu tras rowerowych powinien być ukierunkowany na:

- tworzenie nowych i uzupełnianie brakujących odcinków tras istniejących w celu stworzenia spójnego systemu w formie wydzielonych ścieżek rowerowych bądź wydzielonych pasów ruchu w jezdniach, w tym kontrapasów,
- budowę dróg niezależnych od układu drogowego,
- przystosowanie ulic w strefie ruchu uspokojonego do ruchu rowerowego, pieszych i samochodów,
- tworzenie stref ruchu pieszego i rowerowego zamkniętych dla samochodów.

Schemat ~~43.~~ *47.* Trasy rowerowe istniejące i projektowane oraz trasy zaplanowane w ramach projektu Augustowa, źródło: opracowanie własne

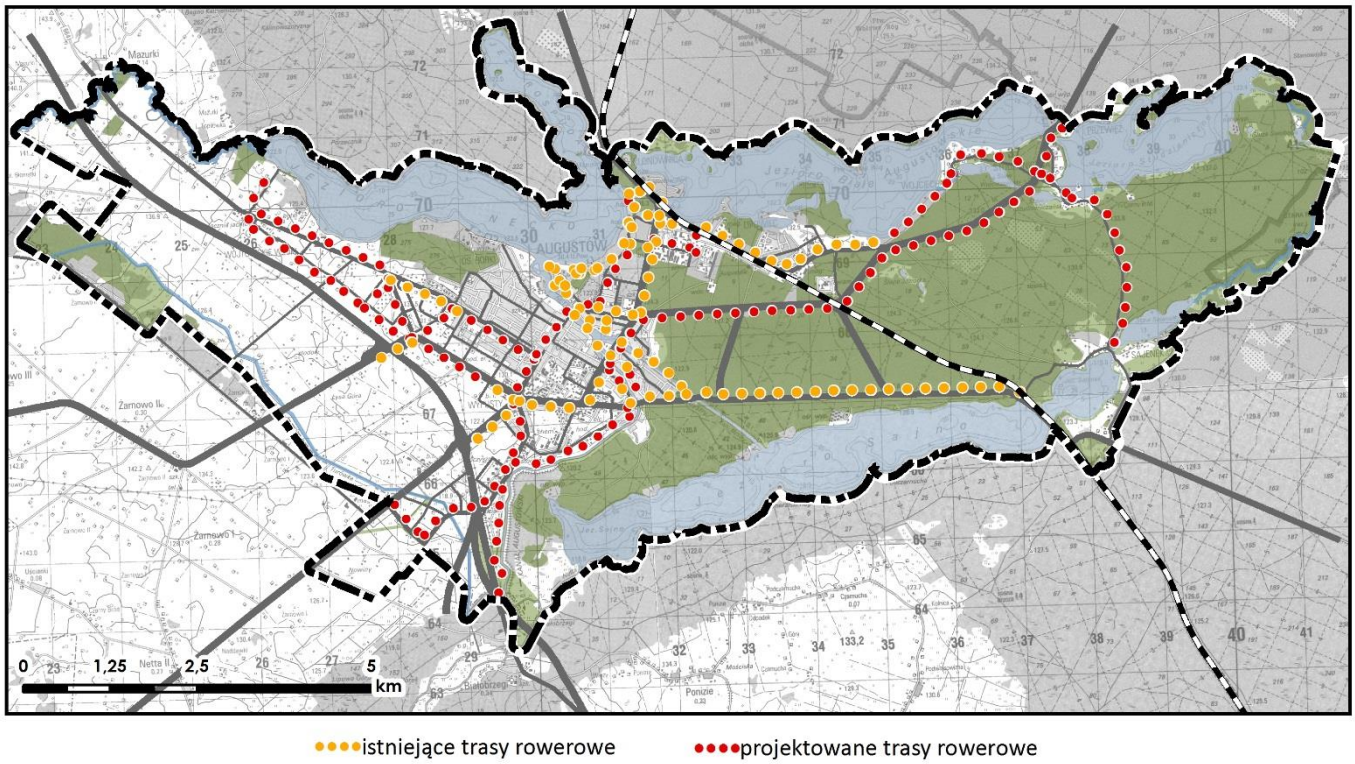

Spójna sieć tras i szlaków rowerowych, zarówno w mieście, jak i w całym regionie, ma być impulsem do rozwoju turystyki na obszarze Podlasia oraz pozostałych województw Polski Wschodniej. Zwiększony ruch turystyczny na wpłynąć na rozwój gospodarki w sektorze usług w zakresie obsługi ruchu turystycznego. W celu obsługi większej liczby turystów wzrośnie popyt na usługi hotelarskie, gastronomiczne czy kulturalne. Rozwój turystyki rowerowej będzie szczególnym czynnikiem rozwoju lokalnego, który będzie odbywał się przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań w postaci bogatych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i krajoznawczo-turystycznych.

Transport wodny

Istotnymi szlakami komunikacyjnymi są ponadto drogi wodne. Kanał Augustowski od połączenia z rzeką Biebrza do granicy państwa, wraz z jeziorami znajdującymi się na trasie kanału, stanowi śródlądową drogę wodną klasy Ia (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 7 maja 2002 r. ws. klasyfikacji śródlądowych dróg

wodnych (Dz. U. Nr 77 poz. 695). Trasą drogi wodnej kanału prowadzone są rejsy Żeglugi Augustowskiej, wytyczono również szlak kajakowy.

Ideą wartą uwzględnienia jest koncepcja rewitalizacji i rozbudowy drogi wodnej między Wielkimi Jeziorami Mazurskimi a Kanałem Augustowskim na obszarze województwa podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Projekt zakłada utworzenie ponad 130-kilometrowej nieprzerwanej trasy żeglugowej, stanowiącej atrakcję turystyczną podkreślającą walory regionu Zielonych Płuc Polski oraz promocję rozwoju gospodarczego w zgodzie z ekologia i naturą. Droga łączyłaby się z Kanałem Augustowskim na wysokości śluzy Sosnowo.

Transport zbiorowy

komunikacja autobusowa

Podstawę komunikacji zbiorowej w Augustowie stanowi komunikacja autobusowa. Rozwój transportu zbiorowego powinien odgrywać istotną rolę w systemie transportowym miasta.

Rozwój i poprawa standardów funkcjonowania miejskiej komunikacji autobusowej powinny być realizowane w następujących kierunkach:

- stosowanie zasad organizacji ruchu i priorytetów dla komunikacji autobusowej,
- umożliwienie ruchu autobusów na ciągach z ograniczeniem ruchu indywidualnego,
- projektowanie na nowych terenach przekrojów ulic zapewniających możliwość rozwoju komunikacji autobusowej.

Komunikację autobusową dalekobieżną i regionalną obecnie obsługuje dworzec autobusowy zlokalizowany w centrum miasta. Ze względu na duże utrudnienia w ruchu drogowym oraz postulowane wprowadzenie ruchu uspokojonego w centrum miasta należy zmienić lokalizację dworca autobusowego. Proponowana lokalizacja dworca znajduje się na obrzeżach miasta w rejonie ul. Mazurskiej, pomiędzy skrzyżowaniami z ulicami Wojska Polskiego i Kwaśną. W celu zapewnienia podróżnym łatwego przedostania się do centrum, należy utworzyć punkt obsługi ruchu pasażerskiego obejmujący komunikację autobusową dalekobieżną, komunikację miejską oraz postój taksówek.

komunikacja kolejowa

System komunikacji kolejowej opiera się na funkcjonującej linii kolejowej nr 40 łączącej Sokółkę i Suwałki.

Ze względu zmianę przebiegu linii kolejowej E75 Rail Baltica, nie przewiduje się w najbliższych latach modernizacji linii kolejowej nr 40.

Przy linii kolejowej należy zachować odległość planowanych inwestycji zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w szczególności zgodnie z ustawą o transporcie kolejowym.

Polityka parkingowa

Polityka parkingowa jest jednym z elementów polityki transportowej i przestrzennej miasta i powinna dążyć do ograniczenia popytu na indywidualną komunikację. Jednym ze sposobów ograniczenia ruchu jest wprowadzenie strefy płatnego parkowania, która w Augustowie funkcjonuje od 2014 r.[11] Ograniczenie dostępności układu ulicznego w centrum miasta poprzez wprowadzenie strefy płatnego parkowania pozwala na uporządkowanie parkowania w pasach ulic stwarzając warunki dla podnoszenia standardów komunikacji zbiorowej, rowerowej oraz zapewnienia przestrzeni dla ruchu pieszego.

Polityka parkingowa powinna dążyć do:

- wyznaczenia miejskich parkingów,
- określenia wskaźników parkingowych,
- określenia zasad kształtowania przestrzennego wyznaczonych parkingów,
- uporządkowania parkowania w liniach rozgraniczających ulic w klasach drogi zbiorczej i lokalnej,
- ograniczenia możliwości parkowania poza wyznaczonymi miejscami,
- porządkowania parkowania w terenach usługowych oraz zabudowy wielorodzinnej,
- uzupełniania i zachowania w miarę możliwości istniejącej zieleni na terenach przeznaczonych pod lokalizację nowych miejsc postojowych.

Wskaźniki parkingowe

Miejsca parkingowe należy lokalizować w terenie inwestycyjnym. Dopuszcza się bilansowanie miejsc parkingowych w terenach położonych w strefie zabytkowego układu urbanistycznego miasta oraz w pozostałej części miasta, gdzie istniejące zainwestowanie uniemożliwia lokalizowanie miejsc postojowych. Miejsca postojowe należy bilansować przede wszystkim w drogach jednokierunkowych umożliwiających bezpieczny ruch pojazdów, w drogach, gdzie wyznaczono miejsca postojowe oraz w wyznaczonych parkingach miejskich.

Określone wskaźniki parkingowe dotyczą inwestycji nowo powstających, w przypadku rozbudowy istniejących obiektów oraz przy zmianie sposobu użytkowania obiektów budowlanych należy zbilansować zarówno istniejące i projektowane obiekty na danym terenie. Polityka parkingowa ma charakter ogólnych wytycznych (ustalenie informacyjne), w planach miejscowych mogą być ustalone inne wskaźniki parkingowe.

Tab. 22. Wskaźniki parkingowe

obiekty	minimalne wskaźniki parkingowe	minimalne wskaźniki miejsc postojowych dla rowerów
budynki mieszkalne		

[11] uchwała Nr XXVI/206/13 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie ustalenia Strefy Płatnego Parkowania w Augustowie oraz wysokości stawek opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych w Strefie Płatnego Parkowania i sposobu ich pobierania

obiekty	**minimalne wskaźniki parkingowe**	**minimalne wskaźniki miejsc postojowych dla rowerów**
budynki mieszkalne wielorodzinne	1,5 / 1 mieszkanie	1 pomieszczenie na wózki i rowery na 15 mieszkań
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	1 / 1 wydzielony lokal mieszkalny 1 / 1 wydzielony lokal użytkowy	nie określa się
budynki zamieszkania zbiorowego		
internaty, domy studenckie, hotele pracownicze	1 / 10 łóżek, nie mniej niż 2 miejsca	5 / 10 łóżek nie mniej niż 2 miejsca
hotele	1 /2 pokoje 1 / 30 pokoi – miejsce dla autokaru	nie określa się
motele, pensjonaty, domy wypoczynkowe	1/3 pokoje 1/30 pokoi - miejsce dla autokaru	nie określa się
schroniska turystyczne i młodzieżowe, hostel, domy wycieczkowe itp.	1 / 30 łóżek, nie mniej niż 2 miejsca 1 / 60 łóżek – miejsce dla autokaru	1/5 łóżek
ośrodki wczasowe	1/3 łóżka	nie określa się
budynki użyteczności publicznej		
obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2	3 / 100 m^2 powierzchni sprzedaży	1 / 200 m^2 powierzchni sprzedaży, nie mniej niż 5 miejsc
obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży poniżej 2000 m^2	2 / 100 m^2 powierzchni sprzedaży	1 / 50 m^2 powierzchni sprzedaży, nie mniej niż 2 miejsca
targowiska	3/50 m^2 powierzchni targowiska bez wliczania powierzchni parkingu	1 / 50 m^2 powierzchni targowiska nie mniej niż 5 miejsc
instytucje finansowe, biura, urzędy	4 / 100 m^2 powierzchni użytkowej, nie mniej niż 2 miejsca	1 / 100 m^2 powierzchni użytkowej nie mniej niż 2 miejsca
banki, poczty	3 / 100 m^2 powierzchni użytkowej, nie mniej niż 2 miejsca	1 / 100 m^2 powierzchni użytkowej, nie mniej niż 2
usługi drobne o powierzchni użytkowej do 30 m^2	1	nie określa się
warsztaty samochodowe	1/1 stanowisko obsługi	nie określa się
obiekty oświatowe	20 miejsc na 100 zatrudnionych 30 miejsc na 100 studentów	5 / 1 salę lekcyjną dla szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich 1/5 studentów
szpitale	20 / 100 osób zatrudnionych 1 / 10 łóżek	nie określa się
przychodnie lekarskie	1,5 / 1 gabinet, nie mniej niż 2 miejsca	1 / 3 gabinety
gastronomia	1,5 / 8 miejsc konsumpcyjnych	nie określa się
kina	1 / 8 miejsc siedzących 1 / 100 miejsc siedzących - miejsce dla autokarów	1 / 10 miejsc siedzących
obiekty wystawowe, wystawiennicze	18 / 1000 m^2 powierzchni wystawienniczej 3 / 1000 m^2 powierzchni wystawienniczej - miejsce dla autokarów	18 / 1000 m^2
obiekty sportowe	6 / 100 miejsc siedzących 4 / 1000 miejsc siedzących - miejsce dla autokarów	nie określa się

obiekty	minimalne wskaźniki parkingowe	minimalne wskaźniki miejsc postojowych dla rowerów
budynki produkcyjne, składy, magazyny		
hurtownie, magazyny	2 / 5 zatrudnionych, nie mniej niż 2	1/10 zatrudnionych
zakłady produkcyjne	2 / 5 zatrudnionych, nie mniej niż 2	1/10 zatrudnionych
inne		
cmentarze	15 / 10 000 m^2 powierzchni grzebalnej cmentarza	nie określa się
ogrody działkowe	20 / 100 działek	nie określa się

Wyznaczenie parkingów miejskich jest korzystne z punktu widzenia oddziaływania na zmianę zachowań komunikacyjnych mieszkańców i przyjezdnych oraz umożliwia ograniczenie dojazdów samochodami do centrum miasta.

Schemat ~~44.~~ *48.* Projektowany układ parkingów, źródło: opracowanie własne

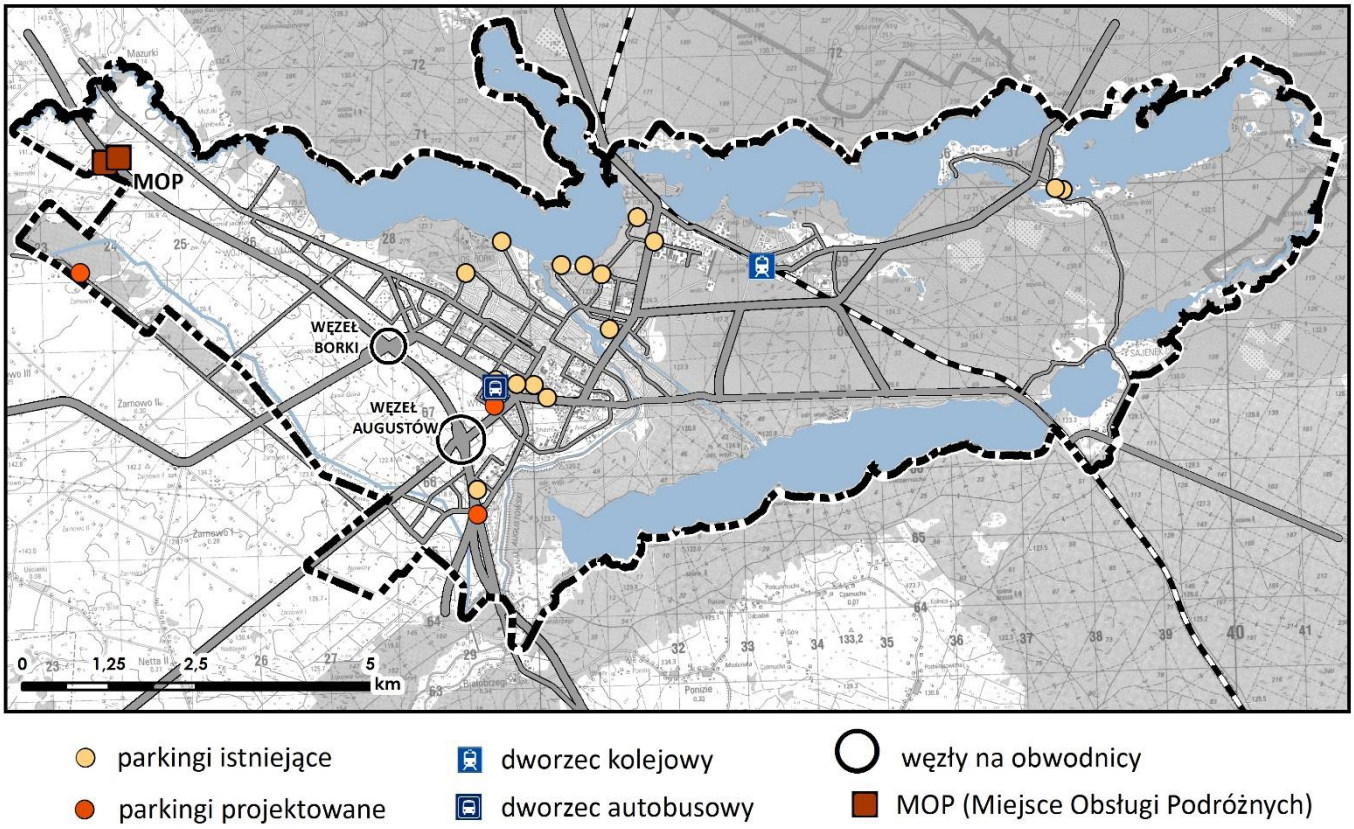

Poza obecnie już funkcjonującymi parkingami nowe miejskie parkingi realizować należy m.in. w pobliżu nowej lokalizacji dworca autobusowego, w rejonie ul. Białostockiej na wjeździe do miasta od strony południowej, a także przy planowanym cmentarzu miejskim w zachodniej części Augustowa. Lokalizacja projektowanych parkingów jest orientacyjna i podlega uszczegółowieniu na etapie sporządzania planu miejscowego.

Do parkingów tych należy doprowadzić komunikację miejską.

XXVI. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Zaopatrzenie w wodę

Dostęp do sieci wodociągowej jest jednym z elementów decydujących o dobrych warunkach życia mieszkańców. W zakresie zaopatrzenia w wodę powinny być prowadzone działania mające na celu:

- zaopatrzenie odbiorców w wodę o odpowiedniej jakości i ilości,
- budowę nowych i modernizację istniejących sieci wodociągowych,
- prawidłową eksploatację sieci i urządzeń wodociągowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami,
- racjonalne zarządzanie systemem wodociągowym.

Rozbudowa magistralnej sieci wodociągowej powinna towarzyszyć rozbudowie miasta. Planowane w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2016 – 2020 inwestycje to:

- rozbudowa sieci wod. – kan. w dzielnicy Glinki I i II,
- rozbudowa sieci wod. – kan. w dzielnicy Borki III, Borki IV,
- rozbudowa sieci wod. – kan. Na projektowanym osiedlu mieszkaniowym Ustronie – II-gi etap,
- roboty modernizacyjne na sieci wodociągowej,
- wprowadzenie systemy zdalnego odczytu wodomierzy.

Ze względu na zakończoną w 2007 roku całkowitą przebudowę stacji uzdatniania wody oraz wyposażenie jej w nowoczesny układ technologiczny, SUW w najbliższych latach nie będzie wymagała modernizacji.

Przewiduje się do objęcia siecią wodociągową Sajenek. Jest to obszar rozwijający się i planowane jest jego dalsze zainwestowanie, stąd doprowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest ekonomicznie uzasadnione. Ponadto zwodociągowaniu powinny być sukcesywnie poddawane nowo zagospodarowywane tereny, wskazane w studium do urbanizacji.

Sugeruje się również połączenie wodociągu gminnego i miejskiego w jeden system zaopatrzenia w wodę, który pozwoli na zwiększenie sprawności wodociągów oraz zmniejszenie awaryjności sieci.

Obszary, które są znacznie oddalone od istniejących odcinków sieci i znajduje się na nich rozproszona zabudowa, nie są predysponowane do objęcia siecią wodociągową ze względów ekonomicznych. Jako rozwiązanie proponuje się studnie głębinowe, jednakże lokalizacja takich studni musi być zgodna z przepisami odrębnymi.

Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Sieć kanalizacyjna podobnie jak wodociągowa wymaga stałej rozbudowy i modernizacji. Priorytetem dla rozwiązania problemów odprowadzenia ścieków jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w celu uniknięcia odprowadzenia ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych i gruntu, a także ograniczenia konieczności transportu ścieków do punktu zlewnego za pośrednictwem pojazdów asenizacyjnych. Na terenie znajdującym się w zasięgu sieci kanalizacyjnej należy dążyć do likwidacji szamb przez podłączenie budynków do sieci. W szczególnych przypadkach można stosować przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Planowane w Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych inwestycje to:

- rozbudowa sieci wod. – kan. w dzielnicy Glinki I i II,
- rozbudowa sieci wod. – kan. w dzielnicy Borki III, Borki IV,
- rozbudowa sieci wod. – kan. Na projektowanym osiedlu mieszkaniowym Ustronie – II-gi etap,
- roboty modernizacyjne na sieci kanalizacyjnej,
- modernizacja istniejących przepompowni ścieków,
- modernizacja urządzeń i budynków oczyszczalni ścieków.

Do objęcia siecią kanalizacyjną przewiduje się miejscowość Sajenek oraz nowo zagospodarowane tereny wskazane w studium do urbanizacji. Jest to obszar rozwijający się i planowane jest jego dalsze zainwestowanie, stąd wprowadzanie zbiorowego systemu odprowadzenia ścieków jest ekonomicznie uzasadnione. Ponadto rozbudowie sieci wodociągowej powinna równolegle towarzyszyć rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Istotne jest przestrzeganie wytycznych Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska”, przyjętego Zarządzeniem Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 31 grudnia 2013 r., które wskazuje uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej i kontrolę szczelności zbiorników ściekowych na obszarach strefy działań ochronnych.

Na obszarach, nieprzewidzianych do objęcia siecią kanalizacyjną, gospodarka ściekowa powinna zostać rozwiązana przy wykorzystaniu przydomowych oczyszczalni ścieków lub atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki transportowane będą wozami asenizacyjnymi do wyznaczonego punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków. W takim przypadku należy przeprowadzać kontrolę stanu technicznego szamb oraz częstotliwości i miejsca wywozu ścieków.

W Augustowie funkcjonuje rozdzielczy system kanalizacji. Zagospodarowanie wód deszczowych jest problemem wymagającym szczególnej analizy. Konieczne jest oczyszczanie lub podczyszczanie wód deszczowych przed odprowadzeniem ich do wód powierzchniowych.

Szczególną analizą należy objąć kwestię odprowadzania wód opadowych przy zagospodarowywaniu nowych terenów. Na terenach zurbanizowanych występuje szybki wzrost powierzchni tzw. szczelnych tj. drogi,

parkingi, dachy itp. W wyniku szybko postępującej urbanizacji następuje wzrost ilości wód opadowych, które należy zebrać i odprowadzić do odbiornika.

W nowych terenach inwestycyjnych zasadnicze podejście do zagadnień zagospodarowania wód opadowych powinno być ukierunkowane, oprócz budowy wydajnej sieci kanalizacji deszczowej mogącej przyjąć opady po ulewnym deszczu, przede wszystkim na miejscowe zagospodarowanie tych wód, poprzez odprowadzenie wód opadowych do gruntu, możliwie blisko miejsca ich opadu.

Należy dążyć do skutecznego pozyskiwania środków na rozbudowę sieci kanalizacyjnej. Inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej można finansować m. in. z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Priorytetowym celem również w gospodarce ściekowej jest zapobieganie pogorszeniu się środowiska przyrodniczego i podniesienie poziomu życia mieszkańców Augustowa.

Ciepłownictwo

W mieście Augustów zakłada się kontynuację zbiorowego systemu zaopatrzenia w ciepło. Sieć oraz kotłownie są stale modernizowane, następuje wymiana sieci cieplnej w obudowie kanałowej na sieć preizolowaną. W ramach uzupełnienia infrastruktury lokalnej wykonywana jest termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej.

Ze względu na rezerwę mocy (4,67 MW) Miejskiej Ciepłowni w Augustowie nie przewiduje się budowy nowej ciepłowni, istniejąca zaspokaja potrzeby mieszkańców korzystających z sieci ciepłowniczej oraz daje możliwość podłączenia kolejnych obiektów do zbiorowego systemu zaopatrzenia w ciepło. Ciepłownia znajduje się w dobrym stanie technicznym i nie wymaga modernizacji. W 2012 roku kotły WR10 zostały wyposażone w nowoczesny system odpylania spalin, podobną inwestycję planuje się dla kotła WR5.

Sieć ciepłownicza jest modernizowana i rozbudowywana systematycznie rokrocznie w miarę posiadanych środków. Przewiduje się całkowitą modernizację sieci ciepłowniczej z systemu kanałowego na rury preizolowane (pozostało 13%).

Należy dążyć do zmniejszenia ilości zużywanego ciepła. W tym celu powinna być przeprowadzona termomodernizacja budynków, zarówno użyteczności publicznej jak i mieszkaniowych, dzięki temu zostaną zmniejszone straty ciepła. Należy zadbać o wysoką sprawność instalacji grzewczej, poprzez modernizację indywidualnych źródeł ciepła (kotłów) oraz zachowanie dobrego stanu instalacji wewnętrznej. Ponadto, sugeruje się przeprowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mieszkańców, w celu propagowania oszczędzania ciepła oraz przedstawienia zabiegów wspomagających ograniczenie zużycia ciepła.

Ze względu na ochronę środowiska i status uzdrowiska należy dążyć do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń poprzez systematyczne rezygnowanie z węgla, jako źródła energii na rzecz rozwiązań ekologicznych. Jednym z takich rozwiązań są kotły umożliwiające opalanie olejem opałowym Eko – term, który dzięki niskiej zawartości siarki zaliczany jest do paliw ekologicznych. Innym proponowanym rozwiązaniem jest

zastosowanie paliw gazowych. Znaczne możliwości w tej mierze stwarza istniejący gazociąg oraz planowane inwestycje w zakresie sieci gazowych.

Elektroenergetyka

Do Augustowa doprowadzone są linie wysokiego napięcia 110 kV, które dają możliwość pełnego zaspokajania potrzeb odbiorców w zakresie energii elektrycznej. Mając na uwadze przewidywany rozwój miasta i stworzenie możliwości przyłączenia nowych odbiorców na terenie Augustowa, wskazane jest wybudowanie drugiej stacji 110/15 kV (Augustów II) wraz z zasilającą ją dwutorową linią 110 kV od linii 110 kV relacji Augustów – Dąbrowa Białostocka. Projektowaną linię wskazano częściowo jako napowietrzną i częściowo jako kablową, zgodnie z rysunkiem studium, przy czym dopuszcza się możliwość realizacji projektowanego odcinka napowietrznego jako linii kablowej.

Ponadto planuje się modernizację linii 110 kV Dąbrowa Białostocka – Augustów oraz modernizację istniejącego RPZ 110/15 kV Augustów I.

Rezerwuje się również teren pod projektowaną linię napowietrzną 110 kV Augustów – Sztabin - Sidra dla potrzeb PKP. Postuluje się budowę linii 110 kV jako dwutorowej (umieszczenie projektowanej linii 110 kV i istniejącej linii Dąbrowa Białostocka – Augustów na tych samych słupach) na odcinku przebiegającym między RPZ I Augustów a ogródkami działkowymi.

Sieć średniego i niskiego napięcia wraz ze stacjami transformatorowymi powinna podlegać stałej modernizacji i rozbudowie. Należy budować nowe i modernizować wyeksploatowane stacje transformatorowe niskiego napięcia 15/0,4 kV. Zakłada się, iż liczba odbiorców energii elektrycznej będzie się zwiększała. Nowe linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia powinny być w miarę możliwości prowadzone jako kablowe.

Dla jednotorowych linii napowietrznych 110 kV wskazano pas techniczny o ograniczonym użytkowaniu o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii). Natomiast dla linii dwutorowej 110 kV wymagany pas techniczny o szerokości 45 m. W granicach pasa zabroniona jest lokalizacja budynków przeznaczonych na pobyt ludzi i nasadzeń zieleni wysokiej, chyba, że przepisy odrębne dopuszczają lokalizację budynków, w odległościach od linii elektroenergetycznych mniejszych niż szerokość pasa technicznego. Pod kablową część projektowanej linii 110 kV wskazano rezerwę terenową o szerokości min. 4 m, w której zakazuje się lokalizowania wszelkiej zabudowy oraz wprowadzania zadrzewień i zalesień, w tym sadów owocowych, dopuszcza się natomiast zagospodarowanie zielenią niską z możliwością dojścia i dojazdu.

Budowa infrastruktury z zakresu obiektów elektroenergetycznych wymaga trudnych negocjacji i kompromisów. Przy wszelkich inwestycjach konieczne jest spełnienie wymogów wynikających z warunków technicznych i formalno-prawnych.

Wskazane w studium urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz przebiegi sieci infrastruktury technicznej wraz z pasami technicznymi są przebiegami orientacyjnymi i mogą ulec korektom na etapie planów miejscowych lub projektów technicznych z zachowaniem przepisów odrębnych.

Gazyfikacja

W Augustowie istnieje gazociąg średniego ciśnienia zasilany ze stacji regazyfikacji położonej przy drodze krajowej nr 16, tuż za granicami miasta. Stacja i gazociąg zostały wybudowane na potrzeby zakładu produkcyjnego British American Tobacco. Stwarza to jednak możliwość przyłączenia do sieci również gospodarstw domowych, gdzie gaz mógłby być wykorzystywany m. in. do celów grzewczych. W perspektywie oznacza to duże korzyści dla miasta. Skorzystałoby również Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej mogące produkować ciepło w sposób bardziej elastyczny i ekonomiczny.

Istnieje możliwość rozbudowy gazociągu w następujących rejonach miasta: rejon pomiędzy ulicami Mazurską, Głowackiego, Kwaśną, Łazienną, Wojska Polskiego, zachodnia część Os. Wypusty (pomiędzy ulicami Arnikową, Bagienną i Torfową), rejon po zachodniej stronie Kanału Augustowskiego przy ulicy Korczakowskiego, Zawilcowej i Sasankowej, część osiedla Limanowskiego i Lipowiec. Należy dążyć do dalszej rozbudowy gazociągu oraz zachęcać właścicieli domów jednorodzinnych ogrzewanych węglem do modernizacji systemu ogrzewania poprzez zmianę źródła zasilania na gaz, który jest paliwem czystym ekologicznie. Indywidualnym sposobem na zaopatrzenie w gaz będzie w dalszym ciągu dystrybucja gazu płynnego propan-butan. Zwiększała będzie się liczba mieszkańców posiadająca indywidualne zbiorniki z gazem na potrzeby wykorzystania w gospodarstwach domowych.

Należy także rozważyć doprowadzenie do Augustowa gazu sieciowego pochodzącego z krajowego systemu przesyłu gazu. Powyższe będzie się wiązało z innymi inwestycjami planowanymi w zakresie sieci gazowej w Polsce wschodniej. Planuje się budowę stacji gazowej w południowej części miasta Augustów, do której będzie doprowadzone odgałęzienie od gazociągu Litwa - Rembelszczyzna.

Gospodarka odpadami

Plan gospodarki odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2012 – 2017 zalicza Augustów do regionu Północnego, w wydzielonym obszarze zakładu zbiórki odpadów Koszarówka. Głównymi celami planu są :

- zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska,
- zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

Ze względu na fakt, że na terenie miasta Augustów istnieje sprawnie funkcjonujący system gospodarki odpadami, planowane przedsięwzięcia dotyczą głównie doskonalenia form zbiórki i działań informacyjno-edukacyjnych. Planowane działania obejmują m. in. działania edukacyjne skierowane do mieszkańców miasta, w szczególności promocji technik zapobiegania powstawaniu odpadów, poprzez ponowne wykorzystanie i naprawę, informację o właściwym postępowaniu z odpadami niebezpiecznymi, promocję

ekologicznych rozwiązań w gospodarce odpadami. Konieczny jest rozwój i doskonalenie prawidłowej selektywnej zbiorki odpadów. Należy dążyć do wykrywania i likwidacji „dzikich wysypisk", a także kontrolować utylizację azbestu. Niezbędny jest nadzór funkcjonujących podmiotów gospodarczych pod kątem właściwego postępowania z odpadami.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

Przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju należy promować wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy miasto Augustów nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się natomiast lokalizowanie elektrowni wodnych oraz solarnych. Zaleca się wykorzystanie energii geotermicznej poprzez stosowanie gruntowych pomp ciepła.

Na terenach rolnych znajdujących się w granicach miasta istnieje możliwość uprawiania roślin energetycznych, ze względu ich nizinny charakter oraz roczną sumę opadów ok. 600 mm. Obszarem predysponowanym są: przede wszystkim tereny wzdłuż głównych szlaków tranzytowych, które ze względu na emisję zanieczyszczeń powinny zostać wyłączone z produkcji żywności.

Jednym z kierunków rozwoju powinna być budowa instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Wzrost wykorzystania OZE jest jednym z kierunków polityki kraju oraz województwa. W granicach Augustowa zlokalizowana jest elektrownia wodna o mocy powyżej 100 kW. Ponadto, dopuszcza się lokalizację farm fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW w strefach AG2 i AG4 na terenach U/P. Strefa uciążliwości od instalacji ogniw fotowoltaicznych musi zamknąć się w granicach terenu inwestycyjnego. Wskazuje się także obszar, na którym dopuszczona jest lokalizacja biogazowni o mocy powyżej 100 kW, której strefa uciążliwości nie może wykraczać poza teren inwestycyjny.

Na obszarach objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. dopuszcza się lokalizowanie instalacji wykorzystujących energię gruntu, powietrza, słońca (ogniw fotowoltaicznych na dachach budynków) o mocy powyżej 100 kW.

Strefa uciążliwości od instalacji wykorzystujących energię gruntu, powietrza, słońca (ogniw fotowoltaicznych na dachach budynków) musi zamknąć się w granicach terenu inwestycyjnego. Zabrania się lokalizowania instalacji negatywnie oddziaływujących na zdrowie i życie ludzi.

Istniejące i planowane lokalizacje instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii o mocy powyżej 100 kW oznaczono na rysunkach studium.

XXVII. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ ORAZ OBSZARY DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ PLANY MIEJSCOWE

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Wskazuje się tereny UC jako obszary lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2, zgodnie z rysunkiem studium.

Wyznaczone w studium obszary przestrzeni publicznej, a także obszar strefy uzdrowiskowej „A" posiadają obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W studium nie wskazuje się obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości. Dopuszcza się wyznaczenie obszarów wymagających scalenia i podziału nieruchomości na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

- obszary obejmujące tereny położone poza głównym obszarem zurbanizowanym, oznaczone numerami:
  - I i II – Sajenek,
  - III – południowy brzeg Jeziora Studzienicznego i Swoboda,
- obszary, które w większości objęte są obowiązującymi planami miejscowymi, jednak w związku z wyznaczonymi w studium kierunkami polityki przestrzennej, wymagana będzie częściowa zmiana ich ustaleń:
  - IV, V, VI – tereny położone pomiędzy obwodnicą a ul. Ziemiańską (w tym tereny UC), Raczkowską, Rajgrodzką, a także w rejonie ul. Wojska Polskiego przy d. składowisku odpadów,
  - VII, VIII – tereny UC położone przy ul. Mazurskiej,
  - IX – tereny położone przy ul. Rajgrodzkiej na zachód od ul. Pensjonatowej (w związku ze zmianą przebiegu obwodnicy miasta),

- obszar związany z poszerzeniem terenów aktywności gospodarczej przy ul. Elektrycznej i na wschód od istniejącego zakładu British – American Tobacco Polska S.A. – X,
- tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne: m. in.: tereny ośrodków wczasowych „Królowa Woda" i „Skowronek", rezerwa terenu pod napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV wraz z RPZ, teren leśniczówki na Lipowcu, nowe tereny inwestycyjne wyznaczane w studium.

Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne określone zostały w rozdziale XXIX. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Schemat ~~45.~~ *49.* Obszary wskazane do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na tle planów obowiązujących i sporządzanych, źródło: opracowanie własne

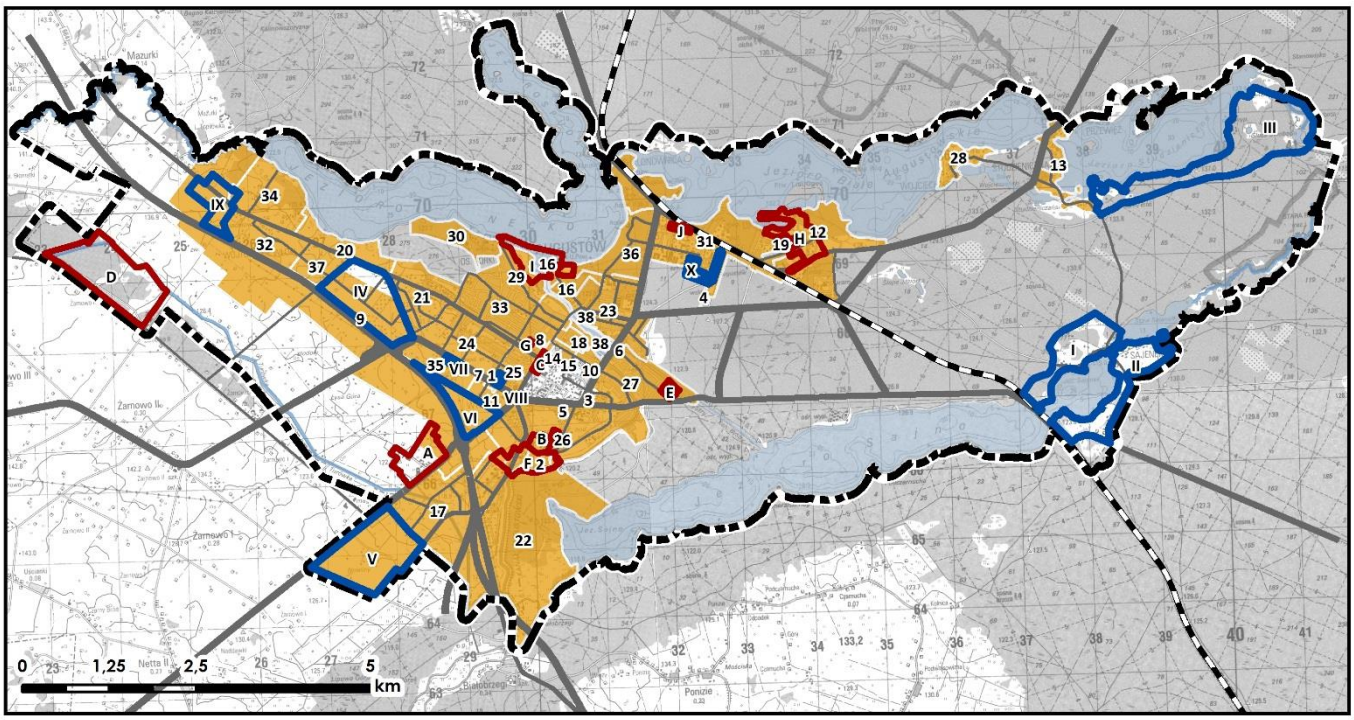

Wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dążenie do nasycenia zabudowy budownictwem z materiałów lokalnych, tradycyjnych, wtapiających się w otoczenie,
- rewaloryzacja obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- obowiązek zachowania minimalnej odległości linii zabudowy od granicy lasu, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- uwzględnienie w poszczególnych terenach ochrony przed uciążliwym oddziaływaniem w zakresie klimatu akustycznego zgodnie z przepisami odrębnymi,

- w terenach oznaczonych symbolami U/P należy, w miarę możliwości, wprowadzać pasy wielopiętrowej zieleni izolacyjnej tworzącej barierę wizualną i akustyczną, oddzielającą te tereny od sąsiadujących terenów mieszkaniowych z możliwością sytuowania wjazdów na tym terenie, infrastruktury technicznej i innych niewielkich obiektów budowlanych, w tym kubaturowych,
- studium dopuszcza uszczegółowienie w planie miejscowym określonych parametrów i wskaźników maksymalnie o 1/3. W przypadku, gdy wskaźniki i parametry określone w obowiązujących planach miejscowych są inne, niż wskazane w studium (wykraczające poza wartości uszczegółowione o 1/3), dopuszcza się ich utrzymanie na poziomie określonym w planie. W odniesieniu do terenów wyznaczanych w planach miejscowych pod drogi i pozostałą komunikację, parkingi, zespoły garażowe, infrastrukturę techniczną dopuszcza się wyłączenie ze stosowania ustalonych w studium dla poszczególnych terenów o odmiennym przeznaczeniu wskaźników minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnych,
- dla terenów, których istniejące zagospodarowanie przekracza określone w studium parametry i wskaźniki, ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ustalać je zgodnie ze stanem istniejącym pod warunkiem, iż nie narusza to przepisów odrębnych oraz pozostałych ustaleń studium, w szczególności ustaleń dotyczących celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w polityce przestrzennej miasta.

XXVIII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w Augustowie określone są w następujących dokumentach:

- ~~Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK) – określająca inwestycje strategiczne z punktu widzenia spójności terytorialnej i przestrzennej kraju, przyjęte przez Ministra Rozwoju Regionalnego, w uzgodnieniu z innymi ministrami i programami;~~
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego z ~~2003~~ *2017* r. (PZPWP) – określający inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należące do zadań podstawowych i potencjalnych;
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do ~~2020~~ *2030* r. – określająca długoterminowe cele rozwoju i docelową wizję rozwoju, a także wskazująca obszary działania w celu osiągnięcia docelowej wizji;
- inne dokumenty programowe i strategie.

Tab. 23. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, źródło: opracowanie własne

Inwestycja	dokument
~~Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 664 na odcinku Raczki – Augustów~~	~~PZPWP~~
~~Przebudowa mostu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 664 na cieku bez nazwy w Sajenku~~	~~PZPWP~~
~~Budowa Centrum Sportów Wodnych "Augustów"~~	~~PZPWP~~
~~Budowa obiektów uzdrowiskowych wraz z niezbędną infrastrukturą rekreacyjną, leczniczą i noclegową~~	~~PZPWP~~
~~Tworzenie ośrodków turystyki jeździeckiej i szlaków turystyki konnej, w rejonie Puszczy Augustowskiej~~	~~PZPWP~~
~~Budowa ścieżek zdrowia w miejscowościach uzdrowiskowych~~	~~PZPWP~~
~~Modernizacja istniejących linii WN 110 kV napowietrznych RPZ Dąbrowa Białostocka – RPZ Augustów 1~~	~~PZPWP~~
~~Budowa napowietrznej linii WN 110 kV RPZ Augustów 1 – RPZ Augustów 2~~	~~PZPWP~~
~~Budowa napowietrznej linii WN 110 kV RPZ Augustów 2 – RPZ Sztabin~~	~~PZPWP~~
~~Budowa stacji transformatorowo – rozdzielczej RPZ Augustów 2 (PKP) 110/15 kV~~	~~PZPWP~~

~~Modernizacja stacji transformatorowo – rozdzielczej RPZ Augustów 1 110/15 kV~~	~~PZPWP~~
~~Modernizacja stacji uzdatniania wody w Augustowie i rozbudowa sieci wodno - kanalizacyjnej.~~	~~PZPWP~~
~~Budowa scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej dla jednostek osadniczych w zlewniach jezior Pojezierza Augustowskiego~~	~~PZPWP~~
~~Rekultywacja wyeksploatowanego wysypiska~~	~~PZPWP~~
~~budowa Regionalnej szerokopasmowej infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby społeczeństwa informacyjnego w woj. podlaskim, powiązanej ze strukturą sieci PIONIER~~	~~PZPWP~~
Rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Augustowie	*PZPW*
Instalacja do przetwarzania odpadów budowlanych i remontowych (kruszarka) – budowa	*PZPW*
Odtworzenie koryta Kanału Bystrego	*PZPW*
Remont umocnień brzegowych - Kanał Augustowski km 46+500 - 70+300 - 74+400 -77+400	*PZPW*
Remont budowli hydrotechnicznych - Dębowo, Sosnowo, Spichlerzysko, Białobrzegi, Sajownica, Augustów, Swoboda, Gorczyca, Paniewo, Rygol	*PZPW*
Budowa gazociągu dystrybucyjnego do m. i gm. Suwałki, m. Augustów, m. Dąbrowa Białostocka, m. Grajewo, m. Łomża	*PZPW*
Modernizacja stacji WN /SN Augustów I, Hajnówka, RPZ9 Białystok, Sejny, Łomża 2, Łapy, Jeżewo, Zambrów, RPZ5 Białystok, Knyszyn, Osowiec, Lewkowo, „Hańcza" Suwałki	*PZPW*
Budowa linii WN 110 kV Augustów I – Augustów II	*PZPW*

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym wskazywane są w Strategii Rozwoju Miasta Augustów, ich finansowanie określa zaś Wieloletni Plan Inwestycyjny. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym mogą być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego podejmowanych zgodnie z procedurą określoną w aktualnych przepisach prawa, a w tym na terenach mieszkaniowych, usługowych, produkcyjnych, na terenach obiektów i urządzeń infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz na terenach otwartych.

XXIX. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Rolnicza przestrzeń produkcyjna na obszarze Augustowa zajmuje stosunkowo dużą powierzchnię, zlokalizowaną w wyznaczonej strefie polityki przestrzennego O, obejmującą zachodnią i południowo zachodnią część miasta. Stosunkowo dużą powierzchnię stanowią grunty wysokich klas bonitacyjnych – IIIa i IIIb. Na terenach tych oprócz dominującej funkcji rolniczej zlokalizowana jest rozproszona zabudowa zagrodowa.

Studium wyznacza następujące kierunki w zakresie rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod produkcję rolniczą na terenach o stosunkowo wysokich klasach bonitacyjnych gleb;
- produkcja rolnicza powinna być nastawiona głównie na sadownictwo, uprawy warzyw, produkty przeznaczone na lokalny rynek;
- ochrona przed zabudową terenów otwartych, mających istotne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe w systemie przyrodniczym miasta, poprzez niedopuszczenie do dalszego rozpraszania zabudowy;
- grunty rolne klasy bonitacyjnej V i VI mogą być zalesiane pod warunkiem, iż nie będzie to negatywnie wpływało na stosunki wodne.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Udział terenów leśnych w powierzchni miasta jest duży (ok. 26 km^2). Zwarte kompleksy leśne zarządzane są przez Lasy Państwowe. Położone są one we wschodniej części Augustowa i wchodzą w skład Puszczy Augustowskiej. W celu kształtowania systemu przyrodniczego miasta opartego na najcenniejszych elementach o wartości przyrodniczej wskazuje się następujące zasady:

- dążenie do tworzenia ciągłości ekosystemów leśnych;
- wzbogacanie struktury drzewostanów zgodnie z siedliskiem, utrzymanie właściwego stanu zwierzyny;
- zachowanie na terenach leśnych istniejących obiektów związanych z turystyką z ograniczeniem wprowadzania nowych elementów;
- w przypadku realizacji dróg lub urządzeń infrastruktury technicznej postuluje się przyjmowanie rozwiązań projektowych jak najmniej ingerujących w zwartości kompleksów leśnych i ich najcenniejsze elementy;
- gospodarka leśna na terenach Lasów Państwowych powinna się opierać o plan urządzania lasu z uwzględnieniem statusu ochronności lasów;

- możliwość wykorzystania terenów leśnych na cele rekreacyjne, poprzez wytyczanie ścieżek rowerowych i pieszych, wyznaczanie miejsc piknikowych, a także przeznaczenie obszarów pod zabudowę letniskową – w szczególności terenów położonych na obszarach osiedli Wojciech, Studzieniczna, Przewięź i Sajenek;
- możliwość lokalizacji nowych oraz zachowanie istniejących budynków i obiektów związanych z gospodarką leśną.

Schemat ~~46.~~ *50.* Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, źródło: opracowanie własne

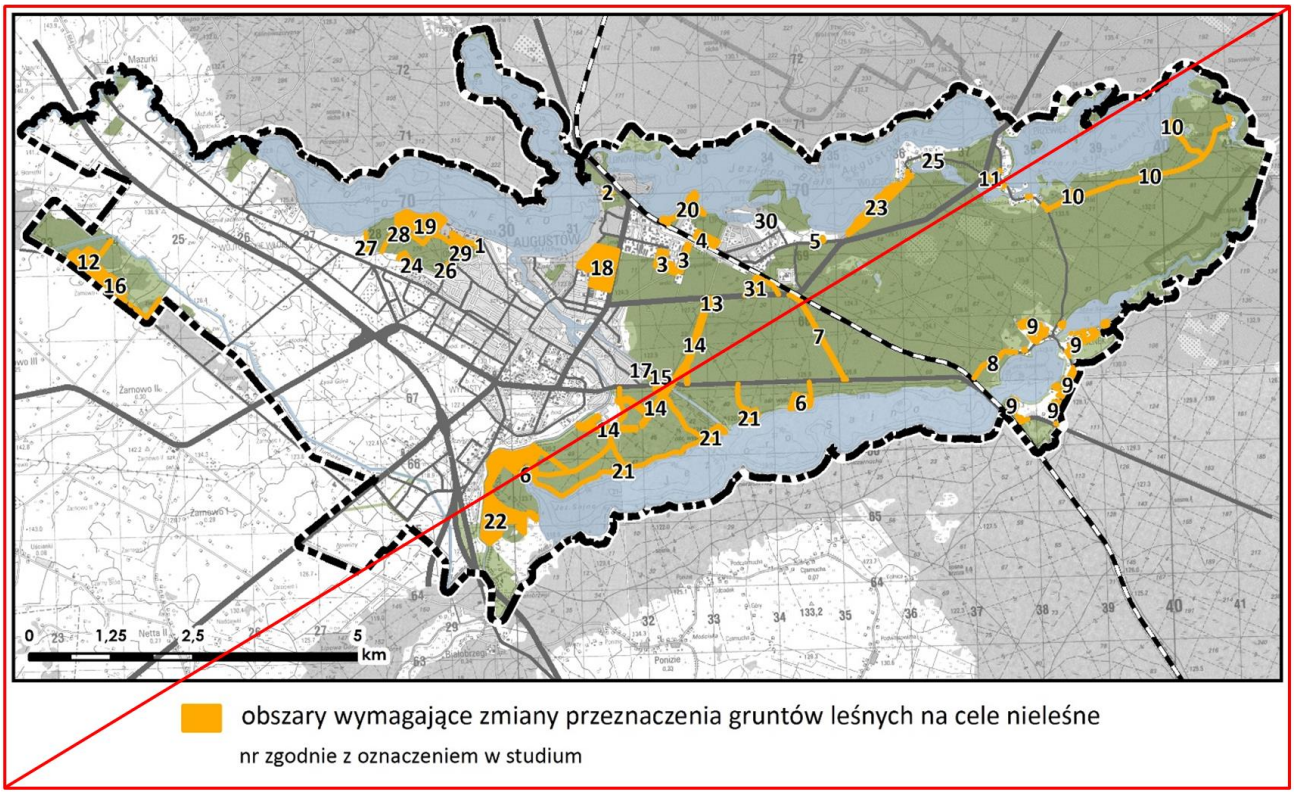

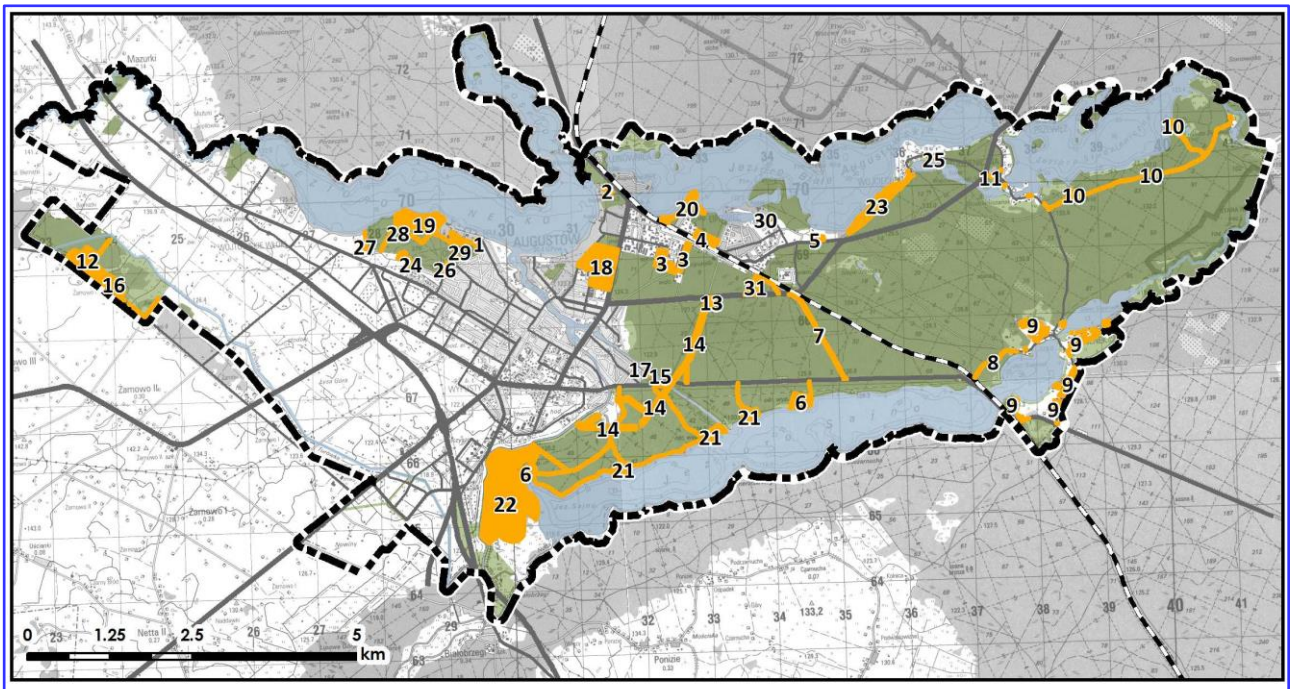

obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne

nr zgodnie z oznaczeniem w studium

W studium wyznacza się obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne:

1. grunty leśne zlokalizowane na os. Borki w terenie UT (strefa T2) – poszerzenie istniejącego terenu usług turystyki,
2. grunty leśne zlokalizowane w strefie „A" ochrony uzdrowiskowej w terenie UT (strefa U), w miejscu obecnego pola campingowego,
3. grunty leśne zlokalizowane w rejonie ul. Elektrycznej w terenach U, U/P i na wschód od istniejącego zakładu British – American Tobacco Polska S.A. w terenach U/P (strefa AG1) – poszerzenie istniejących terenów aktywności gospodarczej,
4. grunty zlokalizowane na Os. Lipowiec w terenie MN (strefa T3) – poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
5. grunty leśne zlokalizowane na Os. Lipowiec w terenie MN (strefa T3) – teren istniejącej leśniczówki,
6. grunty leśne zlokalizowane po północnej stronie jez. Sajno w terenach UT (strefy R1 i R2) – tereny istniejących ośrodków wypoczynkowych wraz z dojazdem,
7. grunty leśne zlokalizowane wzdłuż istniejącej drogi gminnej łączącej drogę wojewódzką nr 664 z drogą krajową nr 16, położonej w strefie R1 – planowana zmiana przebiegu drogi krajowej nr 16 mająca na celu ograniczenie uciążliwości ruchu tranzytowego przez centrum miasta w ciągu ul. Brzostowskiego, 29 Listopada,
8. grunty leśne zlokalizowane wzdłuż istniejącej drogi leśnej położonej w strefie R1, łączącej Sajenek z drogą wojewódzką nr 664 – usankcjonowanie istniejącego dojazdu do Os. Sajenek,
9. grunty leśne zlokalizowane w Sajenku w terenach UT (strefa T5) – poszerzenie istniejących terenów zabudowy letniskowej i terenów usług turystyki,

10. grunty leśne zlokalizowane na południowym brzegu jez. Studzienicznego i przy śluzie Swoboda w terenach MN, UT (strefa R1) – istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i tereny usług turystyki, wraz z drogą dojazdową,
11. grunty leśne zlokalizowane w Studzienicznej (strefa T4) – poszerzenie istniejącej drogi, parkingu, ciągu pieszego i terenu usług turystycznych,
12. grunty leśne położone przy wschodniej granicy miasta w sąsiedztwie miejscowości Żarnowo (gmina wiejska Augustów) w strefie O – lokalizacja nowego cmentarza miejskiego na dz. ew. nr 79/2 obr. 1, wraz z poszerzeniem drogi dojazdowej, pozostałą niezbędną obsługą komunikacyjną i usługową,
13. grunty leśne położone po południowej stronie drogi krajowej nr 16 na wschód od ul. Filtrowej w strefie R1 – lokalizacja nowego Rozdzielczego Punktu Zasilania Augustów II,
14. grunty leśne położone po wschodniej stronie miasta związane z realizacją planowanej napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV zasilającej projektowany RPZ Augustów II oraz Wariantem 3 przebiegu drogi krajowej nr 16 mająca na celu ograniczenie uciążliwości ruchu tranzytowego przez centrum miasta w ciągu ul. Brzostowskiego, 29 Listopada,
15. grunty leśne położone na południowym brzegu Kanału Bystrego przy drodze wojewódzkiej nr 664 w terenie MN (strefa R1),
16. grunty leśne przy wschodniej granicy miasta w sąsiedztwie miejscowości Żarnowo (gmina wiejska Augustów) w strefie O – planowane poszerzenie terenu nowego cmentarza miejskiego na dz. ew. nr. 79/1 obr. 1, w przypadku wyczerpania się możliwości pochówku,
17. grunty leśne położone przy Kanale Bystrym (strefa M2) – poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
18. grunty leśne położone w strefie „A" ochrony uzdrowiskowej – poszerzenie istniejących terenów usług turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego oraz przekształcenie terenów leśnych w tereny zieleni parkowej,
19. grunty leśne położone nad jez. Necko na Os. Borki (strefa T2) – poszerzenie istniejących terenów usług turystyki wraz z drogami dojazdowymi w ciągu istniejących dróg leśnych,
20. grunty leśne położone w rejonie Płw. Dąbek nad jez. Białe – utworzenie nowych terenów usług turystyki,
21. grunty leśne zlokalizowane po północnej stronie jez. Sajno w terenach UT (strefa R1) – tereny projektowanych ośrodków wypoczynkowych wraz z dojazdem i ścieżkami,
22. grunty leśne położone po zachodniej stronie jez. Sajno w terenach US (strefa R2) – tereny przeznaczone do wykorzystania pod usługi sportu i rekreacji,
23. grunty leśne położone w Wojciechu wzdłuż południowego brzegu jez. Białe (strefa T4) – tereny projektowanych usług turystyki oraz poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
24. grunty leśne położone na wschód od ul. Wrzosowej (strefa M4) – poszerzenie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
25. grunty leśne położone w Wojciechu (strefa T4) – droga dojazdowa do istniejących terenów usług turystyki,
26. grunty leśne położone przy kościele św. Jana Chrzciciela (strefa T2) – poszerzenie istniejącego terenu parkingu przy lesie,

27. grunty leśne położone nad jez. Necko przy zachodniej granicy zwartego kompleksu leśnego (strefa M6) – poszerzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów usług turystyki,
28. grunty leśne położone nad jez. Necko na Os. Borki (strefa T2) – wyznaczenie alternatywnej drogi dojazdowej do projektowanych terenów usług turystyki w ciągu istniejących dróg leśnych, której przebieg w całości przebiegałby poza zasięgiem obszarów Natura 2000,
29. grunty leśne położone na Os. Borki w rejonie alei Jana Pawła II (strefa T2) – wyznaczenie połączenia drogowego alei Jana Pawła II z ul. Wczasową,
30. grunty leśne zlokalizowane na Os. Lipowiec w terenie UT (strefa T3) – poszerzenie istniejących terenów usług turystyki,
31. grunty leśne położone w obrębie złoża torfu leczniczego „Silikaty" (strefa R1) – wyznaczenie terenu pod eksploatację złożą wraz z dojazdem,

Plan zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Ostoja Augustowska" w strefach działań ochronnych na terenie Augustowa zakazuje zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Jednakże wskazana powyżej konieczność zmiany przeznaczenia części gruntów leśnych zlokalizowanych w tej strefie, wynika z konieczności uporządkowania formalno-prawnego istniejącego tam zagospodarowania. W przypadku konieczności zmiany przeznaczenia części kompleksu leśnego na cele nieleśne postuluje się przyjmowanie rozwiązań projektowych jak najmniej ingerujących w kompleksy leśne i ich najcenniejsze elementy. Dopuszczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, stanowiące własność prywatną lub Skarbu Państwa będzie możliwe w przypadku uzyskaniu zgody właściwego organu.

W uzasadnionych przypadkach oraz na podstawie planu miejscowego studium dopuszcza ponadto zmianę przeznaczenia innych, niewskazanych powyżej, gruntów leśnych na cele nieleśne.

XXX. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

~~Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05). W opracowaniu tym wyznaczono zasięg zalewów dla wód o prawdopodobieństwie 0,5%, 1%, 5% dla terenów wymagających szczególnej ochrony, a także strefy płytkiego zalewu (poniżej 0,5 m). Ww. obszary zlokalizowane przy Netcie na wysokości jez. Necko oraz poniżej jez. Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.~~

W Augustowie niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest niewielkie i związane z rzeką Nettą. W Studium wskazano obszary szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na podstawie przepisów prawa wodnego.

Ww. obszary zlokalizowane są przede wszystkim przy Netcie na wysokości Jeziora Necko oraz poniżej jeziora Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

Schemat ~~47.~~ 51. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, źródło: opracowanie własne

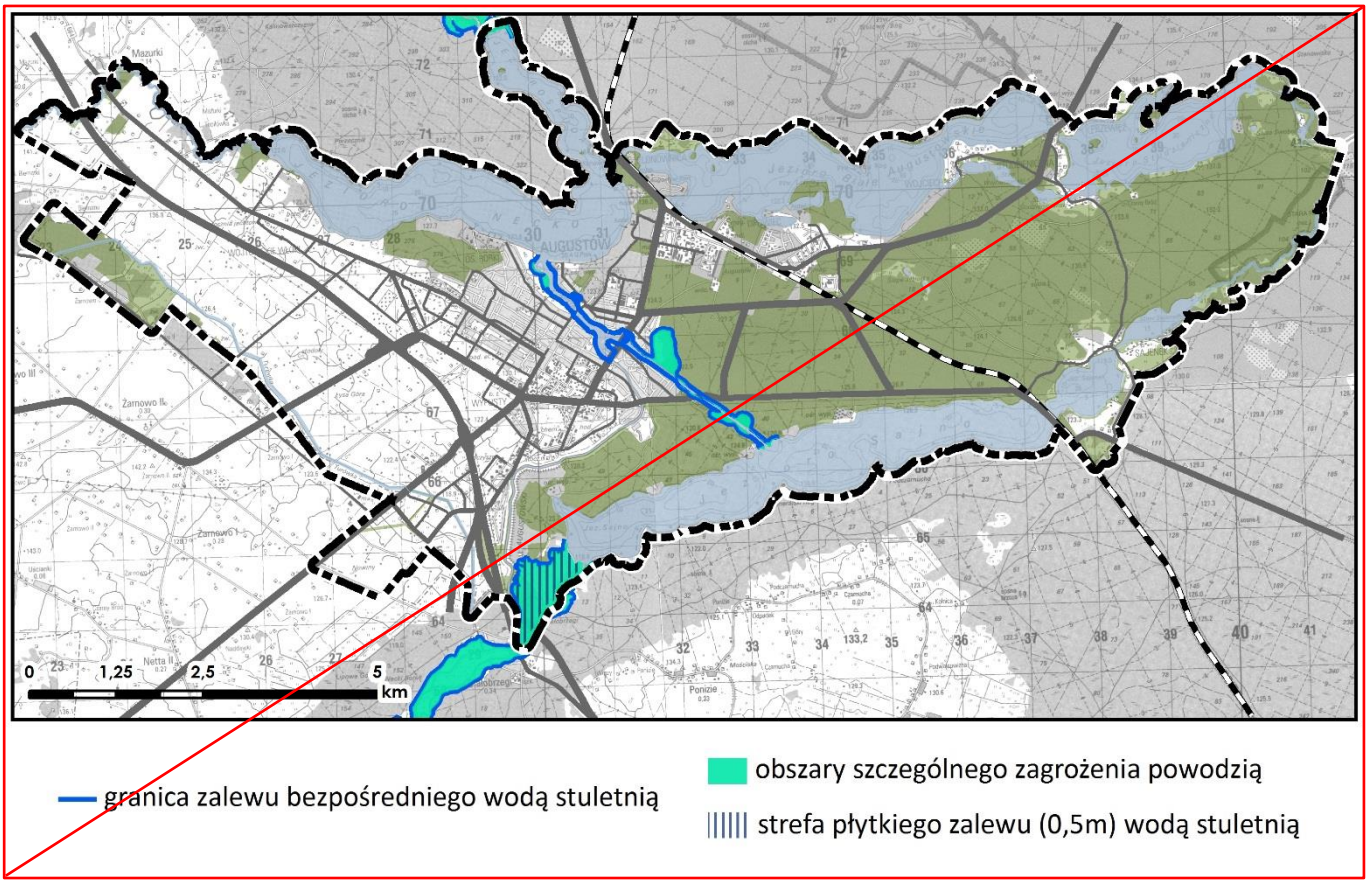

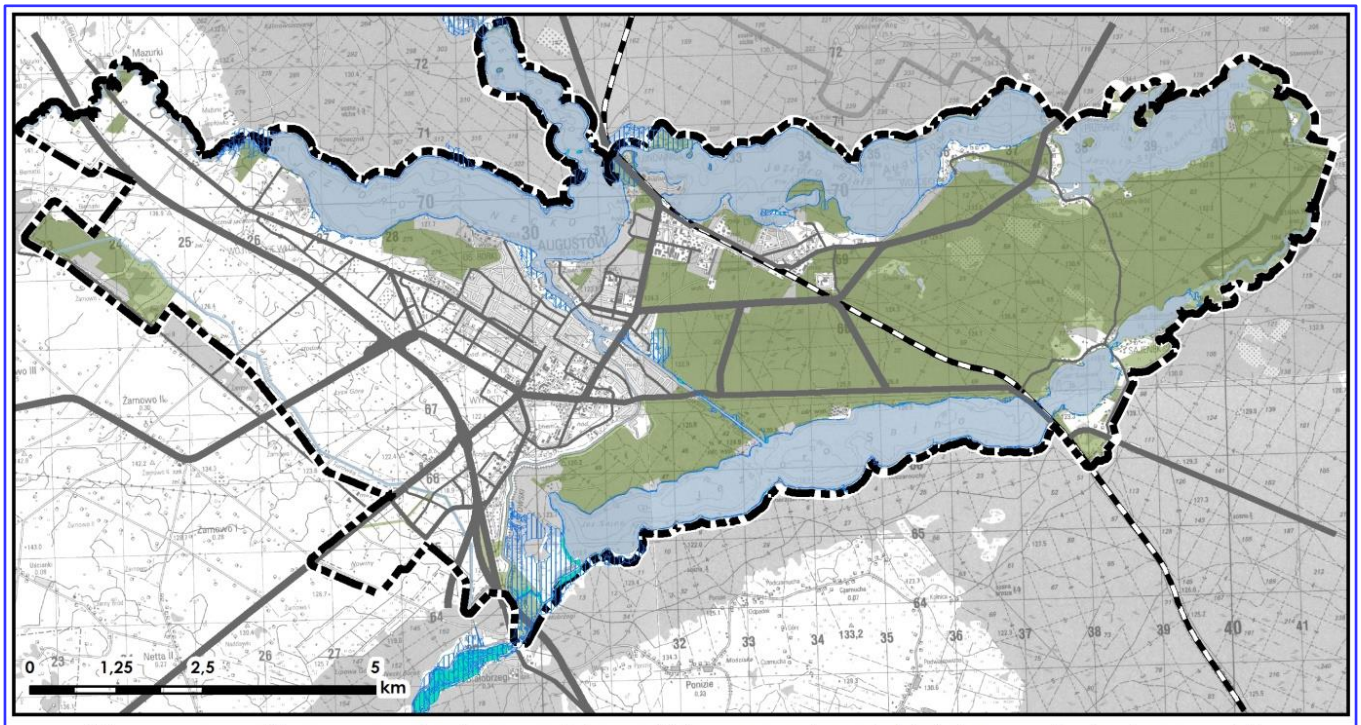

Obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%)

Obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%)

~~Zgodnie z Prawem wodnym (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r., t.j. Dz. U z 2015 r. poz. 469 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:~~

- ~~wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych z wyjątkiem dróg rowerowych;~~
- ~~sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;~~
- ~~zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.~~

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów szczególnych dotyczących ochrony przed powodzią.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

Na obszarze miasta nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

XXXI. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Nie wyznacza się filaru ochronnego złoża torfu leczniczego „Silikaty".

XXXII. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie Augustowa nie występują pomniki zagłady ustalone przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r., poz .2120), w związku z czym nie wyznacza się takich terenów i ich stref ochronnych.

XXXIII. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Jako obszary wymagające przekształceń zaliczono jednostki urbanistyczne, w obrębie których stwierdzono wysokie natężenie zjawisk problemowych z różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Na podstawie analizy zawartej w Diagnozie obszarów zdegradowanych na terenie miasta Augustowa dokonano kategoryzacji obszarów wyodrębnionych w strukturze miasta ze względu na stopień degradacji. Uzyskane wyniki pozwoliły na wyodrębnienie grupy czterech jednostek jako obszarów zdegradowanych, które jednocześnie stanowią obszary przeznaczone do rewitalizacji. Są to:

- Koszary,
- Centrum I,
- Lipowiec,
- Kaczy Dołek.

Łączna powierzchnia jednostek, które zostały uznane za zdegradowane, wynosi 209,7 ha. Stanowi to ok. 2,5% ogólnej powierzchni miasta Augustów. Obszar ten zamieszkuje 4 740 osób, co przekłada się na 13,9% ogólnej liczby mieszkańców.

Do obszarów wymagających przekształceń zaliczono tereny położone w północnej części miasta po obu stronach linii kolejowej – obszary Lipowiec i Koszary. Obecnie obszary te pełnią funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne, składowe lub są pozostałością po dawnych terenach związanych z działalnością produkcyjną (d. tartak, Silikaty). Zlokalizowane są tu takie obiekty jak: Zespół Dawnego Oficerskiego Yacht Clubu, Kościół Parafialny p.w. Matki Boskie Częstochowskiej, Augustowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Kodrem, hospicjum, dworzec kolejowy oraz Szkoła Podstawowa nr 6.

Kolejnymi terenami wymagającymi przekształceń są jednostki urbanistyczne Centrum I i Kaczy Dołek. Stan zagospodarowania tych jednostek charakteryzuje się stosunkowo większym uporządkowaniem oraz lepszą jakością przestrzeni. Centrum I zajmuje obszar miasta w dawnych granicach z okresu lokacyjnego, poszerzony o przyległe obszary zabudowy o charakterze śródmiejskim. W obrębie jednostki zlokalizowanych jest wiele ważnych dla miasta instytucji i funkcji m.in. Urząd Skarbowy, MOPS, Augustowskie Placówki Kultury, Informacja Turystyczna, park miejski, dworzec autobusowy i inne. Znajduje się tu również teren o funkcjach usługowo-handlowych, tj. targowisko miejskie wraz z otoczeniem, a także budynek byłego zakładu mleczarskiej firmy Mlekpol. Przez teren centrum przebiegają główne ulice reprezentacyjne miasta, które wraz z towarzyszącą zabudową wchodzą w skład wyodrębnionej jednostki.

Zabudowa terenu Centrum I w większości składa się ze starej tkanki miejskiej, liczba budynków mieszkaniowych datowanych na okres przed 1945 r. znacząco przekracza średni poziom dla miasta. Centrum I jest głównym obszarem koncentracji potencjału związanego z dziedzictwem kulturowym. Większość budynków

ze względu na zły stan techniczny wymaga remontu i modernizacji, jednak status ochronny tych obiektów może znacząco utrudnić proces renowacji zniszczonej zabudowy.

Kaczy Dołek stanowi obszar o dominującej funkcji mieszkaniowej, którego struktura jest wewnętrznie zróżnicowana. W obrębie tej jednostki wyróżnia się cztery podobszary: teren zabudowy wielorodzinnej, obszary zabudowy jednorodzinnej, teren ogródków działkowych oraz teren o funkcjach handlowych i przemysłowo – składowych.

Wymienione cztery obszary zdegradowane, na podstawie których wyznaczone zostały obszary rewitalizacji, charakteryzują się nieuporządkowanym zagospodarowaniem i wymagają szczególnych zmian w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym, zmierzających do poprawy ładu przestrzennego, bardziej efektywnego wykorzystania walorów ekonomicznych przestrzeni oraz powiązania go z tkanką miejską.

Na obszarze Augustowa nie wskazuje się terenów wymagających rekultywacji. Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów została już zakończona.

Na obszarze Augustowa nie wskazuje się terenów wymagających rehabilitacji.

Nie wyznacza się terenów wymagających remediacji.

Schemat ~~48.~~ *52.* Obszary wskazane do przekształceń, źródło: opracowanie własne

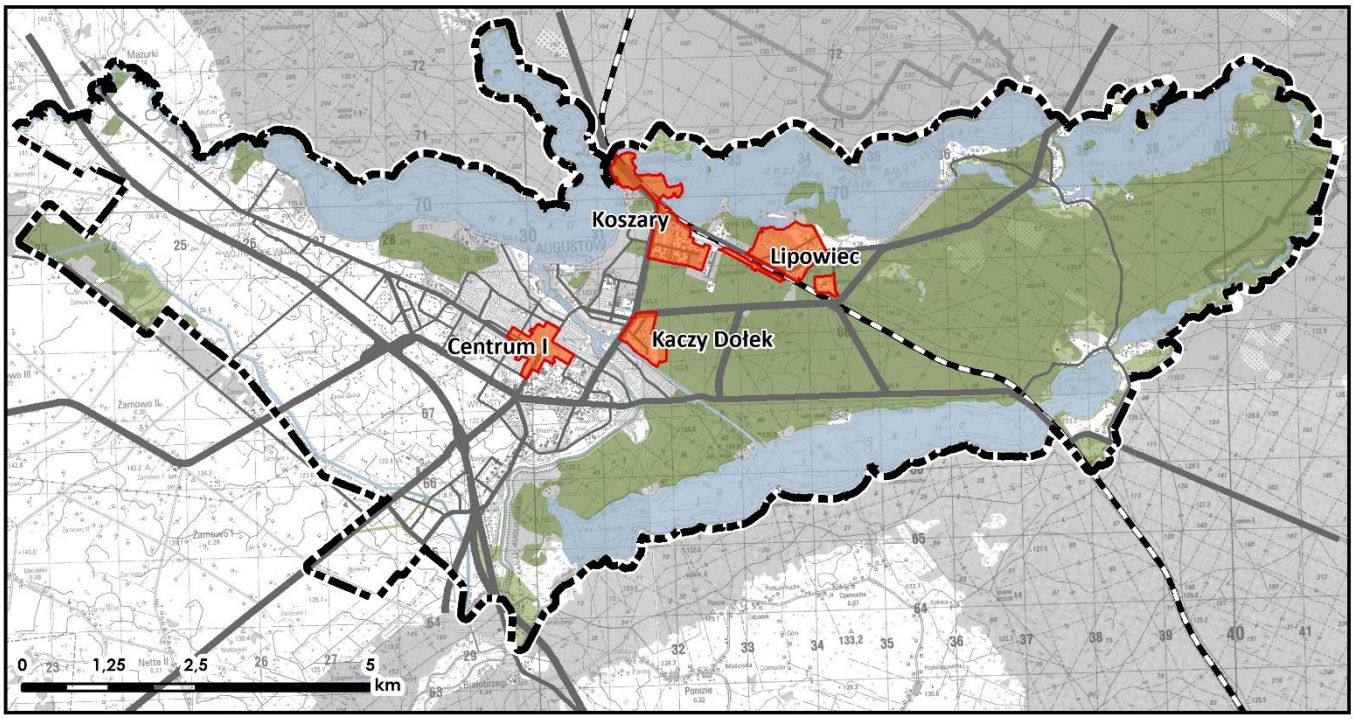

obszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji

XXXIV. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Za obszary zdegradowane uznaje się tereny gminy znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Obszar zdegradowany można wyznaczyć, jeśli występuje dodatkowo co najmniej jedno negatywne zjawisko z grupy zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Mogą to być zarówno obszary zabudowy mieszkaniowej, jak i obszary poprzemysłowe i powojskowe.

W 2015 r została przeprowadzona diagnoza obszarów zdegradowanych na terenie miasta Augustowa, która jest jednym z elementów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów. Art. 8 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji wskazuje, iż rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. W przypadku gdy uchwała podejmowana jest z inicjatywy rady gminy, powierza ona wójtowi, burmistrzowi albo prezydentowi miasta przeprowadzenie konsultacji społecznych dotyczących projektu tej uchwały. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszarów zdegradowanych Rada Miejska w Augustowie podjęła Uchwałę Nr XX/170/16 z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Delimitacja obszaru zdegradowanego dała możliwość określenia potrzeb rewitalizacyjnych, opisanych w rozdziale XXXIII.

XXXV. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze miasta zlokalizowane są tereny kolejowe stanowiące tereny zamknięte o łącznej powierzchnia 51,1322 ha. Położone są one na działkach ew. nr 862/27, 862/33, 862/35 obr. 4 i działce ew. nr 862 obr. 5. Nie wyznaczono od nich stref ochronnych. W terenach kolejowych obowiązują zasady zagospodarowania przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi.

Schemat ~~49.~~ *53.* Tereny zamknięte na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne

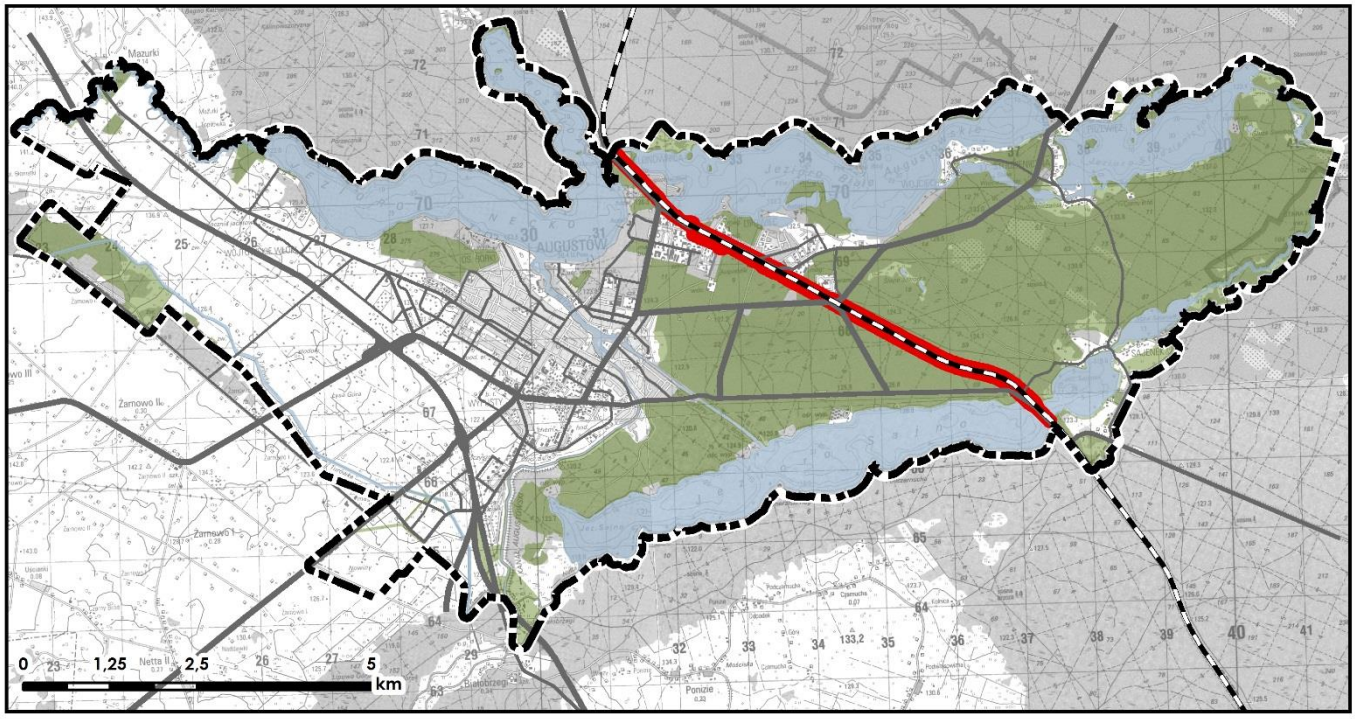

kolejowe tereny zamknięte

XXXVI. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM

Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym wyznacza się jako obszary funkcjonalne o istotnym znaczeniu dla polityki przestrzennej gminy[12]. Samorząd gminny może określić obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym. Nie wyznacza się obszaru funkcjonalnego o znaczeniu lokalnym.

XXXVII. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

Wyznacza się obszary, na którym dopuszcza się możliwość zlokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oznaczone na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) symbolem graficznym, wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, zamykającymi się we wskazanych obszarach.

Dla wskazanych obszarów zaleca się poniższe ograniczenia i zasady rozmieszczenia poszczególnych form wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Elektrownia wodna

Utrzymuje się istniejącą małą elektrownię wodną o mocy turbiny 132 kW na upuście młyńskim, łączącym rzekę Nettę z Kanałem Bystrym, o której mowa w rozdziale XVII.

Ogniwa fotowoltaiczne

- sytuowanie ogniw fotowoltaicznych dopuszcza się w strefie aktywności gospodarczej AG2 i AG4, w granicach oznaczonych na rysunku studium *oraz na dachach budynków na obszarach objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r.*,
- realizacja obiektów przy zachowaniu standardów wynikających z przepisów odrębnych oraz wskazanych niżej zasad,
- w granicach ww. obszaru dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów towarzyszących elektrowni fotowoltaicznej,

[12] art. 49a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od instalacji ogniw fotowoltaicznych musi zmieścić się w granicach oznaczonego na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) obszaru, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,
- *strefa uciążliwości od instalacji ogniw fotowoltaicznych na dachach budynków na obszarach objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. musi zamknąć się w granicach terenu inwestycyjnego. Zabrania się lokalizowania instalacji negatywnie oddziaływujących na zdrowie i życie ludzi,*
- po zakończeniu eksploatacji obszarów odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – ogniw fotowoltaicznych, obszary te należy przywrócić do poprzedniego użytkowania,
- **ostateczne przesądzenie o możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – ogniw fotowoltaicznych, zostanie dokonane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednak ich rozmieszczenie nie może powodować poszerzenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza granice wyznaczonego obszaru.**

Na pozostałym terenie miasta Augustów, poza wyznaczonymi obszarami, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, zakazuje się lokalizowania elektrowni fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW.

Biogazownia

- sytuowanie biogazowni dopuszcza się na terenie I w granicach oznaczonych na rysunku studium, stanowiącym oczyszczalnię ścieków,
- realizacja obiektów przy zachowaniu standardów wynikających z przepisów odrębnych oraz wskazanych poniżej zasad,
- eliminowanie transportu surowców i odpadów pofermentacyjnych przez tereny zabudowane,
- izolowanie biogazowni od przyległych terenów pasami zieleni średnio- i wysokopiennej,
- należy przewidzieć odbiór produktów finalnych biogazowni w postaci energii elektrycznej, cieplnej bądź z biogazu o parametrach gazu ziemnego,
- biogazownia mogłaby wykorzystać biogaz przede wszystkim z fermentacji metanowej osadów ściekowych ewentualnie m.in. z odpadów z produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz odpadów poubojowych, z odpadów drzewnych, pozyskiwanych z planowanej gospodarki leśnej oraz wycinki drzew,
- wprowadzenie ograniczeń w zagospodarowaniu terenu związanych z biogazownią zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od biogazowni musi zmieścić się w granicach oznaczonego na rysunku studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) obszaru, na którym dopuszcza się

rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW,

- **ostateczne przesądzenie o możliwości lokalizacji odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – biogazowni, zostanie dokonane na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jednak ich rozmieszczenie nie może powodować poszerzenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza granice wyznaczonego obszaru.**

Energia gruntu

- *Na obszarach objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. dopuszcza się lokalizowanie instalacji wykorzystujących energię gruntu o mocy powyżej 100 kW.*
- *Strefa uciążliwości od instalacji wykorzystujących energię gruntu musi zamknąć się w granicach terenu inwestycyjnego. Zabrania się lokalizowania instalacji negatywnie oddziaływujących na zdrowie i życie ludzi,*
- ***ostateczne przesądzenie o możliwości lokalizacji instalacji wykorzystujących energię gruntu, zostanie dokonane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednak ich rozmieszczenie nie może powodować poszerzenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza granice wyznaczonego obszaru.***

Energia powietrza

- *Na obszarach objętych zmianą Studium z dnia 2 września 2021 r. dopuszcza się lokalizowanie instalacji wykorzystujących energię powietrza o mocy powyżej 100 kW.*
- *Strefa uciążliwości od instalacji wykorzystujących energię powietrza musi zamknąć się w granicach terenu inwestycyjnego. Zabrania się lokalizowania instalacji negatywnie oddziaływujących na zdrowie i życie ludzi,*
- ***ostateczne przesądzenie o możliwości lokalizacji instalacji wykorzystujących energię powietrza, zostanie dokonane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jednak ich rozmieszczenie nie może powodować poszerzenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu poza granice wyznaczonego obszaru.***

Na terenie miasta Augustowa, zakazuje się lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 kW.

XXXVIII. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM

Treść tekstu i rysunku studium wyraża kierunki polityki przestrzennej miasta, nie jest jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

W stosunku do studium przyjmuje się następującą interpretację:

- Ostateczne ustalenie granic terenów powinno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- W studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania każdego z terenów, tzn., że określone na rysunku kierunków studium przeznaczenia terenu oznaczają funkcje dominujące (a nie wyłączne) i może być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawne przeznaczeniu dominującemu i pogarszać warunków jego funkcjonowania.
- Dopuszczalne kierunki przeznaczenia określone w studium należy określać w planach miejscowych jako przeznaczenie dopuszczalne, uzupełniające, bądź jako podstawowe.
- Określone wskaźniki (minimalny udział terenu biologiczne czynnego i maksymalna wysokość zabudowy) mają charakter orientacyjny i podlegają uszczegółowieniu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których dopuszcza się zmianę określonych wartości parametrów i wskaźników maksymalnie o 1/3 wartości wskazanych w studium. W przypadku, gdy wskaźniki i parametry określone w obowiązujących planach miejscowych są inne, niż wskazane w studium (wykraczające poza wartości uszczegółowione o 1/3), dopuszcza się ich utrzymanie na poziomie określonym w planie. W odniesieniu do terenów wyznaczanych w planach miejscowych pod drogi i pozostałą komunikację, parkingi, zespoły garażowe, infrastrukturę techniczną dopuszcza się wyłączenie ze stosowania ustalonych w studium dla poszczególnych terenów o odmiennym przeznaczeniu wskaźników minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnych.
- Dla terenów, których istniejące zagospodarowanie przekracza określone w studium parametry i wskaźniki, ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą ustalać je zgodnie ze stanem istniejącym pod warunkiem, iż nie narusza to przepisów odrębnych oraz pozostałych ustaleń studium, w szczególności ustaleń dotyczących celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego określonych w polityce przestrzennej miasta.
- Określona w studium maksymalna wysokość zabudowy nie wyklucza lokalizacji dominant o lokalizacji i wysokości określanej indywidualnie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wynikającej z przesłanek kompozycyjnych kształtujących atrakcyjne zamknięcia widokowe oraz formujące atrakcyjną sylwetę miasta.
- Układ komunikacyjny wskazany na rysunku studium ma przebieg orientacyjny i nie obejmuje w pełni lokalnego układu komunikacyjnego, o dokładnej lokalizacji i technicznych rozwiązaniach projektowych dróg stanowić będzie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzja ZRID (Zezwolenia Realizacji Inwestycji Drogowej).

- Wskazane w studium urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz przebiegi sieci infrastruktury technicznej wraz z pasami technicznymi są przebiegami orientacyjnymi i mogą ulec korektom na etapie planów miejscowych lub projektów technicznych, z zachowaniem przepisów odrębnych.
- Uściślenie przebiegu granic stref wynikających z przepisów odrębnych oraz uszczegółowienie obszaru przestrzeni publicznych nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- W przypadku nieuzyskania zgody na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dla obszarów wskazanych w studium, dopuszcza się pozostawienie terenu lasów w planie miejscowym.

XXXIX. UZASADNIENIE I SYNTEZA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

Zasadność nowej edycji studium

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 778 ze zm.), zastępująca ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 1999 r. Nr 15, poz. 139 wraz ze zmianami), a także dokonane zmiany w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną – powodują zasadność przystosowania zapisów studium do aktualnych wymogów formalno-prawnych.

Rada Miejska w Augustowie podjęła Uchwałę Nr IX/63/11 z dnia 31 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów, zmienioną Uchwałą Nr XXX/282/16 z dnia 22 grudnia 2016 r. Zgodnie z powyższą uchwałą przystąpiono do sporządzenia nowej edycji studium, zastępującej obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustów przyjęte Uchwałą Nr XVI/129/2000 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 6 marca 2000 r., zmienione Uchwałą Nr XVIII/137/12 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30 października 2012 r.

Zasadność opracowania nowego dokumentu wynika przede wszystkim z potrzeby posiadania przez miasto zaktualizowanego studium, służącego jako podstawa do opracowywania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także z konieczności aktualizacji polityki przestrzennej miasta.

Studium obejmuje teren zawarty w granicach administracyjnych miasta, zmian dokonano w zakresie aktualizacji części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego oraz wytyczono kierunki zagospodarowania przestrzennego w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. Zarówno część tekstowa, jak i część graficzna studium stanowią nową edycję.

Na dokument składa się część tekstowa (zał. 1), pięć załączników graficznych (zał. 2a-2e: rysunki w skali 1:10 000), a także załącznik nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do studium.

Zmiany w stosunku do obowiązującej wersji studium

Opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa wiąże się ze zmianą przyjętej polityki przestrzennej. W wyniku stałego rozwoju miasta wyznaczono więcej terenów inwestycyjnych w południowo-zachodniej części miasta. Duży wpływ na określenie sposobu zagospodarowania tych obszarów ma również zrealizowana obwodnica Augustowa, która w obecnej wersji studium widnieje jako droga planowana, w nieobowiązującym już wariancie. Do przekształcenia wskazano więcej terenów rolniczych, obecnie stawia się na sektor usługowy oraz produkcyjny.

Rozwój funkcji uzdrowiskowej przewiduje się w obrębie istniejącej strefy „A" ochrony uzdrowiskowej oraz w jej bliskim otoczeniu, gdzie powstają nowe obiekty o profilu działalności uzdrowiskowo-sanatoryjnej. Nie planuje się utworzenia nowych terenów uzdrowiskowo-sanatoryjnych w ciągu Kanału Bystrego. Wymagałoby to podjęcia znacznych inwestycji polegających na połączeniu obszaru nad jeziorem Sajno z miejskimi obszarami zurbanizowanymi oraz doprowadzeniu niezbędnej infrastruktury. Jedną z osi rozwoju miasta ma być Kanał Augustowski, wzdłuż którego planuje się utworzenie terenów rekreacyjnych, w obecnej wersji studium rola kanału jest niewystarczająco podkreślona, a przeznaczenie terenów leżących nad nim nie wykorzystuje w pełni ich potencjału.

Ważniejsze uwarunkowania mające wpływ na rozwiązania kierunkowe przyjęte w studium

Przyjęta w grudniu 2011 r. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju definiuje wizję Polski w 2030 r. jako kraju o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanego, sprawnie zarządzanego i bezpiecznego. Stan ten ma być rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych oraz cywilizacyjnych. Koncepcja uznaje Augustów za ośrodek lokalny nieposiadający wyznaczonego obszaru funkcjonalnego, ale stwarzający szansę na koncentrację funkcji gospodarczych oraz służący obszarom wiejskim swoim zapleczem usługowym.

Strategia rozwoju województwa podlaskiego z 2013 r. określa cele i kierunki długofalowej koncepcji rozwoju regionu, który powinien być ukierunkowany na wzrost konkurencyjności, poprawę krajowych i międzynarodowych powiązań oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców. Działania powinny być podejmowane przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego oraz przy rozwoju infrastruktury technicznej, stwarzając lepsze warunki do życia i prowadzenia działalności gospodarczej. Naturalne uwarunkowania wyróżniają Augustów na tle województwa, o czym świadczą liczne formy ochrony przyrody oraz unikalne produkty regionalne. Kluczowe inwestycje infrastrukturalne (w tym nowopowstała obwodnica Augustowa w ciągu drogi krajowej nr 8) będą sprzyjały dalszemu rozwojowi miasta.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego z 2003 r. określa generalny cel zagospodarowania przestrzennego województwa następująco: *„Kształtowanie przestrzeni województwa podlaskiego w kierunku wyrównywania dysproporcji w poziomie jego zagospodarowania w stosunku do rozwiniętych regionów kraju, zgodnie z wymogami integracji europejskiej, współpracy transgranicznej i*

obronności, w sposób generujący wzrost konkurencyjności, efektywności gospodarczej i poprawę warunków cywilizacyjnych życia mieszkańców, z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i położenia". W dokumencie wskazane są m. in. następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- budowa obwodnicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 8 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego GP (zgodnie z modyfikacją Rady Ministrów z dn. 20 października 2009 r. przyjętą w Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych);
- rozwój funkcji turystycznej i uzdrowiskowej m. in. poprzez rozbudowę i modernizację bazy obiektów sportowych, przed wszystkim związanych ze sportem wodnym, rewaloryzację obiektów i urządzeń Kanału Augustowskiego, dążenie do stworzenia warunków dla całorocznej działalności turystycznej.

Głównym założeniem Strategii Rozwoju Miasta Augustów na lata 2014 – 2020 jest określona wizja: *„Głównym atutem Augustowa będzie wysoka jakość życia wynikająca z umiejętnego połączenia rozwoju wysokiej jakości funkcji uzdrowiskowo-wypoczynkowych z dynamicznym rozwojem nowoczesnych i przyjaznych środowisku funkcji przemysłowo-usługowych. Kluczowymi procesami, które będą wspierały rozwój miasta będą: wysoka jakość kształcenia, efektywna współpraca międzygminna oraz spójność komunikacyjna wewnętrzna i zewnętrzna."*.

Augustów położony jest w województwie podlaskim, w zachodniej części Równiny Augustowskiej, która wchodzi w skład Pojezierza Litewskiego. Ze względu na pochodzenie polodowcowe, równina ta charakteryzuje się stosunkowo małymi różnicami w wysokościach terenu, a jednocześnie posiada dużą liczbę jezior, co znacznie wpływa na atrakcyjność tego obszaru. Lokalizacja nad rzeką Nettą i Kanałem Augustowskim, a także w obrębie Pojezierza Suwalsko – Augustowskiego sprawia, iż Augustów ma charakter miejscowości turystycznej.

Augustów to miasto powiatowe, które według danych GUS pod koniec 2015 r. zamieszkiwało 30 400 osób. Według prognoz demograficznych GUS w perspektywie najbliższych dwóch dekad liczba ludności w Augustowie będzie nieznacznie wzrastać. Prognozowany jest dalszy proces starzenia się społeczeństwa.

Gospodarka miasta opiera się w znacznej mierze na turystyce. Położenie tuż przy Puszczy Augustowskiej i jednocześnie na skrzyżowaniu szlaków komunikacyjnych o znaczeniu krajowym oraz dobrze rozwinięta baza noclegowo–gastronomiczna, wpływa na rozwój gospodarczy ośrodka. Ponadto na terenie miasta funkcjonuje przemysł tytoniowy oraz stoczniowy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 r. w Augustowie zatrudnionych było 6 821 osób, a stopa bezrobocia pod koniec 2015 r. wynosiła 8,5%.

Lokalizacja miasta przesądza o jego przyrodniczych walorach. W granicach miasta zlokalizowanych jest 6 jezior, rzeka Netta oraz Kanał Augustowski. Udział terenów leśnych w powierzchni miasta jest duży (ok. 36,6% powierzchni). Lasy stanowią własność głównie Lasów Państwowych, położone są we wschodniej części Augustowa i wchodzą w skład większego kompleksu leśnego jakim jest Puszcza Augustowska. Zieleń urządzoną na obszarze Augustowa stanowi m. in. park na Rynku Zygmunta Augusta oraz Park przy Starej Poczcie. Z

dziesięciu możliwych form ochrony przyrody na terenie gminy miejskiej Augustów występuje sześć: użytki ekologiczne, pomniki przyrody, obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu oraz rezerwaty przyrody, stanowisko ochrony gatunkowej.

Tereny zabudowy najsilniej koncentrują się wokół centrum miasta i tworzą zwarty układ przestrzenny. Resztę obszarów zurbanizowanych tworzą zespoły zabudowy znajdujące się poza centrum – Wojciech, Przewięź, Studzieniczna, Sajenek. Miejscowości te w wyniku reformy administracyjnej zostały włączone w granice Augustowa.

Miasto od 1993 r. posiada status uzdrowiska. Obszar uzdrowiska obejmuje część miasta Augustów, w granicach wydzielonej jednostki pomocniczej Osiedle Uzdrowisko.

Długoletnia historia miasta ma swoje odzwierciedlenie w zachowanym dziedzictwie kulturowym, zwłaszcza w charakterze układu urbanistycznego, a także w poszczególnych obiektach pochodzących z różnych okresów historycznych. Wśród obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie miasta 32 objęte są ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków, w gminnej ewidencji zabytków figuruje 127 obiektów zabytkowych, a Kanał Augustowski uznany został za pomnik historii.

Podstawowy układ drogowy w Augustowie stanowią drogi: obwodnica miasta w ciągu drogi krajowej nr 8, droga krajowa nr 16 (ul. Mazurska, obwodnica miasta, ul. Wojska Polskiego, ul. Chreptowicza, ul. Brzostowskiego, ul. 29 listopada, ul. Szosa do Sejn) oraz droga krajowa nr 61 (ul. Wojska Polskiego), a także droga wojewódzka nr 662 (Aleja Wyszyńskiego) i droga wojewódzka nr 664 (Obrońców Westerplatte). Największym problemem był tranzyt samochodów ciężarowych przez centrum miasta. Sytuację zmieniła wybudowana obwodnica Augustowa przebiegająca w jego zachodniej części.

Uwarunkowania w zakresie infrastruktury technicznej związane są z funkcjonowaniem sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, ciepłowniczej. Źródłem zaopatrzenia w wodę w Augustowie są studnie głębinowe czerpiące wodę z utworów czwartorzędowych. Zaopatrzenie przeważającej części miasta w wodę odbywa się poprzez stację uzdatniania wody położoną przy ulicy Filtrowej, w północno-wschodniej części miasta. Os. Ślepsk zaopatrywany jest z wodociągu gminy wiejskiej Augustów. Ścieki pochodzące z miasta dostarczane są siecią kanalizacyjną do oczyszczalni ścieków położonej w południowej części miasta. Stopień skanalizowania miasta wynosi ok. 91%. Do Augustowa doprowadzone są linie wysokiego napięcia 110 kV, które dają możliwość pełnego zaspokajania potrzeb odbiorców w zakresie energii elektrycznej. Duża część sieci rozdzielczej istnieje w postaci sieci kablowej, co zwiększa pewność zasilania i zapewnia dobre warunki bezpieczeństwa. Istniejąca stacja elektroenergetyczna Augustów I 110/15 kV (RPZ) ma w zasadzie wyczerpane możliwości wyprowadzenia nowych linii średniego napięcia. Przez Augustów przebiega gazociąg średniego ciśnienia. Przewód o średnicy ø 200 mm biegnie w południowej i wschodniej części miasta. Gazociąg pozwala na dostarczenie gazu ziemnego dla zakładów przemysłowych, firm i klientów indywidualnych.

Objaśnienie przyjętych rozwiązań, uzasadnienie i synteza ustaleń kierunkowych studium

Polityka przestrzenna miasta

W kształtowaniu polityki przestrzennej Augustowa należy dążyć do wytworzenia czytelnej i efektywnej struktury przestrzennej miasta, która w oparciu o idee rozwoju zrównoważonego prowadzi do innowacyjnej i zdywersyfikowanej gospodarki oraz tworzy zdrowe, przyjazne i bezpieczne środowisko do zamieszkania i rozwijania przedsiębiorczości. Nadanie wyjątkowego charakteru miastu jako uzdrowiska, wszechstronne zaspokojenie potrzeb mieszkańców, optymalna dostępność do usług i dogodne warunki prowadzenia działalności gospodarczej prowadzić powinny do podniesienia atrakcyjności miasta w skali regionu i całego kraju. Tym samym, realizując przyjęte cele strategiczne, kluczowym działaniem jest przebudowa struktury wewnętrznej miasta, podnosząc jego kondycję ekonomiczną poprzez realizację różnorodnego programu aktywności gospodarczej, opartego na rozwoju i promocji turystyki oraz uzdrowiska. Do priorytetowych działań należy zaliczyć również stworzenie układu terenów mieszkaniowo – usługowych, powiązanego z systemem przyrodniczym miasta, opartego na przemyślanej kompozycji przestrzennej, a także wzmocnienie ochrony środowiska przyrodniczego.

Studium wyznacza następujące cele polityki przestrzennej:

- wzmocnienie tożsamości Augustowa,
- reorganizacja układu komunikacyjnego polegająca na wyprowadzeniu z centrum miasta ruchu tranzytowego i transportu ciężkiego wybudowaną obwodnicą,
- rozwój uzdrowiska oparty na powstaniu nowych i modernizacji istniejących obiektów uzdrowiskowych,
- stworzenie atrakcyjnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem turystyki i usług zdrowia,
- rozwój Augustowa jako ośrodka przyjaznego przedsiębiorczości,
- dążenie do powstania całorocznego ruchu turystycznego,
- rozwój zabudowy rekreacji indywidualnej,
- wytworzenie układu przestrzeni publicznych integrującego społecznie miasto i podnoszącego jego jakość,
- uzyskanie przestrzennej ciągłości struktury terenów zurbanizowanych i terenów otwartych przy uwzględnieniu zasady eliminacji rozpraszania zabudowy, wykorzystania terenów już zainwestowanych i uzbrojonych, w tym zdegradowanych,
- wyeksponowanie i promocja unikatowych walorów Augustowa, przede wszystkim Kanału Augustowskiego oraz położenia miasta na obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Polityka przestrzenna miasta zakłada zwrócenie szczególnej uwagi na wybrane kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta, które mają realizować określone powyżej cele i umożliwić osiągnięcie założonej w strategii misji:

1. REORGANIZACJA SYSTEMU TRANSPORTOWEGO
2. ROZWÓJ UZDROWISKA AUGUSTÓW
3. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
4. DĄŻENIE DO UTRZYMANIA CAŁOROCZNEGO RUCHU TURYSTYCZNEGO

5. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ
6. UPORZĄDKOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ MIASTA

Analiza funkcjonalno – przestrzenna Augustowa wskazuje, iż należy dążyć do uporządkowania sposobu zagospodarowania miasta poprzez wprowadzenie zasad kształtowania struktur przestrzennych. Kierunki zmian w przekształceniu terenów wyznaczone zostały w oparciu o wyodrębnione trzy poziomy struktur przestrzennych: 1: tereny zurbanizowane i tereny krajobrazu otwartego, 2: strefy polityki przestrzennej, 3: szczegółowe przeznaczenie terenów. Pierwszy poziom struktury przestrzennej stanowi ogólny podział na tereny zurbanizowane i tereny otwarte. Wyróżnienie obszarów zabudowanych ma na celu dążenie do utrzymania zwartości zespołów zabudowy, a wskazanie przestrzeni otwartych pozwoli na zachowanie ich ciągłości oraz utrzymanie funkcji rekreacyjnych, przyrodniczych i krajobrazowych, stanowiących jednocześnie łącznik przestrzeni zurbanizowanych. Kolejnym poziomem kształtowania struktury przestrzennej miasta są wydzielone strefy polityki przestrzennej dla których wprowadzono odrębne ustalenia, zalecenia i ukierunkowania. Wyróżniono 7 stref (w podziale na typy: centralna, mieszkaniowa, aktywności gospodarczej, uzdrowiskowa, turystyczno – rekreacyjna, rolniczo – osadnicza i rekreacyjna), które zostały podzielone na mniejsze jednostki ze względu na ich przestrzenne rozmieszczenie bądź odmienny charakter. Najbardziej szczegółowe kryteria wskazujące sposób zagospodarowania miasta sformułowano poprzez wydzielenie 34 rodzajów terenów o odmiennym przeznaczeniu, dla których ustalono podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia, ograniczenia zmian przeznaczenia, standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu oraz parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu.

Do terenów, które powinny być wyłączone spod zabudowy należy zaliczyć:

- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody – rezerwaty: Brzozowy Grąd i Stara Ruda,
- tereny zieleni naturalnej oznaczone symbolem Zn na zasadach określonych w studium,
- tereny lasów i zadrzewień oznaczone symbolem ZL,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny stanowiące rezerwy pod projektowane drogi uzupełniające układ komunikacyjny miasta,
- strefy techniczne wokół magistralnych urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także zgodnie z przepisami odrębnymi.

Tereny zieleni w mieście mają pozytywny wpływ na klimat oraz kształtowanie przestrzeni publicznych i rekreacyjnych, w których koncentrowałoby się życie mieszkańców. Zabudowa powinna kształtować się w sąsiedztwie zieleni miejskiej, jednocześnie nie zakłócając jej funkcjonowania.

Zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego

Podstawową zasadą polityki przestrzennej w odniesieniu do środowiska przyrodniczego jest zachowanie jego cennych walorów, albowiem jest ono jednym z największych atutów Augustowa. Miasto posiada ponadto status uzdrowiska.

Augustów położony jest w zasięgu wielkoobszarowych form ochrony przyrody, jakimi są korytarze ekologiczne. W celu zapewnienia ich drożności oraz ochrony fauny i flory zaleca się zachowanie wszystkich terenów przyrodniczo cennych, zwłaszcza lasów i zadrzewień, torfowisk i terenów bagiennych, roślinności wokół jezior, zachowanie drożności rzeki Netty i kanałów Augustowskiego oraz Bystrego. Dla form ochrony przyrody zlokalizowanych na terenie miasta obowiązują ustalenia wynikające z przepisów odrębnych, przytoczone w studium.

Na obszarze miasta tereny predysponowane do rozwoju procesów urbanizacyjnych, które nie posiadają ograniczeń wynikających z uwarunkowań fizjograficznych i prawnych, to tereny zlokalizowane głównie w centralnej części miasta (zabudowa intensywna) oraz Os. Wojciech, Os. Studzieniczna, Os. Przewięź, Os. Sajenek oraz Os. Ślepsk (zabudowa ekstensywna). Istnieje również uzasadniona możliwość inwestowania na terenach gleb o niskiej przydatności rolniczej (klasy VI, V i ewentualnie IV). Pozostałe grunty rolne predysponowane są dla rozwoju rolnictwa. Przeznaczanie pod zabudowę trenów położonych na obszarach już zurbanizowanych ma na celu stworzenie zwartej tkanki miejskiej. Umożliwi również bezproblemowe podłączenie do sieci infrastruktury. Ekspansja zabudowy na wskazanych terenach podyktowana jest przewidywanym rozwojem działalności z zakresu turystyki i hotelarstwa w regionie.

Zasady zagospodarowania w obszarze uzdrowiska określa ustawa z dn. 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t. j. Dz. U z 2016, poz. 879). Rada Miejska Uchwałą Nr XVII/136/15 z dn. 8 grudnia 2015 r. w Augustowie przyjęła Statut Uzdrowiska. Zasady gospodarowania na terenie uzdrowiska przytoczono w treści studium. Rozwój działalności gospodarczej nie powinien negatywnie wpływać na funkcjonowanie uzdrowiska, ale w myśl zasady rozwoju zrównoważonego wspierać inwestycje w zakresie wykorzystania potencjału miasta, wykorzystując jego naturalne uwarunkowania.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Do głównych celów polityki przestrzennej należy ochrona historycznej tożsamości Augustowa poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów i poszczególnych obiektów zabytkowych. Ochrona ta ma na celu zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wyeksponowanie obszarów i obiektów o istotnych wartościach kulturowych. Ważną kwestią jest ponadto zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych i ich otoczenia.

Zasady ochrony wszystkich zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, którym podporządkować należy sposób kształtowania zagospodarowania przestrzennego miasta są następujące:

- ochrona z mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U z 2014 poz. 1446) – w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków, przy czym wykaz obiektów objętych rejestrem jest zestawieniem otwartym, który można uzupełniać o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną prawną, jeżeli wynika to z działań bądź decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ochrona obiektów ujętych w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków, a także obiektów objętych ochroną w planach miejscowych, przy czym wykaz tych obiektów jest zestawieniem otwartym, który można uzupełniać o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną;
- zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy i nowego zagospodarowania terenu w istniejący krajobraz miejski;
- wykluczenie lokalizowania obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem;
- zasada maksymalnej ochrony zachowanych obiektów o wartości historyczno – kulturowej;
- utrzymanie i wyeksponowanie kulturowo – historycznej fizjonomii miejscowości Wojciech, Studzieniczna, Sajenek, Przewięź wraz z wypełniającą ją zabudową o wartości kulturowej;
- rewaloryzacja historycznych elementów zabytkowych – układu urbanistycznego, zabudowy, urządzeń Kanału Augustowskiego oraz sposobu zagospodarowania terenu w oparciu o szczegółowe wytyczne konserwatorskie.

Kierunki rozwoju infrastruktury komunikacyjnej

Polityka transportowa Augustowa powinna być oparta na zasadach zrównoważonego rozwoju. Głównym zadaniem jest usprawnienie i rozwój systemu transportowego w celu poprawy przemieszczania osób i towarów przy ograniczeniu uciążliwości dla środowiska.

Oddzielenie ruchu tranzytowego od ruchu lokalnego poprzez zrealizowaną obwodnicę miejską wpłynęło na poprawę funkcjonowania układu drogowego na terenie Augustowa. Kierunkowy układ komunikacyjny oparty jest na istniejących oraz projektowanych drogach wynikających z ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także na nowych powiązaniach komunikacyjnych zaproponowanych w studium.

Kierunkowy układ drogowy miasta będą tworzyć powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne. Do powiązań zewnętrznych zalicza się:

- istniejąca obwodnica miasta z węzłami „Augustów” i „Borki” w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP), prowadząca do planowanej drogi ekspresowej S61 (węzeł Raczki) o przebiegu Ostrów Mazowiecka – Łomża – Stawiski – Szczuczyn – Ełk – Raczki – Suwałki – Budzisko – granica państwa - Kowno, która stanowi odcinek drogi krajowej nr 8, zmieniając tym samym jej dotychczasowy przebieg na odcinku od

węzła „Augustów", na odcinku węzeł „Borki" i węzeł „Augustów" droga jest również odcinkiem drogi krajowej nr 16,

- istniejąca droga krajowa nr 8 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu ul. Białostockiej, z uwzględnieniem planowanej zmiany przebiegu w granicach administracyjnych miasta w związku z projektowaną obwodnicą Białobrzegów, Sztabina i Suchowoli w czterech wariantach przebiegu:
    - Wariant 1 zakłada przebieg drogi w dotychczasowym śladzie i przebudowy do parametrów technicznych klasy GP,
    - Wariant 2 przecina rzekę Nettę i Kanał Augustowski w odległości około 800 m na zachód od istniejącego mostu, następnie przechodzi nad rzeką Turówką i łączy się z istniejącym śladem drogi krajowej nr 8 na wysokości ogrodów działkowych, po czym dochodzi do początku istniejącej obwodnicy Augustowa, klasa techniczna GP,
    - Wariant 3 (wraz z Wariantem 4, mającym ten sam przebieg na terenie Miasta Augustów) omija od wschodu Białobrzegi, przecinając rzekę Nettę i kanał Augustowski w odległości około 350 m od istniejącego obiektu mostowego. Za Białobrzegami projektowana trasa krzyżuje się istniejącą drogą krajową, po czym biegnie po jej zachodniej stronie przez tereny o zagospodarowaniu rolniczym, miedzy DK nr 8, a rzeką Turówką. W rejonie oczyszczalni ścieków w Augustowie łączy się z istniejącym śladem i dochodzi do istniejącej obwodnicy Augustowa, klasa techniczna GP.

- istniejąca droga krajowa nr 16 w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu ul. Mazurskiej do węzła „Borki", obwodnica miasta na odcinku od węzła „Borki" do węzła „Augustów", od węzła „Augustów" przez ul. Wojska Polskiego, Chreptowicza, a następnie przez ul. Brzostowskiego, 29 listopada, Szosa do Sejn – Wariant 1 lub ul. Obrońców Westerplatte, projektowane połączenie z Szosą do Sejn i dalej Szosą do Sejn – Wariant 2 – preferowany lub ul. Obrońców Westerplatte, projektowane połączenie z Szosą do Sejn do skrzyżowania z ulicą Dworcową i dalej Szosą do Sejn – Wariant 3,
- istniejąca droga wojewódzka nr 664 – w klasie drogi głównej (G) w ciągu ul. Obrońców Westerplatte,
- istniejąca droga wojewódzka nr 662 – w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) w ciągu Alei Wyszyńskiego do granic administracyjnych miasta i dalej do Suwałk (dawny przebieg drogi krajowej nr 8).

System tras rowerowych w Augustowie stale się rozwija. W 2015 r. zostały oddane do użytku dwa duże szlaki rowerowe: Wschodnia Trasa Rowerowa Green Velo oraz Szlak Orła Białego. Wybudowane zostały także nowe trasy rowerowe, m. in. wzdłuż ul. Turystycznej oraz Obrońców Westerplatte.

Komunikację autobusową dalekobieżną i regionalną obecnie obsługuje dworzec autobusowy zlokalizowany w centrum miasta. Ze względu na duże utrudnienia w ruchu drogowym oraz postulowane wprowadzenie ruchu uspokojonego w centrum miasta należy zmienić lokalizację dworca autobusowego. Proponowana lokalizacja dworca znajduje się na obrzeżach miasta w rejonie ul. Mazurskiej, pomiędzy skrzyżowaniami z ulicami Wojska Polskiego i Kwaśną.

Wyznaczenie parkingów miejskich jest korzystne z punktu widzenia oddziaływania na zmianę zachowań komunikacyjnych mieszkańców i przyjezdnych oraz umożliwia ograniczenie dojazdów samochodami do centrum miasta.

Poza obecnie już funkcjonującymi parkingami nowe miejskie parkingi realizować należy m.in. w pobliżu nowej lokalizacji dworca autobusowego, w rejonie ul. Białostockiej na wjeździe do miasta od strony południowej, a także przy planowanym cmentarzu miejskim w zachodniej części Augustowa.

Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Określona w studium koncepcja rozwoju Augustowa nie narusza zasad istniejącego systemu zaopatrzenia miasta w podstawowe media ani urządzenia infrastruktury technicznej.

Przewiduje się objąć siecią wodociągową Sajenek. Jest to obszar rozwijający się i planowane jest jego dalsze zainwestowanie, stąd doprowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest ekonomicznie uzasadnione. Ponadto zwodociągowaniu będą sukcesywnie poddawane nowo zagospodarowywane tereny, wskazane w studium do urbanizacji.

Sieć kanalizacyjna podobnie jak wodociągowa wymaga stałej rozbudowy i modernizacji. Priorytetem dla rozwiązania problemów odprowadzenia ścieków jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w celu uniknięcia odprowadzenia ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych i gruntu, a także ograniczenia konieczności transportu ścieków do punktu zlewnego za pośrednictwem pojazdów asenizacyjnych. Na terenie znajdującym się w zasięgu sieci kanalizacyjnej konieczna jest likwidacja szamb przez podłączenie budynków do sieci. W szczególnych przypadkach można stosować przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Na nowych terenach inwestycyjnych zasadnicze podejście do zagadnień zagospodarowania wód opadowych powinno być ukierunkowane, oprócz budowy wydajnej sieci kanalizacji deszczowej mogącej przyjąć opady po ulewnym deszczu, przede wszystkim na miejscowe zagospodarowanie tych wód, poprzez odprowadzenie wód opadowych do gruntu, możliwie blisko miejsca ich opadu.

Zgodnie z kierunkami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego przewiduje się budowę nowej linii 110 kV Sejny – Augustów, modernizację linii 110 kV Dąbrowa Białostocka – Augustów oraz modernizację istniejącego RPZ 110/15 kV Augustów I.

Rezerwuje się również teren pod projektowaną linię napowietrzną 110 kV Augustów - Sidra dla potrzeb PKP. Postuluje się budowę linii 110 kV jako dwutorowej (umieszczenie projektowanej linii 110 kV i istniejącej linii Dąbrowa Białostocka – Augustów na tych samych słupach) na odcinku przebiegającym między RPZ I Augustów a ogródkami działkowymi.

W Augustowie istnieje gazociąg średniego ciśnienia będący głównie na wykorzystaniu firmy British American Tobacco. Stwarza to jednak możliwość ewentualnej rozbudowy sieci gazowej w niektórych obszarach miasta, wskazanych na rysunku studium.

Przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju należy promować wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Na terenie miasta nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych. Dopuszcza się natomiast lokalizowanie elektrowni wodnych oraz solarnych, a także biogazowni.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Wskazuje się obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów UC jako obszarów lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

Ponadto wyznacza się obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- obszary obejmujące tereny położone poza głównym obszarem zurbanizowanym, oznaczone numerami:
  - I i II – Sajenek,
  - III – południowy brzeg Jeziora Studzienicznego i Swoboda,
- obszary, które w większości objęte są obowiązującymi planami miejscowymi, jednak w związku z wyznaczonymi w studium kierunkami polityki przestrzennej, wymagana będzie częściowa zmiana ich ustaleń:
  - IV, V, VI – tereny położone pomiędzy obwodnicą a ul. Ziemiańską (w tym tereny UC), Raczkowską, Rajgrodzką, a także w rejonie ul. Wojska Polskiego przy d. składowisku odpadów,
  - VII, VIII – tereny UC położone przy ul. Mazurskiej,
  - IX – tereny położone przy ul. Rajgrodzkiej na zachód od ul. Pensjonatowej (w związku ze zmianą przebiegu obwodnicy miasta),
- obszar związany z poszerzeniem terenów aktywności gospodarczej przy ul. Elektrycznej i na wschód od istniejącego zakładu British – American Tobacco Polska S.A. – X,
- tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne: m. in.: tereny ośrodków wczasowych „Królowa Woda" i „Skowronek", rezerwa terenu pod napowietrzną linię elektroenergetyczną 110 kV wraz z RPZ, teren leśniczówki na Lipowcu, nowe tereny inwestycyjne wyznaczane w studium.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Nieznaczne zagrożenie powodziowe stwarza Netta, dla której Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w 2006 r. sporządził Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II (99/TD/05). W opracowaniu tym wyznaczono zasięg zalewów dla wód o prawdopodobieństwie 0,5%, 1%, 5% dla terenów wymagających szczególnej ochrony, a także strefy płytkiego zalewu (poniżej 0,5 m). Ww. obszary zlokalizowane przy Netcie na wysokości jez. Necko oraz poniżej jez. Sajno, a także w rejonie Kanału Bystrego.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Do obszarów wymagających przekształceń zaliczono tereny położone w północnej części miasta po obu stronach linii kolejowej. Obecnie obszary te pełnią funkcje usługowe, produkcyjne, składowe lub są pozostałością po dawnych terenach związanych z działalnością produkcyjną (d. tartak, Silikaty). Obszary te charakteryzują się nieuporządkowanym zagospodarowaniem i wymagają szczególnych zmian w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym, zmierzających do poprawy ładu przestrzennego, bardziej efektywnego wykorzystania walorów ekonomicznych przestrzeni oraz powiązania go z tkanką miejską. Kierunki działań w obrębie tych obszarów wskazane zostały w ustaleniach studium dotyczących stref polityki przestrzennej. Nie wskazuje się obszarów wymagających remediacji.

Obszary zdegradowane

W 2015 r została przeprowadzona diagnoza obszarów zdegradowanych na terenie miasta Augustowa, która jest jednym z elementów Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Augustów. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy obszarów zdegradowanych Rada Miejska w Augustowie podjęła Uchwałę Nr XX/170/16 z dnia 2 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym

Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym wyznacza się jako obszary funkcjonalne o istotnym znaczeniu dla polityki przestrzennej gminy[13]. Samorząd gminny może określić obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym. Nie wyznacza się obszaru funkcjonalnego o znaczeniu lokalnym.

Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium – zmiana Studium w 2021

Podstawą opracowania nowej polityki przestrzennej miasta są Uchwały: Nr L/494/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 23 lipca 2018 r., Nr LIII/516/18 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 21 września 2018 r., Nr XIII/144/19 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa.

Zmianą Studium objęto 8 terenów:

1. *teren nr 1 – położony w południowej części miasta przy węźle Augustów, pomiędzy ulicami: Białostocką, Wojska Polskiego, Arnikową;*
2. *teren nr 2 – położony w południowej części miasta, pomiędzy jeziorem Sajno a rzeką Nettą;*

[13] art. 49a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

3. *teren nr 3 – położony w centralnej części miasta, pomiędzy ulicami: Mazurską, Głowackiego, Kwaśną, Pszenną;*
4. *teren nr 4 – położony w centralnej części miasta, pomiędzy ulicą Waryńskiego a Kanałem Bystrym;*
5. *teren nr 5 – położony w centralnej części miasta u zbiegu ul. 29 Listopada i ul. Przemysłowej;*
6. *teren nr 6 – położony w północnej części miasta u zbiegu Alei Wyszyńskiego i ul. 1 Pułku Ułanów Krechowieckich;*
7. *teren nr 7 – położony w centralnej części miasta przy ul. Przemysłowej nad Kanałem Bystrym;*
8. *teren nr 8 – położony w centralnej części miasta, po zachodniej stronie ulicy Wojska Polskiego, przy ulicach: Jonkajtysa, Polnej, Łanowej, Żytniej, Wilczej, Kwaśnej.*

Tereny nr 1-4 wskazano w Uchwale Rady Miejskiej w Augustowie Nr L/494/18. Teren nr 5 wskazano w Uchwale Rady Miejskiej w Augustowie Nr LIII/516/18. Tereny nr 6-8 wskazano w Uchwale Rady Miejskiej w Augustowie Nr XIII/144/19.

W zakresie ww. terenów dokonano zmiany kierunku polityki przestrzennej:

1. *teren nr 1 – zmiana z: U - Tereny zabudowy usługowej, na: U/P - Tereny usług, produkcji, składów i magazynów;*
2. *teren nr 2 – zmiana z: ZL - Tereny lasów i zadrzewień, na: US - Tereny usług sportu i rekreacji;*
3. *teren nr 3 – zmiana z: MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na: M - Tereny zabudowy mieszkaniowej;*
4. *teren nr 4 – zmiana z: U - Tereny zabudowy usługowej, na: MU - Tereny zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej;*
5. *teren nr 5 – zmiana z: U - Tereny zabudowy usługowej, na: MWU - Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej;*
6. *teren nr 6 – zmiana z: U - Tereny zabudowy usługowej, na: MWU - Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej;*
7. *teren nr 7 – zmiana z: I - Tereny infrastruktury technicznej, na: U - Tereny zabudowy usługowe;*
8. *teren nr 8 – zmiana z: MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i U - Tereny zabudowy usługowej, na: MS - Tereny zabudowy śródmiejskiej.*

Tereny oznaczone numerami 1, 3-8 mieszczą się w granicach „obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (…)", o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dla terenu oznaczonego nr 2, skorygowano kierunek polityki przestrzennej z: „ZL - Tereny lasów i zadrzewień" na: „US - Tereny usług sportu i rekreacji". Zgodnie z ustaleniami bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, gmina ma możliwość uzupełnienia o nowe tereny usług sportu i rekreacji.

Ponadto w Studium zaktualizowano informacje dotyczące:

- *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, która przestała obowiązywać, w związku ze zmianami Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,*
- *Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego, ponieważ Sejmik Województwa Podlaskiegp Uchwałą Nr XVIII/213/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. przyjął nową Strategię,*
- *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, ponieważ Sejmik Województwa Podlaskiego Uchwałą Nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. (z późn. zm.) przyjął nowy dokument,*
- *obiektów zabytkowych objętych ochroną w planach miejscowych. W granicach zmiany Studium znajduje się budynek mieszkalny przy ul. Wojska Polskiego 42, który w związku z nowo uchwalonym planem nie jest już objęty ochroną na tej podstawie, na terenie objętym zmianą Studium nr 8,*
- *przebiegu projektowanej linii 110 kV na terenie objętym zmianą Studium nr 1,*
- *przebiegu projektowanej drogi miejskiej klasy KDL na terenie objętym zmianą Studium nr 1,*
- *powiększenia obszaru wymagającego zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne nr 22 (według wykazu w tekście Studium) na terenie objętym zmianą Studium nr 2,*
- *wskazania nowego obszaru, na którym rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu – farmy fotowoltaicznej na terenie objętym zmianą Studium nr 1,*
- *wskazania granic obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – wykorzystujących energię gruntu, powietrza, słońca (ogniwa fotowoltaiczne na dachach budynków) – wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospdoarowaniu i użytkowaniu terenu na terenach objętych zmianą Studium nr 1-8,*
- *obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, ponieważ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie dokonało przeglądu i aktualizacji map zagrożenia powodziowego.*

Zmianę Studium wykonano zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym: Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Zgodnie z art. 67a Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Uchwałę w sprawie uchwalenia zmiany Studium uzupełniono o załącznik nr 4 – zbiory danych przestrzennych.

Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- *załącznik nr 1 – Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego – część tekstowa Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (część tekstowa ujednolicona),*
- *załącznik nr 2a – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),*

- *załącznik nr 2b – Kierunki zagospodarowania przestrzennego – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),*
- *załącznik nr 2c – Dziedzictwo kulturowe – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1:10 000 (część graficzna ujednolicona),*
- *załącznik nr 2d – Układ komunikacyjny – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1:10 000 (część graficzna ujednolicona),*
- *załącznik nr 2e – Infrastruktura techniczna – część graficzna Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiąca rysunek w skali 1: 10 000 (część graficzna ujednolicona),*
- *załącznik nr 3 – Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,*
- *załącznik nr 4 – Dane przestrzenne w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej.*

Spis schematów

~~Schemat 1. Kierunki działań polityki przestrzennej na rzecz poprawy spójności wewnętrznej kraju, źródło: Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030~~ 12

Schemat *1.* ~~2. Kierunki rozwoju w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego~~ *Struktura sieci osadniczej i obszarów funkcjonalnych*, źródło: PZPW Podlaskiego 24

Schemat 2. Ochrona sieci ekologicznej, złóż kopalin i gleb, źródło: PZPW Podlaskiego 25

Schemat 3. Kierunki ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego oraz rozwoju turystyki i wypoczynku, źródło: PZPW Podlaskiego 26

Schemat 4. Kierunki rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej , źródło: PZPW Podlaskiego 26

Schemat 5. Kierunki zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego, przeciwpowodziowego oraz obrnności państwa, źródło: PZPW Podlaskiego 27

Schemat 6. Kierunki ochrony infrastruktury ochrony środowiska i gospodarki wodnej, źródło: PZPW Podlaskiego 27

Schemat ~~3.~~ *7.* Miasto Augustów na tle powiatu augustowskiego, źródło: opracowanie własne 31

Schemat ~~4.~~ *8.* Augustów na tle podziału administracyjnego województwa podlaskiego, źródło: opracowanie własne 32

Schemat ~~5.~~ *9.* Fazy rozwoju przestrzennego Augustowa, źródło: opracowanie własne 36

Schemat ~~6.~~ *10.* Orientacyjne rozmieszczenie usług oświaty o charakterze publicznym i niepublicznym (stan na rok 2015), źródło: opracowanie własne 42

Schemat ~~7.~~ *11.* Orientacyjne rozmieszczenie usług zdrowia i opieki społecznej o charakterze publicznym i niepublicznym, źródło: opracowanie własne 43

Schemat ~~8.~~ *12.* Orientacyjne rozmieszczenie usług kultury, sportu i rekreacji, źródło: opracowanie własne 44

Schemat ~~9.~~ *13.* Przestrzenny zasięg istniejących obszarów zurbanizowanych Augustowa w otoczeniu obszarów leśnych i krajobrazu otwartego, źródło: opracowanie własne 47

Schemat ~~10.~~ *14.* Zgeneralizowana struktura funkcjonalno - przestrzenna Augustowa, źródło: opracowanie własne 48

Schemat ~~11.~~ *15.* Obszary zieleni w Augustowie, źródło: opracowanie własne 51

Schemat ~~12.~~ *16.* Struktura użytkowania gruntów, źródło: opracowanie własne 52

Schemat ~~13.~~ *17.* Analiza wysokości elementów zagospodarowania terenu w Augustowie, źródło: opracowanie własne 53

Schemat ~~14.~~ *18.* Analiza struktury miasta, źródło: opracowanie własne 54

Schemat ~~15.~~ *19.* Układ przestrzeni publicznych w Augustowie, źródło: opracowanie własne 56

Schemat ~~16.~~ *20.* Rozmieszczenie wydanych w latach 2000-2015 decyzji o warunkach zabudowy, źródło: opracowanie własne 57

Schemat ~~17.~~ *21.* Studia gmin ościennych, źródło: opracowanie własne 59

Schemat ~~18.~~ *22.* Obowiązujące i sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne 64

Schemat ~~19.~~ *23.* Ukształtowanie terenu, źródło: opracowanie własne 66

Schemat ~~20.~~ *24.* Warunki hydrologiczne na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne 71

Schemat ~~21.~~ *25.* Lasy ochronne, źródło: opracowanie własne 73

Schemat ~~22.~~ *26.* Formy ochrony przyrody na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne 75

Schemat ~~23.~~ *27.* Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne 76

Schemat ~~24.~~ *28.* Obszary Natura 2000 na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne 78

Schemat ~~25.~~ *29.* Korytarze ekologiczne na terenie Augustowa i okolic, źródło: opracowanie własne 80

Schemat ~~26.~~ *30.* Jednostki pomocnicze w Augustowie: Osiedle Wschód, Osiedle Uzdrowisko, Osiedle Zachód, źródło: opracowanie własne 90

Schemat ~~27.~~ *31.* Strefy ochrony uzdrowiskowej w Augustowie, źródło: opracowanie własne 91

Schemat ~~28.~~ *32.* Obszary zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków na terenie Augustowa, źródło: opracowanie własne 94

Schemat ~~29.~~ *33.* Zabytkowy układ urbanistyczny, źródło: opracowanie własne 96

Schemat ~~30.~~ *34.* Obiekty zabytkowe w centralnej części Augustowa, źródło: opracowanie własne 102

Schemat ~~31.~~ *35.* Struktura własności gruntów w Augustowie, źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Augustowie 118

Schemat ~~32.~~ *36.* Układ drogowy miasta w podziale na kategorie dróg (z pominięciem dróg gminnych), źródło: opracowanie własne 126

Schemat ~~33.~~ *37.* Powiązania komunikacyjne zewnętrzne i wewnętrzne, źródło: opracowanie własne 131

Schemat ~~34.~~ *38.* Trasy i szlaki rowerowe w centralnej części Augustowa, źródło: opracowanie własne 134

Schemat ~~35.~~ *39.* Szlaki turystyczne przebiegające przez Augustów i okolice, źródło: opracowanie własne 136

Schemat ~~36.~~ *40.* Sieci wodociągowe oraz kanalizacyjne wraz z urządzeniami towarzyszącymi, źródło: opracowanie własne 140

Schemat ~~37.~~ *41.* Sieci energetyczna wraz z urządzeniami towarzyszącymi, źródło: opracowanie własne 142

Schemat ~~38.~~ *42.* Kierunkowa struktura przestrzenna miasta, źródło: opracowanie własne 151

Schemat ~~39.~~ *43.* Strefy polityki przestrzennej, źródło: opracowanie własne 153

Schemat ~~40.~~ *44.* Kierunkowy układ drogowy w podziale na klasy dróg, źródło: opracowanie własne 218

Schemat ~~41.~~ *45.* Kierunkowy układ powiązań komunikacyjnych, źródło: opracowanie własne 221

Schemat ~~42.~~ *46.* Projektowany zasięg strefy ruchu uspokojonego, źródło: opracowanie własne 223

Schemat ~~43.~~ *47.* Trasy rowerowe istniejące i projektowane oraz trasy zaplanowane w ramach projektu Augustowa, źródło: opracowanie własne 224

Schemat ~~44.~~ *48.* Projektowany układ parkingów, źródło: opracowanie własne 228

Schemat ~~45.~~ *49.* Obszary wskazane do objęcia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na tle planów obowiązujących i sporządzanych, źródło: opracowanie własne 236

Schemat ~~46.~~ *50.* Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, źródło: opracowanie własne 241

Schemat ~~47.~~ *51.* Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, źródło: opracowanie własne 245

Schemat ~~48.~~ *52.* Obszary wskazane do przekształceń, źródło: opracowanie własne 249

Schemat ~~49.~~ *53.* Tereny zamknięte na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne 251

Spis wykresów

Wyk. 1 Migracje w Augustowie latach 2006 – 2015, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS 39

Wyk. 2 Ludność wg płci w Augustowie wg stanu na dzień 31.12.2015, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS 40

Wyk. 3 Prognozowana liczba ludności w Augustowie do roku 2045, źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS. 110

Spis tabel

Tab. 1 Analiza SWOT na podstawie danych Strategii Rozwoju Miasta Augustów 2014 – 2020 29

Tab. 2 Liczba ludności w Augustowie, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji GUS 38

Tab. 3 Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne 60

Tab. 4 Wykaz sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, źródło: opracowanie własne 62

Tab. 5 Charakterystyka jezior Augustowa, źródło: Augustów – Opracowanie ekofizjograficzne 69

Tab. 6 Zestawienie pomników przyrody na terenie miasta Augustów, źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miasta Augustów 76

Tab. 7 Użytki ekologiczne na obszarze Augustowa, źródło: opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia nr 68/05 Wojewody Podlaskiego w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych) 77

Tab. 8 Użytkowanie gruntów na terenie miasta Augustów w 2014 r., źródło: dane GUS. 81

Tab. 9 Ocena stanu czystości jezior na terenie miasta Augustów w 2015 r., źródło: Klasyfikacja jezior województwa podlaskiego badanych w 2015 r., Inspekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, 2016 r. 83

Tab. 10 Obiekty wpisane do rejestru zabytków, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 97

Tab. 11 Wykaz stanowisk archeologicznych, źródło: opracowanie własne na podstawie informacji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 103

Tab. 12. Wykaz dochodów i wydatków Miasta Augustów 2010-2015 (źródło: opracowanie własne na podstawie Informacji o wykonaniu budżetu miasta Augustów). 114

Tab. 13. Wykaz szacowanych dochodów i wydatków Miasta Augustów w latach 2016-2027 (źródło: „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Augustów na lata 2017-2027”). 114

Tab. 14. Wykaz szacowanych wskaźników zadłużenia Miasta Augustów w latach 2016-2027 (źródło: „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Augustów na lata 2017-2027”) 115

Tab. 15. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz chłonnością obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę. 116

Tab. 16. Zestawienie struktury własności gruntów na terenie Augustowa, źródło: opracowanie na podstawie danych przekazanych przez Urząd Miasta w Augustowie 119

Tab. 17. Wykaz dróg zlokalizowanych na terenie miasta Augustowa 127

Tab. 18. Natężenie ruchu na drogach krajowych, źródło: http://www.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015 132

Tab. 19. Natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej nr 664, źródło: http://www.gddkia.gov.pl/pl/2551/GPR-2015 133

Tab. 20 Charakterystyka ścieków odpływających (oczyszczonych) z oczyszczalni miejskiej w Augustowie, źródło: dane Urzędu Miejskiego w Augustowie za rok 2012 139

Tab. 21 Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu, źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS. 142

Tab. 22. Wskaźniki parkingowe 226

Tab. 23. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, źródło: opracowanie własne 238

Załącznik Nr 2a do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA AUGUSTOWA

Rysunek 2a - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

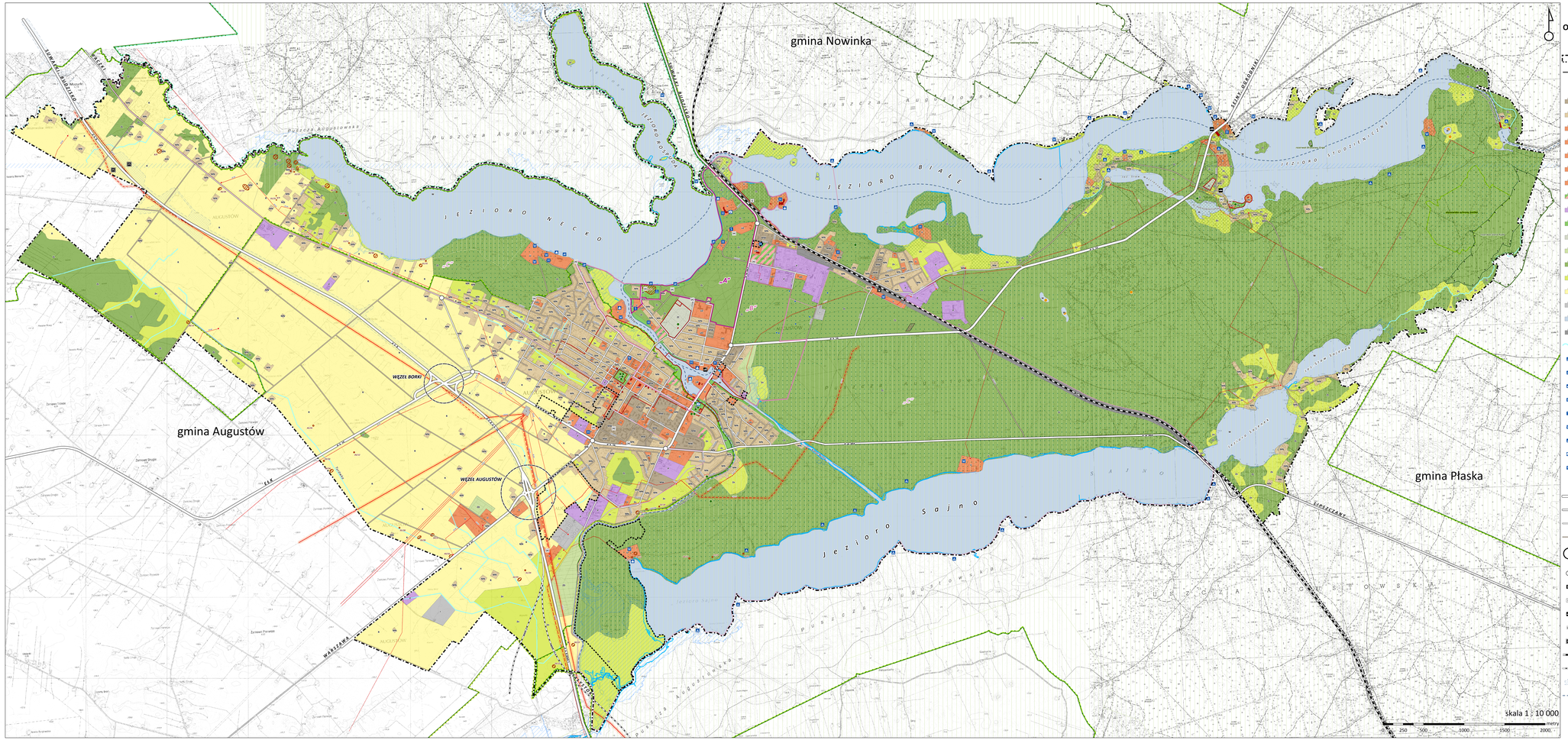

OZNACZENIA STUDIUM

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- granica studium w granicach administracyjnych Augustowa
- granice administracyjne gmin sąsiednich

ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW

- MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- U - tereny usług
- UO - tereny usług oświaty
- UZ - tereny usług zdrowia
- UKs - tereny usług sakralnych
- UK - tereny usług kultury
- US - tereny usług sportu
- P - tereny produkcyjne i składowe
- ZP - tereny zieleni urządzonej, bulwarów i plaż
- ZC - tereny zieleni cmentarnej
- ZD - tereny zieleni ogrodów działkowych
- ZL - tereny lasów i zadrzewień
- Zn - tereny zieleni naturalnej
- R - tereny rolne
- I - tereny infrastruktury technicznej
- W - wody powierzchniowe
- KK - zamknięte tereny kolejowe
- cieki
- amfiteatr
- kąpielisko miejskie
- przystań wodna
- hotel
- sanatorium
- ośrodek wypoczynkowy
- pole namiotowe
- punkt startowy szlaków
- targowisko

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- pozostałe drogi
- węzły drogowe
- ważniejsze skrzyżowania
- dworzec kolejowy
- przystanek kolejowy
- przystań żeglugi
- parking
- MOP (Miejsce Obsługi Podróżnych)
- linia kolejowa
- projektowana obwodnica Białobrzeg w wariantach
- obwodnica w liniach rozgraniczających
- śródlądowa droga wodna - Kanał Augustowski

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

rezerwaty przyrody:
- Stara Ruda
- Brzozowy Grąd
- Jezioro Kałęty (poza granicami miasta)

obszary Natura 2000:
- SOO Ostoja Augustowska
- OSO Puszcza Augustowska
- OSO Ostoja Biebrzańska (poza granicami miasta)

- obszary Natura 2000, dla których obowiązuje plan zadań ochronnych
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Augustowskich
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rospudy (poza granicami miasta)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Biebrzy (poza granicami miasta)
- pomniki przyrody
- użytki ekologiczne
- stanowisko ochrony bielika
- lasy ochronne
- obszar występowania udokumentowanych złóż torfów leczniczych
- ~~obszary szczególnego zagrożenia powodzią~~
- ~~granica zalewu bezpośredniego wodą stuletnią~~
- ~~strefa płytkiego zalewu (0,5m) wodą stuletnią~~

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- obiekty zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków
- obszary zabytkowe objęte rejestrem zabytków
- stanowiska archeologiczne wraz z nr zgodnie z wykazem

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV wymagająca przebudowy
- projektowana napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV wymagająca przebudowy
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 15 kV
- pas techniczny napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV
- stacje transformatorowe
- studnie

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- granica strefy uzdrowiskowej „A"
- granica strefy uzdrowiskowej „B"
- granica strefy uzdrowiskowej „C"
- strefa ochronna od cmentarzy 50 m
- strefa ochronna od cmentarzy 150 m

ZMIANA STUDIUM 2021:

- granica opracowania zmiany Studium
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%)
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%)

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA
RYSUNEK NR 2a. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Autorzy Studium – 2017

główny projektant: mgr inż. Anna Bartel

zespół autorski:
- zagospodarowanie przestrzenne: inż. Monika Ruszkowska, mgr Natalia Pawlik, mgr inż. Marzena Sienkiewicz, mgr inż. Dobrosława Sochocka, mgr Aleksandra Kominek, inż. Adam Pilipiuszewicz
- środowisko przyrodnicze: mgr inż. Patrycja Kavalin, mgr inż. Agnieszka Kowalczyk
- komunikacja: mgr inż. Michał Bakiło
- infrastruktura techniczna: mgr inż. Tomasz Jackiszyk, inż. Anna Wojciuszek

Autorzy zmiany Studium – 2021

mgr inż. Jacek Nowak,
mgr inż. Marlena Krol
mgr inż. Anna Bartel
mgr inż. Paulina Ludwika Bezmowska

Wykonawca - Studium 2017

BIUROPROB s.c.
ul. Kościuszkowska 20
65-001 Zielona Góra
tel. 22 874 42 62

Wykonawca - zmiana Studium 2021

PLANER
Przedsiębiorstwo Projektowe Piotr Kowalczyk Podlesie 5/13
10-550 Olsztyn

skala	data
1:10 000	2021

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA

Rysunek 2b - Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Załącznik Nr 2b do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

OZNACZENIA STUDIUM

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- granica studium w granicach administracyjnych Augustowa
- granice administracyjne gmin sąsiednich

ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW

- granice stref polityki przestrzennej wraz z oznaczeniem
- MS - tereny zabudowy śródmiejskiej
- MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MWU - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej
- MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MNU - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej
- MN/U/P - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy usługowej, produkcji, składów i magazynów
- MN/UT - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny usług turystycznych
- M - tereny zabudowy mieszkaniowej
- MU - tereny zabudowy mieszkaniowej i zabudowy usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- UC - tereny obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży pow. 2000 m²
- UT - tereny usług turystycznych
- U/P - tereny usług, produkcji, składów i magazynów
- US - tereny usług sportu i rekreacji
- US/UR - tereny usług sportu, rekreacji i wypoczynku
- UR - tereny rekreacji i wypoczynku
- ZP - tereny zieleni parkowej
- ZC - tereny zieleni cmentarnej
- ZD - tereny zieleni ogrodów działkowych
- ZD/U/P - tereny zieleni ogrodów działkowych i tereny usług, produkcji, składów i magazynów
- Zn - tereny zieleni naturalnej
- Zn/U - tereny zieleni naturalnej i tereny zabudowy usługowej
- Zn/ZC - tereny zieleni naturalnej i tereny zieleni cmentarnej
- ZL - tereny lasów i zadrzewień
- ZL/U - tereny lasów i zadrzewień i tereny zabudowy usługowej
- ZL/ZC - tereny lasów i zadrzewień i tereny zieleni cmentarnej
- ZL/KS - tereny lasów i zadrzewień i tereny obsługi komunikacji
- R - tereny rolne
- I - tereny infrastruktury technicznej
- PG - teren i obszar górniczy
- K - tereny komunikacji - obwodnica miasta
- KS - tereny obsługi komunikacji
- W - tereny wód powierzchniowych
- KK - zamknięte tereny kolejowe
- cieki
- obszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji
- przestrzenie publiczne
- amfiteatr
- kąpielisko miejskie
- przystań wodna
- hotel
- szkoła
- kościół
- sanatorium
- ośrodek wypoczynkowy
- pole namiotowe
- punkt startowy szlaków
- targowisko

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

- rezerwaty przyrody:
  - Stara Ruda
  - Brzozowy Grąd
  - Jezioro Kalejty (poza granicami miasta)
- obszary Natura 2000:
  - SOO Ostoja Augustowska
  - OSO Puszcza Augustowska
  - OSO Ostoja Biebrzańska (poza granicami miasta)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy i Jezior Augustowskich
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rospudy (poza granicami miasta)
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Biebrzy (poza granicami miasta)
- pomniki przyrody
- użytki ekologiczne
- stanowisko ochrony bielika
- lasy ochronne
- strefa działań ochronnych planu zadań ochonnych obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska (w granicach administracyjnych miasta)
- obszar występowania udokumentowanych złóż torfów leczniczych
- teren i obszar górniczy
- ~~obszary szczególnego zagrożenia powodzią~~
- ~~granica zalewu bezpośredniego wodą stuletnią~~
- ~~strefa płytkiego zalewu (0,5m) wodą stuletnią~~
- obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne wraz z nr zgodnie z wykazem w tekście studium

DZIEDZICTWO KULTUROWE

- obiekty zabytkowe ujęte w rejestrze zabytków
- obszary zabytkowe objęte rejestrem zabytków
- stanowiska archeologiczne wraz z nr zgodnie z wykazem

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

- drogi główne ruchu przyspieszonego KDGP (istniejące)
- drogi główne ruchu przyspieszonego KDGP (proj., wariantowane)
- drogi główne KDG (istniejące)
- drogi główne KDG (proj., wariantowane)
- drogi zbiorcze KDZ (istniejące)
- drogi zbiorcze KDZ (projektowane)
- drogi lokalne KDL (istniejące)
- drogi lokalne KDL (projektowane)
- drogi pozostałe (istniejące)
- drogi pozostałe (projektowane)
- dworzec kolejowy
- przystanek kolejowy
- dworzec autobusowy w nowej lokalizacji
- przystań żeglugi
- parking istniejący
- parking projektowany
- MOP (Miejsce Obsługi Podróżnych)
- lądowisko / lotnisko sportowe
- węzły drogowe
- ważniejsze skrzyżowania
- linia kolejowa
- śródlądowa droga wodna - Kanał Augustowski
- projektowane kładki piesze
- przejścia dla zwierząt
- wiadukty

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV wymagająca przebudowy
- projektowana napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV wymagająca przebudowy
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 15 kV
- pas techniczny napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV
- stacje transformatorowe
- sieć gazowa
- projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia
- projektowana stacja gazowa
- studnie
- postulowana strefa ochrony pośredniej od ujęcia wody

granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu

- biogazownia
- farma fotowoltaiczna
- elektrownia wodna

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- granica strefy uzdrowiskowej „A”
- granica strefy uzdrowiskowej „B”
- granica strefy uzdrowiskowej „C”
- strefa ochronna od cmentarza 50 m
- strefa ochronna od cmentarza 150 m
- maksymalny zasięg pól grzebalnych na planowanym cmentarzu
- projektowana podstrefa Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A.

ZMIANA STUDIUM 2021:

- granica opracowania zmiany Studium
- granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW - wykorzystujące energię gruntu, powietrza, słońca (ogniwa fotowoltaiczne na dachach budynków) - wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%)
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%)

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA RYSUNEK NR 2B. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	
Autorzy Studium - 2017 główny projektant: mgr inż. Anna Bereś zespół autorski: zagospodarowanie przestrzenne: inż. Monika Nasiłowska, mgr Natalia Pawlik, mgr inż. Marzena Markiewicz, mgr Magdalena Stachniuk, mgr Aleksandra Kominek, inż. Adam Potapowicz środowisko przyrodnicze: mgr inż. Patrycja Kosyło, mgr inż. Małgorzata Kopka komunikacja: mgr inż. Michał Babicki infrastruktura techniczna: mgr inż. Tomasz Jedynak, inż. Anna Wojtczuk **Autorzy zmiany Studium - 2021** mgr inż. Jacer Rostek mgr inż. Marlena Król mgr inż. Marta Felczak mgr inż. Paulina Lubińska-Bożomańska	**Wykonawca - Studium 2017** BUDPLAN Sp. z o.o. ul. Kordeckiego 20 04-327 Warszawa tel. 22 870 42 62 **Wykonawca - zmiana Studium 2021** PLANAR Pracownia Projektowania Przestrzeni Plac Konsulatu Polskiego 5/21 10-532 Olsztyn **skala 1:10 000** — **2021**

Id: 45565792-D503-4D7B-BD43-E47F4AFEEB65. Podpisany

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA AUGUSTOWA
Rysunek 2c - Dziedzictwo kulturowe

l.p.	obszar/obiekt	lokalizacja	datowanie	nr wpisu do rejestru	data wpisu do rejestru
1	Układ urbanistyczny	zgodnie ze schematem nr 29 zabytkowy układ urbanistyczny	XVI-XIX w.	76 96	26.11.1956 r. 13.11.1980 r.
2	Park Miejski (d. Ogród Saski)	Rynek Zygmunta Augusta	1870 r.	A-978	06.12.1993 r.
3	Cmentarz parafii rzymsko-katolickiej	Augustów, ul. Partyzantów	I ćw. XIX w.	A-481	15.05.1986 r.
4	Cmentarz żołnierzy Armii Radzieckiej	Augustów, ul. Zarzecze	1945 - 1946	A-778	14.03.1990 r.
5	Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki	Studzieniczna	I poł. XIX w.	A-825	15.08.1991 r.
6	Zespół Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej	Studzieniczna	1847 r.	77	15.03.1980 r.
6a	Kościół Parafialny p.w. MB Szkaplerznej		1847 r.	232 z 25.10.1966 r. 534/77/d/80	
6b	Dzwonnica w Zespole Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej		poł. XIX w.	534/77/d/80	
6c	Kaplica p.w. Matki Boskiej w Zespole Kościoła Parafialnego p.w. MB Szkaplerznej		1872 r.	A-77	
6d	Cmentarz przykościelny (teren półwyspu)		XIX w.	A-77	
7	Kościół Parafialny p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa i Św. Bartłomieja	Augustów, ul. 3 Maja 10	1906- 1911	A-564	25.02.1987 r.
8	Cerkiew, ob. Kościół Parafialny p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej	Augustów, al. Wyszyńskiego	koniec XIX w.	A-563	25.02.1987 r.
9	Kaplica Cmentarna (Kaplica grobowa rodziny Truszkowskich)	Augustów, ul. Zarzecze	ok. 1820 r.	226 A-565	29.10.1966 r. 25.02.1987 r.
10	Zespół poczty przy ul. Wybickiego:	Augustów, ul. Wybickiego 1	ok. 1830 r.	–	02.05.1979 r.
10a	Zajazd (Stara poczta) ob. szkoła muzyczna (budynek główny)			113 z 12.03.1958 r. 534/30/d/79	
10b	Zajazd (Stara poczta) ob. szkoła muzyczna (oficyna pn-wsch.)			534/30/d/79	
10c	Zajazd (Stara poczta) ob. biblioteka publiczna (oficyna pd-zach.)			534/30/d/79	
11	Dom wycieczkowy, dawny PTTK, ob. Zajazd Turystyczny "Hetman"	Augustów, ul. Sportowa 1	1938 r.	A-338	11.03.1983 r.
12	Zespół Dawnego Oficerskiego Yacht Clubu Rzeczypospolitej Polskiej, ob. dom wypoczynkowo-sanatoryjny:	Augustów, Al. Kardynała Wyszyńskiego 1	1934-1936, rozbud. 1945 r.	A-1 5340/1/99	18.08.1999 r.
12a	Wojskowy Dom Wypoczynkowy Oficerski Yacht Clubu R.P., ob. Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy Oficerski Yacht Club R.P. "Pacific"		1934-1936		
12b	Portiernia, ob. Dom Wypoczynkowy dawnego WDW Oficerskiego Yacht Clubu R.P.		ok. 1943 r.		
12c	Park leśny w zespole d. Oficerskiego Yacht Clubu		1934- 1936		
12d	Przystań Podoficerska I P.U. Krechowieckich tzw. "Biały domek"	Augustów, ul. Turystyczna	1934-1935		
13	Budynek d. Zarządu Portu, ob. Muzeum Ziemi Augustowskiej (tzw. Dworek Prądzyńskiego)	Augustów, ul. 29-go Listopada 5A	1829 r.	227 534/13/d/79	24.10.1966 r. 17.02.1979 r.
14	Dom mieszkalny	Augustów, ul. 3- go Maja 9	koniec XIX w.	A-568	16.03.1987 r.
15	Dom mieszkalny	Augustów, ul. 3- go Maja 12	1911	A-569	16.03.1987 r.
16	Dom mieszkalny	Augustów, ul. 3- go Maja 24	koniec XIX w.	A-570	16.03.1987 r.
17	Dom mieszkalny	Augustów, ul. 3- go Maja 30	pocz. XX w.	A-571	16.03.1987 r.
18	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Wojska Polskiego 2	XIX/XX w.	A-577	16.03.1987 r.
19	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Wojska Polskiego 7	koniec XIX w.	A-579	16.03.1987 r.
20	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Wojska Polskiego 14	XIX/XX w.	A-581	16.03.1987 r.
21	Dom mieszkalny, ob. Urząd Pocztowy	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 3	koniec XIX w.	A-572	16.03.1987 r.
22	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 4	XIX/XX w.	A-938	30.11.1992 r.
23	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 8	ok. 1896 r.	A-573	16.03.1987 r.

l.p.	obszar/obiekt	lokalizacja	datowanie	nr wpisu do rejestru	data wpisu do rejestru
24	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 12	XIX/XX w.	A-574	16.03.1987 r.
25	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 14	1896 r.	A-575	16.03.1987 r.
26	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 16	XIX/XX w.	A-939	30.11.1992 r.
27	Dom mieszkalny	Augustów, ul. Rynek Zygmunta Augusta 28	II poł. XIX w.	A-947	04.02.1993 r.
28	Dom parafialny	Augustów, ul. Ks. Skorupki 8	1889 r.	576	16.03.1987 r.
29	Dworzec PKP	Augustów, ul. Kolejowa, Os. Lipowiec	koniec XIX w. (ok. 1899 r.)	A-364	30.06.1975 r.
30	Budynek, zw. „Domem Turka”	Augustów, ul. 3 Maja 16	–	A-340	01.04.2011 r.
31	Budynek Zarządu Wodnego z ogrodem	Augustów, ul. 29-go Listopada 5	poł XIX w., przeb. 1901-1903	343	23.06.1973 r.
32	Zespół Kanału Augustowskiego, Rozporządzeniem Prezydenta RP z 25 kwietnia 2007 roku (Dz. U. nr 86 z 2007 r., poz. 572)uznany za pomnik historii:	Augustów, ul. 29-go Listopada	1825- 1839	A-324 i A-5	23.10.1968 r. i 09.02.1979 r.
32a	Węzeł Wodny (Kanału Augustowskiego)		1825- ok. 1950		
32b	Upust Młyński		–		
32c	Śluza	Augustów, ul. 29-go Listopada 5	1947 r.		
32d	Strażnica kanału, ob. dom mieszkalny		1932 r.		
32e	Jaz (na Kanale Bystrym)		1948 r.		
32f	Stopień wodny piętrzący	Przewięź	1826- 1838		
32g	Śluza		1826- 1827		
32h	Stopień wodny piętrzący	Swoboda 1	1826- 1827, 1947- 1950		
32i	Dwie śluzy		1826- 1827		
32j	Jaz (stopień wodny piętrzący "Swoboda")		1826- 1827		
32k	Stopień wodny piętrzący "Swoboda", Strażnica wodna		1947- 1950		

OZNACZENIA STUDIUM

Załącznik Nr 2c do uchwały Nr XXXIX/402/2021 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 2 września 2021 r.

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- granica studium w granicach administracyjnych Augustowa
- granice administracyjne gmin sąsiednich

OBSZARY I OBIEKTY ZABYTKOWE

obszary zabytkowe

- układ urbanistyczny
- zespół sakralny
- węzeł wodny
- park
- cmentarz
- mogiła

ochrona obszarów zabytkowych

- obszary objęte rejestrem zabytków
- obszary objęte ewidencją zabytków

obiekty zabytkowe

- obiekty ujęte w rejestrze zabytków (nr zgodnie z wykazem)
- obiekty ujęte w ewidencji gminnej i wojewódzkiej
- obiekty ujęte w ewidencji gminnej
- obiekty ujęte w ewidencji wojewódzkiej
- obiekty objęte ochroną w planie miejscowym

ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

- stanowiska archeologiczne wraz z nr zgodnie z wykazem

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

- droga główna ruchu przyspieszonego KDGP (istniejąca)
- droga główna ruchu przyspieszonego KDGP (proj., wariantowana)
- droga główna KDG (istniejąca)
- droga główna KDG (proj., wariantowana)
- droga zbiorcza KDZ (istniejąca)
- droga zbiorcza KDZ (projektowana)
- droga lokalna KDL (istniejąca)
- droga lokalna KDL (projektowana)
- drogi pozostałe (istniejące)
- drogi pozostałe (projektowane)

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- kierunkowy układ terenów zieleni
- śródlądowa droga wodna - Kanał Augustowski
- wody powierzchniowe
- cieki
- obszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji
- linia kolejowa

WYNIESIENIE CENTRUM MIASTA
W SKALI 1 : 5 000

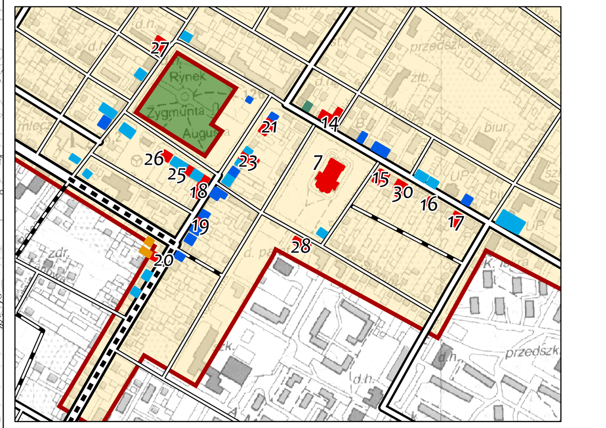

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA
RYSUNEK NR 2C. DZIEDZICTWO KULTUROWE

Autorzy Studium - 2017

główny projektant: mgr inż. Anna Bereś

zespół autorski:

zagospodarowanie przestrzenne: inż. Monika Nasiłowska, mgr Natalia Pawlik, mgr inż. Marzena Markiewicz, mgr Magdalena Stachniuk, mgr Aleksandra Kominek, inż. Adam Potapowicz

środowisko przyrodnicze: mgr inż. Patrycja Kosyło, mgr inż. Małgorzata Kopka

komunikacja: mgr inż. Michał Babicki

infrastruktura techniczna: mgr inż. Tomasz Jedynak, inż. Anna Wojtczuk

Autorzy zmiany Studium - 2021

mgr inż. Jacer Rostek
mgr inż. Marlena Król
mgr inż. Marta Felczak
mgr inż. Paulina Lubińska-Bożomańska

Wykonawca - Studium 2017

BUDPLAN Sp. z o.o.
ul. Kordeckiego 20
04-327 Warszawa
tel. 22 870 42 62

Wykonawca - zmiana Studium 2021

PLANAR
Pracownia Projektowania Przestrzeni
Plac Konsulatu Polskiego 5/21
10-532 Olsztyn

skala	
1:10 000	2021

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA AUGUSTOWA
Rysunek 2d - Układ komunikacyjny

Załącznik Nr 2d do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

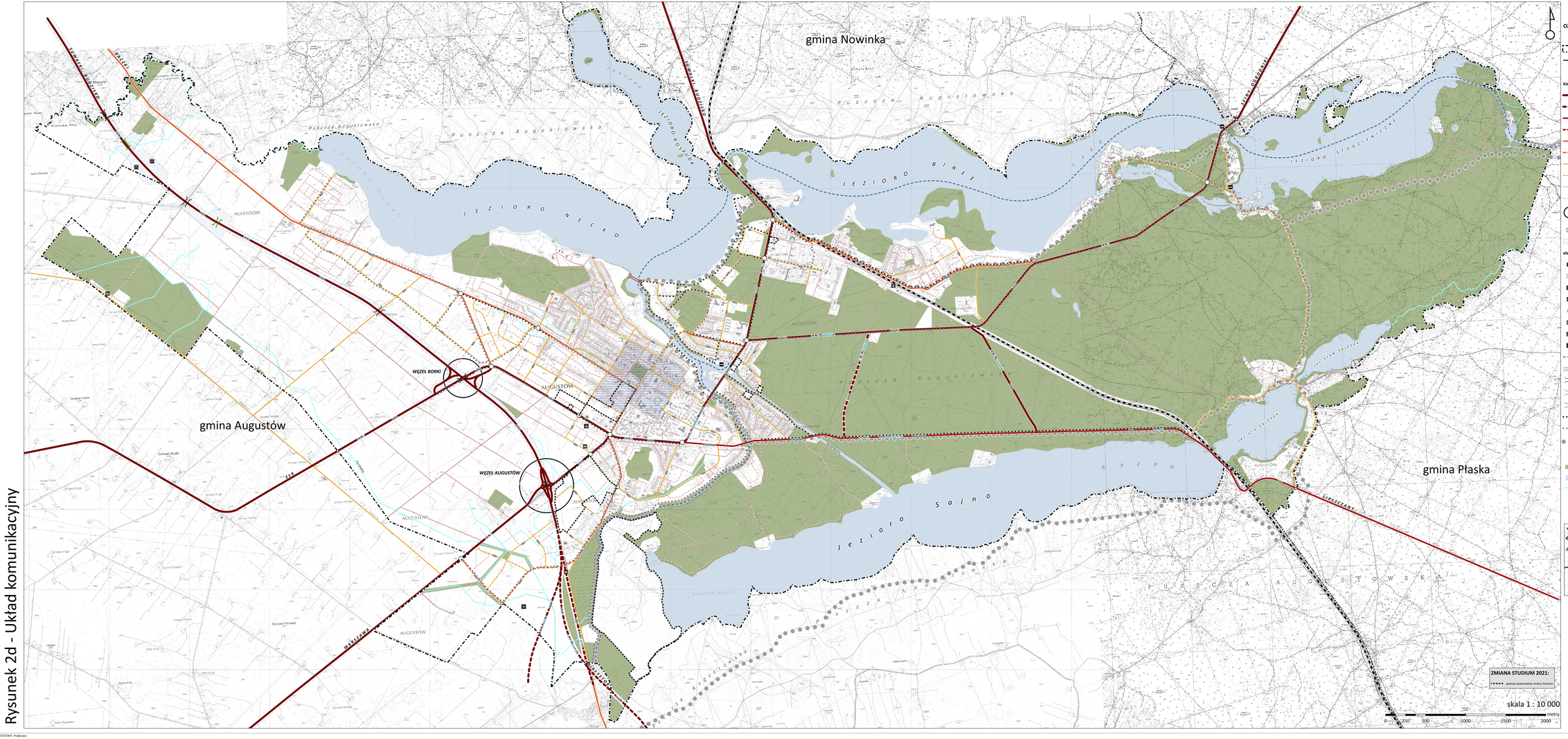

OZNACZENIA STUDIUM

GRANICE ADMINISTRACYJNE

- granica studium w granicach administracyjnych Augustowa
- granice administracyjne gmin sąsiednich

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

kierunkowy układ drogowy

- drogi główne ruchu przyspieszonego KDGP (istniejące)
- drogi główne ruchu przyspieszonego KDGP (proj., wariantowane)
- drogi główne KDG (istniejące)
- drogi główne KDG (proj., wariantowane)
- drogi zbiorcze KDZ (istniejące)
- drogi zbiorcze KDZ (projektowane)
- drogi lokalne KDL (istniejące)
- drogi lokalne KDL (projektowane)
- drogi pozostałe (istniejące)
- drogi pozostałe (projektowane)
- węzły drogowe
- ważniejsze skrzyżowania
- obwodnica w liniach rozgraniczających

elementy infrastruktury komunikacyjnej

- dworzec kolejowy
- przystanek kolejowy
- dworzec autobusowy w nowej lokalizacji
- przystań żeglugi
- parking istniejący
- parking projektowany
- MOP (Miejsce Obsługi Podróżnych)
- lądowisko / lotnisko sportowe
- śródlądowa droga wodna - Kanał Augustowski
- strefa ruchu uspokojonego
- wiadukty
- przejścia dla zwierząt
- projektowane kładki piesze
- istniejące ścieżki i drogi rowerowe
- projektowane ścieżki i drogi rowerowe
- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo

POZOSTAŁE OZNACZENIA

- kierunkowy układ terenów zieleni
- wody powierzchniowe
- cieki

POWIĄZANA KOMUNIKACYJNE
W SKALI 1 : 100 000

- powiązania komunikacyjne wewnętrzne
- powiązania komunikacyjne zewnętrzne

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA
RYSUNEK NR 2D. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Autorzy Studium - 2017
główny projektant: mgr inż. Anna Bereś
zespół autorski:
zagospodarowanie przestrzenne: inż. Monika Nazlowska, mgr inż. Ewa Ostrowska, mgr inż. Marzena Markiewicz, mgr Magdalena Ziachrak, mgr inż. Ewa Kowalczyk, inż. Adam Pstągowicz
środowisko przyrodnicze: mgr inż. Patrycja Krupin, mgr inż. Małgorzata Kupka
komunikacja: mgr inż. Michał Babicki
infrastruktura techniczna: mgr inż. Tomasz Jedynak, mgr inż. Anna Wojciuk

Autorzy zmiany Studium - 2021
mgr inż. Jacek Rostek
mgr inż. Ewa Kowalczyk
mgr inż. Maria Sokrzak
mgr inż. Paulina Lubińska-Bożemańska

Wykonawca - Studium 2017
BUDPLAN Sp. z o.o.
ul. Grzybowska 4/6
00-127 Warszawa
tel. 22 870 42 62

Wykonawca - zmiana Studium 2021
PLANAR
Pracownia Projektowania Przestrzeni
Plac Konstytucji Polskiego 5/21
33-332 Olkusz

skala	data
1:10 000	2021

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA AUGUSTOWA
Rysunek 2e - Infrastruktura techniczna

Załącznik Nr 2e do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 27 września 2021 r.

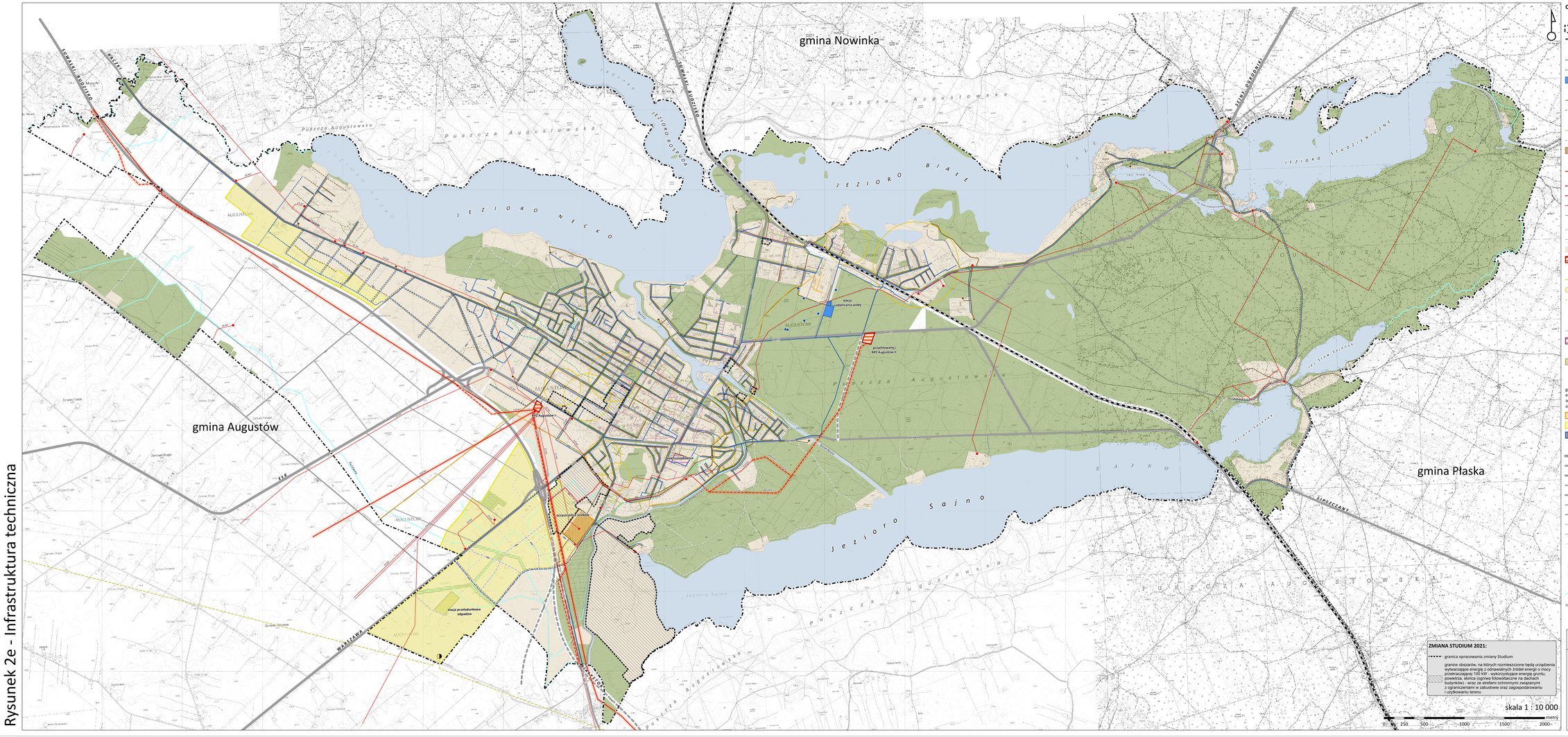

OZNACZENIA STUDIUM

GRANICE ADMINISTRACYJNE
- granica studium w granicach administracyjnych Augustowa
- granice administracyjne gmin sąsiednich

SIEĆ WODNO-KANALIZACYJNA
- sieć wodociągowa
- projektowana sieć wodociągowa
- stacja uzdatniania wody
- studnie
- sieć kanalizacji sanitarnej
- projektowana sieć kanalizacji sanitarnej
- przepompownie
- sieć kanalizacji deszczowej
- rowy melioracyjne wykorzystywane jako odbiorniki wód deszczowych
- oczyszczalnia ścieków

SIEĆ ENERGETYCZNA
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV wymagająca przebudowy
- projektowana napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 110 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV
- istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 15 kV wymagająca przebudowy
- projektowana kablowa linia elektroenergetyczna 15 kV
- pas techniczny napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV
- RPZ (Rozdzielczy Punkt Zasilania)
- stacje transformatorowe
- sieć gazowa
- rejony wskazane do objęcia siecią gazową
- projektowany gazociąg wysokiego ciśnienia
- projektowana stacja gazowa

SIEĆ CIEPŁOWNICZA
- sieć ciepłownicza
- elektrociepłownia

GOSPODARKA ODPADAMI
- stacja przeładunkowa odpadów

INSTALACJE ZWIĄZANE Z ODNAWIALNYMI ŹRÓDŁAMI ENERGII
granice obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu
- biogazownia
- farma fotowoltaiczna
- elektrownia wodna

UKŁAD KOMUNIKACYJNY
- droga główna ruchu przyspieszonego KDGP (istniejąca)
- droga główna ruchu przyspieszonego KDGP (proj., wariantowane)
- droga główna KDG (istniejąca)
- droga główna KDG (proj., wariantowane)
- droga zbiorcza KDZ (istniejąca)
- droga zbiorcza KDZ (projektowana)
- droga lokalna KDL (istniejąca)
- droga lokalna KDL (projektowana)
- drogi pozostałe (istniejące)
- drogi pozostałe (projektowane)

POZOSTAŁE OZNACZENIA
- kierunkowy układ terenów zurbanizowanych
- kierunkowy układ terenów zieleni
- wody powierzchniowe
- cieki
- linia kolejowa

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA AUGUSTOWA
RYSUNEK NR 2E - INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Autorzy Studium - 2017
główny projektant: mgr inż. Anna Beresz
zespół autorski:
zagospodarowanie przestrzenne: inż. Monika Rajdlowska, mgr inż. Ewa Ryżko, mgr inż. Marzena Marchlewicz, mgr Magdalena Duchnicz, mgr inż. Agnieszka Kozłowska, mgr inż. Adam Pokajewicz
środowisko przyrodnicze: mgr inż. Patrycja Kolaps, mgr inż. Małgorzata Kupka
komunikacja: mgr inż. Michał Bałecki
infrastruktura techniczna: mgr inż. Grzegorz Sztyrak, mgr inż. Mirosław Ali
Autorzy zmiany Studium - 2021
mgr inż. Jakub Rudnik
mgr inż. Marlena Krill
mgr inż. Marta Nałęcka
mgr inż. Paulina Lubińska-Bobrowska

Wykonawca - Studium 2017
BUPLAN Sp. z o.o.
ul. Kolejowego 20
04-327 Warszawa
tel. 22 870 42 62
Wykonawca - zmiana Studium 2021
PLANAR
Pracownia Projektowania Przestrzeni
Plac Konstytucji Wolnego 5/31
00-930 Otwock

Skala	Data
1:10 000	2021

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXXIX/402/2021
Rady Miejskiej w Augustowie
z dnia 2 września 2021 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, poz. 784, poz. 922), w związku z art. 11 pkt 8 ww. ustawy oraz art. 39 ust. 1 i art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, poz. 784, poz. 922, poz. 1211) postanawia się, co następuje:

Rozpatruje się uwagi wniesione do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa wyłożonego do publicznego wglądu:

- w okresie od 09.03.2021 r. do 29.03.2021 r. z prawem składania uwag do 19.04.2021 r., nieuwzględnione przez Burmistrza Miasta Augustowa,
- w okresie od 08.06.2021 r. do 28.06.2021 r. z prawem składania uwag do 19.07.2021 r., nieuwzględnione przez Burmistrza Miasta Augustowa,

zgodnie z poniższym wykazem:

Lp.	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię/ nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu studium dla nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie Burmistrza w sprawie rozpatrzenia uwag		Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Augustowie w sprawie rozpatrzenia uwag		Uwagi
						uwaga uwzględniona	uwaga nieuwzględniona	uwaga uwzględniona	uwaga nieuwzględniona	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU W OKRESIE OD 09.03.2021 R. DO 29.03.2021 R. Z PRAWEM SKŁADANIA UWAG DO 19.04.2021 R.										
1	2021-04-19	Ochrona danych osobowych	Wnosi o: W zakresie standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu o nieujmowanie maksymalnej liczby kondygnacji nadziemnych w budynkach w treści Studium. Wnosi, aby odstąpić od tego wymagania i nie wskazywać minimalnej ilości kondygnacji, pozostawiając tę kwestię regulacji ustawowej w zakresie i na zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (DZ.U. 2018 poz. 1496) lub na poziomie aktu prawa miejscowego, bądź ustanowić maksymalną liczbę kondygnacji nadziemnych na 6, gdzie najwyższa kondygnacja powinna być cofnięta względem obrysu budynku, tak aby zmniejszyć wizualnie wysokość budynku.	działki nr 384 i 385/3 obręb 5, teren MWU	Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu przyjęte dla terenów MWU	częściowo - poprzez zwiększenie maksymalnej ilości kondygnacji nadziemnych do 6 na terenie MWU w strefie M3	w pozostałym zakresie	częściowo - poprzez zwiększenie maksymalnej ilości kondygnacji nadziemnych do 6 na terenie MWU w strefie M3	w pozostałym zakresie	Wprowadzenie nakazu cofania najwyższej kondygnacji jest ustaleniem zbyt szczegółowym w stosunku do przyjętego poziomu ogólności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa.
2			W zakresie standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu o zmianę brzmienia propozycji zapisu „Adaptuje się istniejącą w dniu wejścia w życie zmiany Studium, zabudowę o większej wysokości i liczbie kondygnacji” poprzez dodanie zdania doprecyzowującego o następującym brzmieniu: „dla terenów objętych zmianą Studium z dnia …… 2021 r. istniejącą w dniu uchwalenia zmiany zabudowę, w tym także nieukończoną adaptuje się w ten sposób, że dopuszcza się ich przebudowę lub całościową albo częściową rozbiórkę i wybudowanie nowego budynku lub budowli zgodnych ze Studium z zachowaniem o większej wysokości lub liczby kondygnacji.”				w całości		w całości	W związku z uwzględnieniem pozostałych uwag poprzez zwiększenie ilości kondygnacji nadziemnych do 6 i maksymalnej wysokości zabudowy do 20 m, istniejące w projekcie zmiany studium ustalenie dotyczące adaptacji zabudowy staje się bezprzedmiotowe z uwagi na brak zabudowy przekraczającej te parametry w obrębie terenu MWU, co skutkuje koniecznością usunięcia tego zapisu z projektu zmiany studium.
WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU W OKRESIE OD 08.06.2021 R. DO 28.06.2021 R. Z PRAWEM SKŁADANIA UWAG DO 19.07.2021 R.										
3	2021-07-16	Ochrona danych osobowych	Wnosi o zmianę maksymalnej liczby kondygnacji nadziemnych z 4 na 5 przy zachowaniu dopuszczalnej maksymalnej wysokości budynków do 20 m.	działka nr 1940/2, obręb 2, teren MS	Zasady zagospodarowania w obrębie terenów o odmiennym przeznaczeniu przyjęte dla terenów MS		w całości		w całości	W sąsiedztwie działki objętej uwagą, najwyższa liczba kondygnacji nadziemnych, jaka występuje to 4. Ponadto na zachód i północ od terenu MS dominuje 2 kondygnacyjna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXIX/402/2021

Rady Miejskiej w Augustowie

z dnia 2 września 2021 r.

Zalacznik4.xades

Na podstawie art. 67a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, poz. 784, poz. 922) utworzono dane przestrzenne dla zmiany Studium, stanowiące załącznik w postaci cyfrowej do uchwały i obejmujące: lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem w postaci wektorowej w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, atrybuty zawierające informacje o akcie, część graficzną aktu w postaci cyfrowej reprezentacji obszarów objętych zmianą Studium z nadaną georeferencją w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXXIX/402/2021
Data dokumentu	2021-09-02
Organ wydający	Rada Miejska w Augustowie
Przedmiot regulacji	w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Augustowa
Identyfikator dokumentu	45565792-D503-4D7B-BD43-E47F4AFEEB65

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-278048995
Numer seryjny	3A8C2254435091F16365C65A06AE9C69549308D1
Osoba podpisująca	Alicja Dobrowolska-Przewodnicząca Rady Miejskiej
Instytucja	Urząd Miejski w Augustowie
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	02.09.2021 13:13:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL